

 Kraków

BAROMETR KRAKOWSKI

RAPORT BADAWCZY

RAPORT BADAWCZY

BADANIA SOCJOLOGICZNE
PRZEPROWADZONE W KRAKOWIE
MAJ-LIPIEC 2018

Michał A. Chrzanowski

Projekt zrealizowany z inicjatywy Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa Bogusława Kośmidera przez Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Krakowa.

Poglądy i opinie przedstawione w publikacji nie odzwierciedlają stanowiska Urzędu Miasta Krakowa, a jedynie stanowisko autora.

Sposób cytowania raportu: Chrzanowski M. (2018). *Barometr Krakowski 2018*. Kraków: Urząd Miasta Krakowa.

ZAPROJEKTOWANIE BADAŃ, ANALIZA DANYCH ORAZ RAPORT

Michał A. Chrzanowski

(Centrum Ewaluacji i Analiz Polityk Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego,
INQUISIO.research)

PRZEPROWADZENIE BADAŃ TERENOWYCH

konsorcjum firm Danae sp. z o.o. i Realizacja sp. z o.o.

RADA NAUKOWA PROJEKTU

prof. dr hab. Jarosław Górniak (Uniwersytet Jagielloński)

prof. dr hab. Stanisław Mazur (Uniwersytet Ekonomiczny)

prof. dr hab. Andrzej Piasecki (Uniwersytet Pedagogiczny)

dr hab. Andrzej Bukowski (Uniwersytet Jagielloński)

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	6
O Barometrze Krakowskim	6
Przebieg projektu	7
Realizacja.....	11
Respondenci.....	12
Interpretacja wyników	15
Wnioski.....	19
Wyniki	29
Zadowolenie mieszkańców.....	29
Związek z Krakowem	34
Związek administracyjny.....	40
Karta Krakowska.....	43
Zaufanie	46
Dyskryminacja	50
Zadowolenie z funkcjonowania miasta.....	52
Turystyka	66
Przestrzeń publiczna.....	68
Ocena władz miasta	70
Źródła informacji o sprawach miasta.....	76
Partycypacja społeczna	82
Budżet Obywatelski	91
Warunki życia mieszkańców.....	94
Wykształcenie i sytuacja zawodowa.....	104
Aktywności mieszkańców	110
Seniorzy	118

SZANOWNI PAŃSTWO,

przedstawiamy wyniki badania opinii mieszkańców Krakowa – Barometr Krakowski. To już trzecie tak szerokie i tak przekrojowe badanie społeczne. W 2018 roku szczególną uwagę zwracaliśmy na opinie krakowskich seniorów. W tej edycji wprowadziliśmy także nowe bloki pytań dotyczące Karty Krakowskiej i płacenia podatków w Krakowie oraz budżetu obywatelskiego miasta Krakowa. Dodatkowo poruszane były zagadnienia związane z dyskryminacją, postrzeganiem turystów oraz oceną estetyczną przestrzeni publicznej. Wyniki badań przyniosły istotne informacje na temat potrzeb i oczekiwań mieszkańców Krakowa. W związku z tym posłużą one jako podstawa do dalszych analiz, wniosków i rekomendacji, na podstawie których będzie kształtowana polityka publiczna oraz podejmowane będą decyzje dotyczące kierunków rozwoju miasta.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA KRAKOWA

Bogusław Kośmider

WPROWADZENIE

Niniejszy raport stanowi podsumowanie **badania społecznego Barometr Krakowski** przeprowadzonego na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa w drugim kwartale 2018 roku.

Była to **trzecia edycja tego projektu** – mieszkańców Krakowa zaproszono do udziału w badaniu w 2015, 2016 i 2018 roku. Ze względu na potrzebę dostosowania się do zmian prawa w zakresie ochrony danych osobowych w 2017 roku badanie się nie odbyło.

W trakcie każdej edycji projektu wybierana była **tematyka specjalna**, rozszerzająca stały kwestionariusz badawczy oraz próbę badawczą o dodatkowych respondentów:

Edycja	Tematyka specjalna	Dodatkowa próba	Mieszkańcy	Dodatkowi respondenci	Razem
2015	warunki studiowania	studenci krakowskich akademików	1125	300	1425
2016	przyszłość krakowskich dzielnic	zwiększona próba mieszkańców dzielnic	1081	2 141	3222
2018	problematyka senioralna	seniorzy	1141	328	1469
				ŁĄCZNIE	6116

O BAROMETRZE KRAKOWSKIM

Głównym celem projektu jest **włączenie do publicznej dyskusji o mieście rzetelnych informacji na temat opinii i potrzeb mieszkańców Krakowa.**

Oznacza to, że **priorytetami projektu** są:

- ✓ objęcie badaniem zjawisk i zagadnień **ważnych dla aktualnej dyskusji o przyszłości miasta;**
- ✓ zaprojektowanie badania, które spełni **oczekiwania interesariuszy projektu** w zakresie jego tematyki oraz formy prezentacji;
- ✓ zaprojektowanie badania spełniającego **najwyższe normy metodologii badań społecznych;**
- ✓ zabieganie o wykorzystanie wyników badania w dyskusji o mieście;
- ✓ włączenie w projekt, na różnych jego etapach, przedstawicieli interesariuszy projektu (określanie zakresu tematycznego, interpretacja wyników).

Przez **interesariuszy Barometru Krakowskiego** rozumiemy uczestników dialogu społecznego w mieście Kraków, w tym przede wszystkim: mieszkańców, władze miasta, decydentów miejskich, urzędników, organizacje pozarządowe oraz ruchy miejskie, media, jak również środowiska badawcze oraz eksperckie.

Celami pobocznymi projektu są:

- ✓ **wzmocnienie wizerunku** Urzędu Miasta Krakowa w zakresie otwartości instytucji na dialog publiczny;
- ✓ **promocja idei badań społecznych** wśród interesariuszy projektu;
- ✓ **rozwój metodologii** badań społecznych nad miastami;
- ✓ **budowanie marki** Barometru Krakowskiego.

Wyniki badania w założeniu mają posłużyć władzom miasta w **podejmowaniu strategicznych decyzji związanych z rozwojem Krakowa**.

PRZEBIEG PROJEKTU

W niniejszej edycji cele projektu postanowiono zrealizować przez:

- ✓ przeprowadzenie konsultacji w zakresie **potrzeb informacyjnych interesariuszy projektu**;
- ✓ zaprojektowanie i przeprowadzenie **ilościowych badań społecznych na reprezentatywnej grupie mieszkańców Krakowa**;
- ✓ przeprowadzenie **cyklu prezentacji wyników** wśród interesariuszy projektu;
- ✓ prowadzenie strony internetowej prezentującej szczegółowe wyniki badania;
- ✓ **udostępnienie wyników** badania opinii publicznej;
- ✓ **udostępnienie danych źródłowych opinii publicznej** (tzw. *open data*).

Konsultacje

W ramach projektu przeprowadzono **szerokie konsultacje** jego zakresu z interesariuszami. Do konsultacji zaproszono przedstawicieli:

- ✓ jednostek administracyjnych Gminy Miasta Krakowa oraz spółek miejskich;
- ✓ ośrodków akademickich;
- ✓ organizacji pozarządowych;
- ✓ mediów;
- ✓ pozostałych jednostek samorządu terytorialnego.

Zaproszenie do konsultacji miało charakter **zaproszenia otwartego**. Przeprowadzono łącznie 24 spotkania konsultacyjne z interesariuszami, którzy zgłosili zainteresowanie udziałem w projekcie:

Grupa interesariuszy	Interesariusze
jednostki administracyjne GMK oraz spółki miejskie	radni miasta i dzielnic Krakowa, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa, Wydział Rozwoju Miasta UMK, Miejskie Centrum Dialogu UMK, Wydział Promocji i Turystyki UMK, Wydział Organizacji i Nadzoru UMK, Wydział Planowania i Monitorowania Inwestycji UMK, Biuro Prasowe UMK, Biuro Planowania Przestrzennego UMK, Miejski Ośrodek Wspierania Inicjatyw Społecznych UMK, Zarząd Zieleni Miejskiej, doradca

	Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Senioralnej, Rada Krakowskich Seniorów
ośrodki akademickie	Zakład Socjologii Gospodarki, Edukacji i Metod Badań Społecznych Instytutu Socjologii UJ, Zakład Socjologii Stosowanej i Pracy Socjalnej Instytutu Socjologii UJ, Katedra Gospodarki Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie; Społeczna Rada Barometru Krakowskiego (UJ, UP, UEK)
organizacja pozarządowe	Stowarzyszenie Pracownia Obywatelska, Stowarzyszenie Queerowy Maj, przedstawiciele wnioskodawców budżetu obywatelskiego Krakowa, Stowarzyszenie Zakład Usług Miejskich
media	Gazeta Wyborcza
pozostałe	Ambasada Ukrainy w Polsce, Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

Celem konsultacji było **zidentyfikowanie potrzeb informacyjnych** poszczególnych interesariuszy, weryfikacja i aktualizacja kwestionariusza badawczego oraz omówienie sposobu wykorzystania danych przez interesariuszy.

W konsultacjach uczestniczyła również **Społeczna Rada Barometru Krakowskiego** w składzie:

- ✓ prof. dr hab. Jarosław Górniak (Uniwersytet Jagielloński)
- ✓ prof. dr hab. Stanisław Mazur (Uniwersytet Ekonomiczny)
- ✓ prof. dr hab. Andrzej Piasecki (Uniwersytet Pedagogiczny)
- ✓ dr hab. Andrzej Bukowski (Uniwersytet Jagielloński)

Zadaniem rady naukowej było **opiniowanie i ocenianie proponowanych rozwiązań badawczych**. Należy podkreślić, że członkowie rady naukowej nie brali udziału w działaniach badawczych i nie ponoszą odpowiedzialności za jej ostateczny kształt.

Zakres kwestionariusza

W trakcie trzech edycji wypracowano zestaw stałych bloków tematycznych zawartych w kwestionariuszu, których ciągły pomiar pozwala na monitorowanie wybranych zagadnień związanych z rozwojem miasta i jakością życia mieszkańców.

Stale bloki tematyczne

Stale bloki tematyczne obejmują zagadnienia związane z:

- ✓ **zadowoleniem z życia** mieszkańców (ogólne zadowolenie, szczęście, wyznawane wartości);
- ✓ **związkiem mieszkańca z Krakowem** (m.in. urodzenie w Krakowie, poczucie związku z miastem, duma i zadowolenie z życia w mieście, rozważanie wyjazdu, meldunek, płacenie podatków, głosowanie w Krakowie);
- ✓ **zadowoleniem mieszkańców z życia w Krakowie** – to najważniejsza grupa pytań w badaniu, są to kwestie dotyczące zadowolenia z aspektów mieszkania w Krakowie oraz ich ważności dla mieszkańców; skala obejmuje 22 kategorie, m.in. atrakcyjność

- przestrzeni miejskiej, dostępność usług publicznych, zadowolenie z usług publicznych, poczucie bezpieczeństwa, łatwość przemieszczania się po mieście, jakość środowiska naturalnego oraz możliwość realizacji swoich zainteresowań; mieszkańcy wskazują też najważniejsze dla nich aspekty mieszkania w Krakowie;
- ✓ **postrzeganiem zmian w Krakowie** oraz wskazaniem priorytetów dla władz miasta;
 - ✓ **zaufaniem do instytucji miejskich** (władze miasta, służby mundurowe) oraz uogólnionym zaufaniem do ludzi oraz mieszkańców Krakowa;
 - ✓ **oceną władz miasta** (organy władz samorządowych);
 - ✓ **polityką informacyjną władz miasta** (źródła czerpania informacji o mieście, aktywne poszukiwanie informacji o sprawach miasta, zasięg mediów miejskich, wykorzystanie Internetu);
 - ✓ **partycypacją społeczną** (aktywność mieszkańców, chęć zaangażowania, przekonanie o skuteczności poszczególnych form partycypacji społecznej);
 - ✓ **profilem społeczno-demograficznym mieszkańców, warunkami życia mieszkańców** oraz **korzystaniem z usług miejskich** (dane społeczno-demograficzne, posiadanie dzieci, korzystanie z transportu publicznego, status mieszkaniowy, zawodowy, uprawianie sportu, stan zdrowia, korzystanie z pomocy społecznej, korzystanie z oferty kulturalnej, sytuacja finansowa).

Bloki specjalne

Założono, że każda edycja Barometru Krakowskiego będzie zawierać **część specjalną** poświęconą wybranej w danym roku tematyce:

- ✓ w 2015 roku było nią: **zadowolenie z warunków studiowania** w Krakowie wśród studentów uczelni wyższych, **niepłacenie podatków w Krakowie** oraz potencjał oferty Krakowskiej Karty Mieszkańca w zachęceniu mieszkańców do zmiany rezydencji podatkowej;
- ✓ w 2016 roku było nią: **ocena budżetu obywatelskiego** miasta Krakowa przez mieszkańców, **zagadnienia związane z dzielnicami Krakowa** (problemy dzielnic, związek mieszkańców z dzielnicami, rozpoznawalność dzielnic, związki funkcjonalne między dzielnicami), **ocena działalności rad dzielnic**;
- ✓ w 2018 roku było nią: **zagadnienia senioralne** (zainteresowanie ofertą senioralną, aktywność seniorów, warunki życia), wpływ **ruchu turystycznego** na życie mieszkańców, zagadnienia związane z **przestrzenią publiczną** (atrakcyjność przestrzeni publicznej, uciążliwość reklam, akceptowalność form reklam), ocena **budżetu obywatelskiego** miasta Krakowa, zagadnienia związane z **dyskryminacją, rynkiem pracy**, płacaniem podatków w Krakowie oraz Kartą Krakowską.

Projekt badawczy

Badanie przeprowadzono metodą wywiadu kwestionariuszowego w miejscu zamieszkania wśród **reprezentatywnej** grupy mieszkańców Krakowa. Metoda ta polega na przeprowadzeniu wywiadu przez ankietera, w trakcie którego ankieter odczytuje pytania respondentowi wraz z możliwymi odpowiedziami oraz zapisuje wybór badanego.

Zaletą tej metody jest możliwość zebrania wyników w formie **statystycznych podsumowań**, sporządzenia dłuższego kwestionariusza wywiadu (niż w przypadku np. wywiadów telefonicznych) oraz przeprowadzenia restrykcyjnej kontroli doboru uczestników badania zapewniającej reprezentatywność wyników.

Dobór uczestników

Badaną populacją były **osoby aktualnie mieszkające w Krakowie, w wieku 18 lat i powyżej**. W badaniu **nie uwzględniano zameldowania pod adresem** – z jednej strony badano osoby niezameldowane w Krakowie, z drugiej – wykluczono z badania osoby zameldowane, ale w rzeczywistości niemieszkające w Krakowie.

Założono, że dobór uczestników badania będzie miał charakter **doboru losowego**, zapewniającego reprezentatywność wyników badania dla opinii i postaw mieszkańców całego miasta.

Reprezentatywność badania oznacza, że na podstawie odpowiedzi zebranych od wybranej według specjalnej procedury grupy mieszkańców można wyciągać wnioski na temat całej populacji mieszkańców Krakowa.

Dobór losowy polegał na kilkuetapowej procedurze doboru respondentów, przy znanym prawdopodobieństwie trafienia każdego mieszkańca do próby badawczej. Zabieg ten miał na celu **uniknięcie sytuacji, w której uczestnicy badania nie stanowią reprezentatywnej próby mieszkańców Krakowa** i różne grupy społeczne są w niej nadreprezentowane lub niedoreprezentowane.

W edycji 2018 planowano przeprowadzić 1400 wywiadów, z czego 1100 respondentów miało należeć do generalnej próby adresowej, a 300 respondentów do próby senioralnej (grupa dodatkowa).

W przypadku **generalnej próby adresowej dobór uczestników** odbywał się według następującej procedury:

- ✓ listę wszystkich adresów mieszkalnych w Krakowie **podzielono na 18 warstw** określających dzielnice Krakowa (aby było to możliwe, operat GUS geolokalizowano z wykorzystaniem danych przestrzennych Wydziału Geodezji UMK);
- ✓ z każdej warstwy wylosowano równą liczbę adresów (nieproporcjonalną względem liczby mieszkańców danej warstwy);
- ✓ do każdego z adresów wysłano list z zaproszeniem do uczestnictwa w badaniu;
- ✓ ankieterzy pod wskazanymi adresami przeprowadzali spis składu osobowego obywateli zamieszkałych w danym miejscu;
- ✓ wśród mieszkańców losowano osobę, która ostatecznie brała udział w badaniu (wg tzw. siatki Kisha).

Listę jednostek losowania (tzw. operat) oparto na **bazie adresów mieszkalnych TERYT** prowadzonej przez Główny Urząd Statystyczny.

W przypadku **próby senioralnej** wykorzystano bazę PESEL pochodzącą z zasobów Ministerstwa Cyfryzacji, z której wylosowano próbę imienną (losowanie proste).

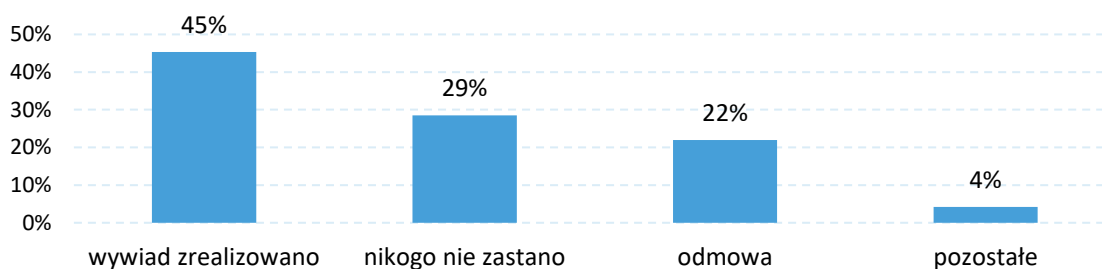
REALIZACJA

Za przeprowadzenie badania terenowego było **konsorcjum firm Danae sp. z o.o. oraz Realizacja sp. z o.o.**

Łącznie przeprowadzono **1469 wywiadów**, z czego 1141 respondentów należało do generalnej próby adresowej, a 328 respondentów do próby senioralnej (grupa dodatkowa). Średni **czas trwania wywiadu to 40 minut**. Wywiady przeprowadzono między połową maja 2018 a końcem lipca 2018 roku.

Biorąc pod uwagę wszystkie adresy z puli adresowej, **wskaźnik realizacji próby wyniósł ok. 45%**. Uwzględniając wyłącznie udane próby kontaktu, wskaźnik skuteczności realizacji wywiadu wyniósł blisko 67% (wywiady przeprowadzone w stosunku do odmów). W przypadku próby dodatkowej (senioralnej) wskaźnik realizacji próby wyniósł 43%.

Status realizacji wywiadu (adresy)

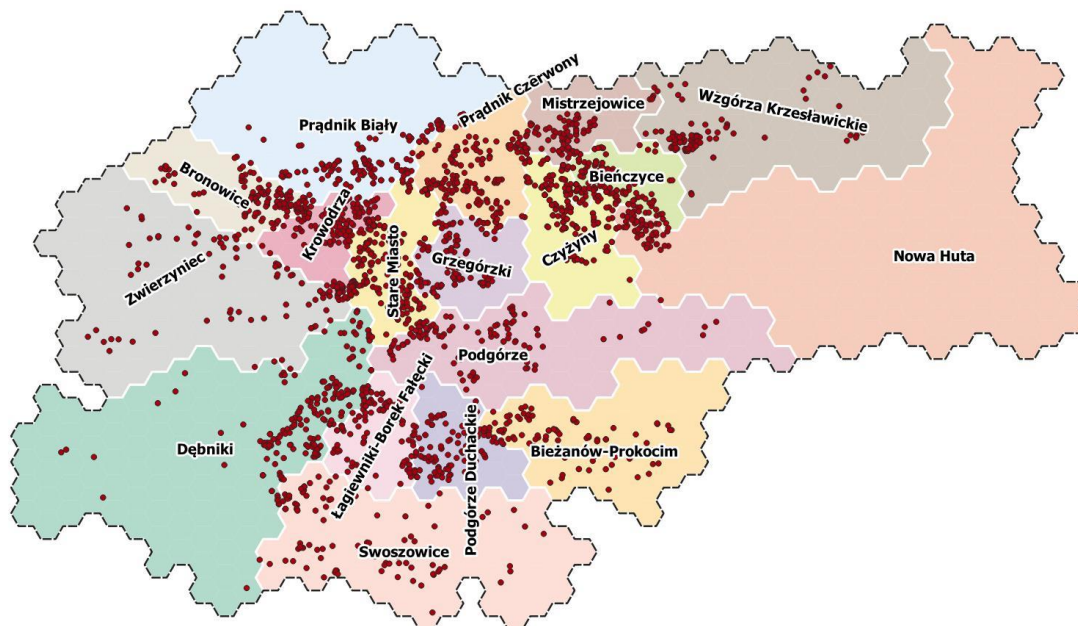
W ramach projektu Barometr Krakowski przeprowadzono **niezależnie od wykonawcy badania terenowego następujące czynności**:

- ✓ szkolenie ankieterów,
- ✓ kontrolę telefoniczną 10% ankiet (pod względem doświadczenia wywiadu, zgodności podstawowych danych, poprawności doboru uczestnika badania oraz jakości pracy ankietera),
- ✓ kontrolę analityczną 100% ankiet (pod względem logiki odpowiedzi respondentów, prawdopodobieństwa czasu pracy ankieterów).

Działania te **nie wykazały żadnych istotnych uchybień** w pracy wykonawcy badania terenowego.

Poniższa grafika prezentuje **geograficzne rozmieszczenie odwiedzonych adresów** w trakcie badania.

Odwiedzone adresy w trakcie badania (niezależnie od statusu wizyty)

RESPONDENCI

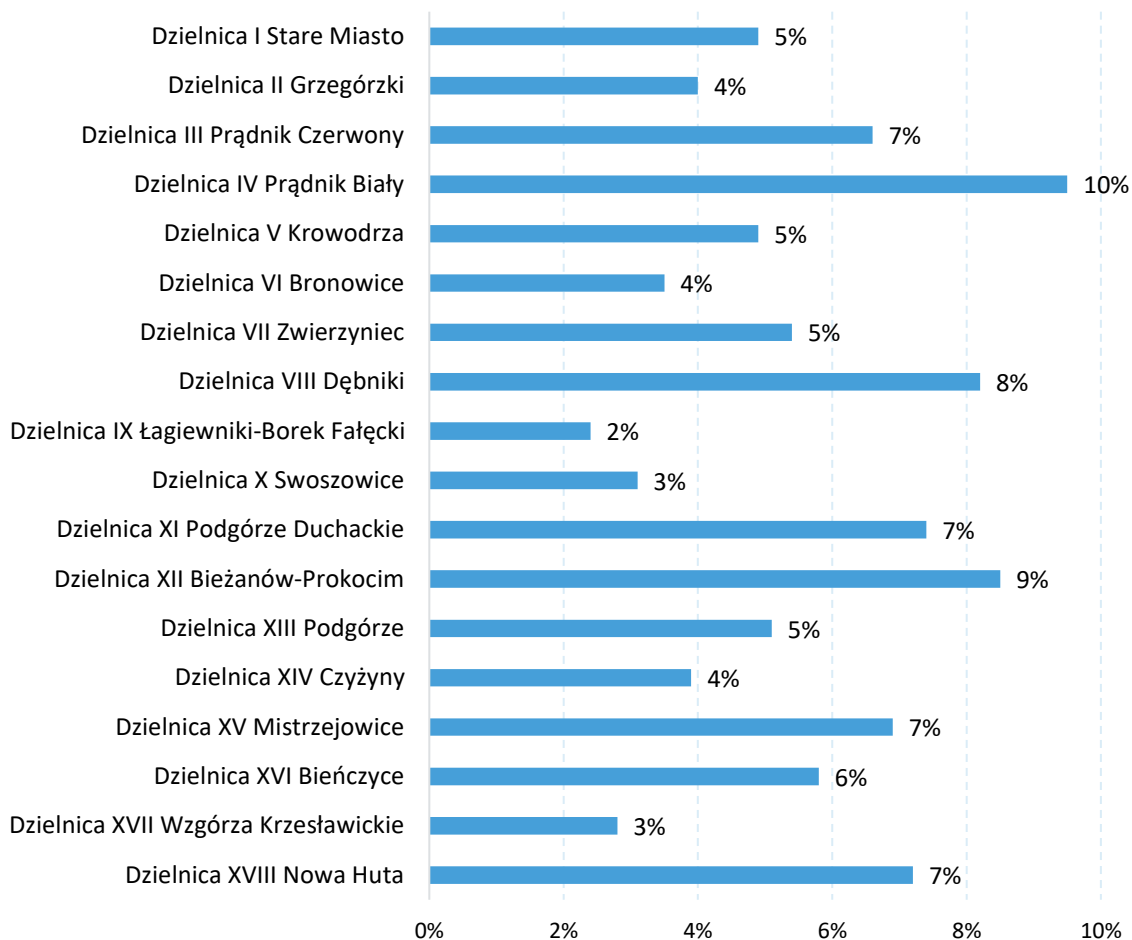
Przy analizie danych pochodzących z badania wykorzystano **wagi analityczne**, których celem było:

- ✓ skorygowanie proporcji mieszkańców poszczególnych dzielnic Krakowa (warstwy losowania);
- ✓ skorygowanie dysproporcji liczby mieszkańców poszczególnych dzielnic Krakowa wynikających ze zróżnicowanego odsetka realizacji próby (tzw. *non-response*);
- ✓ uwzględnienie wielkości gospodarstwa domowego przy określeniu prawdopodobieństwa trafienia mieszkańca do próby badawczej;
- ✓ skorygowanie dysproporcji liczby mieszkańców o określonych charakterystykach społeczno-demograficznych w oparciu o dane wynikające ze spisu składów osobowych w gospodarstwach domowych (tzw. poststratyfikacja).

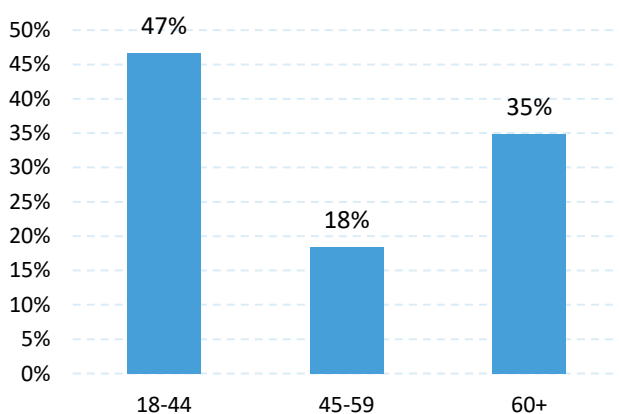
Nie stwierdzono wag o ekstremalnych wartościach, mających znaczący wpływ na prezentowane dane. Większość analiz przeprowadzono z wykorzystaniem wag oraz bez wykorzystania wag – zazwyczaj różnice w wynikach wynosiły kilka punktów procentowych.

Poniżej znajduje się **charakterystyka respondentów z próby mieszkańców Krakowa** (po uwzględnieniu wag analitycznych):

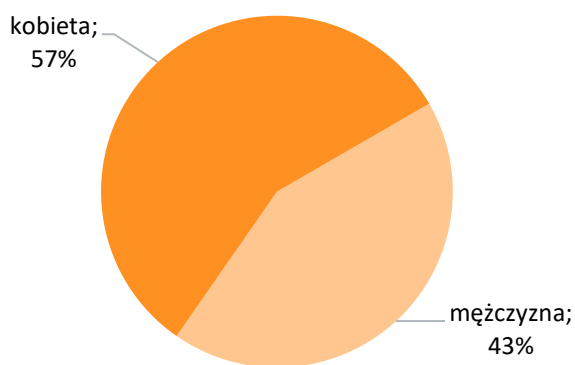
Dzielnica zamieszkania

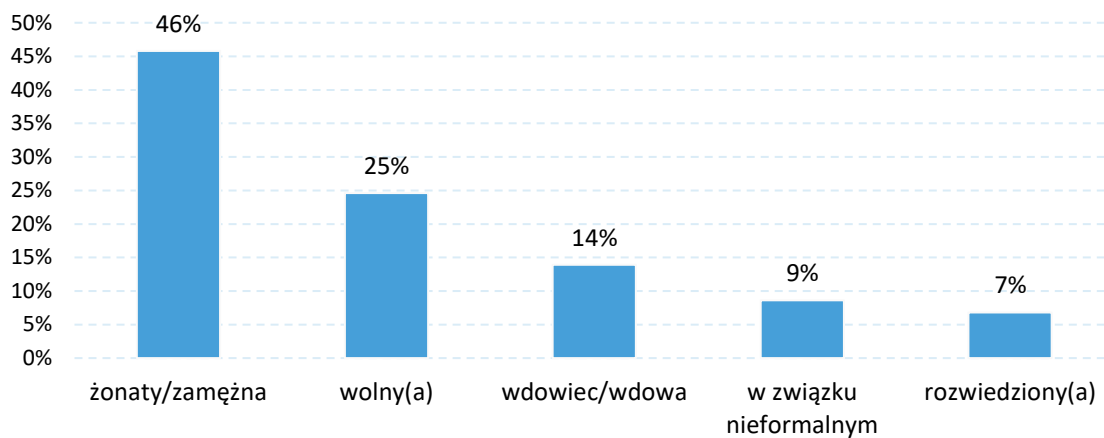
Grupa wiekowa (w latach)

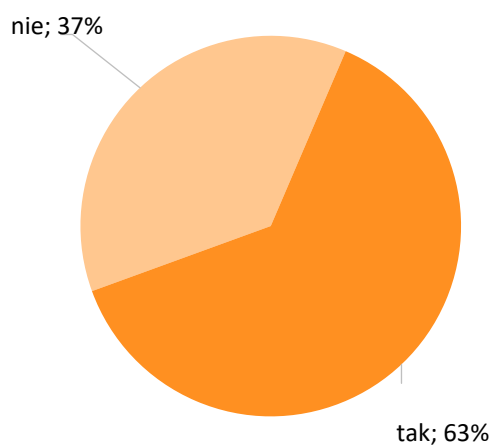
Płeć

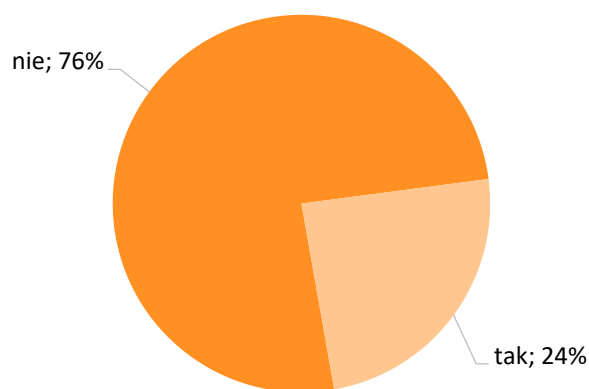
Stan cywilny

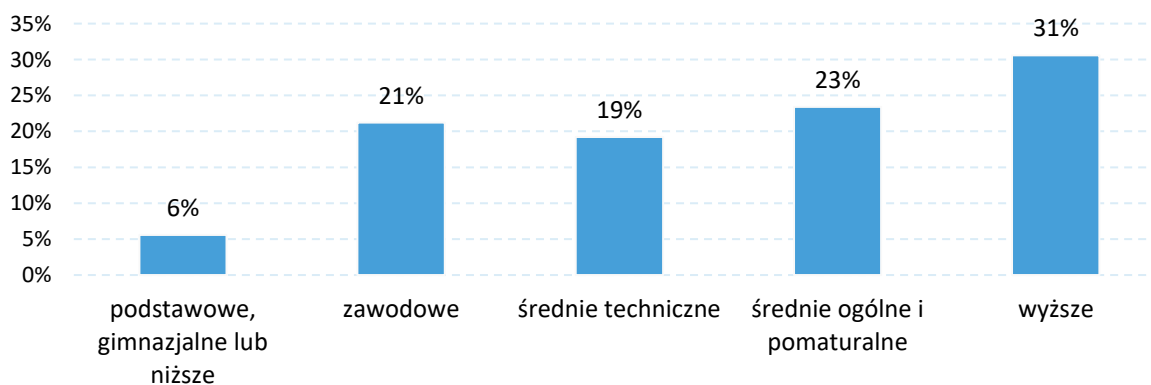
Posiadanie dzieci

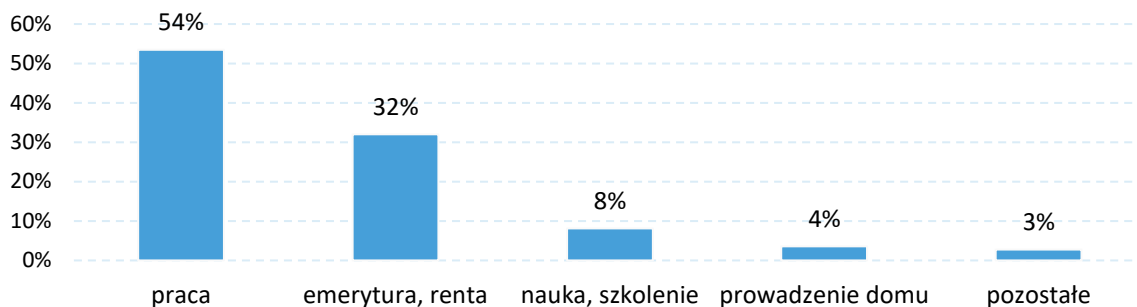
Posiadanie dzieci na utrzymaniu

Wykształcenie

Status zawodowy

INTERPRETACJA WYNIKÓW

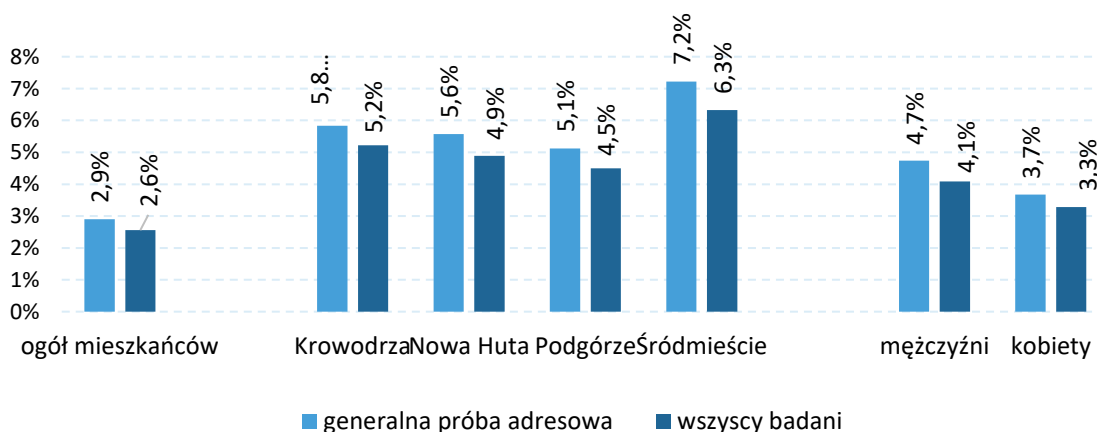
Reprezentatywność

Biorąc pod uwagę stosowaną metodologię badania oraz kontrolę jakości realizacji badania, jego wyniki są **reprezentatywne dla mieszkańców Krakowa powyżej 18. roku życia**.

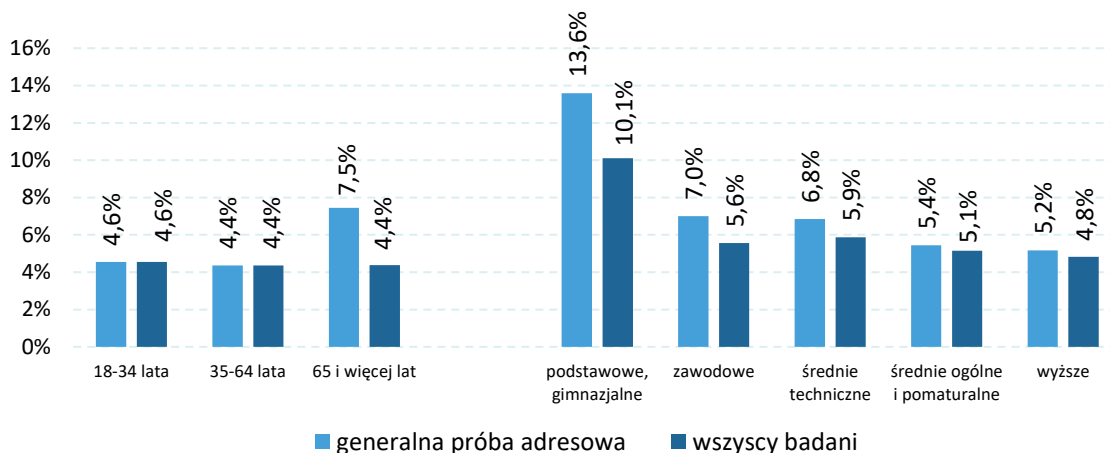
Dla mieszkańców Krakowa **maksymalny błąd oszacowania wynosi 2,6%**. Oznacza to, że podane wartości z 95-procentowym prawdopodobieństwem będą odchyłać się maksymalnie 2,6% *in plus* lub *in minus*. Dla przykładu prezentowany wynik 84% mieszkańców wyrażających zadowolenie z życia w Krakowie oznacza, że rzeczywisty wynik oscyluje między 81% a 86%.

Maksymalny **błąd oszacowania zależy m.in. od liczby badanych osób**. Dlatego też w przypadku, w którym wyniki są przedstawiane w podziale na grupy społeczne, błąd ten będzie wyższy. Poniższe wykresy prezentują maksymalny błąd oszacowania dla różnych grup społecznych.

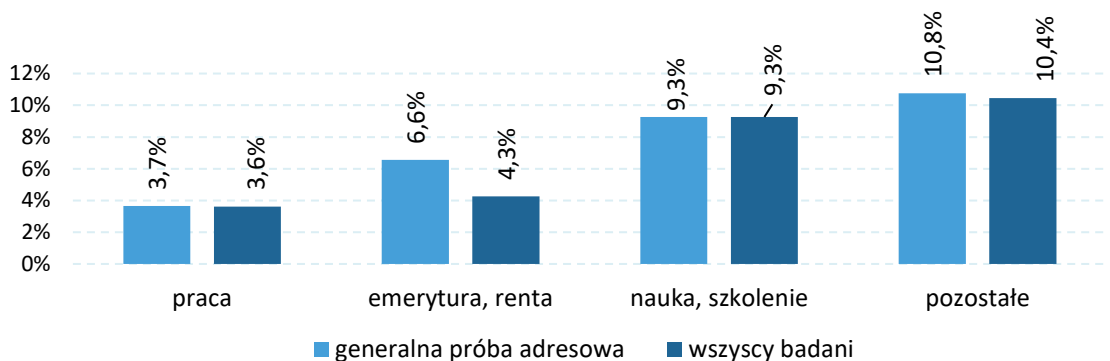
Maksymalny błąd oszacowania dla grup wyników

Maksymalny błąd oszacowania dla grup wyników

Maksymalny błąd oszacowania dla grup wyników

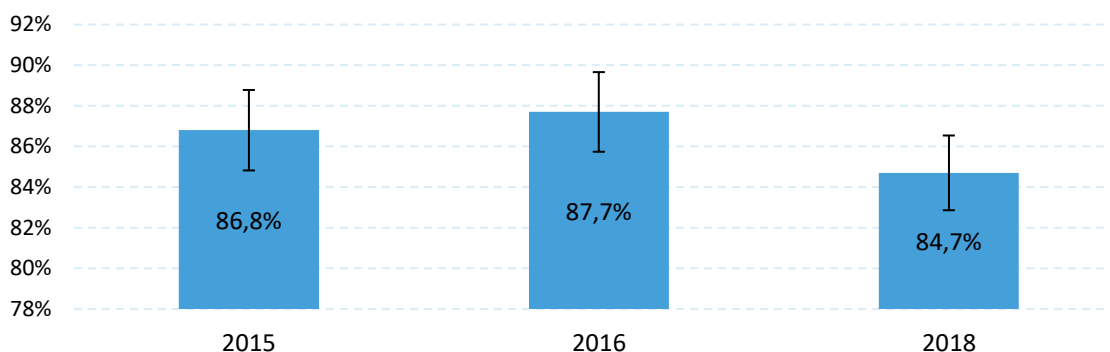

Porównywanie wyników między poszczególnymi latami

W raporcie znajdują się podsumowania wyników dla kolejnych edycji Barometru Krakowskiego. Interpretując wyniki, należy mieć na uwadze, że **każda edycja Barometru Krakowskiego obarczona jest określonym błędem oszacowania** i w przypadku różnic

kilku punktów procentowych nie można jednoznacznie określić, czy wynikają one z rzeczywistej zmiany poglądów mieszkańców, czy są wynikiem błędu pomiarowego.

Przedział ufności dla zadowolenia z życia w Krakowie (95%)

Na powyższym przykładzie **zilustrowano możliwe odchylenie wyników wobec rzeczywistej postawy mieszkańców** z uwzględnieniem błędu oszacowania. Wyniki sugerują spadek zadowolenia z życia w Krakowie między 2016 a 2018 rokiem (87,7% do 84,7%). Jeśli weźmie się pod uwagę błąd oszacowania (tzw. „wąsy” na wykresie), to możliwy wynik dla poszczególnych lat nakłada się i nie jest możliwe stwierdzenie, czy taki spadek nastąpił. Na przykład w 2016 roku rzeczywisty wynik mógł być kilka punktów procentowych niższy, a w 2018 wyższy, co zmieniałoby interpretację wzrostu zadowolenia z życia mieszkańców w Krakowie.

Dla uproszczenia można przyjąć, że **różnice poniżej 5 punktów procentowych uniemożliwiają precyzyjne opisanie charakteru zmiany danego zagadnienia.**

Sposób prezentacji wyników

Dla celów prezentacji odpowiedzi na kilka pytań zestawione są często na jednym wykresie. W takim przypadku etykiety wykresu zawierają skróconą wersję pytania. Dla pełnego zrozumienia prezentowanych wyników **należy zapoznać się z pełną wersją pytań, która umieszczona jest obok takich wykresów.**

Większość pytań w kwestionariuszu umożliwiała wybranie jednej z 5 odpowiedzi (tzw. skala Likerta). Dla uproszczenia wyniki są prezentowane w podziale na **3 kategorie: pozytywne, neutralne oraz negatywne.** Poniższa tabela prezentuje wybór możliwych odpowiedzi na takie pytania:

Etykieta na wykresach	Zadowolenie	Ważność	Zgoda ze stwierdzeniem	Ocena
negatywne	zdecydowanie niezadowolony	zdecydowanie nieważne	zdecydowanie nie	bardzo źle
	raczej niezadowolony	raczej nieważne	raczej nie	raczej źle
neutralne	ani zadowolony, ani niezadowolony	ani ważne, ani nieważne	ani tak, ani nie	ani dobrze, ani źle
pozytywne	raczej zadowolony	raczej ważne	raczej tak	raczej dobrze
	zdecydowanie zadowolony	zdecydowanie ważne	zdecydowanie tak	zdecydowanie dobrze

Niektóre wyniki (zadowolenie, zaufanie do instytucji oraz ocena władz miasta) zaprezentowano w wersji z **uwzględnieniem odpowiedzi „nie mam zdania” oraz bez niej.**

Uwzględniając odpowiedź „nie mam zdania”, prezentujemy odsetek wszystkich mieszkańców reprezentujących daną opinię (np. pozytywną ocenę). Nie uwzględniając odpowiedzi „nie mam zdania”, prezentujemy **odsetek mieszkańców mających zdanie na dany temat.** Np. wśród wszystkich mieszkańców wsparcie osób potrzebujących pozytywnie oceniło 24% badanych, jednocześnie 32% mieszkańców nie miało na ten temat zdania. Jeśli uwzględnimy wyłącznie osoby mające zdanie na ten temat, pozytywnie wsparcie osób potrzebujących oceni 35% badanych.

Mieszkańcy oceniali poszczególne aspekty funkcjonowania miasta z **perspektywy swojej wiedzy i doświadczenia** – oznacza to, że te same aspekty oceniały osoby mające większe i mniejsze doświadczenie w danej dziedzinie (np. korzystanie z urzędów, wsparcie dla osób potrzebujących). Są to więc oceny wynikające z własnych oraz ogólnie panujących przekonań.

WNIOSKI

Wnioski zostały uporządkowane zgodnie z blokami tematycznymi badania.

ZWIĄZEK Z MIASTEM

Mieszkańcy Krakowa są **dumni z tego, że żyją w Krakowie** (77%), deklarują przywiązanie do miasta (82%) oraz zadowolenie z życia w nim (85%). Uważają, że to dobre miejsce do realizacji swoich planów i wychowywania dzieci (po 78%).

Znaczna część badanych nie urodziła się w Krakowie (41%) – przyjechała do niego uczyć się (43%) lub za pracę (30%). Ponad połowa przyjezdnych (57%) mieszka tu krócej niż 10 lat. W przypadku blisko jednej trzeciej badanych oboje rodzice urodzili się w Krakowie (37%). Niezależnie od tego ponad połowa osób nieurodzonych w Krakowie czuje się krakowianami (50%).

Oznacza to, że **Kraków jest miastem żywym** – przyciąga nowych mieszkańców, zapewnia im komfortowe warunki do rozwoju i w konsekwencji staje się elementem ich tożsamości.

Względem poprzedniego pomiaru z 2016 roku **zmniejszyło się ryzyko utraty mieszkańców**, którzy stoją przed decyzją o pozostaniu w Krakowie. Tylko co dziesiąty badany zadeklarował, że gdyby miał możliwość prowadzenia życia w zbliżonych warunkach ekonomicznych w innym mieście w Polsce, to zdecydowałby się na taki krok (11%). Jedynie 8% chętnie **przeprowadziłoby się** do innej części Krakowa lub w okolice Krakowa. Mniejszy odsetek mieszkańców ocenił również jako prawdopodobne, że wyjedzie z Krakowa w kolejnym roku (4%, spadek ze 7%) lub w dalszej przyszłości (6% – spadek z 15%).

RELACJE ADMINISTRACYJNE

Znaczna większość mieszkańców Krakowa jest z nim związana administracyjnie – 86% badanych jest tu zameldowanych, 87% widnieje w stałym rejestrze wyborców oraz rozlicza podatki.

W ciągu ostatnich 3 lat blisko 6% mieszkańców zmieniło miejsce zameldowania na Kraków. Podobny odsetek zaczął rozliczać tu podatki (5%). Widoczna jest także **stale malejąca tendencja do zmniejszania się odsetka mieszkańców niemogących głosować w Krakowie** w wyborach czy referendach (12%).

Potwierdza to, że **coraz większa część mieszkańców wiąże się z Krakowem na stałe** i jeżeli prowadzi w nim codzienne życie, to jest to potwierdzone relacjami administracyjnymi z miastem.

ZAUFIANIE

Krakowianie są raczej ostrożni – tylko, co czwarty mieszkaniec deklaruje, że „większości ludzi można ufać” (23%) – znaczna **większość twierdzi, że „ostrożności nigdy za wiele”** (74%).

Blisko **60%** mieszkańców **ma zaufanie do sąsiadów**.

Spośród instytucji miejskich **największym zaufaniem cieszy się krakowska policja**, służba zdrowia oraz Prezydent Miasta Krakowa – tym podmiotom ufa ponad połowa mieszkańców (kolejno: 54, 52 i 51%). **Najwięcej krakowian nie ufa straży miejskiej oraz Miejskim Ośrodkom Pomocy Społecznej (po 27%)**.

DYSKRYMINACJA

Tylko blisko **co dziesiąty mieszkaniec Krakowa zna osobę dyskryminowaną** ze względu na płeć, wiek, pochodzenie rasowe lub etniczne, niepełnosprawność, posiadanie dzieci, status materialny, religię czy przekonania, orientację seksualną lub tożsamość płciową.

Najczęściej wskazywaną przyczyną dyskryminacji jest **status materialny** oraz **niepełnosprawność** (po 11%).

W ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie **gorszego traktowania** z wyżej wymienionych względów **doświadczyło 18% respondentów lub ich bliskich**.

OCENA ŻYCIA W MIEŚCIE

Mieszkańcy **najlepiej oceniają atrakcyjność centrum miasta** (85%), ofertę kulturalną i rozrywkową (77%), atrakcyjność okolic miejsca zamieszkania (77%) oraz dostępność ważnych usług konsumenckich i publicznych w okolicach miejsca zamieszkania (76%).

Negatywnie oceniają czystość powietrza (55%), koszty życia w Krakowie (42%), dostępność miejsc parkingowych (32%) oraz poziom hałasu (31%).

Względem poprzedniej edycji z 2016 roku najbardziej **wzrósł odsetek krakowian zadowolonych z rynku pracy** (+21 p.p.), rynku mieszkaniowego oraz jakości i ilości terenów zielonych w Krakowie (po +11 p.p.). Znacznie **zmniejszyła się grupa zadowolonych z organizacji wywozu śmieci** (-18 p.p.).

Najważniejsze sfery życia w Krakowie to dla mieszkańców czystość powietrza (30%) – ten aspekt zajmuje pierwsze miejsce niezależnie od grupy wiekowej. Kolejne są koszty życia (25%), łatwość poruszania się po Krakowie (22%) oraz dostępność ważnych usług konsumenckich i publicznych w okolicach miejsca zamieszkania (21%).

Oceny poszczególnych dziedzin życia w mieście są **zróżnicowane wśród mieszkańców poszczególnych jednostek ewidencyjnych**. Najlepiej życie w Krakowie oceniają mieszkańcy jednostki ewidencyjnej Nowa Huta. **Najmniej zadowoleni są krakowianie ze Śródmieścia**. Aspekty najbardziej różnicujące zadowolenie to: jakość obsługi mieszkańców w urzędach, jakość i ilość terenów zielonych, rynek pracy oraz koszty życia w Krakowie – w tych kategoriach pomiędzy jednostką najbardziej i najmniej zadowoloną występuje różnica ponad 35 punktów procentowych.

PRIORYTETY DLA WŁADZ MIASTA

Wśród sugerowanych przez mieszkańców **priorytetów dla władz miasta** w najbliższym czasie najczęściej znajdowały się: czystość powietrza (49%), koszty życia w Krakowie (32%) oraz łatwość poruszania się po mieście (27%).

Najgorzej oceniane aspekty funkcjonowania miasta, a jednocześnie wskazywane jako priorytetowe, to: czystość powietrza, koszty życia, łatwość poruszania się po mieście, dostępność miejsc parkingowych, poziom hałasu, jakość i dostępność usług medycznych oraz jakość i ilość terenów zielonych.

Potrzeby mieszkańców są zróżnicowane i zależne m.in. od etapu życia – osoby najmłodsze (18–34 lata) częściej wskazywały łatwość poruszania się po mieście (31%), koszty życia w Krakowie (30%) oraz jakość dostępność miejsc parkingowych (27%).

Osoby starsze (65 i więcej lat) częściej wyznaczały **koszty życia w Krakowie (36%) dostępność i jakość usług medycznych (35%)**.

PERCEPCJA ZMIAN

Mieszkańcy najczęściej zaznaczali, że w ostatnim roku poprawił się **rynek mieszkaniowy w Krakowie (48%)**, oferta kulturalna i rozrywkowa Krakowa (46%), możliwość uprawiania sportu i rekreacji w Krakowie (44%).

Badani wskazywali na **pogorszenie się czystości powietrza (47%)**, wzrost kosztów życia w Krakowie (40%), dostępności miejsc parkingowych (34%) oraz łatwości poruszania się po mieście (34%).

TURYSTYKA

Krakowianie są przychylnie nastawieni do odwiedzających miasto turystów. **Według 70% badanych mają oni pozytywny wpływ na miasto.**

Według blisko dwóch trzecich mieszkańców Kraków powinien przyciągać więcej odwiedzających (64%). Tego zdania jest większość mieszkańców Krowodrzy (80%) oraz Podgórze (69%). W Śródmieściu zgadza się z tym już mniej niż połowa mieszkańców (47%).

Wiąże się to z tym, że **turyści są najbardziej odczuwalni w centrum miasta** – tak wskazało 85% badanych. W okolicy swojego miejsca zamieszkania zauważa ich już tylko co piąty krakowianin (20%).

PRZESTRZEŃ PUBLICZNA

Kraków to atrakcyjne i estetyczne miasto. Takiego zdania jest większość mieszkańców. **Pierwsze miejsce pod względem atrakcyjności zajmuje centrum miasta** (83%), kolejne – dzielnica zamieszkania oraz okolice miejsca zamieszkania (80%).

Centrum miasta jest jednocześnie **miejszem, w którym najwięcej mieszkańców zauważa nadmiar reklamy** – tak wskazała ponad połowa badanych (54%).

Blisko dwie trzecie mieszkańców akceptuje w okolicy swojego miejsca zamieszkania reklamy na wiatkach przystankowych oraz słupy plakatowo-reklamowe (65 i 62%).

OCENA WŁADZ MIASTA

Mniej niż połowa mieszkańców zadeklarowała, że interesuje się sprawami miasta (43%) lub dzielnicy (43%). Wynik ten przekłada się na **zbliżony odsetek mieszkańców oceniających neutralnie działania władz miasta lub niemających zdania na ten temat** (38–48%).

Wszystkie instytucje zostały ocenione pozytywnie przez znacznie wyższy odsetek krakowian niż w latach poprzednich. Wśród osób, które udzieliły odpowiedzi na pytania o ocenę działań władz miasta, blisko połowa oceniła je pozytywnie: radę dzielnicy – 49%, Prezydenta Miasta Krakowa – 48%, Urząd Miasta Krakowa – 48%. Nieco mniejszy odsetek mieszkańców pozytywnie ocenił działania Rady Miasta Krakowa (44%) – była to jednak instytucja, która odnotowała najwyższy wzrost pozytywnie oceniających ją mieszkańców (+12 p.p.).

Odpowiedzi na pytania o działania poszczególnych organów administracji samorządowej były ze sobą

powiązane – **pozytywne oceny jednych zazwyczaj szły w parze z pozytywnymi ocenami pozostałych**. Jest to przesłanka do założenia, że mieszkańcy, nie rozróżniając kompetencji tych organów, oceniają je zbiorczo, pomimo iż ponad połowa krakowian zadeklarowała, że orientuje się w kompetencjach organów administracji samorządowej (56%).

Ocena władz miasta jest silnie powiązana z zaufaniem do nich. Ze względu na fakt, że proces zarządzania miastem jest procesem złożonym i często niejasnym dla mieszkańców, oceny władz miasta będą opierać się na założeniu zaufania mieszkańców do tego, że władze miasta kompetentnie wykonują swoje zadania, realizując potrzeby mieszkańców.

Oceniając władze miasta, ponad połowa respondentów uznała, że wykonują one swoje zadania w kompetentny sposób (54%), liczą się z tym, co piszą/mówią o nich media (54%) oraz wykonują swoje zadania, mając na uwadze interes mieszkańców (52%).

Najniższy odsetek badanych zgodził się ze stwierdzeniem, że władze miasta dbają przede wszystkim o swoje interesy (24%). Zmniejszył się on względem 2016 roku o 21 punktów procentowych.

INFORMOWANIE O DZIAŁANIACH WŁADZ MIASTA

Jedynie nieco więcej niż jedna trzecia mieszkańców uznała, że czuje się dobrze poinformowana o działaniach podejmowanych przez władze miasta (37%). Odsetek ten wzrósł jednak względem edycji Barometru Krakowskiego z 2016 roku o 11 punktów procentowych.

Głównym źródłem informacji są nadal **rozmowy z sąsiadami lub innymi osobami o sprawach Krakowa (42%),** jednak w 2018 roku o 18 punktów procentowych spadł odsetek krakowian deklarujących tę aktywność.

Mieszkańcy czerpią wiedzę na temat spraw miasta również z mediów lokalnych. Przede wszystkim wskazywali oni **ekrany w tramwajach i autobusach**

(61%), biuletyn informacyjny dzielnicy (44%) oraz stronę internetową krakow.pl (42%).

Preferowanym źródłem informacji dla większości badanych byłyby **biuletyn informacyjny dostarczany do skrzynki pocztowej** (60%) oraz media lokalne – prasa (57%), radio (54%) lub telewizja (54%) oraz strona internetowa (54%).

PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

Co piąty mieszkaniec deklaruje, że ma możliwość wpływania na sprawy miasta (20%). Blisko połowa ocenia taką możliwość negatywnie (48%) – mniej o 11 punktów procentowych niż w 2016 roku. Jednocześnie jedynie 37% mieszkańców zadeklarowało, że chciałoby mieć większy wpływ na sprawy miasta.

Oznacza to, że względem edycji z 2016 roku **spadł nieznacznie odsetek osób zainteresowanych większym udziałem w procesie zarządzania miastem**. Częściowo ta potrzeba jest coraz lepiej zaspokajana, gdyż maleje grupa mieszkańców mających poczucie braku wpływu na sprawy związane z miastem, a w większości form zaangażowania obywatelskiego bierze coraz udział coraz większa część krakowian. Jednak **tylko jedna trzecia osób deklarujących brak poczucia wpływu chciałaby go mieć**.

Wyniki wskazują zatem na **potrzebę zwrócenia większej uwagi na proces angażowania grupy jeszcze niezaangażowanych mieszkańców w sprawy Krakowa i poszukiwania nowych form komunikacji społecznej władz miasta** w celu umożliwienia mieszkańcom konstruktywnego udziału w procesie zarządzania miastem.

Za **najskuteczniejszą formę zwrócenia uwagi władz miasta na istotne dla mieszkańców problemy** mieszkańcy uważają kontakt z radnym dzielnicy (58%) i miasta (57%), kontakt z przedstawicielem Urzędu Miasta Krakowa (54%) oraz podpisanie listy poparcia lub petycji (50%).

BUDŻET OBYWATELSKI

Co trzeci krakowianin nie słyszał o budżecie obywatelskim miasta Krakowa. W niewielkim stopniu wzrosły natomiast odsetki osób, które wiedzą, na czym on polega (54%) oraz czy mogą (59%) i jak wziąć w nim udział (52%) – są one nadal niższe niż odsetek osób, które słyszały o budżecie (69%).

Podobny odsetek mieszkańców głosował w ubiegłych latach (42%) oraz zamierza brać w nim udział w kolejnych latach (44%) – jest on jednak znacznie niższy niż odsetek osób, które znają tę inicjatywę.

Większość badanych ma pozytywne zdanie o budżecie. Świadczy to o istnieniu potencjału osób, które znają inicjatywę, mają o niej dobre zdanie i mogłyby wziąć udział w budżecie obywatelskim, ale nie posiadają wystarczających informacji o zasadach uczestnictwa.

NIEPŁACENIE PODATKÓW ORAZ KRAKOWSKA KARTA MIEJSKA

Blisko 13% badanych zadeklarowało, że **nie rozlicza podatków w Krakowie.** Wśród osób niepłacących podatków w Krakowie **dominują osoby niemające dzieci na utrzymaniu (85%), niemieszkające w Krakowie od urodzenia (84%) z najmłodszej grupy wiekowej (66%).** 72% osób niepłacących podatków w Krakowie korzysta regularnie z komunikacji publicznej, a ponad połowa nie korzysta z samochodu (55%).

Większość badanych zadeklarowała, że projekt **Krakowskiej Karty Mieszkańca wpłynęłaby na decyzję o płaceniu podatków w Krakowie (70%).** Tylko co dziesiąty niepłacący podatków w Krakowie stwierdził, że oferta taka nie wpłynęłaby na tę decyzję. Wśród możliwych korzyści płynących z Krakowskiej Karty Mieszkańca najwyżej oceniono zniżkę na bilety komunikacji miejskiej (69%).

WYKSZTAŁCENIE I PRACA ZAWODOWA

Największa grupa krakowian ukończyła kształcenie na poziomie zasadniczym zawodowym (21%), a **co piąty mieszkaniec Krakowa jest magistrem lub posiada równorzędny stopień** (20%). Kolejna grupa to osoby z wykształceniem średnim zawodowym (19%).

Badani z wykształceniem wyższym uzyskiwali je najczęściej w dziedzinie nauk społecznych, ekonomii lub prawa (16%), a także inżynierii, procesów produkcyjnych i budownictwa (15%).

Ponad połowa krakowian wykonuje pracę w wymiarze 40 godzin tygodniowo, co odpowiada pełnemu etatowi (53%).

86% z zatrudnionych to pracownicy najemni. **Na własny rachunek pracuje 13% respondentów. Blisko jedna piąta krakowian pracuje w instytucjach publicznych** (19%).

Standardem jest podpisywanie umowy, ale nie ma jej 8% badanych. Wśród posiadających pisemną umowę **91% przypadków to umowa o pracę**.

SENIORZY

Większość krakowskich seniorów jest zadowolona z życia (66%), ale jest to **niższy odsetek niż w grupach wiekowych 18-34 i 35-64**. Z żadnego aspektu życia nie są oni zadowoleni bardziej niż pozostałe grupy.

Seniorzy są najbardziej przywiązani do Krakowa grupą mieszkańców (89%) – znaczna większość z nich czuje się krakowianinem lub krakowianką (86%) i jest dumna z życia w tym mieście (81%).

Odsetek seniorów zadowolonych z faktu, że żyje w Krakowie (83%), nie odbiega od odsetka osób oceniających ten aspekt pozytywnie z pozostałych grup wiekowych.

Krakowianie po 65. roku życia za najważniejszy aspekt mieszkania w mieście uznają **czystość powietrza** (36%). Uważają go za **priorytetowe pole działań władz** (51%).

Blisko połowa seniorów regularnie spotyka się z krewnymi lub znajomymi (45%) – ponad jedna trzecia z nich kilka razy w miesiącu (36%). Jeden na trzech seniorów zajmuje się dziećmi z rodziny (32%). **Tylko 3% badanych z tej grupy nie opuszcza miejsca zamieszkania.** 91% osób starszych nie uprawia regularnie sportu.

Z oferty kulturalnej miasta najczęściej seniorów wybiera wizyty w restauracji (44%), biblioteki publicznej (37%) oraz w kinie (35%) lub teatrze (33%).

Tylko nieco ponad jedna trzecia starszych krakowian zna ofertę instytucji senioralnych (38%) – CAS-ów (26%) lub Uniwersytetów Trzeciego Wieku (22%). Korzysta z nich 22% – największa grupa z Klubów Seniora działających przy instytucjach kulturalnych (14%).

Ponad połowa seniorów interesuje się sprawami miasta i dzielnicy (po 51%). **Jest to jednak grupa, której najmniejsza część ma poczucie, że może wpływać na sprawy miasta** (16%). Należy brać to pod uwagę przy realizowaniu działań angażujących mieszkańców w procesy współdecydowania o rozwoju miasta.

Mniejszy odsetek seniorów niż badanych z innych grup głosuje na projekty budżetu obywatelskiego (23% w porównaniu z ok. 32% w pozostałych grupach). W związku z tym przy planowaniu kolejnej kampanii promocyjnej budżetu obywatelskiego powinno się położyć większy nacisk na informowanie tej grupy mieszkańców.

Starsi krakowianie najchętniej otrzymywaliby informacje w formie biuletynu dostarczanego do skrzynki pocztowej (69%) lub korzystali z mediów lokalnych. **Nie są oni zainteresowani formami realizowanymi w Internecie.**

6% seniorów doświadcza deprivacji finansowej – nie wystarcza im środków, aby opłacić mieszkanie, zakupić ubranie lub zapewnić sobie nawet najtańsze jedzenie.

WYNIKI

ZADOWOLENIE MIESZKAŃCÓW

Zakres tematyczny

Zadowolenia mieszkańców z życia oraz różnych jego aspektów.

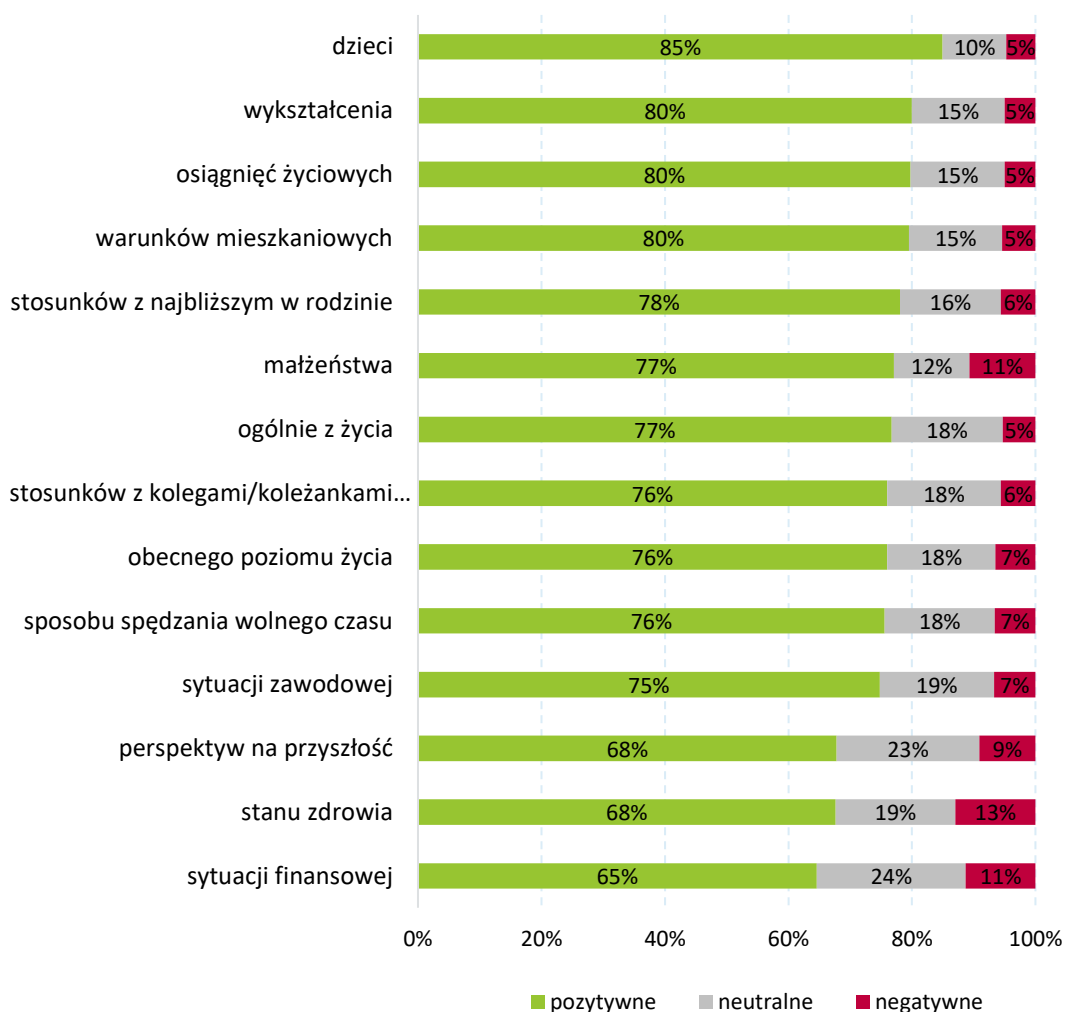
Wyniki

Mieszkańcom zadano pytanie:

- ✓ *Biorąc wszystko pod uwagę, w jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) ze swojej(ego/ich)...*

Zadowolenie z życia

(bez odpowiedzi „nie mam zdania / nie dotyczy”)

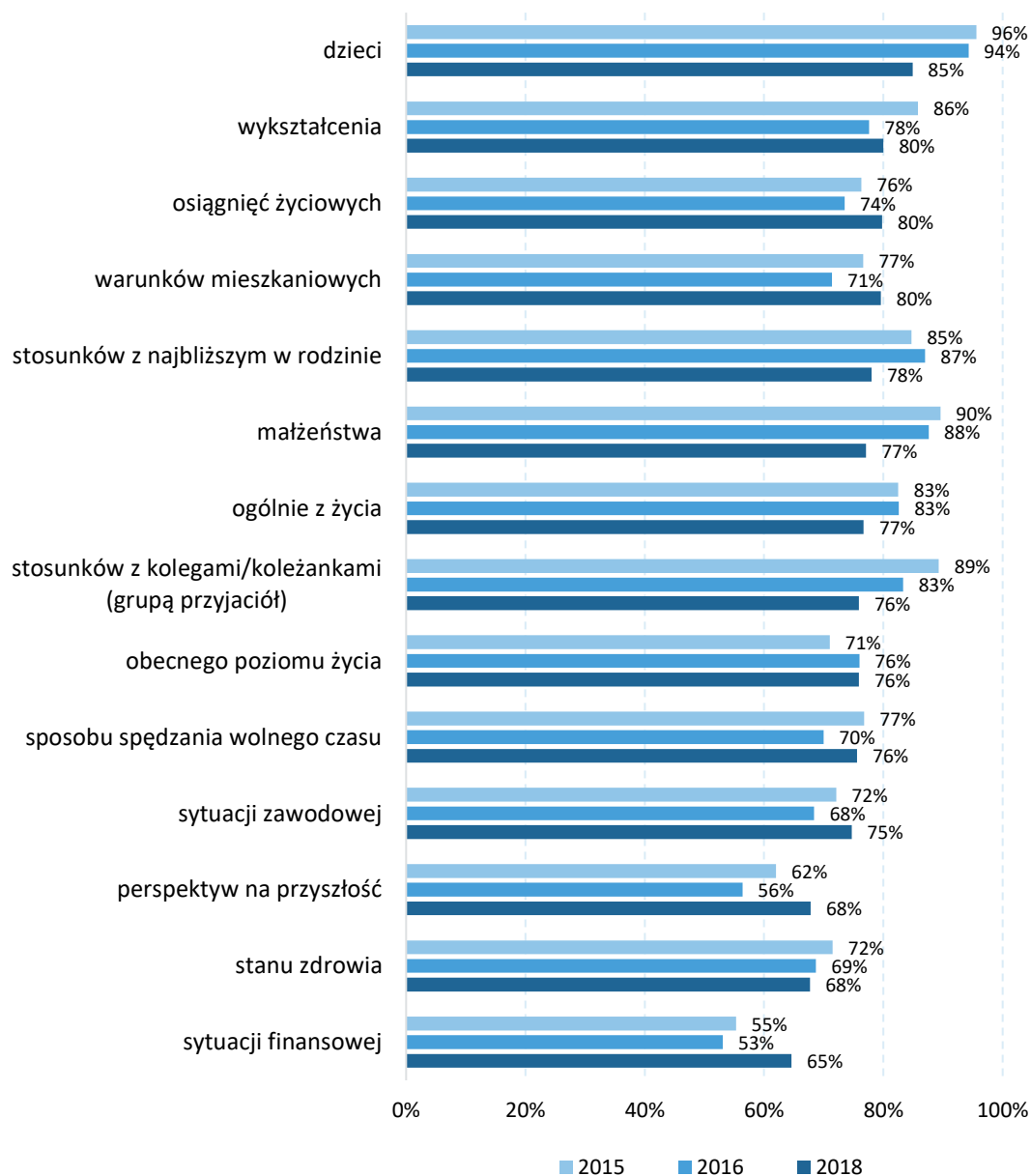

Największy odsetek respondentów jest zadowolony z **dzieci (85%)**, **wykształcenia (80%)**, **osiągnięć życiowych (80%)** oraz **warunków mieszkaniowych (80%)**. Najmniejszy odsetek mieszkańców wskazał zadowolenie ze swojej sytuacji finansowej (65%), stanu zdrowia (68%) oraz perspektyw na przyszłość (68%). Prezentowane wyniki nie uwzględniają odpowiedzi „nie mam zdania / nie dotyczy” (85% zadowolonych z dzieci to odsetek osób, które wskazały, że ta kategoria ich dotyczy).

Poniżej przedstawiono porównanie zadowolenia z deklaracjami z poprzednich edycji Barometru Krakowskiego – z lat 2015 i 2016.

Zadowolenie z życia w latach 2015–2018

(bez odpowiedzi „nie mam zdania / nie dotyczy”)

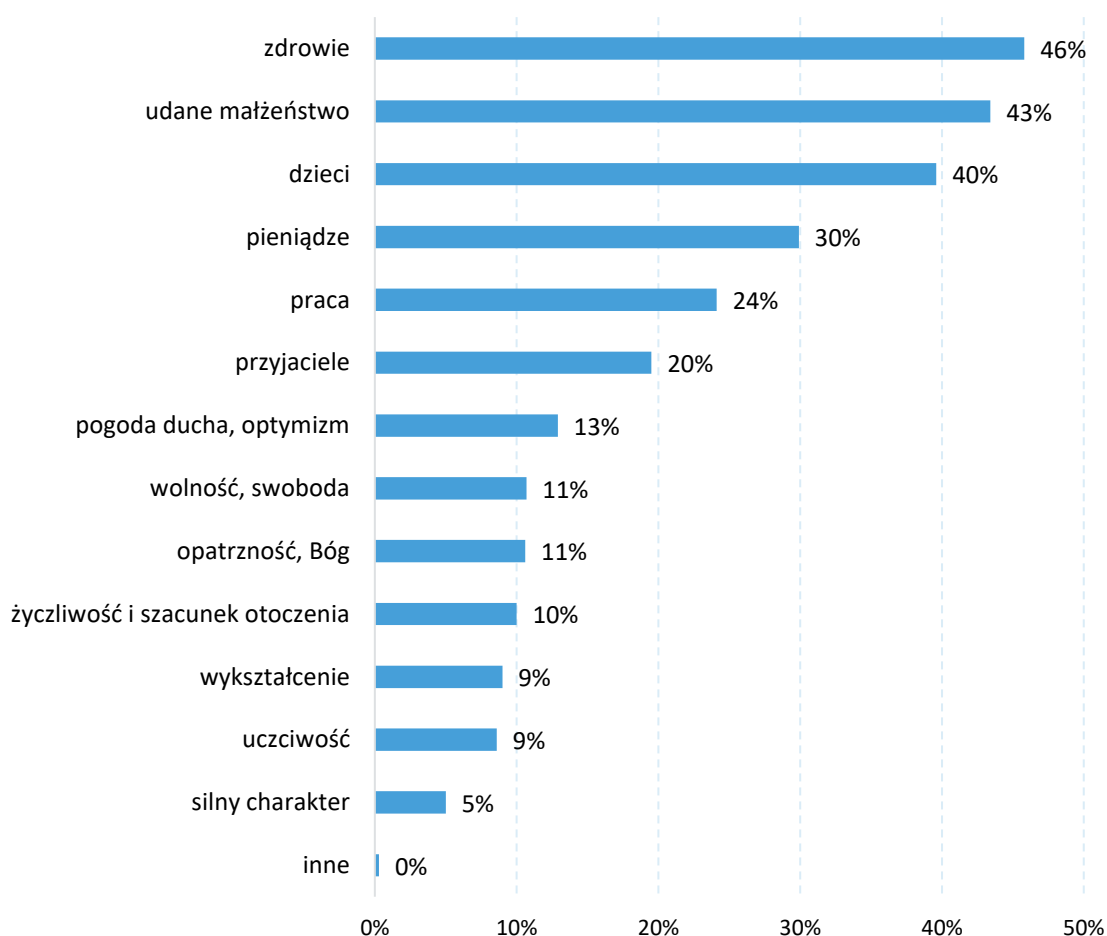

Na tej podstawie widoczna jest stała tendencja spadkowa zadowolenia z aspektów, takich jak: małżeństwo, dzieci, stosunki z grupą przyjaciół oraz stan zdrowia.

W przypadku większości pozostałych kategorii odsetek zadowolonych wzrósł względem poprzedniego badania z 2016 roku. **Największa zmiana dotyczyła sytuacji finansowej (+12 p.p.) perspektyw na przyszłość (+11 p.p.) oraz warunków mieszkaniowych (+8 p.p.).**

Respondenci proszeni byli o wskazanie tego, co uważają za najważniejszy warunek udanego, szczęśliwego życia (respondent mógł wybrać do 3 odpowiedzi).

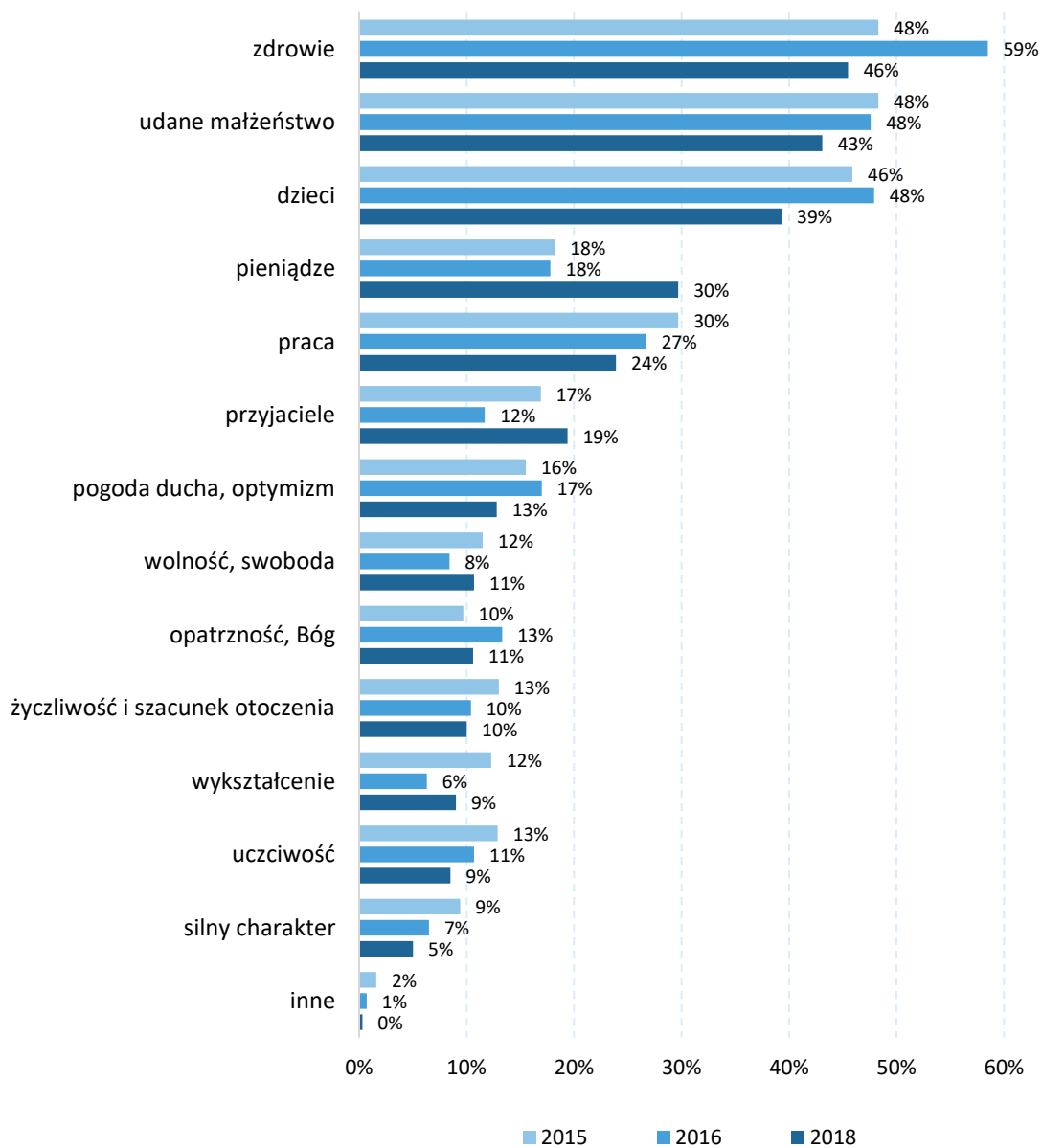
Warunek szczęśliwego, udanego życia

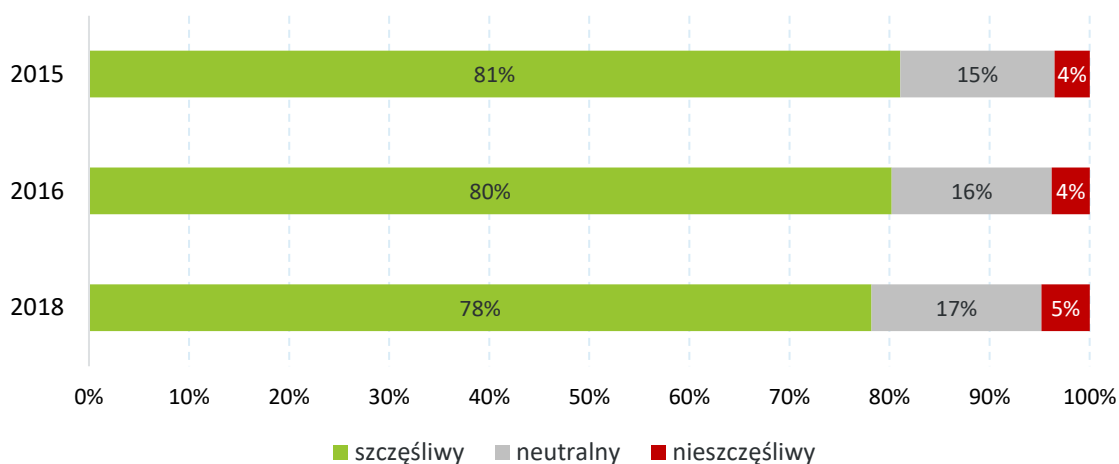
Najczęściej wskazywanym warunkiem udanego, szczęśliwego życia jest: **zdrowie (46%), udane małżeństwo (43%) oraz dzieci (40%).**

Poniżej przedstawiono porównanie z wynikami z poprzednich edycji Barometru Krakowskiego – z lat 2015 i 2016.

Warunek szczęśliwego, udanego życia w latach 2015–2018

Poczucie szczęścia mieszkańców w latach 2015–2018

W 2018 roku 78% krakowian zadeklarowało, że są szczęśliwi. Podobny odsetek mieszkańców (76%) uznał, że jest **zadowolony ze swojego życia**. Porównując wyniki pochodzące ze wszystkich edycji Barometru Krakowskiego, można zauważyć, że we wszystkich latach odsetki osób deklarujących szczęście są bardzo zbliżone. Niewielka tendencja spadkowa (1–2%) w kategorii szczęśliwych mieści się w przedziale błędów oszacowania i nie może stanowić podstawy do wnioskowania.

ZWIĄZEK Z KRAKOWEM

Zakres tematyczny

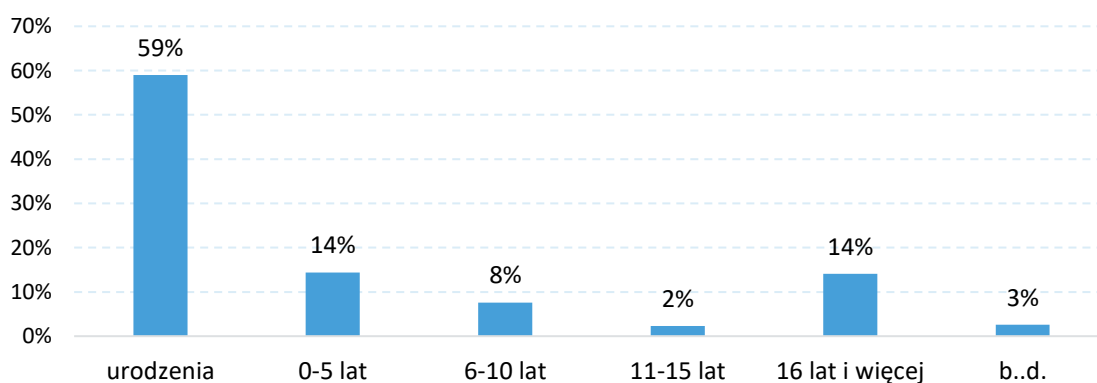
Związek mieszkańca z miastem w wymiarze emocjonalnym oraz administracyjnym.

Wyniki

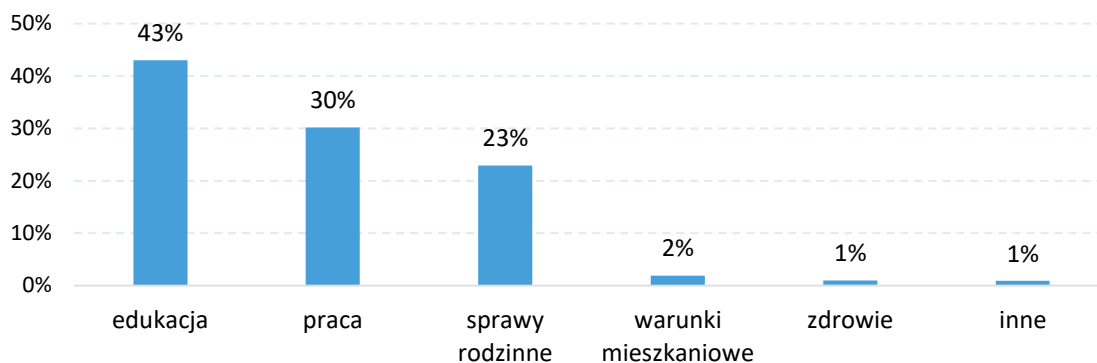
41% respondentów zadeklarowało, że **nie urodzili się w Krakowie**. Rodzice ponad jednej trzeciej badanych (37%) urodzili się w Krakowie.

Mieszkaniec Krakowa od ...

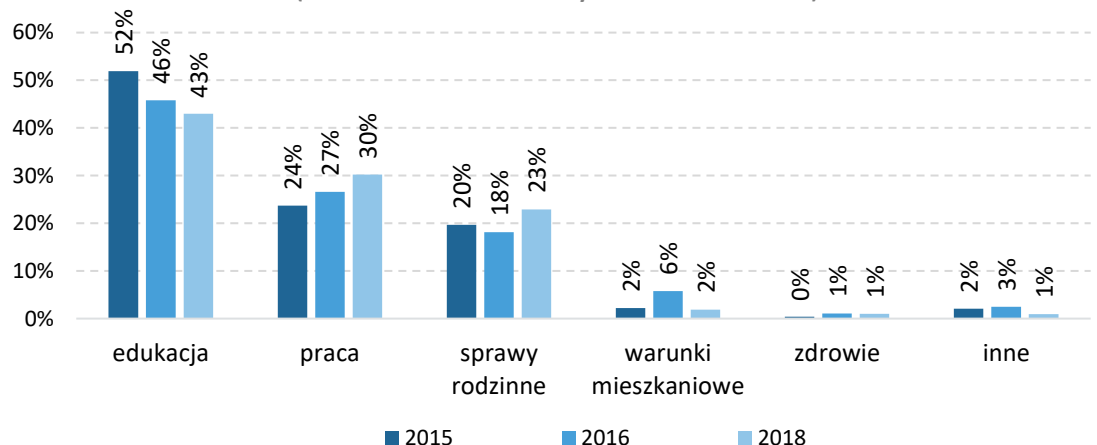
Większość napływowych osób przyjechała do Krakowa **później niż 10 lat temu (22%)** – w tym dużą grupę stanowią osoby mieszkające w Krakowie krócej niż 5 lat (14%).

Główna przyczyna przyjazdu (wśród nieurodzonych w Krakowie)

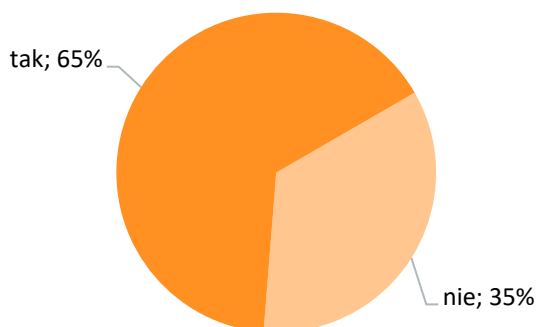

Główną przyczyną przyjazdu do Krakowa były **potrzeby związane z edukacją** (42%) oraz pracą (30%) danych osób. Poniżej zamieszczono wykres pokazujący motywy ich przyjazdu.

Główna przyczyna przyjazdu w latach 2015–2018 (wśród nieurodzonych w Krakowie)

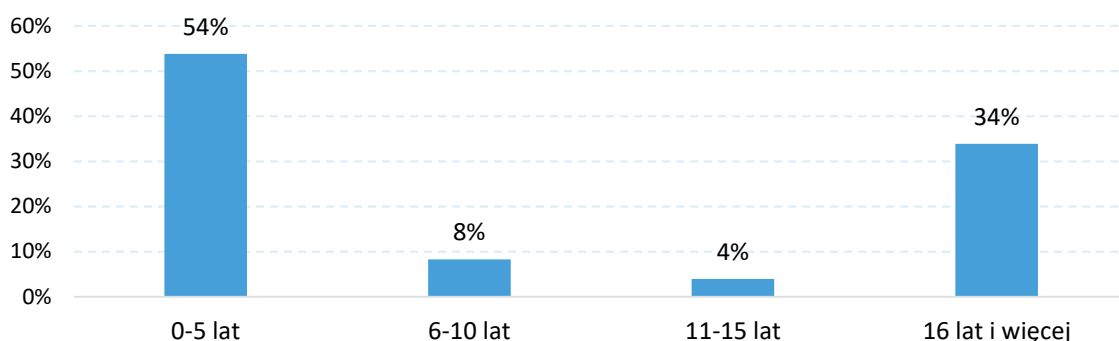
Czy mieszka w swojej dzielnicy od urodzenia?

65% badanych urodzonych w Krakowie **mieszka w swojej dzielnicy od urodzenia**.

Mieszkaniec dzielnicy od ...

(procent mieszkańców, którzy nie mieszkają w dzielnicy od urodzenia)

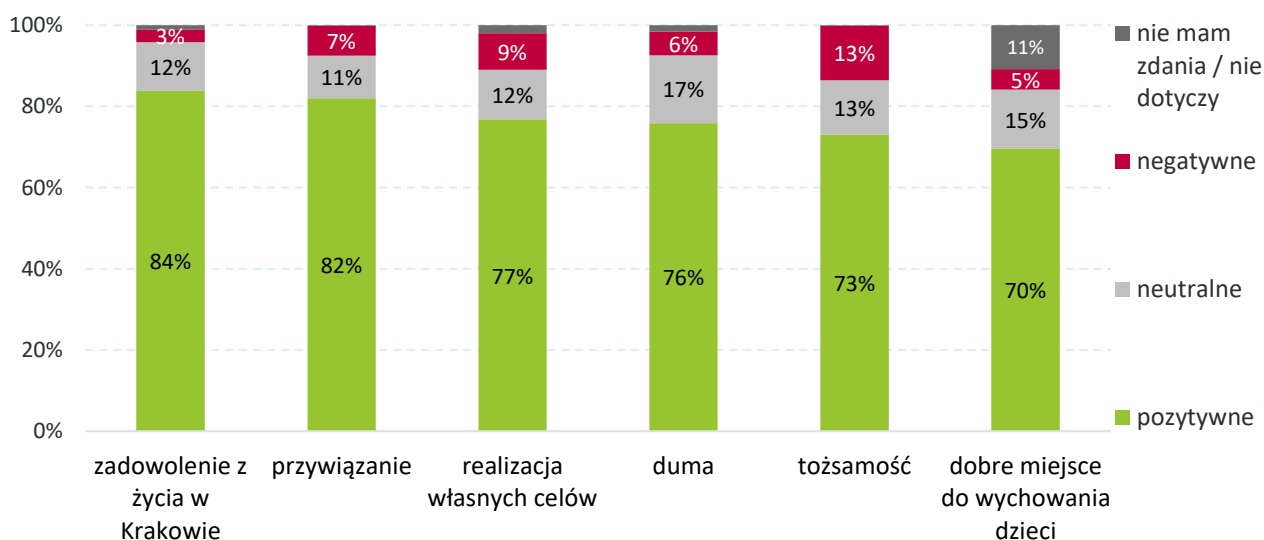

Największa grupa badanych niemieszkańcych w dzielnicy od urodzenia **przeprowadziła się do niej** w ciągu ostatnich 5 lat (54%). Blisko jedna trzecia (34%) zamieszkuje swoją dzielnicę ponad 16 lat.

Mieszkańcom zadano szereg pytań dotyczących ich stosunku do Krakowa:

- ✓ *W jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że żyje w Krakowie?* (zadowolenie z życia w Krakowie)
- ✓ *Czy czuje się Pan(i) przywiązany(a) do Krakowa?* (przywiązanie)
- ✓ *Czy można powiedzieć, że czuje się Pan(i) dumny(a) z tego, że żyje w Krakowie?* (duma)
- ✓ *Czy czuje się Pan(i) krakowianinem/krakowianką?* (poczucie tożsamości)
- ✓ *Czy Kraków umożliwia Panu(i) realizację własnych celów życiowych?* (umożliwia realizację celów życiowych)
- ✓ *Czy uważa Pan(i), że Kraków to dobre miejsce do wychowywania dzieci?* (dobre miejsce do wychowywania dzieci)

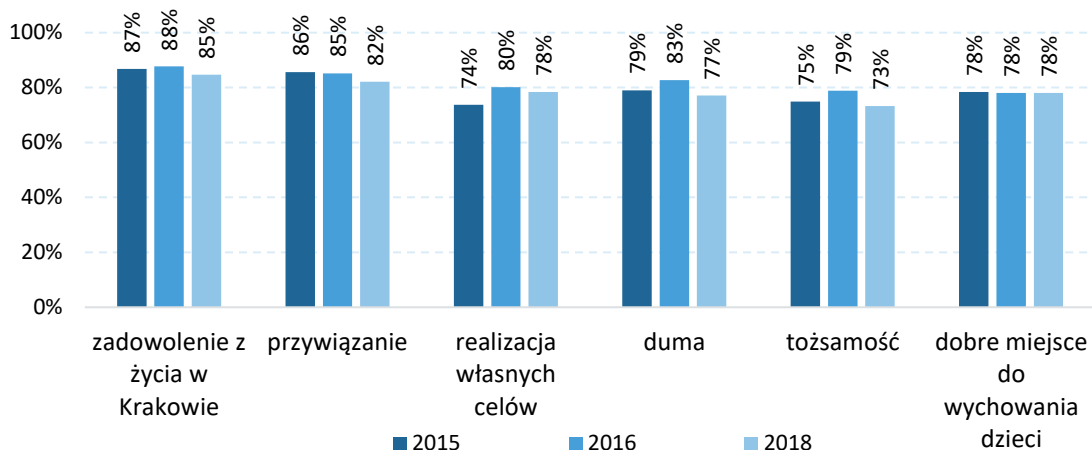
Związek z Krakowem (odpowiedzi)

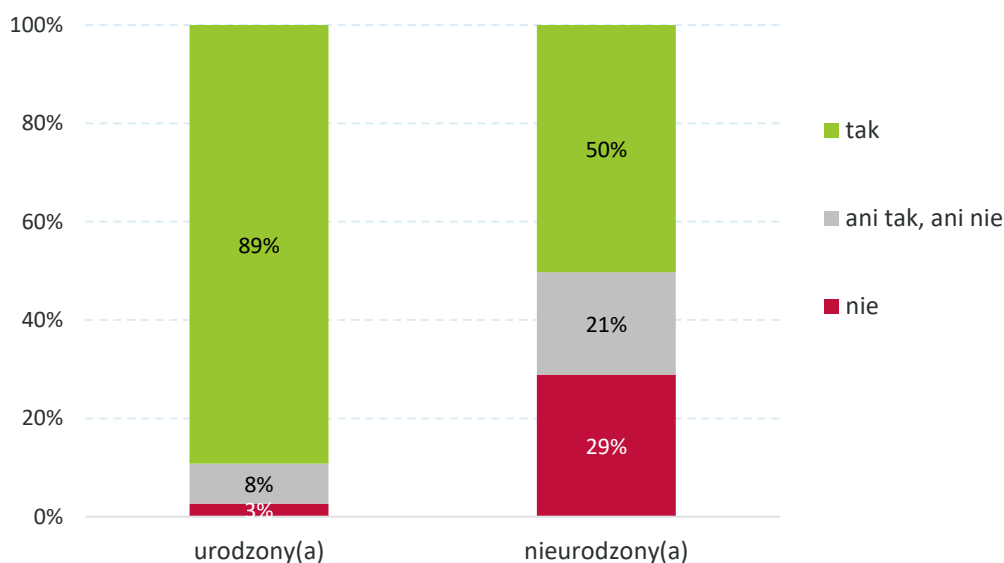
Zdecydowana większość mieszkańców wyraziła **pozytywny stosunek do Krakowa**. Warto zwrócić uwagę, że blisko trzy czwarte mieszkańców określiło się „krakowianinem” lub „krakowianką”.

Związek z Krakowem w latach 2015–2018

(bez odpowiedzi „nie mam zdania / nie dotyczy”)

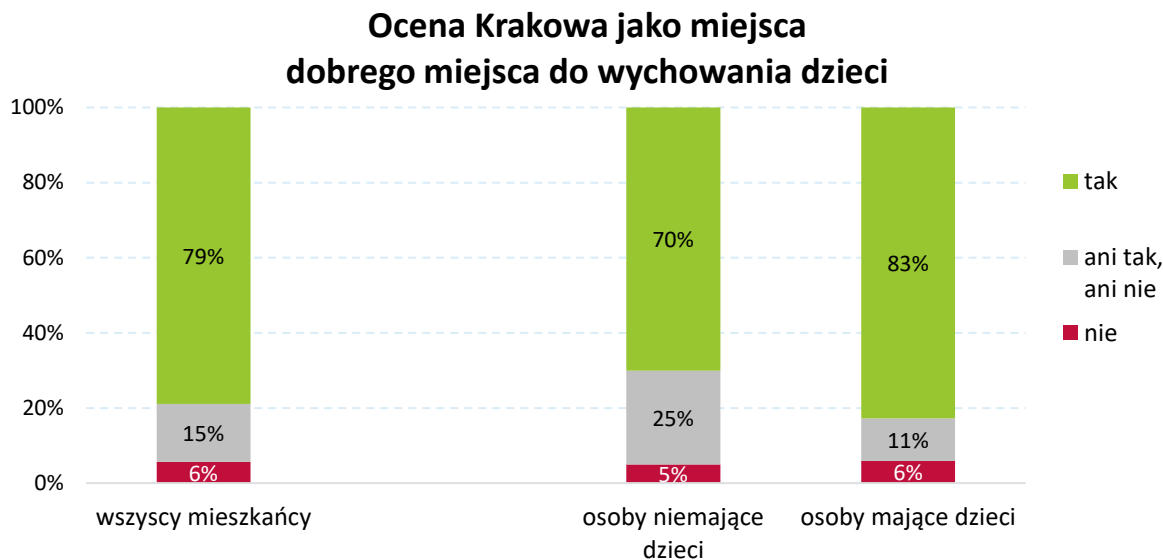
Poczucie bycia krakowianinem / krakowianką (kolory) a urodzenie w Krakowie (kolumny)

Wykres prezentuje relację urodzenia w Krakowie do poczucia bycia krakowianinem. Pierwsza kolumna pokazuje, jaki odsetek spośród urodzonych w Krakowie czuje się krakowianinem (prawie wszyscy). Druga kolumna prezentuje analogiczną wartość dla osób nieurodzonych w Krakowie. Połowa respondentów, którzy nie urodzili się w Krakowie, **czuje się na tyle związana z miastem, że stało się to elementem ich tożsamości**.

Mieszkańcom Krakowa zadano pytanie:

- ✓ *Czy uważa Pan(i), że Kraków to dobre miejsce do wychowywania dzieci?*

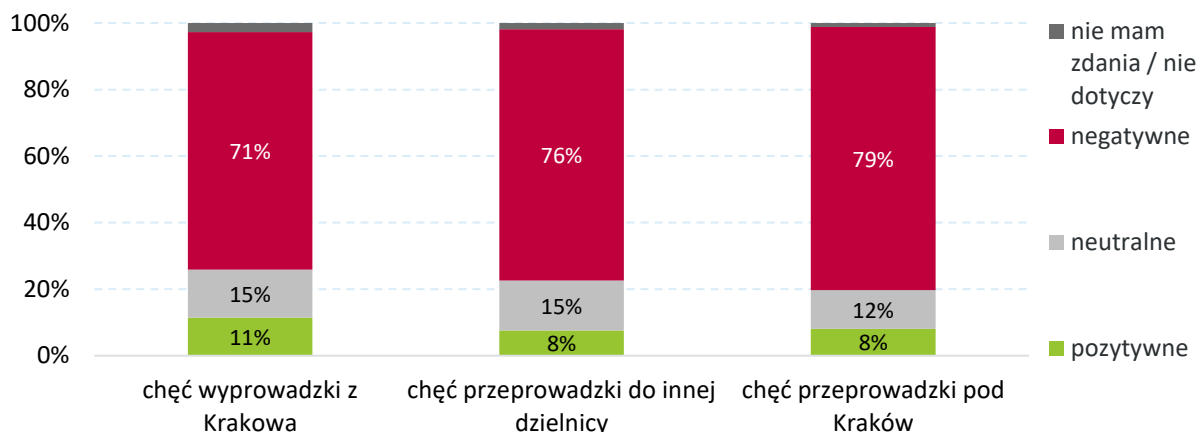

Uwzględniając odpowiedzi wszystkich mieszkańców, blisko **80% uznało Kraków za dobre miejsca do wychowania dzieci**. Wśród osób niemających aktualnie dzieci odsetek ten był tylko nieco niższy (70%), wśród posiadających dzieci wyższy o 4 punkty procentowe (83%).

Respondentom zadano pytania o hipotetyczną możliwość wyprowadzki z Krakowa:

- ✓ *Gdyby miał(a) Pan(i) możliwość prowadzenia życia w zbliżonych warunkach ekonomicznych (warunki zatrudnienia i mieszkania) w innym polskim mieście, to czy wyprowadził(a)by się Pan(i) z Krakowa? (chęć wyprowadzki)*
- ✓ *Gdyby miał(a) Pan(i) możliwość przeprowadzenia się do innej części Krakowa (osiedle, dzielnica), to czy wybrał(a)by Pan(i) taką możliwość? (chęć przeprowadzki do innej części)*
- ✓ *Gdyby miał(a) Pan(i) możliwość przeprowadzki do miejscowości poza Krakowem, wiążącej się z codziennym dojazdem do Krakowa, to czy wybrał(a)by Pan(i) taką możliwość? (chęć przeprowadzki pod miasto)*

Chęć zmiany miejsca zamieszkania

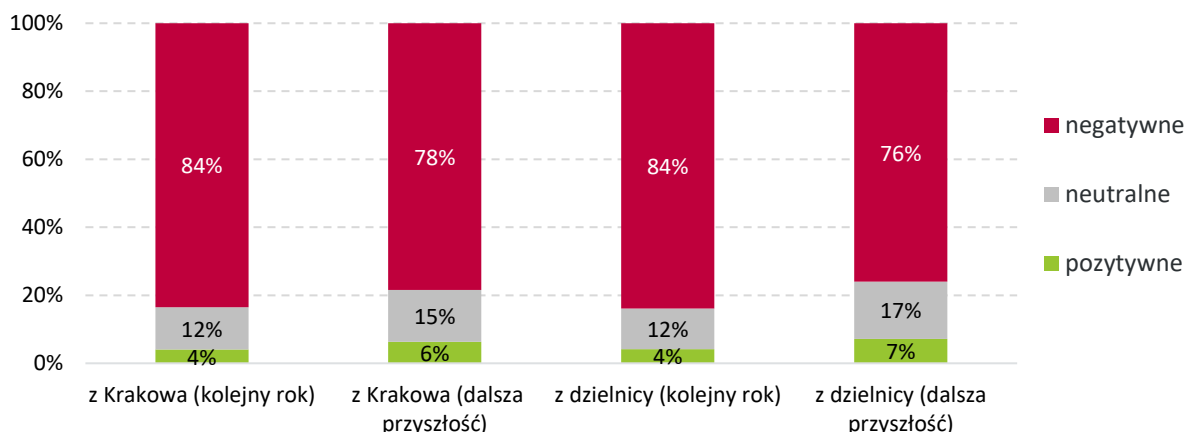

Zdecydowana większość mieszkańców wskazała, że **nie wybrałaby innego miasta (71%)**, dzielnicy (76%) lub miejsca pod Krakowem (79%). Pytania te są pośrednim wskaźnikiem lojalności mieszkańców wobec miasta.

Dodatkowo mieszkańców zapytano:

- ✓ *W jakim stopniu prawdopodobne jest, że wyjedzie Pan(i) z Krakowa na stałe w ciągu kolejnego roku?* (prawdopodobieństwo wyjazdu w kolejnym roku)
- ✓ *W jakim stopniu prawdopodobne jest, że wyjedzie Pan(i) z Krakowa na stałe w dalszej przyszłości (powyżej jednego roku)?* (prawdopodobieństwo wyjazdu w przyszłości)
- ✓ *Jak bardzo prawdopodobne jest, że wyprowadzi się Pan(i) ze swojej dzielnicy w ciągu najbliższego roku?*
- ✓ *Jak bardzo prawdopodobne jest, że wyprowadzi się Pan(i) ze swojej dzielnicy w dalszej przyszłości (powyżej jednego roku)?*

Prawdopodobieństwo wyjazdu

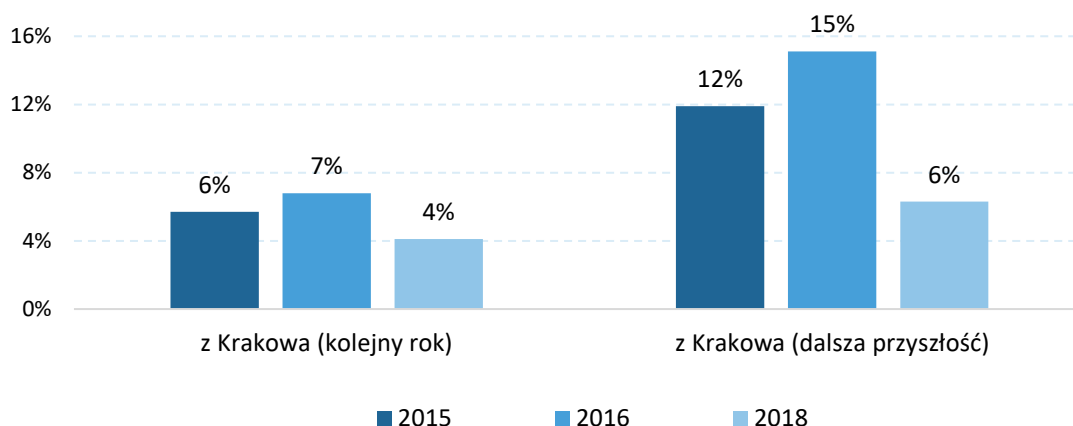

Jedynie 4% mieszkańców uznało, że prawdopodobnie **opuści miasto w kolejnym roku**. 6% mieszkańców uznało **wyjazd za prawdopodobny w dalszej przyszłości**. W grupie tej

dominują osoby pracujące (63% i 66%), studenci (23% i 22%) oraz osoby z najniższej grupy wiekowej (61% i 67%).

4% oraz 7% badanych wskazało, że **rozważa przeprowadzkę do innej dzielnicy**. W grupie tej dominują osoby pracujące (67% i 62%), studenci (19% i 23%), a także osoby z najniższej grupy wiekowej (71% i 76%).

Prawdopodobieństwo wyjazdu w latach 2015–2018

ZWIĄZEK ADMINISTRACYJNY

Zakres tematyczny

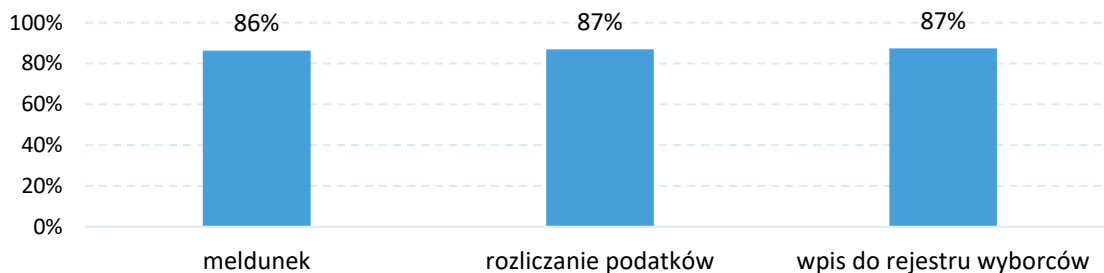
Skala praktyk administracyjnych (meldunek, płacenie podatków, uczestnictwo w wyborach) podejmowanych przez mieszkańców Krakowa.

Wyniki

Mieszkańcom Krakowa zadano pytania:

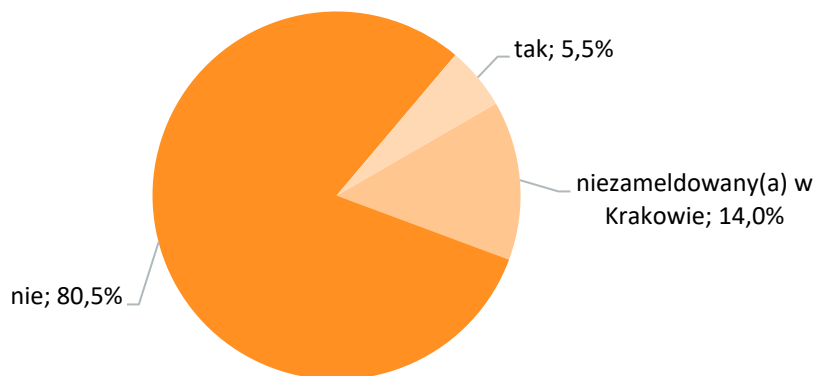
- ✓ *Czy rozlicza Pan(i) podatki w Krakowie, tj. czy składa Pan(i) rozliczenie podatkowe w jednym z krakowskich urzędów skarbowych? (rozliczanie podatków)*
- ✓ *Czy jest Pan(i) zameldowany(a) w Krakowie (meldunek czasowy lub stały)? (meldunek)*
- ✓ *Czy w ciągu ostatnich 3 lat zmienił(a) Pan(i) miejsce meldunku z innego miasta na Kraków (proszę nie uwzględniać zmian meldunkowych w obrębie Krakowa)?*
- ✓ *Czy jest Pan(i) wpisany(a) na stałe do rejestru wyborców w Krakowie, tj. czy może Pan(i) głosować w wyborach samorządowych oraz ogólnopolskich w Krakowie? (wpis do rejestru wyborców)*

Związek administracyjny z Krakowem

14% respondentów wskazało, że nie ma zameldowania w Krakowie. Podobny odsetek badanych wskazał, że nie rozlicza podatków w Krakowie oraz nie jest wpisany na stałe do rejestru wyborców w Krakowie.

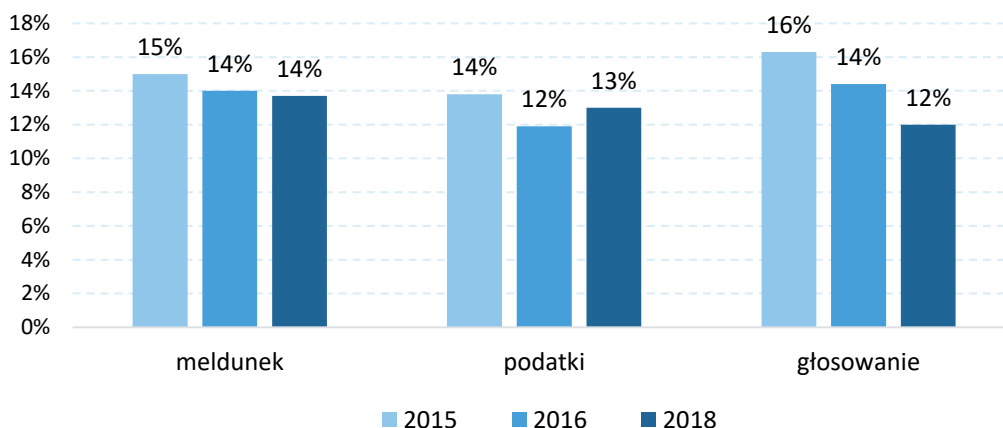
Zmiana miejsca meldunku na Kraków w ciągu ostatnich 3 lat

W ciągu ostatnich 3 lat **5,5% badanych zameldowało się w Krakowie** – stanowi to 6,5% wszystkich mających meldunek w Krakowie.

Na poniższym wykresie przedstawiono zestawienie wyników dotyczących osób nieposiadających związku administracyjnego z miastem ze wszystkich edycji Barometru Krakowskiego.

Osoby bez związku administracyjnego z Krakowem w latach 2015–2018

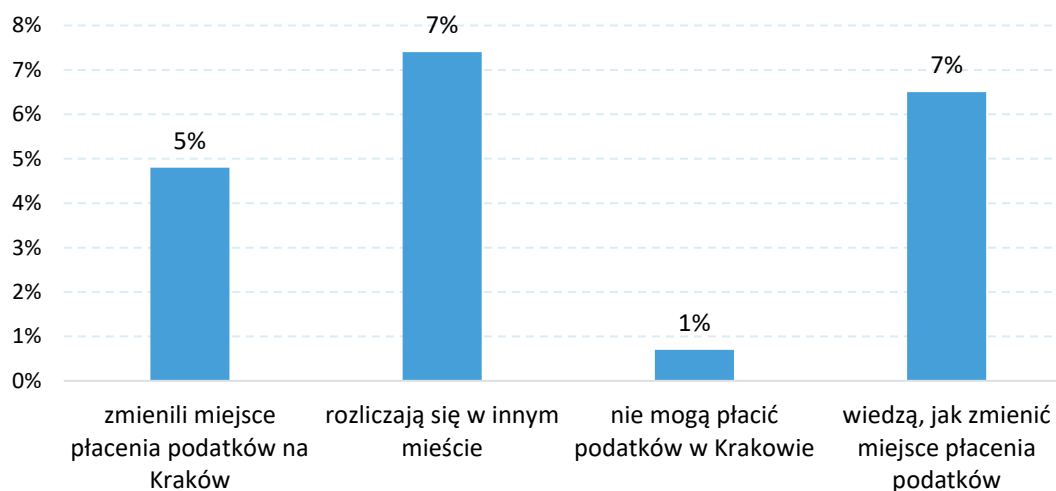

Można zauważyć **stałą tendencję zmniejszania się odsetka osób mieszkających w Krakowie, ale niemogących głosować w nim w wyborach oraz referendach**. Odsetek osób zameldowanych w mieście pozostał na tym samym poziomie, natomiast o 1 punkt procentowy wzrosła grupa płacąca podatki.

W kwestii podatków pytano również:

- ✓ *Czy w ciągu ostatnich 3 lat zmienił(a) Pan(i) miejsce rozliczania podatków z innego miasta na Kraków?*
- ✓ *Czy rozlicza Pan(i) podatki w innym polskim mieście?*
- ✓ *Czy istnieją okoliczności uniemożliwiające Panu(i) rozliczania podatków w Krakowie?*
- ✓ *Czy wie Pan(i), w jaki sposób zmienić miejsce rozliczania podatków?*

Mieszkańcy, którzy:

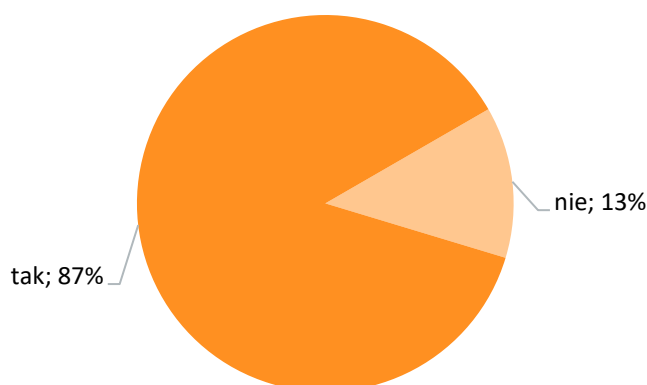
KARTA KRAKOWSKA

Zakres tematyczny

Atrakcyjność projektu Karty Krakowskiej z perspektywy osób niepłacących podatków w Krakowie.

Wyniki

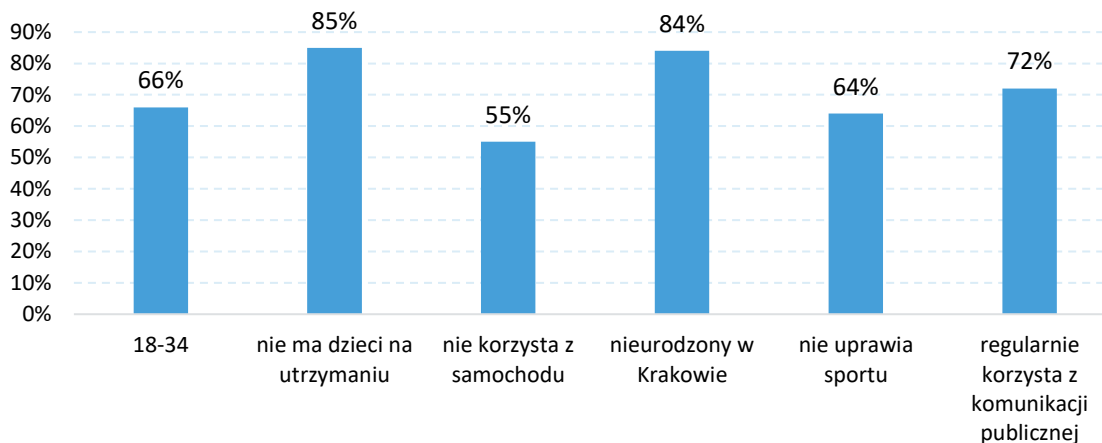
Czy rozlicza Pan(i) podatki w Krakowie?

13% badanych nie płaci podatków w Krakowie.

Cechy osób niepłacących podatków w Krakowie

(różne kategorie)

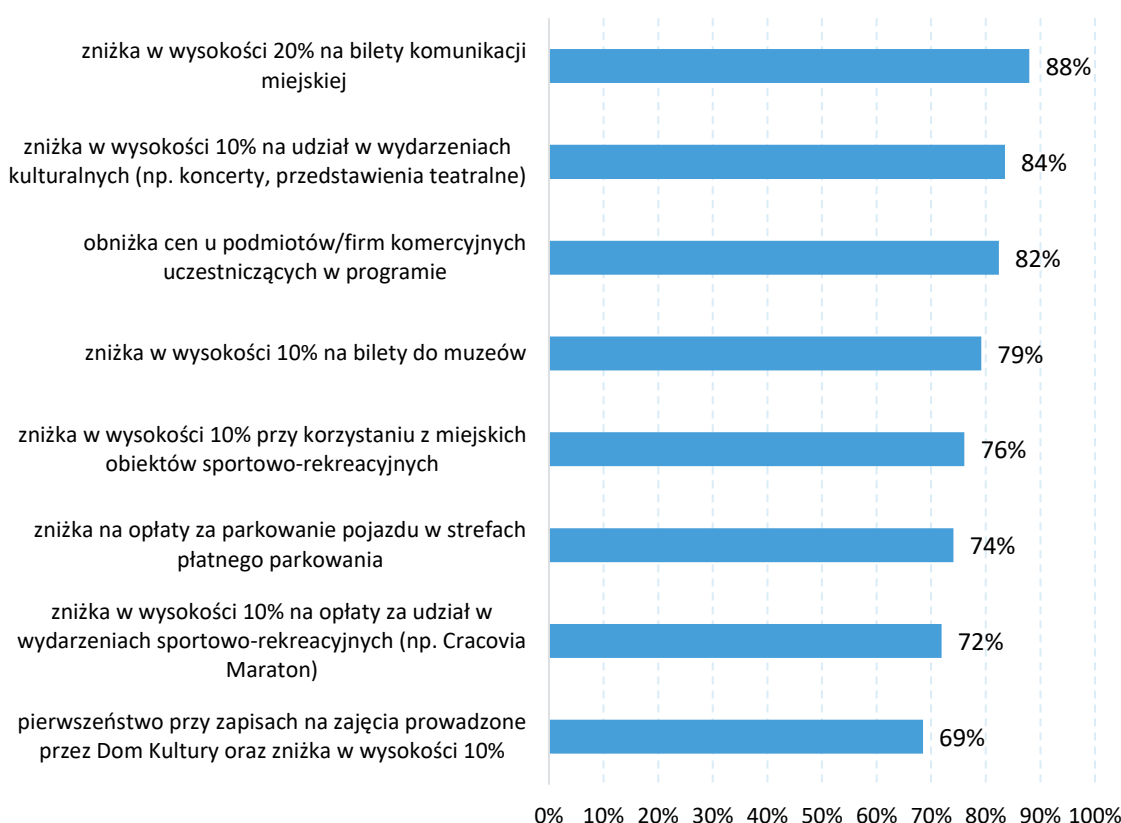

Wśród osób niepłacących podatków w Krakowie **dominują osoby niemające dzieci na utrzymaniu (85%), niemieszkające w Krakowie od urodzenia (84%), z najmłodszej grupy wiekowej (66%)**. 72% osób niepłacących podatków w Krakowie korzysta regularnie z komunikacji publicznej, a ponad połowa nie korzysta z samochodu (55%).

Osobom tym zadano następujące pytanie:

- ✓ *Władze miasta Krakowa rozważają projekt wprowadzenia Krakowskiej Karty Mieszkańca dostępnej wyłącznie dla osób płacących podatki w Krakowie. Rozważane są różne preferencje i zniżki dla krakowskich podatników. Proszę ocenić, czy poszczególne preferencje przekonałyby Pana(ią) na zmianę Pana(i) rezydencji podatkowej na Kraków? (ocena atrakcyjności rozważanych preferencji dla Karty Krakowskiej)*

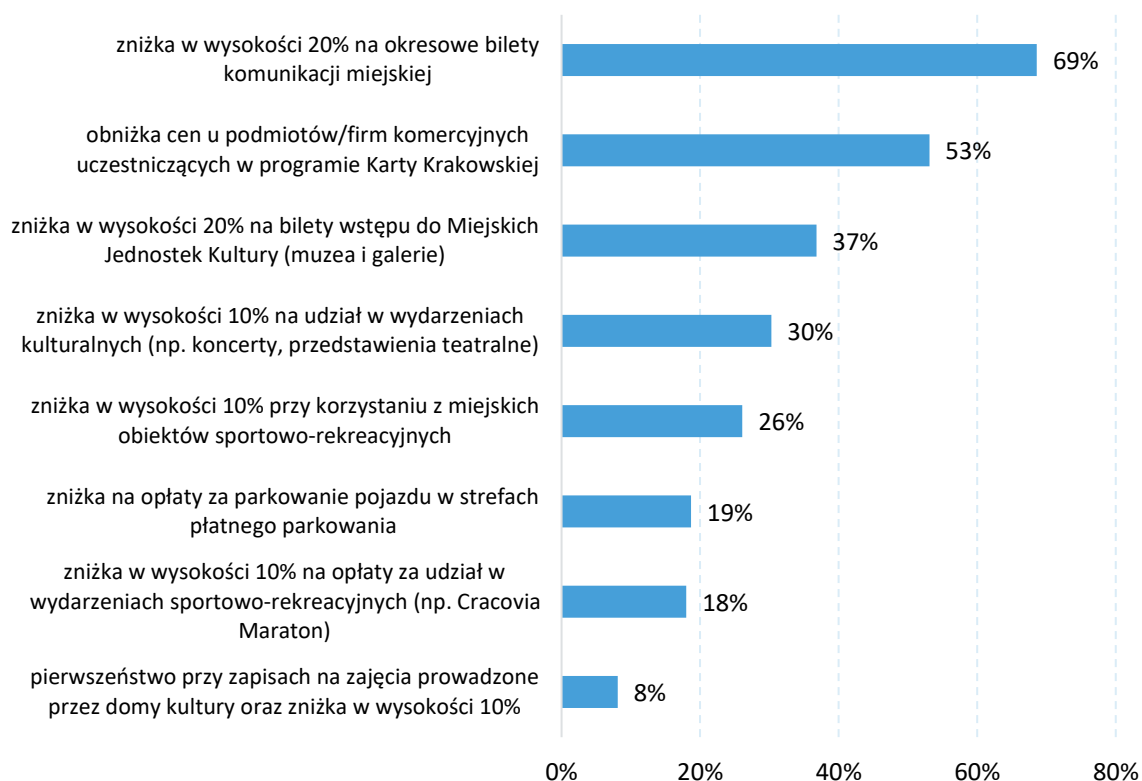
Ocena atrakcyjności rozważanych preferencji w ramach Karty Krakowskiej

Wśród najbardziej popularnych rozwiązań w ramach Karty Krakowskiej znalazły się: **zniżka w wysokości 20% na bilety komunikacji miejskiej**, **zniżka w wysokości 10% na udział w wydarzeniach kulturalnych** (np. koncerty, przedstawienia teatralne), **obniżka cen u podmiotów / firm komercyjnych uczestniczących w programie KK** (np. zakładach fryzjerskich, sieciach taksówkarskich, sklepach, punktach usługowych, lokalach gastronomicznych) i przekonałyby one więcej niż 80% mieszkańców niepłacących w Krakowie podatków do zmiany rezydencji podatkowej.

Badanych poproszono również o wybór – spośród wyżej wskazanych – **maksymalnie trzech preferencji**, które miałyby dla nich największe znaczenie przy podejmowaniu decyzji o płaceniu podatków w Krakowie.

Preferencje mające największe znaczenie dla osób niepłacących podatków w Krakowie

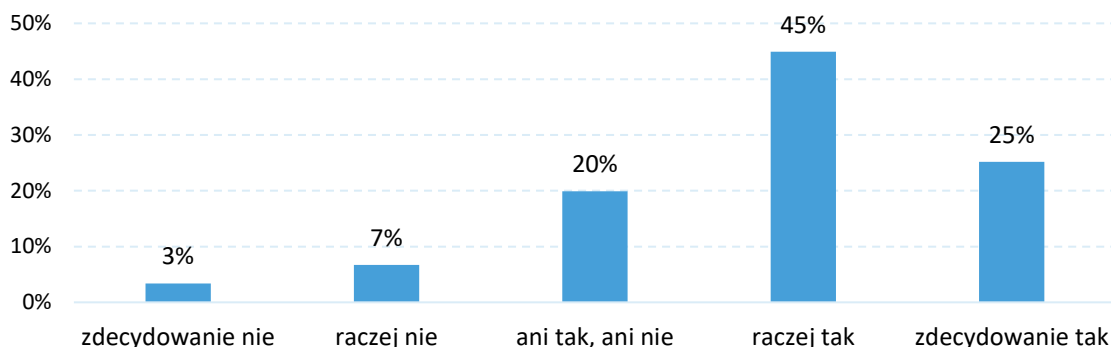

Wśród propozycji preferencji czy zniżek dla krakowskich podatników w ramach Karty Krakowskiej badani najchętniej korzystaliby ze **zniżki na komunikację miejską** – wskazało ją ponad dwie trzecie krakowian (69%). Ponad połowa chciałaby uzyskać **obniżkę cen u podmiotów komercyjnych uczestniczących w programie** (53%). Najmniejszym zainteresowaniem cieszyło się pierwszeństwo przy zapisach na zajęcia w domach kultury oraz zniżka na nie – wskazało je tylko 8% badanych.

Osoby niepłacące podatków w Krakowie zapytano:

Czy oferta Krakowskiej Karty Mieszkańca zawierająca wskazane przez Pana(ią) preferencje wpłynęłaby na Pana(i) decyzję o wskazaniu krakowskiego urzędu skarbowego przy płaceniu podatków?

Czy Karta Krakowska ma szansę wpłynąć na decyzje o płaceniu podatków w Krakowie? (wśród niepłacących)

Większość krakowian wskazała, że **Karta Krakowska ma szansę wpłynąć na decyzję o płaceniu podatków w Krakowie** – takiego zdania jest łącznie 70% mieszkańców. Nieprzychylny do tego rozwiązania był co 10 badany (10%), jedna piąta (20%) nie była jednoznacznie zdecydowana.

ZAUFANIE

Zakres tematyczny

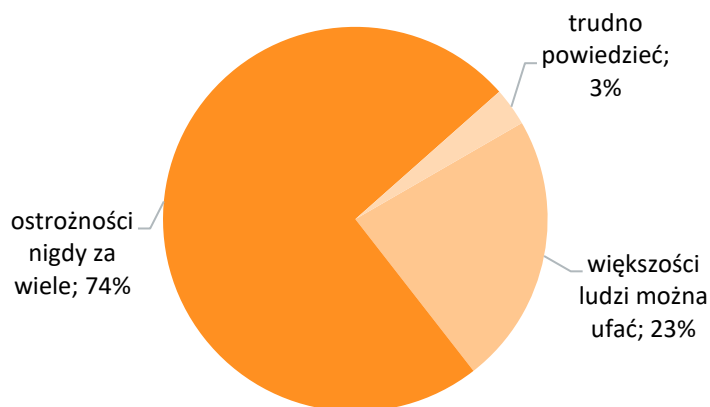
Zaufanie mieszkańców do instytucji miejskich oraz innych mieszkańców.

Wyniki

Respondentów zapytano:

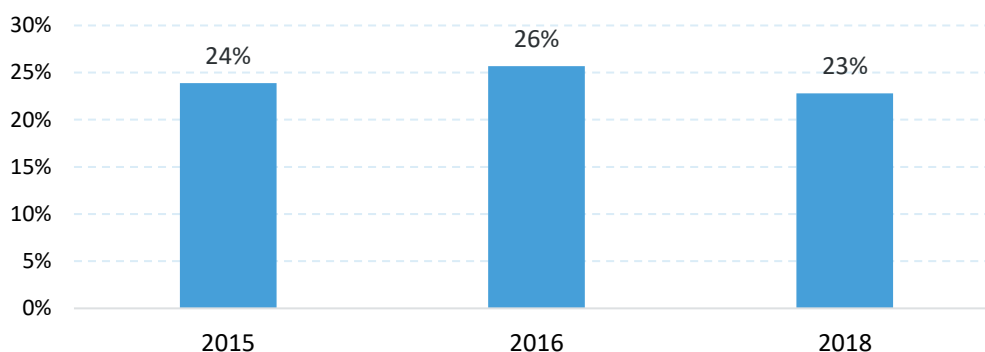
Ogólnie rzecz biorąc, czy uważa Pan(i), że można ufać większości ludzi, czy też sądzi Pan(i), że w postępowaniu z ludźmi ostrożności nigdy za wiele?

Zaufanie uogólnione

Zaufanie uogólnione 2015–2018

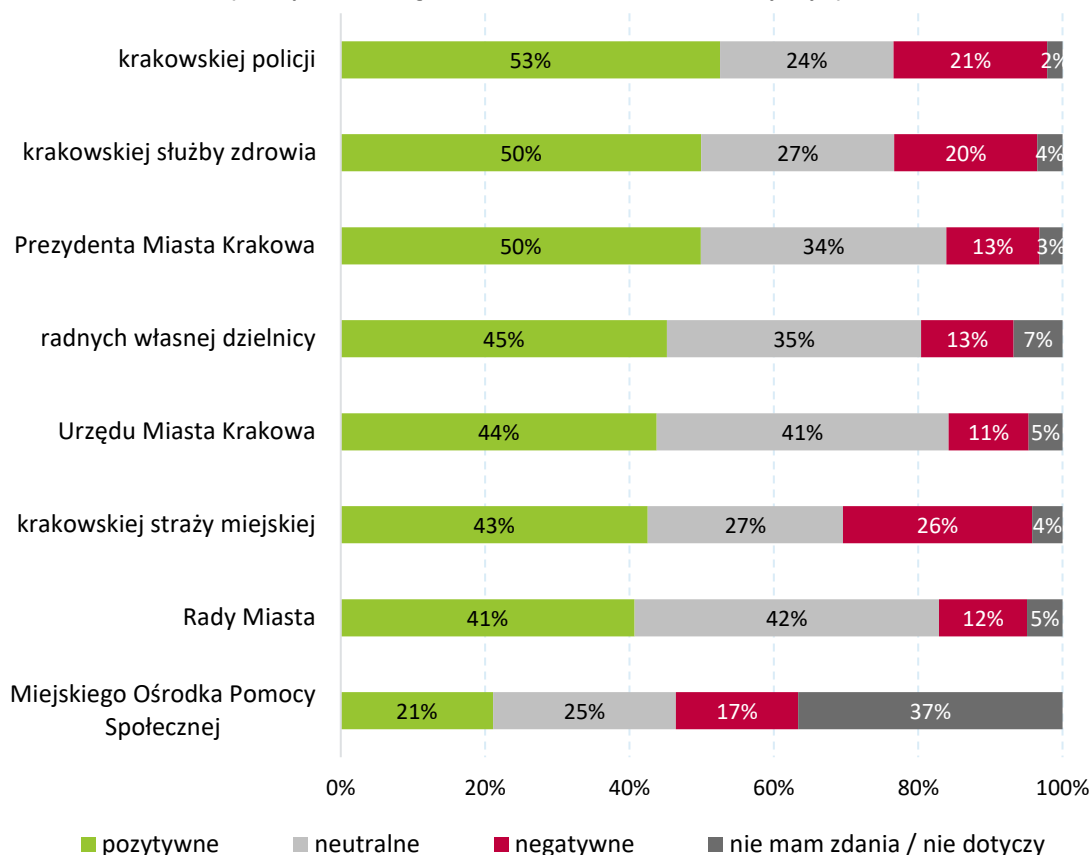
(odpowieź „większości ludzi można ufać”)

Pytanie to jest standardem badawczym, który uznaje się za wskaźnik jednego z wymiarów kapitału społecznego – **poziomu zaufania społecznego**.

Mieszkańców pytano o to, **czy mają zaufanie do poszczególnych instytucji miejskich** oraz mieszkańców Krakowa. Odpowiedzi zaprezentowano w dwóch wersjach – z uwzględnieniem odpowiedzi „nie mam zdania” oraz bez niej. W pierwszym wypadku odsetek osób wyrażających zaufanie to odsetek wszystkich mieszkańców Krakowa. W drugim to odsetek osób mających zdanie na ten temat. Rozróżnienie to jest szczególnie ważne w przypadku kategorii, w których znaczna grupa mieszkańców nie potrafiła dokonać oceny. W takim wypadku pozytywnie oceniać instytucje może mały odsetek mieszkańców Krakowa, ale duży odsetek osób ma zdanie na ten temat.

Zaufanie do instytucji miejskich (z odpowiedzią „nie mam zdania / nie dotyczy”)

Największy odsetek mieszkańców **wyraził zaufanie do krakowskiej policji** (53%) oraz **krakowskiej służby zdrowia** (50%) i **Prezydenta Miasta Krakowa** (50%). Poszczególne organy administracji samorządowej cieszą się zbliżonym zaufaniem: rada własnej dzielnicy – 45%, Urząd Miasta Krakowa – 44% oraz Rada Miasta – 41%.

Największy odsetek mieszkańców **wyrażał nieufność** wobec krakowskiej straży miejskiej (26%) oraz krakowskiej policji (21%) i krakowskiej służby zdrowia (21%) – tych dwóch instytucji, którym jednocześnie ufa najwięcej krakowian.

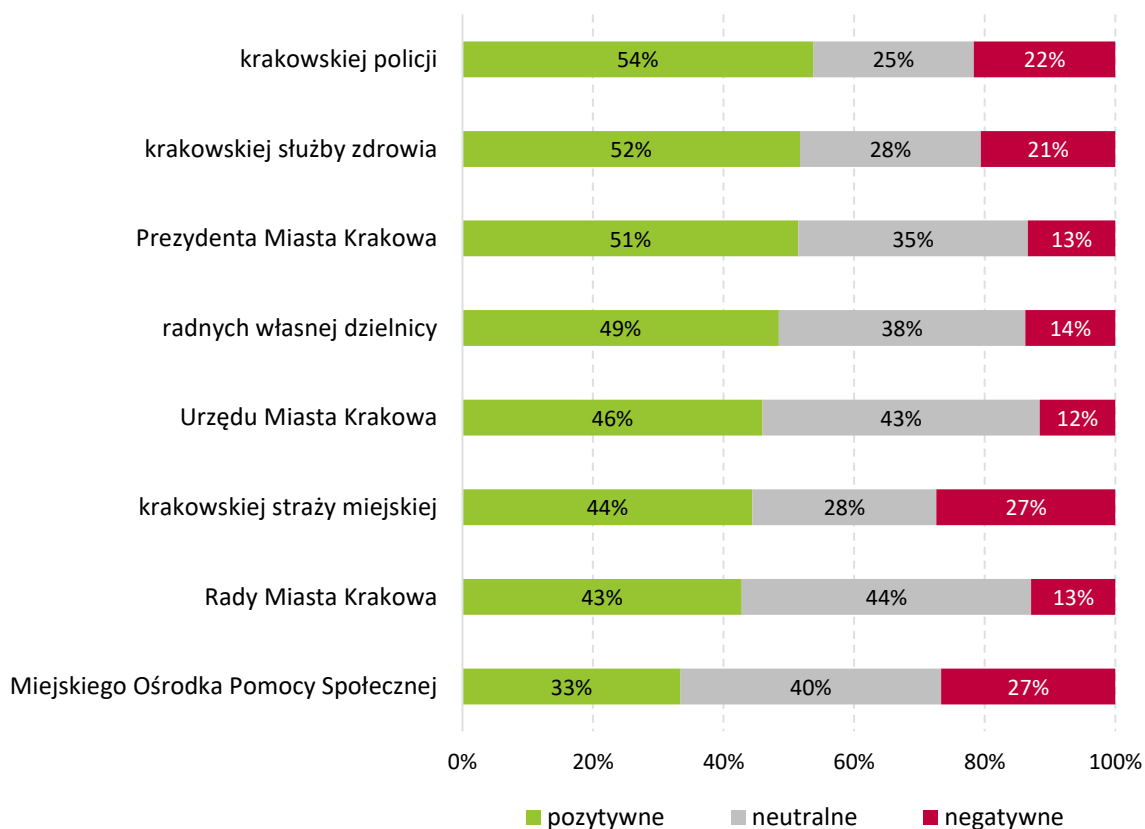
Warto zwrócić uwagę, że w przypadku oceny organów administracji samorządowej – Urzędu Miasta oraz Rady Miasta – ok. **40% mieszkańców wyraziło ocenę neutralną**.

W przypadku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej niski odsetek osób wyrażających zaufanie wobec tej instytucji łączy się z faktem, że ponad jedna trzecia mieszkańców nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie (37%).

Kolejny wykres prezentuje odpowiedzi na te same pytania **z uwzględnieniem wyłącznie osób, które udzieliły odpowiedzi**.

Zaufanie do instytucji

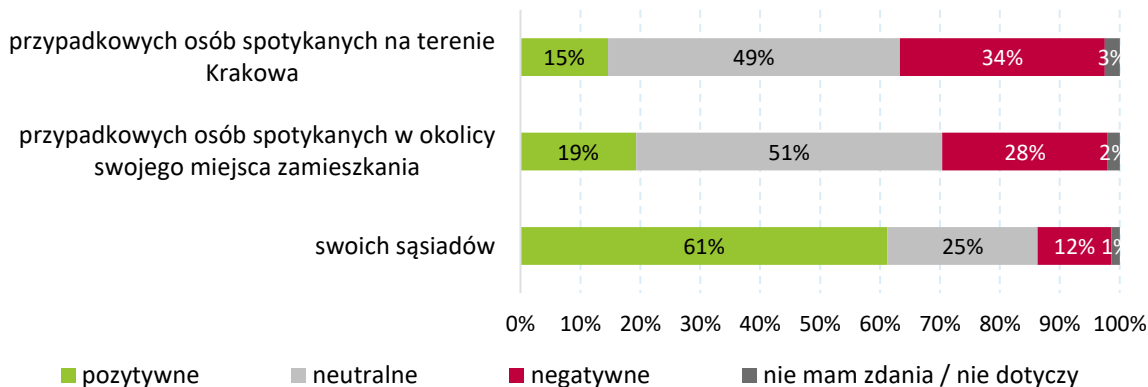
(bez odpowiedzi „nie mam zdania / nie dotyczy”)

Wśród osób, które udzieliły odpowiedzi na pytanie o **zaufanie do instytucji miejskiej**, **odsetek osób wyrażających zaufanie do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej nadal jest najniższy** – tylko jedna trzecia (33%) badanych udzieliła w tej kwestii pozytywnej odpowiedzi.

Zaufanie do mieszkańców

(z odpowiedzią „nie mam zdania / nie dotyczy”)

Zdecydowana większość mieszkańców Krakowa wyraża **zaufanie wobec swoich sąsiadów**. Obce osoby niebędące sąsiadami raczej budzą nieufność. W przypadku osób spotkanych w okolicy miejsca zamieszkania – 28% badanych im nie ufa, ponad jedna trzecia (34%) ma taki stosunek do osób spotkanych na terenie całego Krakowa. Na podstawie poniższego wykresu można także wskazać stały trend obniżania się odsetka krakowian deklarujących zaufanie do wyżej wymienionych grup.

DYSKRYMINACJA

Zakres tematyczny

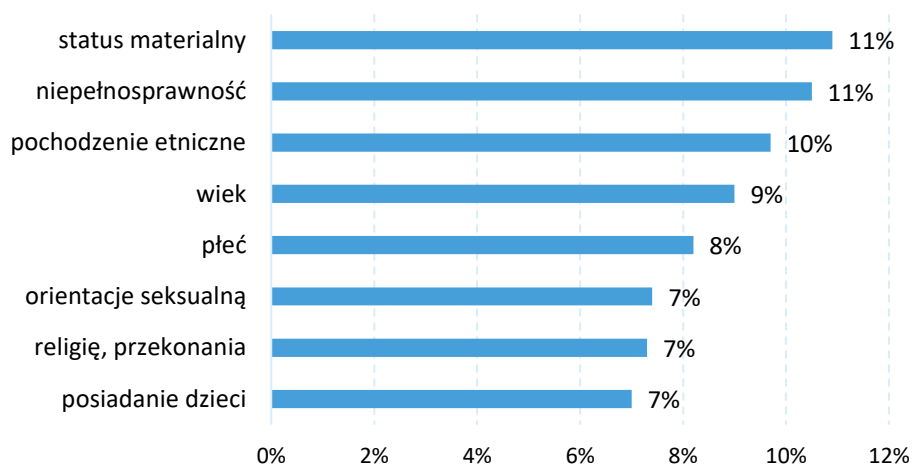
Ocena skali występowania zjawiska dyskryminacji wśród mieszkańców Krakowa.

Blok ten zawierał szereg pytań dotyczących **doświadczenia w ciągu ostatnich 12 miesięcy dyskryminacji** ze względu na czynniki, takie jak: płeć, wiek, religię czy przekonania, orientację seksualną lub tożsamość płciową, pochodzenie, niepełnosprawność, posiadanie dzieci czy status materialny oraz znajomość osób, które doświadczają dyskryminacji na tym tle.

Wyniki

Na pytanie: *Czy zna Pan(i) osobiście jakąś osobę(y), która w ciągu ostatnich 12 miesięcy została w Krakowie gorzej potraktowana ze względu na...* – tylko niewielki odsetek badanych odpowiedział twierdząco.

Znajomość osób dyskryminowanych ze względu na...

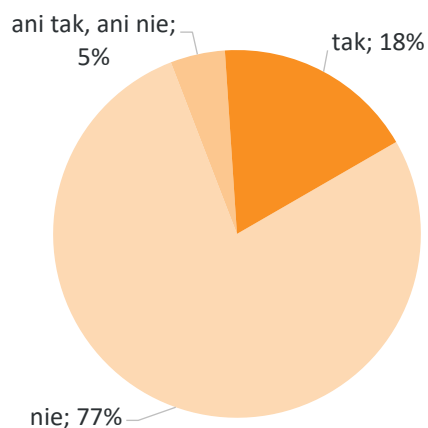

Największa grupa badanych wskazała, że **zna osoby dyskryminowane** ze względu na status materialny (11%), niepełnosprawność (11%) oraz pochodzenie etniczne (10%). Najniższy odsetek krakowian zadeklarował znajomość osób dyskryminowanych na tle orientacji seksualnej (7%), religii oraz przekonań (7%) czy posiadania dzieci (7%).

Badani byli również pytani to, czy oni lub osoby im bliskie doświadczyły dyskryminacji:

- ✓ Zdarza się, że ze względu na różne cechy, na przykład płeć, wiek, pochodzenie, niepełnosprawność, posiadanie dzieci, status materialny, religię, przekonania czy orientację seksualną lub tożsamość płciową, osoby bywają gorzej traktowane. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się, że ktoś Pana(iq) lub kogoś bliskiego gorzej potraktował?

Poczucie gorszego traktowania

Mniej niż jedna piąta badanych (18%) zadeklarowała, że **oni lub ich bliscy doświadczyli w ciągu ostatniego roku dyskryminacji**. Takich doświadczeń nie miało natomiast ponad trzy czwarte mieszkańców Krakowa.

ZADOWOLENIE Z FUNKCJONOWANIA MIASTA

Zakres tematyczny

Blok ten zawierał szereg pytań **określających zadowolenie mieszkańców oraz ważność różnych aspektów funkcjonowania miasta**. Dla przejrzystości prezentowanych wykresów skrócono pełne brzmienie ocenianych aspektów. Poniższa tabela prezentuje zestawienie skrótów oraz oryginalnego brzmienia pytania.

Oryginalne brzmienie	Skrót	Oryginalne brzmienie	Skrót
atrakcyjność centrum miasta	atrakcyjność centrum	pozaszkolna oferta edukacyjna i rekreacyjna dla dzieci i młodzieży	edukacja +
atrakcyjność okolic miejsca zamieszkania	atrakcyjność miejsca zamieszkania	bezpieczeństwo i porządek publiczny w Krakowie	bezpieczeństwo
dostępność ważnych usług konsumenckich i publicznych w okolicach miejsca zamieszkania	usługi konsumenckie i publiczne	rynek mieszkaniowy w Krakowie	rynek mieszkaniowy
dostępność miejsc parkingowych	parking	oferta kulturalna i rozrywkowa Krakowa	kultura i rozrywka
łatwość przemieszczania się	transport	możliwość uprawiania sportu i rekreacji w Krakowie	sport
czystość w mieście	czystość	dostępność i jakość usług medycznych w Krakowie	zdrowie
organizacja wywozu śmieci	śmieci	jakość wsparcia dla potrzebujących w Krakowie	wsparcie
czystość powietrza	powietrze	rynek pracy w Krakowie	rynek pracy
poziom hałasu	hałas	jakość obsługi mieszkańców w urzędzie	obsługa w urzędzie
jakość i ilość terenów zielonych	tereny zielone	możliwość wpływania na władze Krakowa	dialog z władzami miasta
jakość edukacji dzieci i młodzieży	edukacja	koszty życia w Krakowie	koszty życia

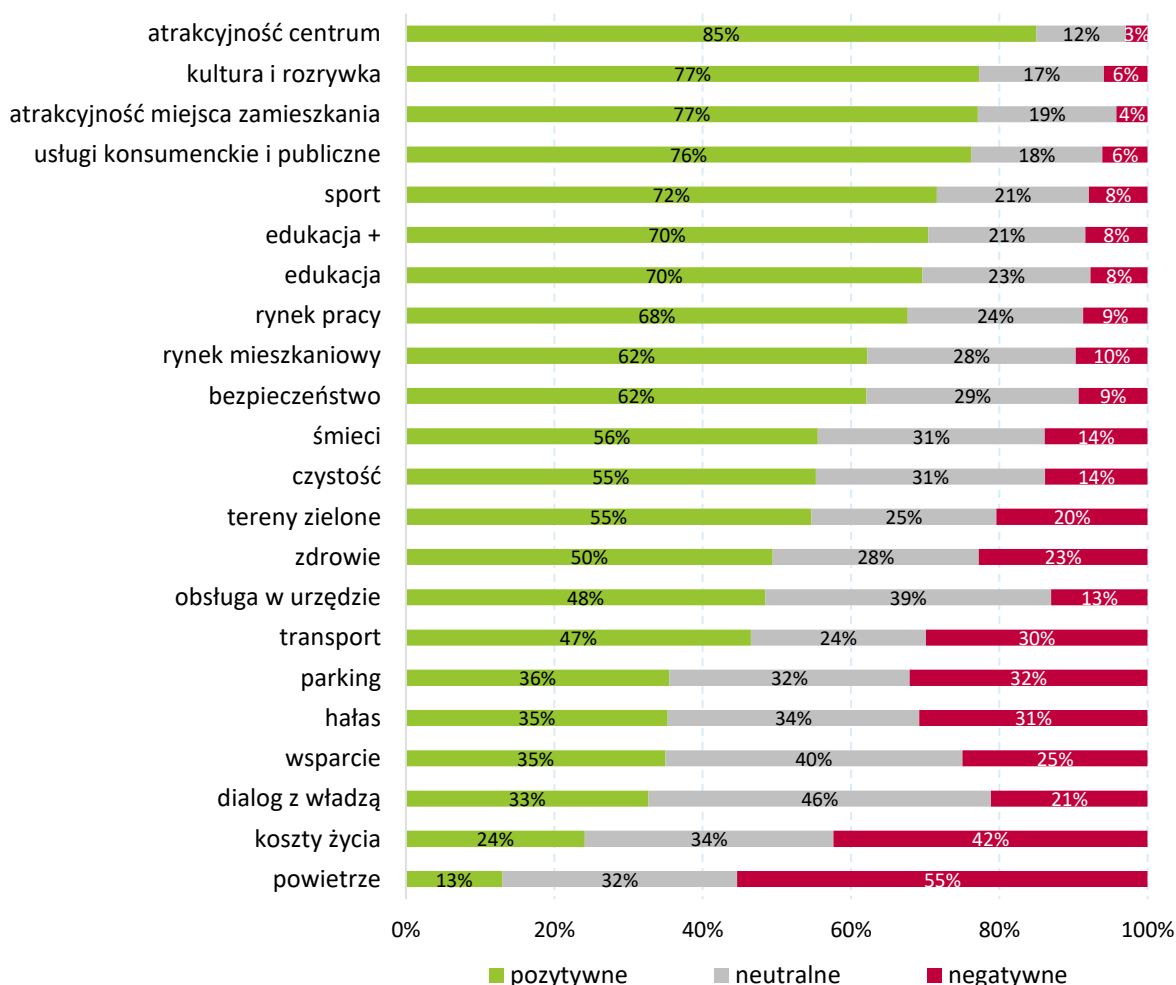
Wyniki

Mieszkańcom zadano szereg pytań na temat ich oceny zadowolenia z poszczególnych aspektów funkcjonowania miasta oraz ich ważności. Pytanie brzmiało: *Chciałbym, aby Pan(i) ocenił(a), jak ważne są one dla Pana(i) oraz w jakim stopniu jest Pan(i) z nich zadowolony(a).*

Poniższy wykres prezentuje wyłącznie odpowiedzi respondentów, którzy wyrazili zdanie wobec poszczególnych aspektów funkcjonowania miasta (bez odpowiedzi „nie mam zdania / nie dotyczy”).

Zadowolenie z aspektów mieszkania w Krakowie

(bez odpowiedzi „nie mam zdania / nie dotyczy”)

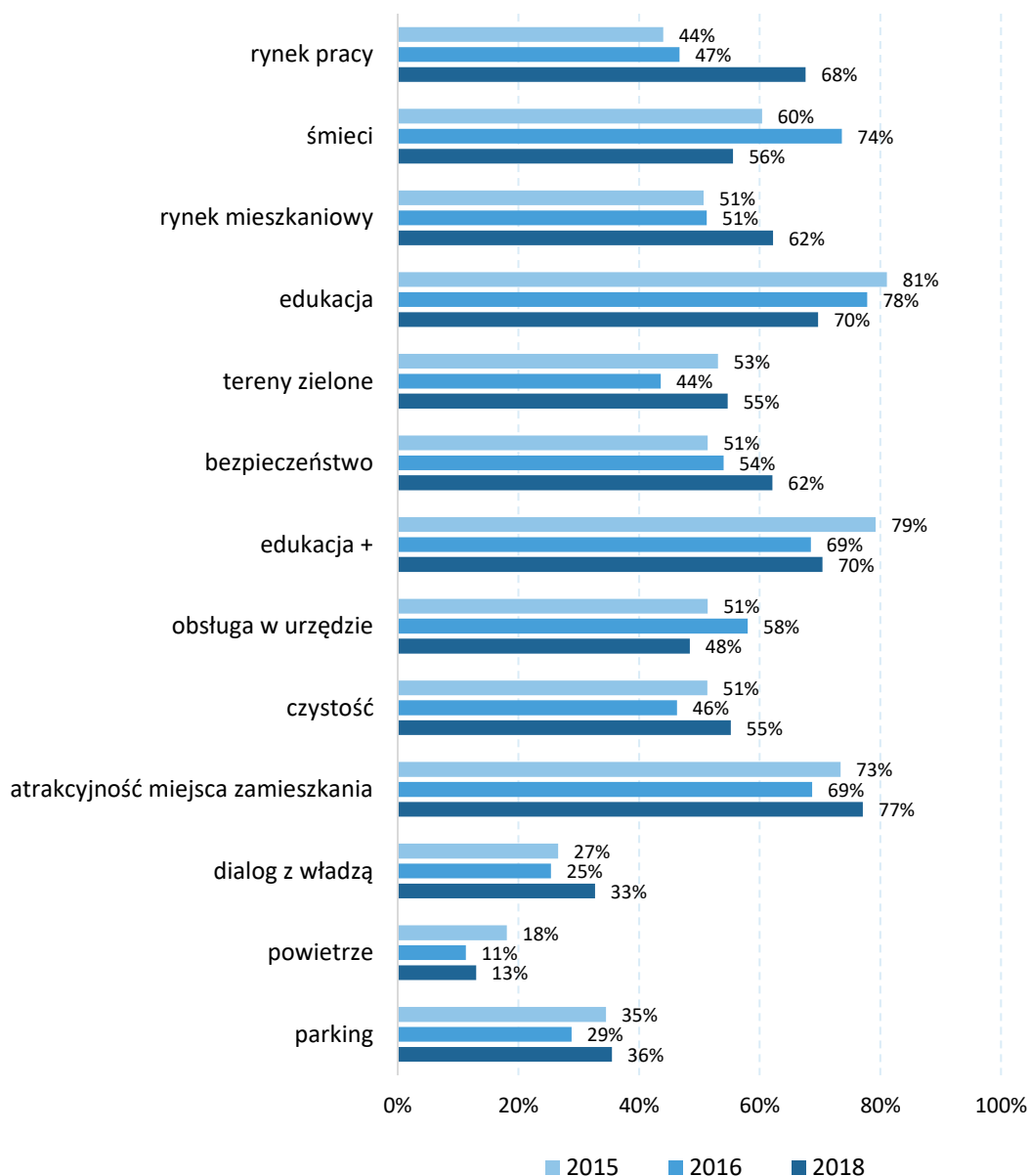

Mieszkańcy **najlepiej ocenili atrakcyjność centrum miasta** (86% zadowolonych), ofertę kulturalną i rozrywkową Krakowa (77%), atrakcyjność okolic miejsca zamieszkania (77%), dostępność ważnych usług konsumenckich i publicznych w okolicach miejsca zamieszkania (76%). **Najmniej osób zadowolonych było z czystości powietrza** (13%) oraz kosztów życia (24%). Z tych dwóch aspektów było również niezadowolonych najwięcej mieszkańców – **z czystości powietrza** – ponad połowa (55%), z kosztów życia w Krakowie – prawie połowa (42%).

Kolejny wykres prezentuje zmiany w ocenie zadowolenia z poszczególnych aspektów mieszkania w Krakowie na przestrzeni lat 2015–2018.

Wybrane zmiany w zadowoleniu w latach 2015–2018

(bez odpowiedzi „nie mam zdania / nie dotyczy”)

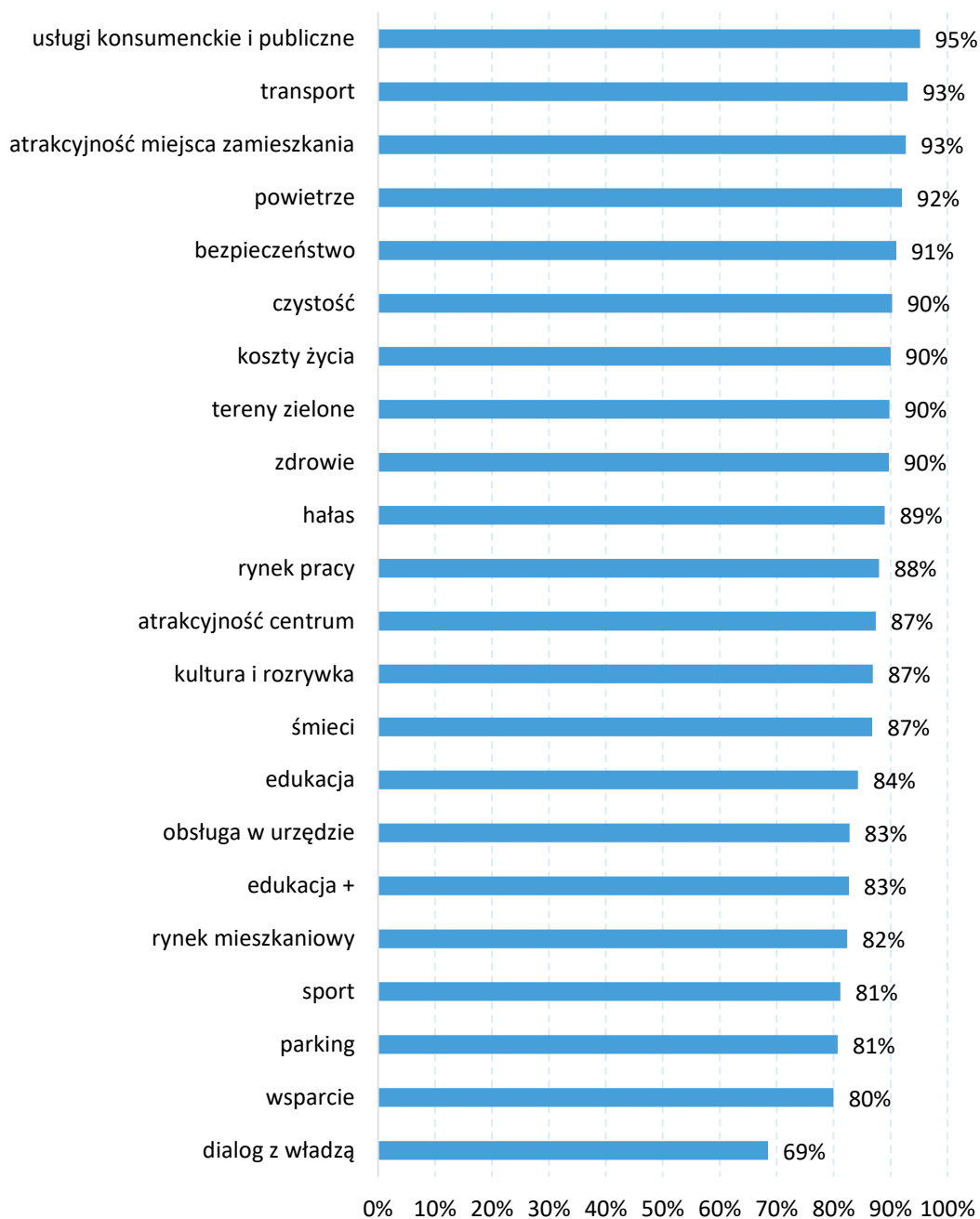

Największy wzrost względem poprzedniej edycji Barometru Krakowskiego odnotowano w grupie **mieszkańców zadowolonych z rynku pracy** (+21 p.p.) – w tej sferze widoczna jest stała tendencja wzrostowa, która w ostatnim okresie znacznie przyspieszyła. Dalej w kolejności było zadowolenie z rynku mieszkaniowego oraz jakości i ilości terenów zielonych – odsetek krakowian zadowolonych z tych elementów wzrósł względem 2016 roku o 11 punktów procentowych.

Zdecydowanie **mniej krakowian zadowolonych było z organizacji wywozu śmieci** – względem edycji z 2016 roku ich odsetek zmniejszył się o 18 punktów procentowych. Stałą tendencją spadkową można obserwować w przypadku zadowolenia z jakości edukacji dzieci i młodzieży.

Ważność aspektów mieszkania w Krakowie

(od najlepiej ocenianych)

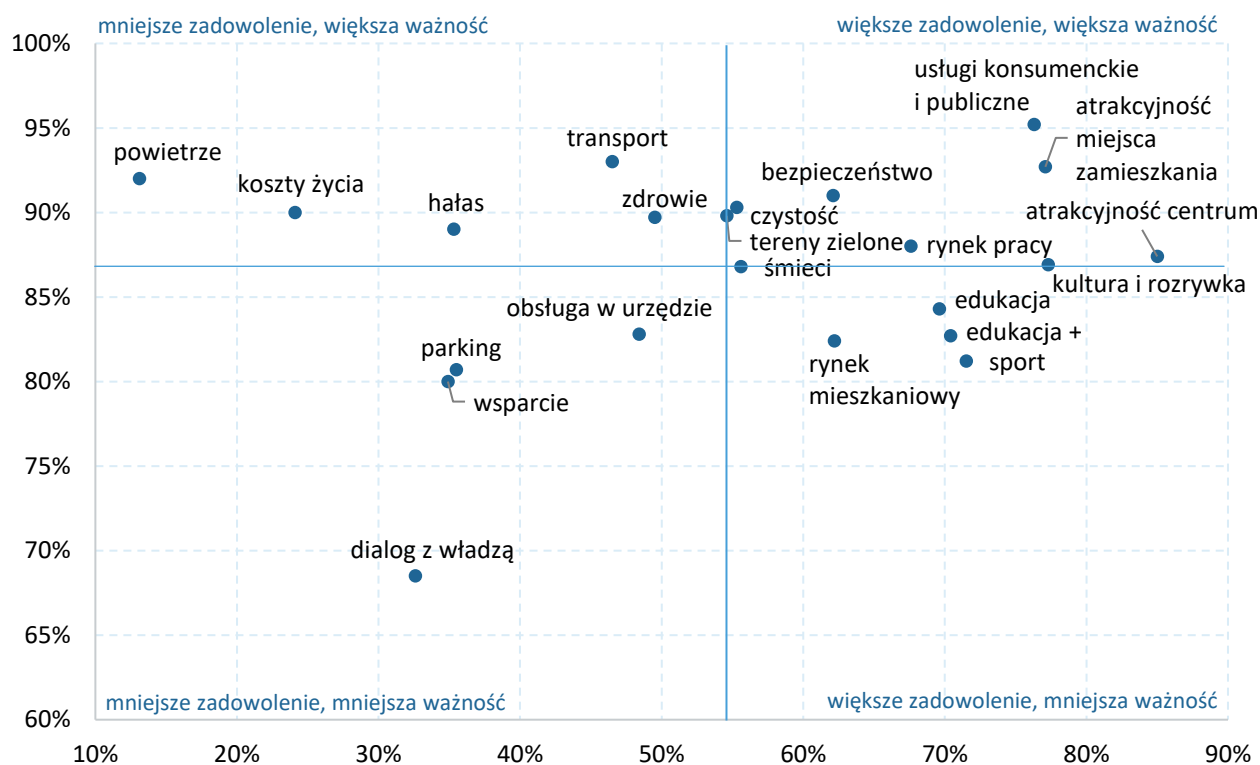
Mieszkańcy oceniali ważność wcześniej wspomnianych wymiarów funkcjonowania miasta. **Największy odsetek badanych uznał za ważną dostępność istotnych usług konsumenckich i publicznych w okolicach miejsca zamieszkania (95%), łatwość przemieszczania się po mieście (93%), atrakcyjność okolic zamieszkania (93%), czystość powietrza (92%), bezpieczeństwo i porządek publiczny (91%).** Pozostałe aspekty za znaczące uznało od 80 do 90% badanych.

Jedynym aspektem odbiegającym znaczeniem od innych jest **możliwość wpływania na władze Krakowa** – za ważne uznał je najniższy odsetek badanych (69%).

Odpowiedzi na pytanie o zadowolenie z poszczególnych aspektów funkcjonowania miasta i ich ważność zostały przedstawione za pomocą **matrycy ważności i zadowolenia**.

Matryca ważności/zadowolenia z aspektów funkcjonowania JST

(odpowiedzi pozytywne; bez neutralnych)

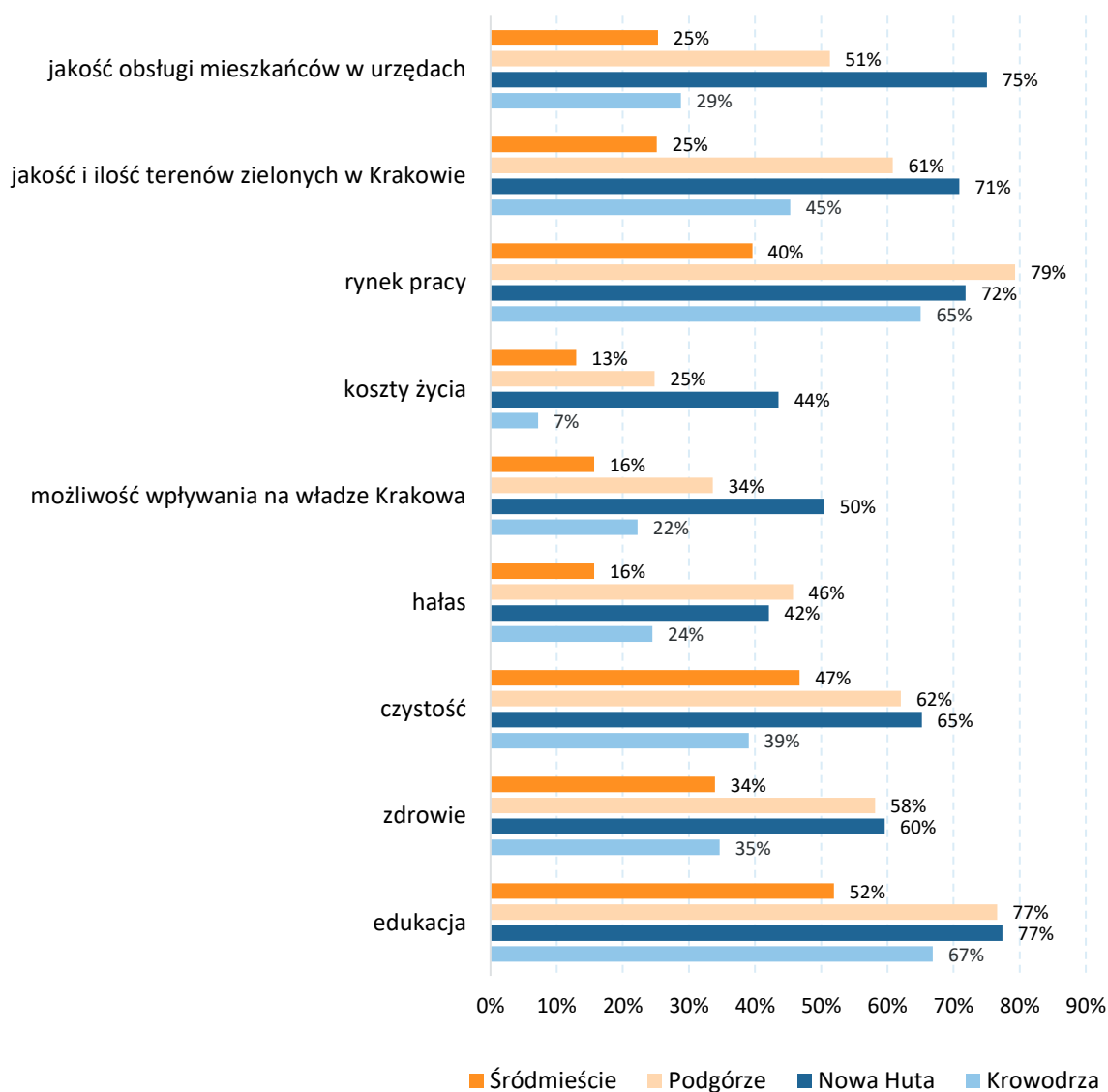

Aspekty znajdujące się w **ćwiartce priorytetowej** (większa ważność, mniejsze zadowolenie) to: czystość powietrza, koszty życia w Krakowie, poziom hałasu, łatwość przemieszczania się oraz dostępność i jakość usług medycznych w Krakowie.

W **ćwiartce niższego priorytetu** (mniejsza ważność, mniejsze zadowolenie) znalazły się: możliwość wpływania na władze Krakowa, jakość obsługi mieszkańców w urzędzie, jakość wsparcia dla potrzebujących w Krakowie oraz dostępność miejsc parkingowych.

Zadowolenie z aspektów funkcjonowania miasta jest **zróżnicowane w poszczególnych jednostkach ewidencyjnych**. Poniższy wykres prezentuje odsetek zadowolonych mieszkańców jednostek ewidencyjnych z wybranych aspektów (tych najbardziej różnicujących odpowiedzi między jednostkami ewidencyjnymi).

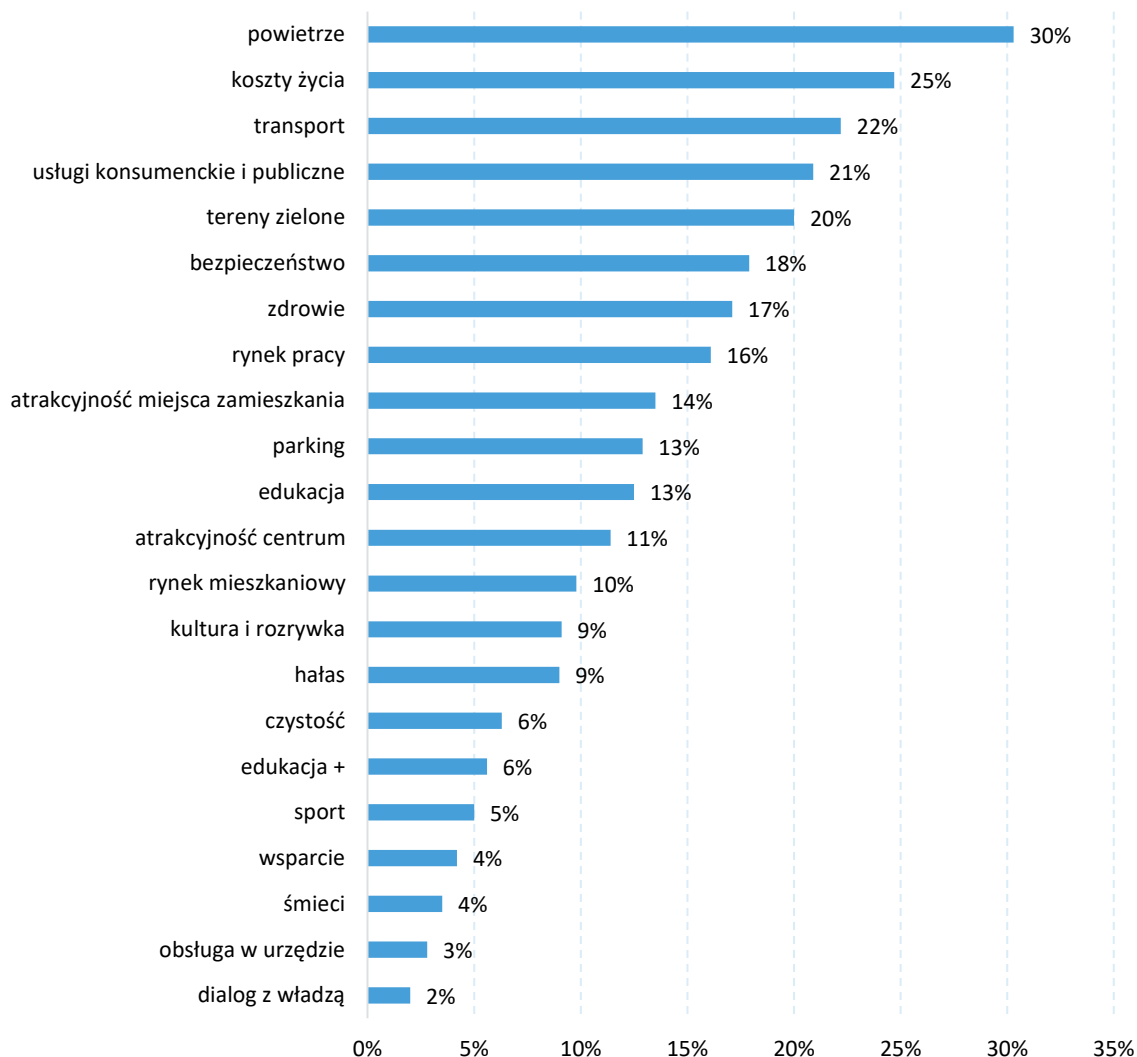
Najważniejsze aspekty mieszkania w Krakowie

Z przedstawionych czynników funkcjonowania miasta **najbardziej zadowoleni są mieszkańcy Nowej Huty, najmniej krakowianie ze Śródmieścia**. Aspekty najbardziej różnicujące odpowiedzi mieszkańców jednostek urbanistycznych to: jakość obsługi mieszkańców w urzędach, jakość i ilość terenów zielonych, rynek pracy w Krakowie, koszty życia w Krakowie oraz możliwość wpływania na władze – w tych kategoriach pomiędzy jednostką najbardziej i najmniej zadowoloną występuje różnica ponad 30 punktów procentowych.

Mieszkańców poproszono o wybór maksymalnie 3 **obecnie najważniejszych dla nich aspektów mieszkania w Krakowie**.

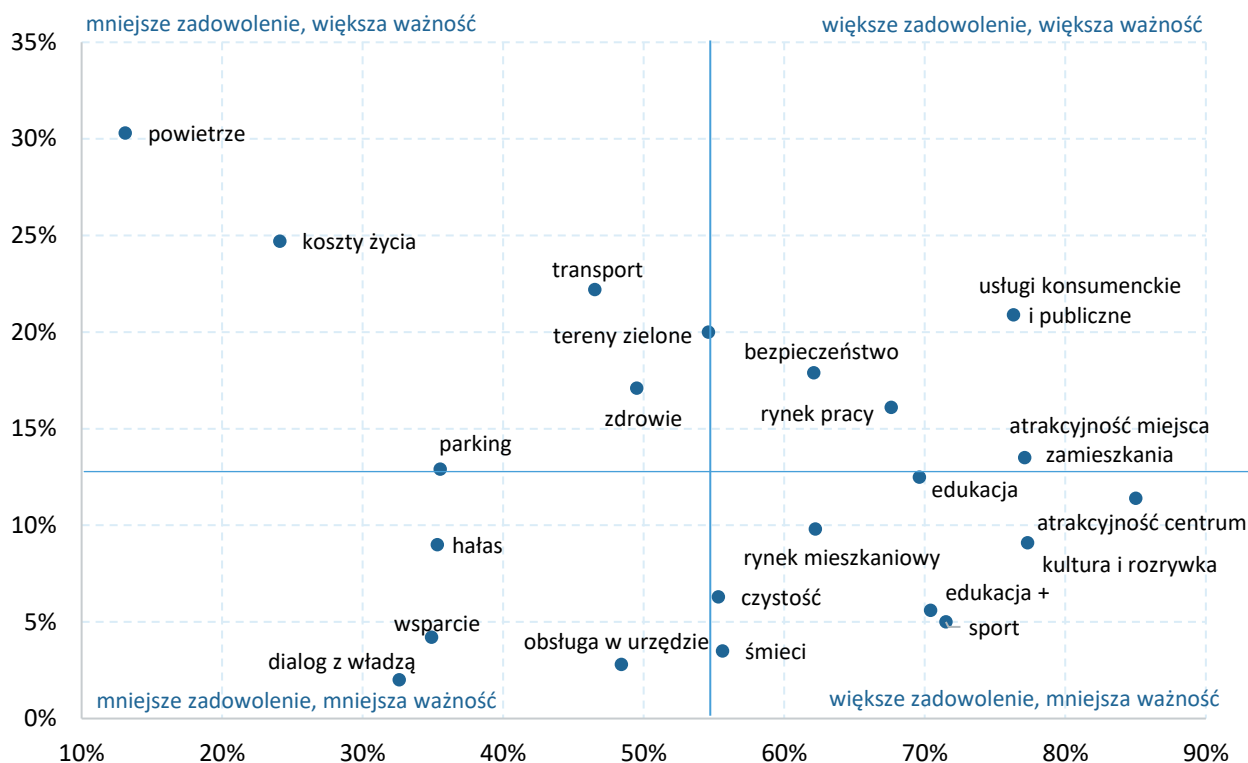
Najważniejsze aspekty mieszkania w Krakowie

Najczęściej wskazywanymi odpowiedziami były: czystość powietrza (30%), koszty życia w Krakowie (25%) oraz łatwość przemieszczania się po mieście (22%). Najmniej istotne okazały się możliwość wpływania na władze Krakowa (2%), jakość obsługi mieszkańców w urzędach (3%), jakość wsparcia dla potrzebujących w Krakowie (4%) oraz organizacja wywozu śmieci (4%).

Wykorzystując te wyniki, ponownie można skonstruować matrycę ważności i satysfakcji, która na wymiarze ważności **prezentuje odsetek mieszkańców wskazujących dany aspekt jako swój priorytet**.

Matryca ważności/zadowolenia z aspektów funkcjonowania JST (odpowiedzi pozytywne; bez neutralnych)

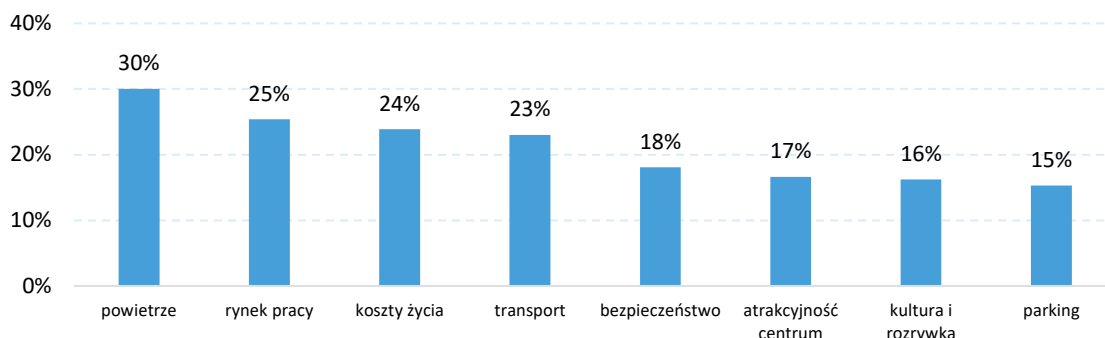

Aspekty znajdujące się w **ćwiartce priorytetowej** (większa ważność, mniejsze zadowolenie) to: czystość powietrza, koszty życia w Krakowie, łatwość przemieszczania się, jakość i ilość terenów zielonych, dostępność i jakość usług medycznych w Krakowie, dostępność miejsc parkingowych.

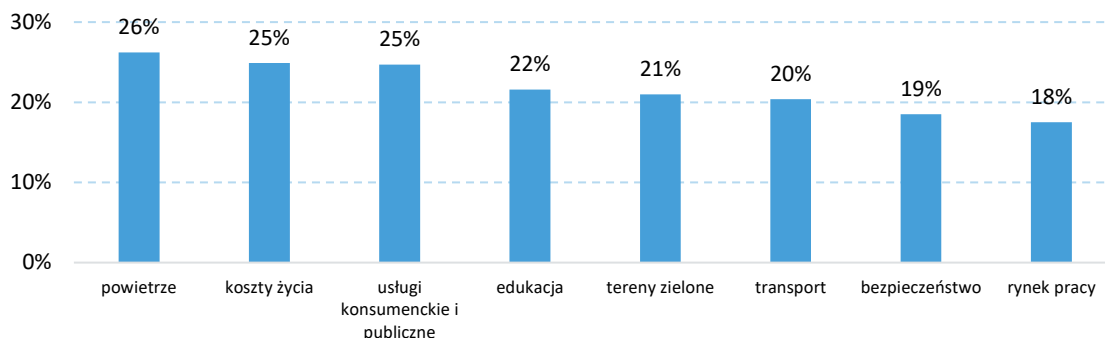
W **ćwiartce niższego priorytetu** (mniejsza ważność, mniejsze zadowolenie) znalazły się: możliwość wpływania na władze Krakowa, jakość obsługi mieszkańców w urzędzie, jakość wsparcia dla potrzebujących w Krakowie oraz poziom hałasu.

Wybór priorytetowych aspektów funkcjonowania miasta jest **zróżnicowany w grupach wiekowych**.

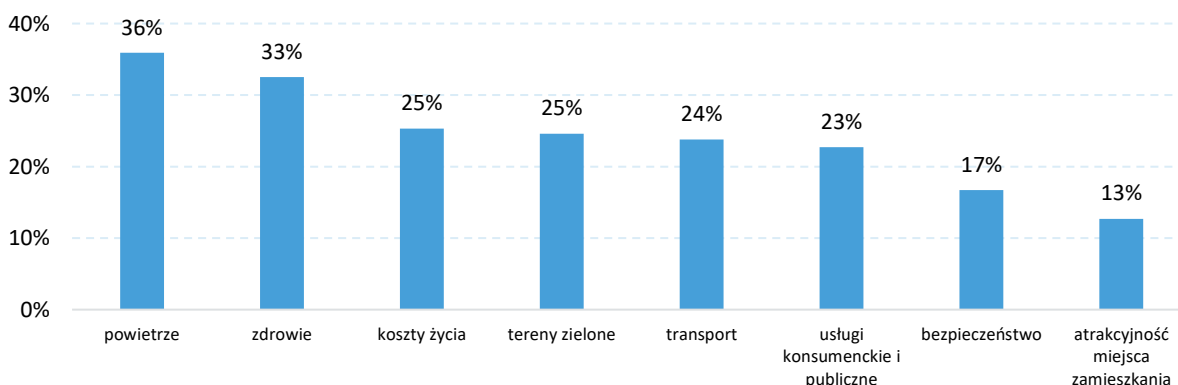
Najważniejsze aspekty mieszkania w Krakowie (18–34 lata)

Najważniejsze aspekty mieszkania w Krakowie (35–64 lata)

Najważniejsze aspekty mieszkania w Krakowie (65 lat i więcej)

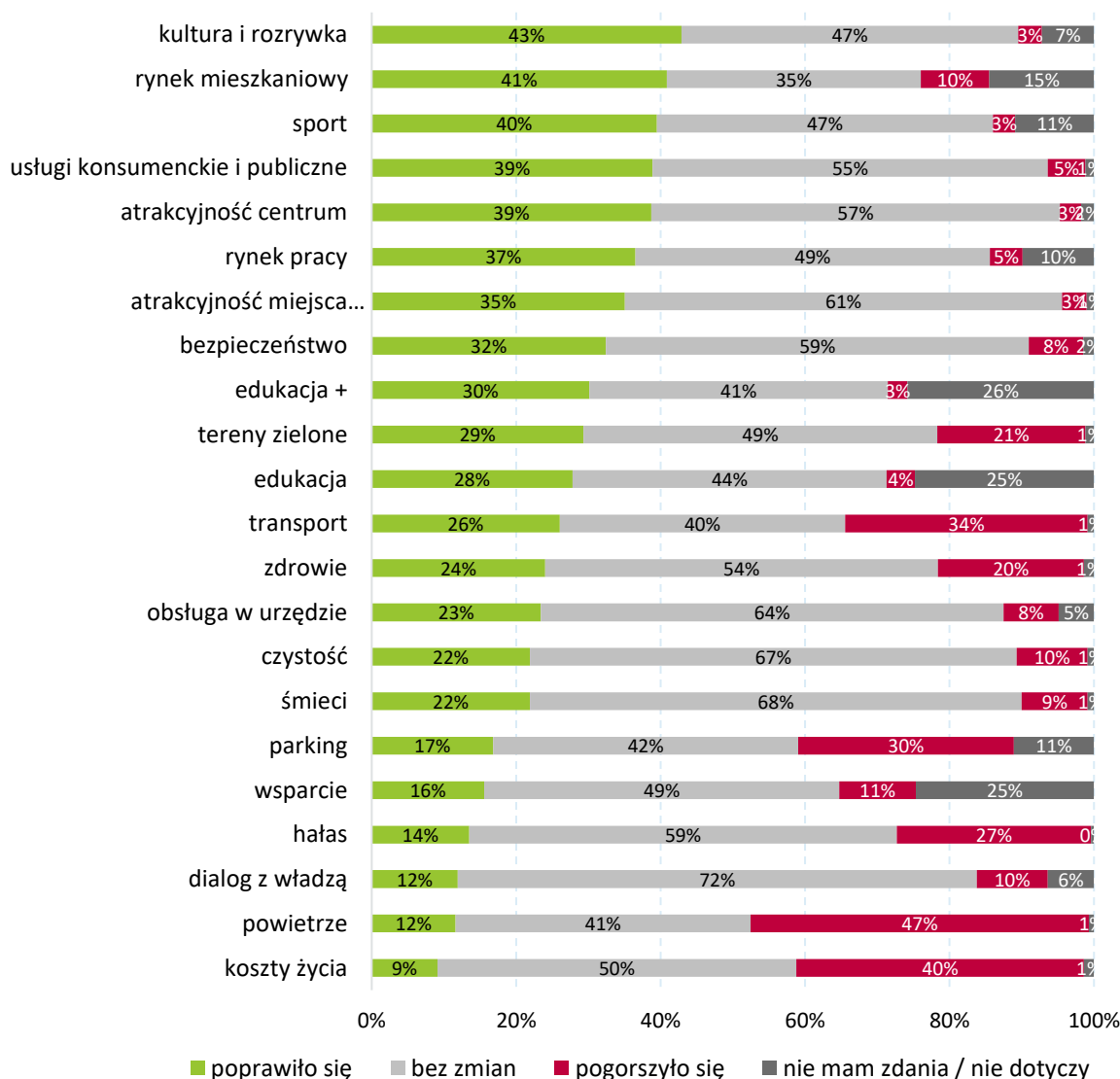
Dla wszystkich grup wiekowych najważniejsza jest **czystość** krakowskiego **powietrza**. W przypadku **młodszych grup wiekowych** na czele priorytetów są **dotądowo: rynek pracy w Krakowie, koszty życia w Krakowie oraz łatwość poruszania się po mieście**. Wśród najstarszych mieszkańców najbardziej priorytetowe są: **dostępność i jakość usług medycznych w Krakowie, koszty życia oraz jakość i ilość terenów zielonych w Krakowie**.

Respondenci oceniali zmiany, jakie zaszły w Krakowie w ciągu ostatnich 12 miesięcy, odpowiadając na pytanie:

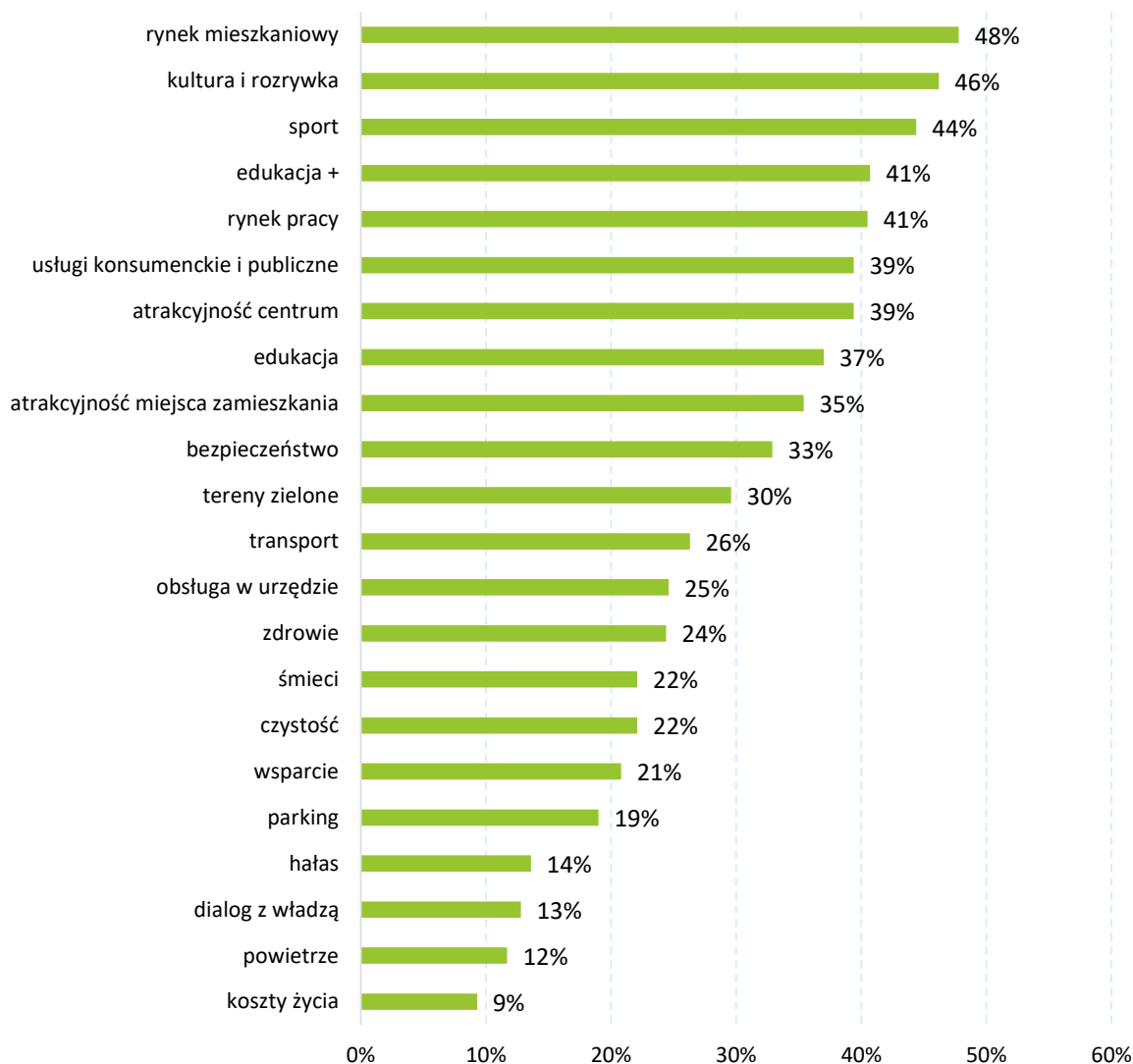
- ✓ *Przeczytam teraz listę różnych aspektów mieszkania w Krakowie. Chciał(a)bym, aby Pan(i) ocenił(a), w jakim stopniu pogorszyły się one bądź poprawiły (ewentualnie, czy pozostały bez zmian). Proszę ocenić te aspekty, biorąc pod uwagę ostatnie 12 miesięcy. (percepcja zmian w Krakowie)*

Percepcja zmian w Krakowie

(z odpowiedzią „nie mam zdania”)

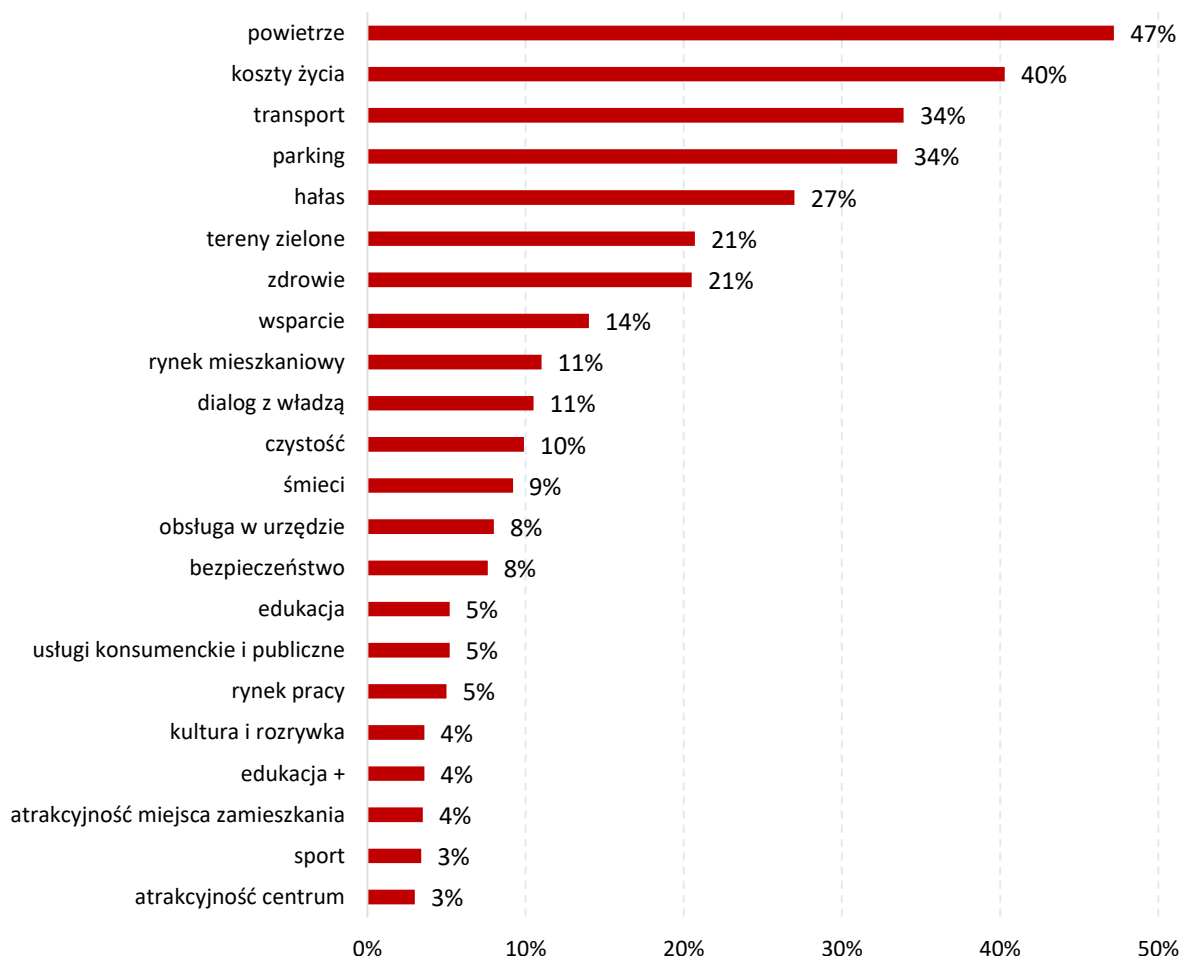
Percepcja pozytywnej zmiany

Największy odsetek mieszkańców wskazał, że **poprawił się rynek mieszkaniowy (48%), oferta kulturalna i rozrywkowa Krakowa (46%)** oraz **możliwość uprawiania sportu i rekreacji w Krakowie (44%)**.

Poniższy wykres prezentuje ranking aspektów mieszkania w Krakowie, które uległy pogorszeniu według największego odsetka badanych.

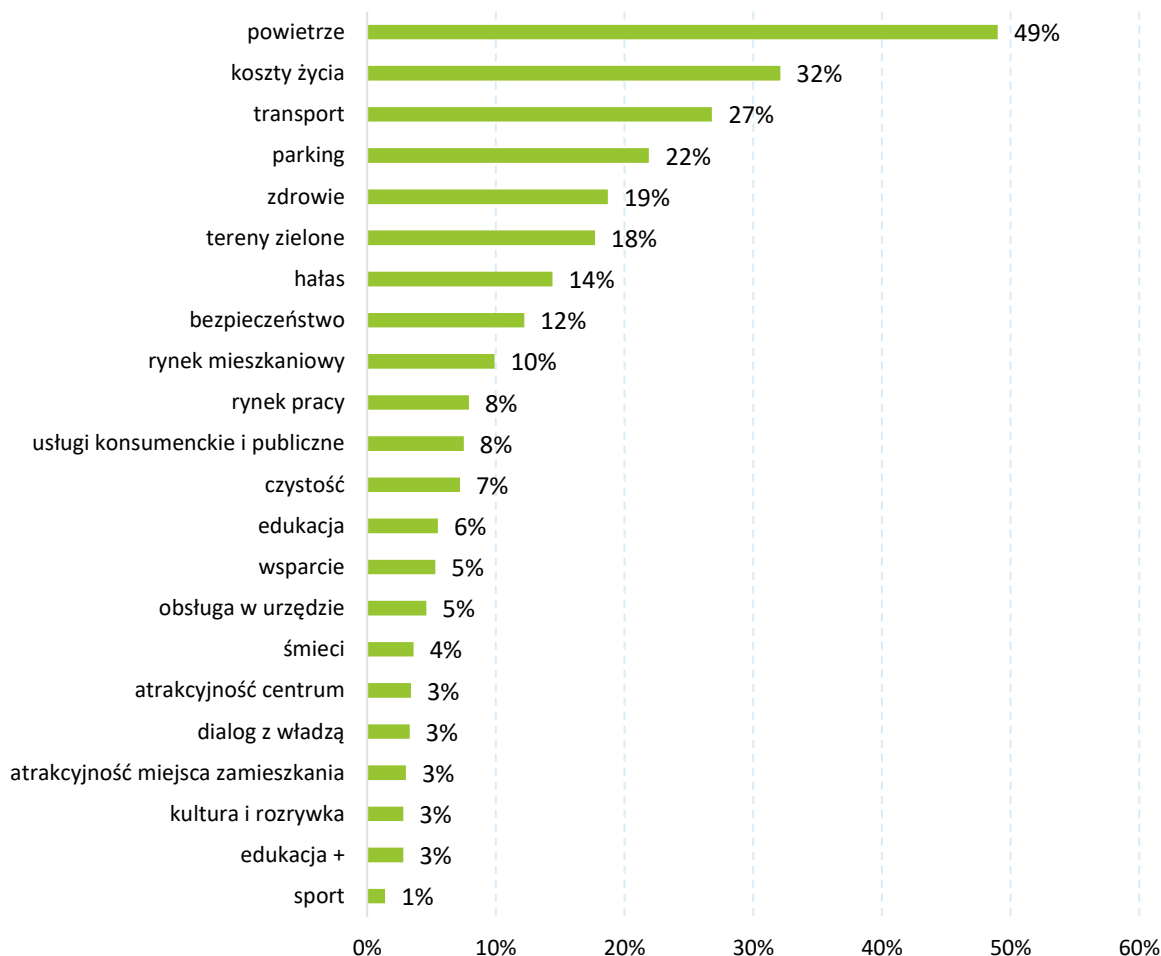
Percepcja negatywnej zmiany

Według największej grupy osób badanych pogorszeniu **w ciągu ostatnich 12 miesięcy uległa czystość powietrza (47%), koszty życia w Krakowie (40%), łatwość przemieszczania się (34%) oraz dostępność miejsc parkingowych (34%)**.

Respondenci zostali poproszeni, aby z powyższej listy wybrali obszary, które ich zdaniem powinny być priorytetem w działaniach władz miasta w najbliższym czasie (można było wybrać maksymalnie trzy odpowiedzi).

Priorytety dla władz miasta

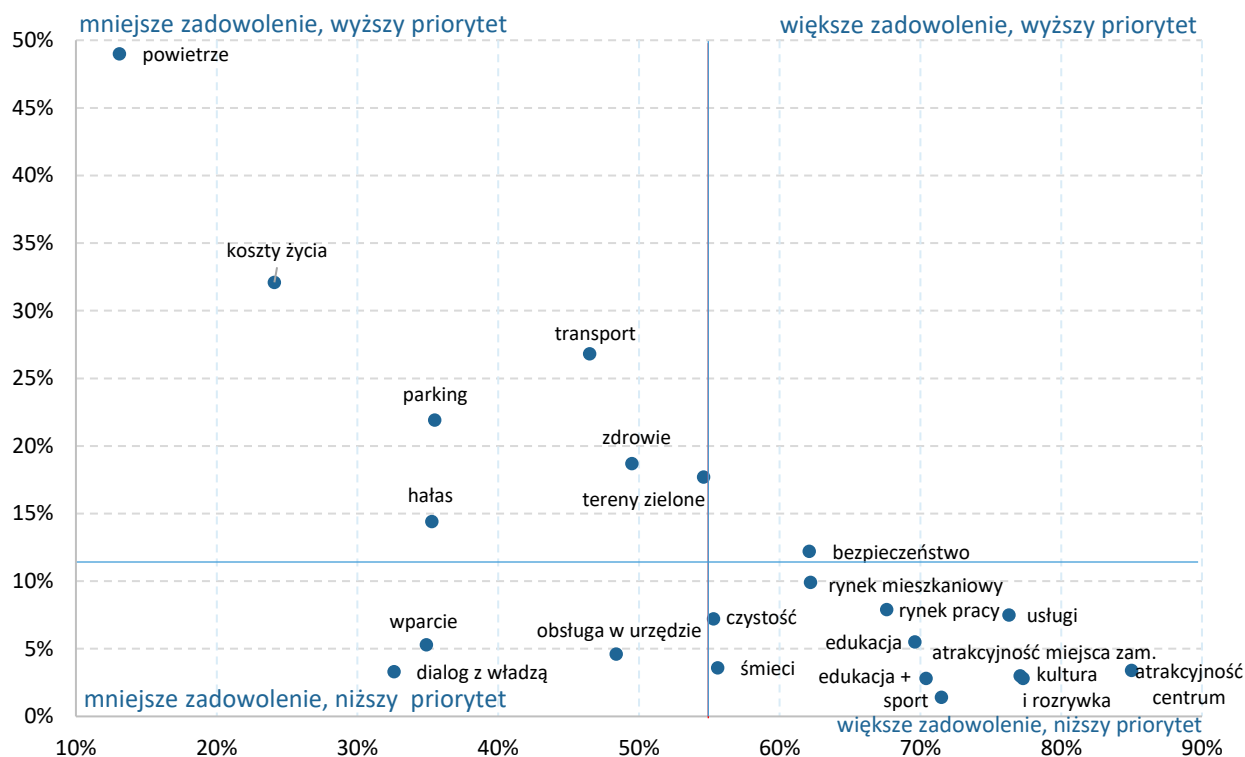

Najczęściej wskazywane **priorytety dla działań władz miasta to: czystość powietrza (49%), koszty życia (32%) oraz łatwość poruszania się po Krakowie (28%).**

Analogicznie do rankingu ważności aspektów mieszkania w Krakowie można utworzyć **matrycę ważności i satysfakcji, która łączy priorytety dla władz miasta wskazywane przez mieszkańców z ich zadowoleniem z tych aspektów.**

Matryca ważności/zadowolenia z aspektów funkcjonowania JST

(odpowiedzi pozytywne; bez neutralnych)

Ponownie w **ćwiartce priorytetowej matrycy** (częściej uznawane za priorytetowe, niższe zadowolenie) pojawiły się: czystość powietrza, koszty życia w Krakowie, łatwość przemieszczania się, jakość i ilość terenów zielonych, dostępność i jakość usług medycznych w Krakowie, dostępność miejsc parkingowych oraz poziom hałasu.

W **ćwiartce niższego priorytetu** (rzadziej uznawane za priorytetowe, niższe zadowolenie) znalazły się: możliwość wpływania na władze Krakowa, jakość obsługi mieszkańców w urzędzie oraz jakość wsparcia dla potrzebujących w Krakowie.

TURYSTYKA

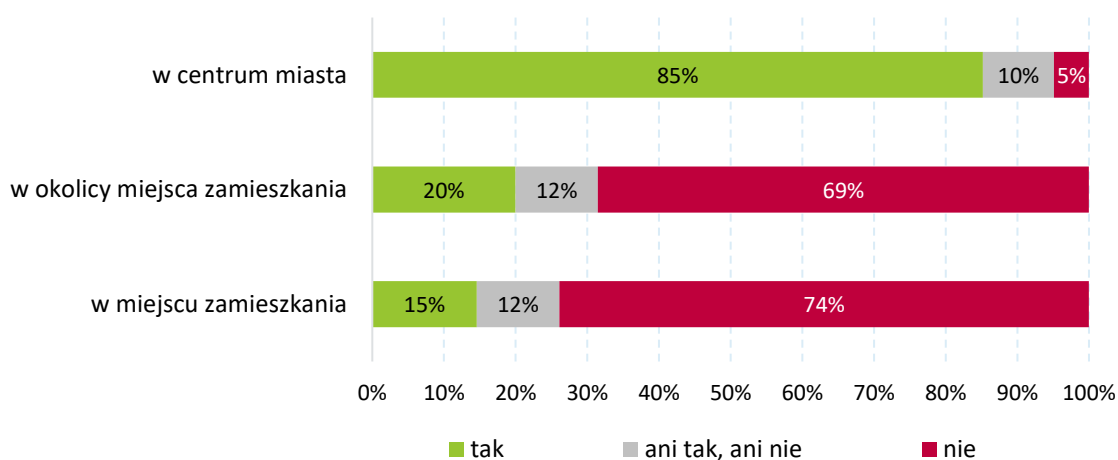
Zakres tematyczny

Postawa mieszkańców Krakowa wobec turystów i ruchu turystycznego.

Wyniki

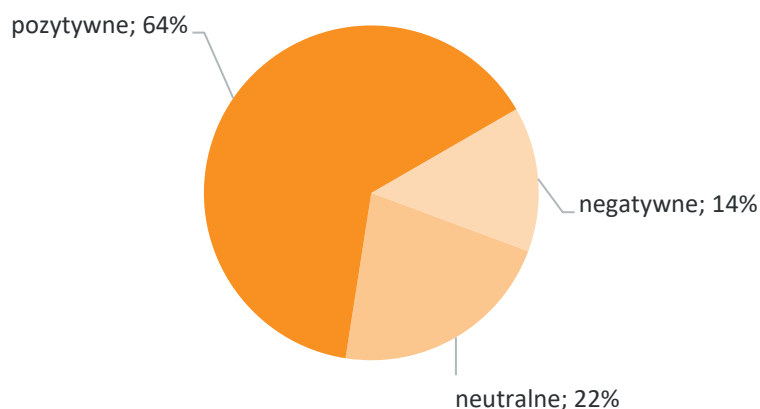
Na pytanie o **odczuwalność obecności turystów** znaczna większość badanych udzieliła odpowiedzi twierdzącej w przypadku centrum miasta (85%) oraz odpowiedzi przeczącej w odniesieniu do miejsca zamieszkania (69%) oraz jego okolicy (74%).

Odczuwalność obecności turystów...

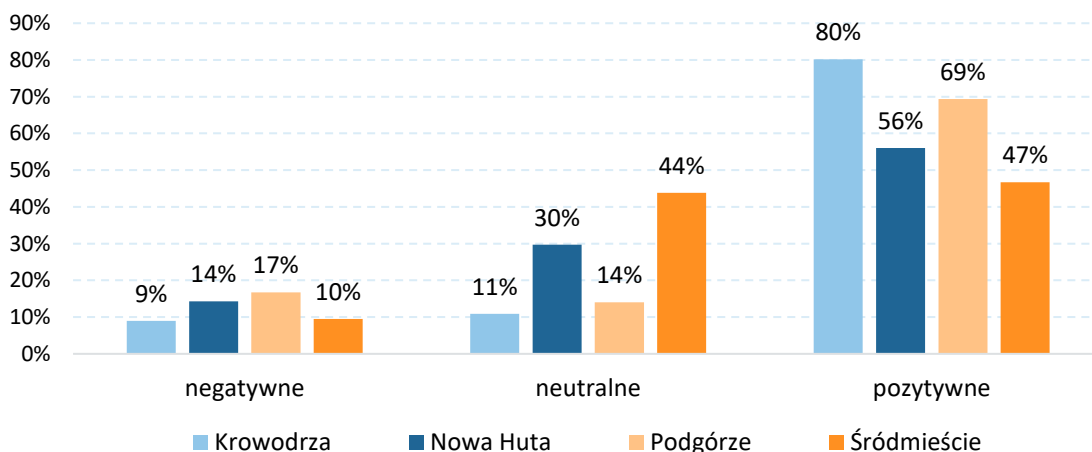
Blisko dwie trzecie mieszkańców Krakowa zapytanych, czy według nich **Kraków powinien przyciągać więcej turystów**, ustosunkowało się pozytywnie do pytania. Jedynie 14% krakowian nie chciałoby większej liczby turystów w mieście.

Czy według Pana(i) Kraków powinien przyciągać więcej turystów?

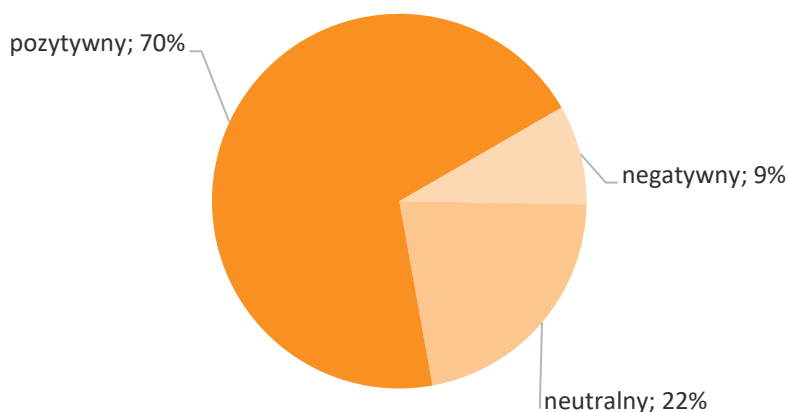
Najwyższy odsetek krakowian uważający, że **Kraków powinien przyciągać więcej turystów, to mieszkańcy Krowodrzy** – 80% badanych z tej części miasta odniosło się pozytywnie do tej kwestii. Najbardziej negatywnie nastawieni są krakowianie z Podgórza – blisko jedna piąta mieszkańców nie chciałaby większej liczby turystów w mieście (17%). Najbardziej neutralni są mieszkańcy Śródmieścia – prawie połowa udzieliła odpowiedzi: „ani tak, ani nie” (44%).

Czy Kraków powinien przyciągać więcej turystów?

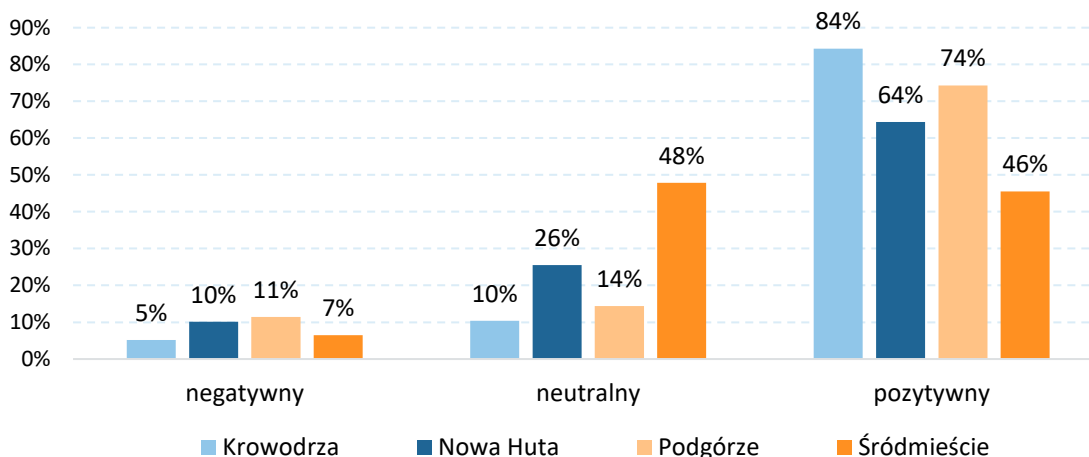
Znaczna większość krakowian ocenia wpływ turystów na miasto jako pozytywny (70%). Przeciwnego zdania jest jedynie 9% badanych.

Jaki wpływ na Kraków mają turyści?

Ocena wpływu turystów na Kraków znacznie różni się pomiędzy poszczególnymi częściami miasta. Najwyższy odsetek oceniający go pozytywnie to mieszkańcy Krowodrzy (84%). W przypadku mieszkańców Śródmieścia takiego zdania jest już mniej niż połowa (46%). W tej części mieszka również największa grupa osób niemających jednoznacznego zdania na ten temat (48%).

Jaki wpływ na Kraków mają turyści?

PRZESTRZEŃ PUBLICZNA

Zakres tematyczny

Ocena atrakcyjności przestrzeni publicznej oraz stosunek mieszkańców do reklamy.

Wyniki

Krakowianie odpowiadali na pytania dotyczące oceny atrakcyjności miejsc, w których przebywają w mieście. Pełne brzmienie pytania to: *Proszę ocenić, czy następujące miejsca uznaje Pan(i) za atrakcyjne (ładne)?*

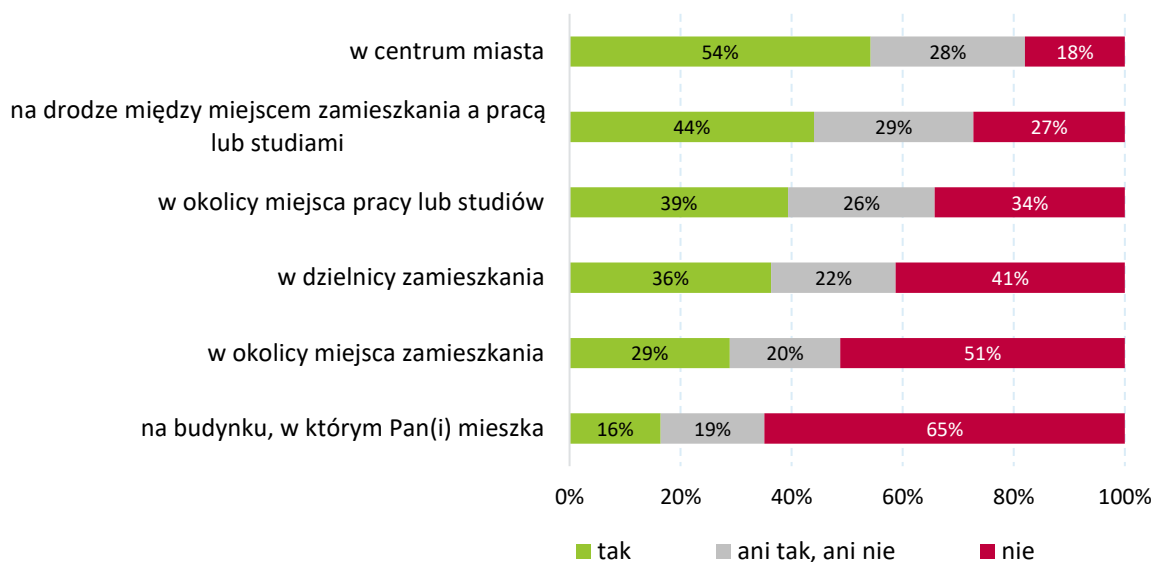
Mieszkańców zapytano również o to, czy w poszczególnych częściach miasta zauważają **nadmiar reklam**. Zadano także pytanie o to, czy akceptują różne nośniki reklamowe w okolicy swojego miejsca zamieszkania oraz w centrum Krakowa.

Czy uznaje Pan(i) za atrakcyjne...?

Znaczna większość mieszkańców oceniła jako **atrakcyjne centrum miasta** (83%), swoją dzielnicę (80%) i okolicę miejsca zamieszkania (80%). Najniższy odsetek za ładny uznał widok z okien własnego mieszkania (69%), w tym przypadku najwyższy był również odsetek osób, które zaprzeczyły, że jest on atrakcyjny (12%).

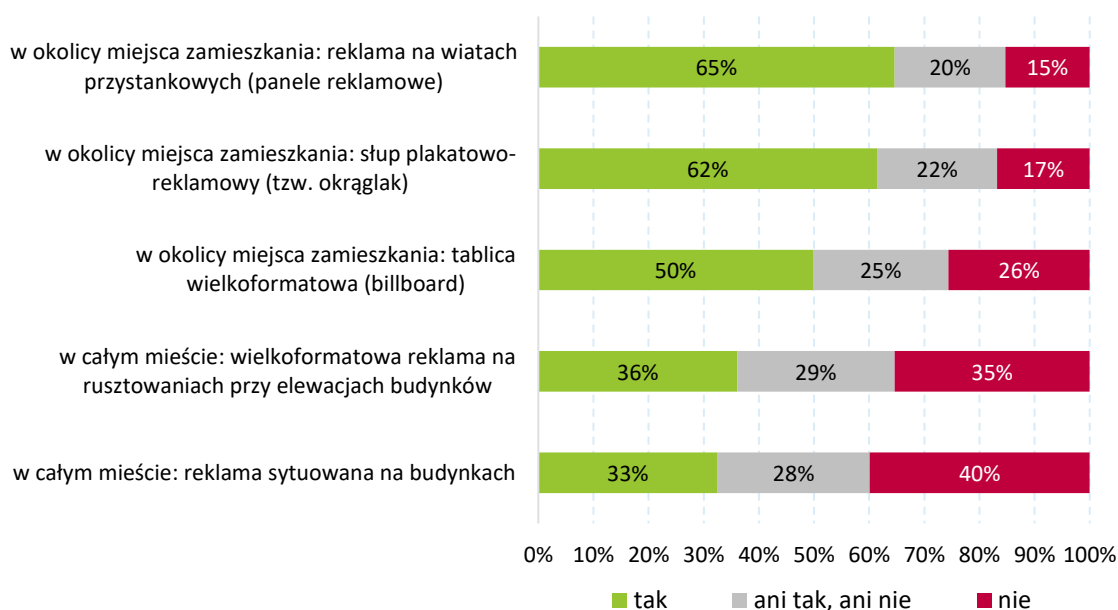
Zauważanie nadmiaru reklamy

Nadmiar reklamy najbardziej zauważalny jest w centrum miasta – takiej odpowiedzi udzieliła ponad połowa mieszkańców (54%) – oraz w drodze między miejscem zamieszkania a pracą lub uczelnią (44%). Najmniej mieszkańców wskazuje na nadmiar reklam na budynkach, w których mieszkają (16%).

We wszystkich kategoriach dotyczących tego zagadnienia około 20–30% badanych jest niezdecydowanych.

Akceptacja poszczególnych form reklamy

Najwyższy odsetek mieszkańców **akceptuje panele reklamowe na przystankach** oraz słupy plakatowe, tzw. okrągłaki – tak wskazało blisko dwie trzecie respondentów (65% i 62%). Najmniejszą akceptacją cieszą się reklamy sytuowane na budynkach – akceptuje je jedna trzecia badanych (33%), przeciwnego zdania jest czterech na dziesięciu mieszkańców miasta (40%), a nieco mniej niż jedna trzecia ma neutralne nastawienie (28%).

OCENA WŁADZ MIASTA

Zakres tematyczny

Ocena działań władz miasta przez mieszkańców.

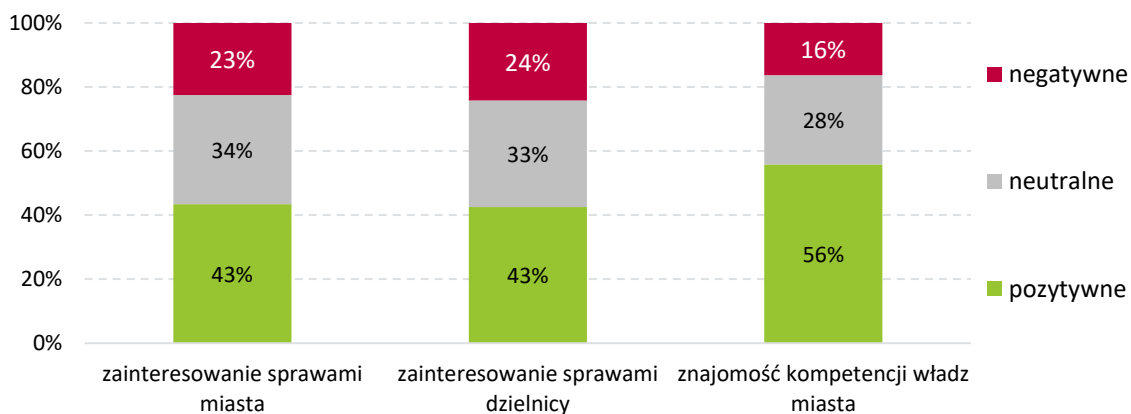
Wyniki

Mieszkańców zapytano, czy interesują się sprawami miasta. Dodatkowo pytano ich o to, czy orientują się w kompetencjach organów administracji samorządowej. Pełne pytanie brzmiało:

W procesie zarządzania miastem uczestniczą różne instytucje miejskie. Czy potrafi Pan(i) powiedzieć, czym różni się praca Prezydenta Miasta, Urzędu Miasta i Rady Miasta Krakowa?

Zainteresowanie sprawami miasta i dzielnicy

(bez odpowiedzi „nie mam zdania”)

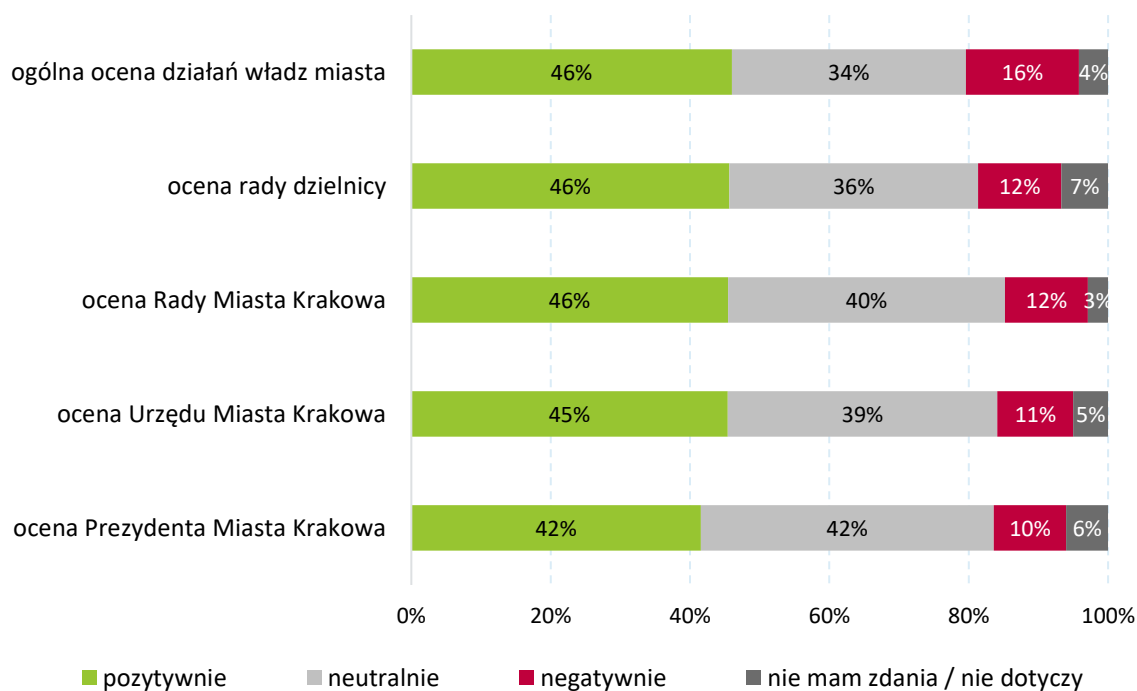

Blisko **połowa mieszkańców wyraziła zainteresowanie sprawami miasta** (43%) oraz **sprawami** dzielnicy (43%). Ponad połowa zadeklarowała, że rozróżnia kompetencje władz miasta (56%).

Respondenci **oceniali działania władz miasta ogółem oraz działania poszczególnych organów administracji samorządowej**.

Ocena działań władz miasta

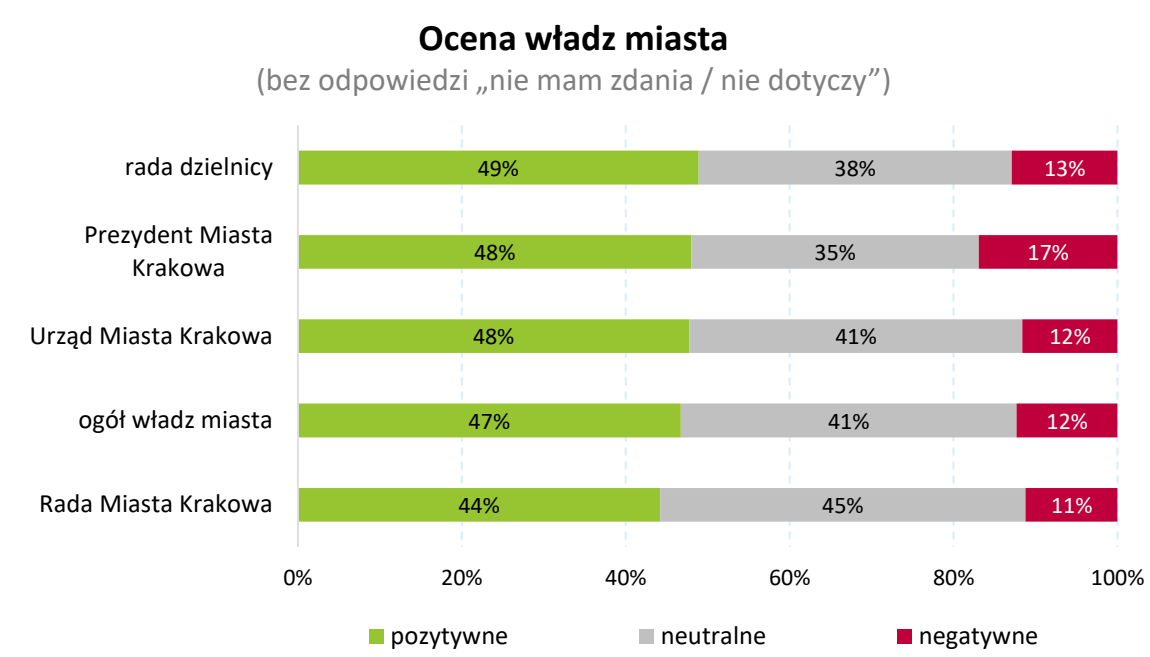
(z odpowiedzią „nie mam zdania”)

Pozytywnie **działania władz miasta oceniło 46% mieszkańców**. Tyle samo krakowian pozytywnie oceniło działania rady dzielnicy i Rady Miasta Krakowa (46%).

Największy odsetek badanych ocenił negatywnie działania władz miasta w ogóle (16%). Jednocześnie blisko 40% mieszkańców wyraziło neutralną ocenę działań Prezydenta Miasta Krakowa (42%) oraz Rady Miasta (40%) i Urzędu Miasta (39%).

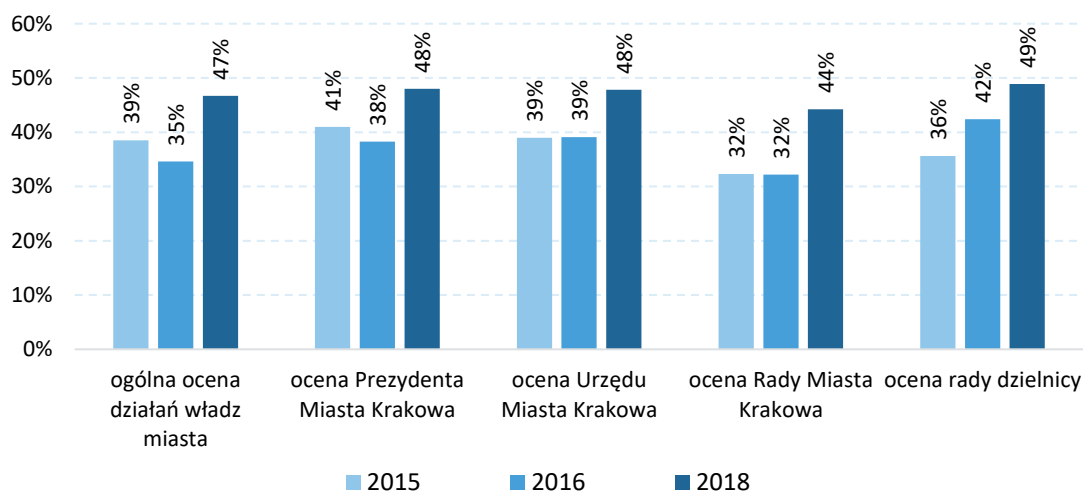
Kolejny wykres prezentuje odpowiedzi respondentów **z wyłączeniem kategorii „nie mam zdania / nie dotyczy”**.

Wśród respondentów, którzy udzielili odpowiedzi na pytanie o ocenę władz miasta, **odsetek ocen pozytywnych jest zbliżony dla większości organów administracji samorządowej**. Najniższy odsetek mieszkańców ocenił pozytywnie działania Rady Miasta (44%).

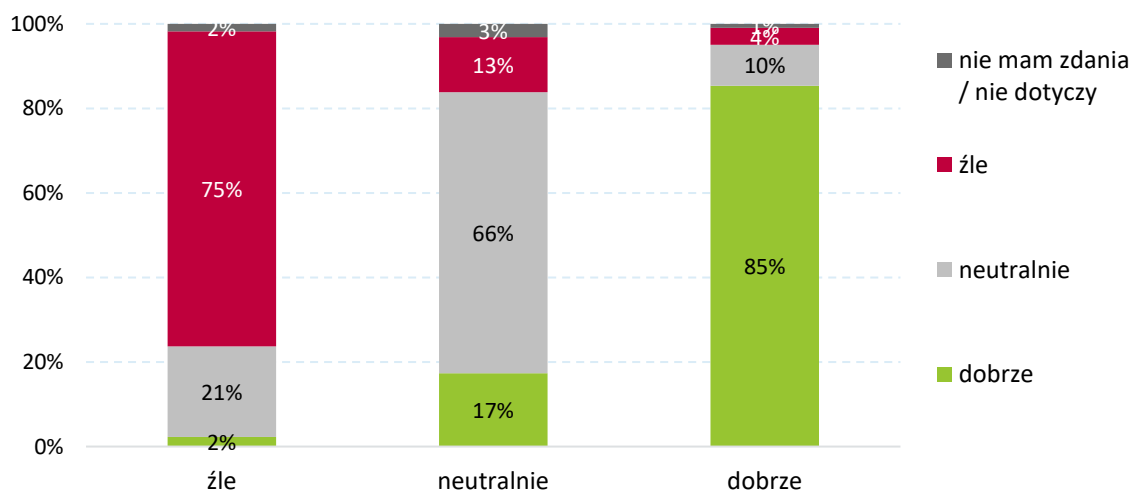
Poniższy wykres wskazuje, jak zmieniała się ocena poszczególnych organów administracji samorządowej w latach 2015–2018. Wszystkie oceniane podmioty uzyskały zbliżoną notę w badaniach przeprowadzonych w 2015 i 2016 roku. Odsetek pozytywnie oceniających w 2018 roku był wyższy we wszystkich przypadkach.

Ocena władz miasta w latach 2015–2018

Zbliżony odsetek odpowiedzi może sugerować, że mieszkańcy **nie rozróżniają poszczególnych organów administracji samorządowej** i oceniają je zbiorowo. Dla ilustracji tego zjawiska warto się przyjrzeć, jak często mieszkaniec wskazuje te same odpowiedzi w poszczególnych kategoriach.

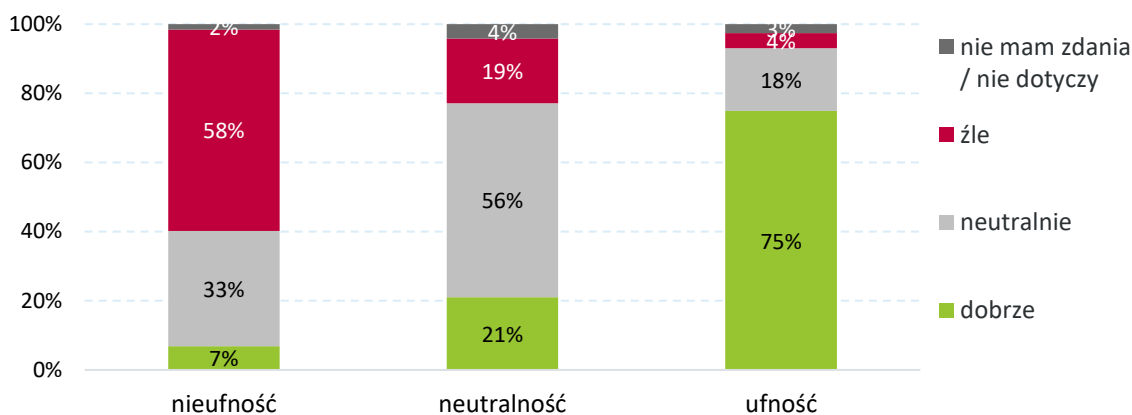
Ocena Prezydenta Miasta (kolory) a ocena władz miasta (kolumny)

Kolumny na wykresie reprezentują respondentów, którzy ocenili źle, neutralnie lub dobrze władze miasta. Bloki oznaczają odsetek tych mieszkańców, którzy jednocześnie ocenili Prezydenta Miasta w określony sposób. 85% badanych, którzy ocenili pozytywnie działania władz miasta ogółem, **jednocześnie pozytywnie** oceniało działania Prezydenta Miasta Krakowa. Podobny odsetek ocenił pozytywnie działania władz miasta oraz Prezydenta Miasta Krakowa.

Warto również wskazać na podobną zależność między zaufaniem do władz miasta a ich oceną.

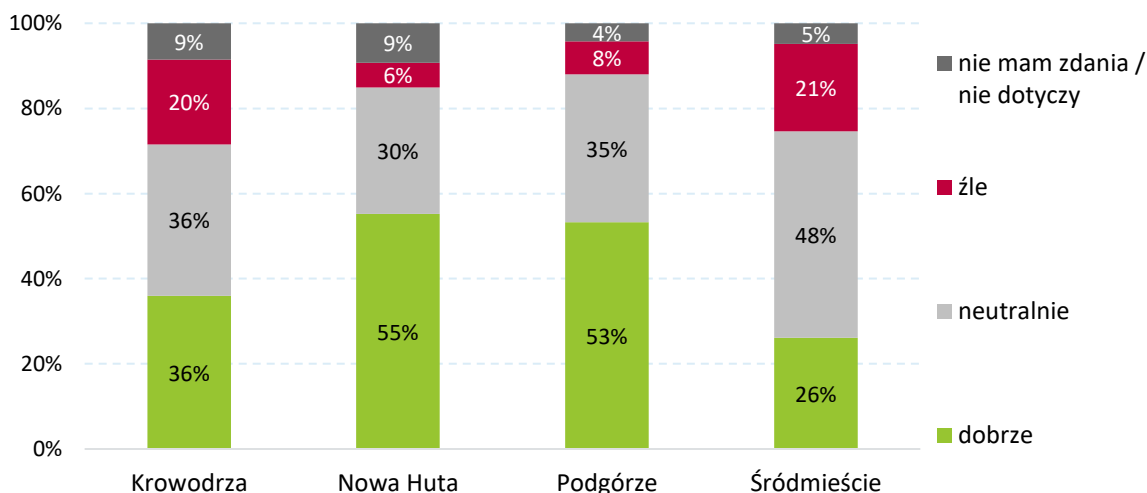
Ocena Prezydenta Miasta (kolory) a zaufanie (kolumny)

Blisko 60% respondentów wyrażających nieufność wobec Prezydenta Miasta jednocześnie negatywnie oceniło jego działania. **75% ufających Prezydentowi Miasta oceniło jego działania pozytywnie.**

Ocenę działania rady dzielnicy warto przedstawić w podziale na jednostki ewidencyjne.

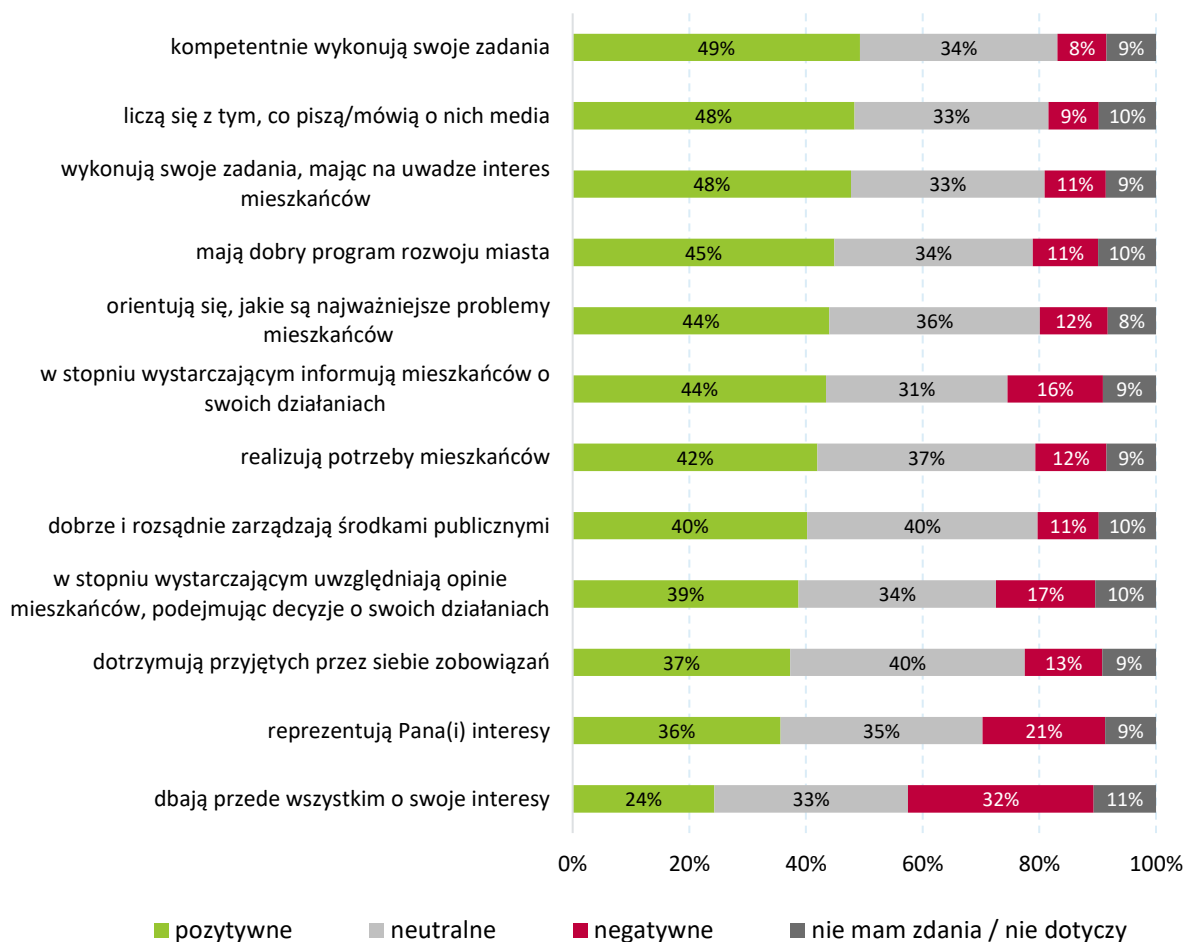
Ocena rady dzielnicy wśród mieszkańców jednostek ewidencyjnych

Najlepiej oceniono działania rad dzielnic **jednostek ewidencyjnych Nowa Huta i Podgórze.**

Respondenci oceniali, w jakim stopniu zgadzają się ze stwierdzeniami opisującymi władze miasta.

Wizerunek władz miasta (z odpowiedzią „nie mam zdania”)

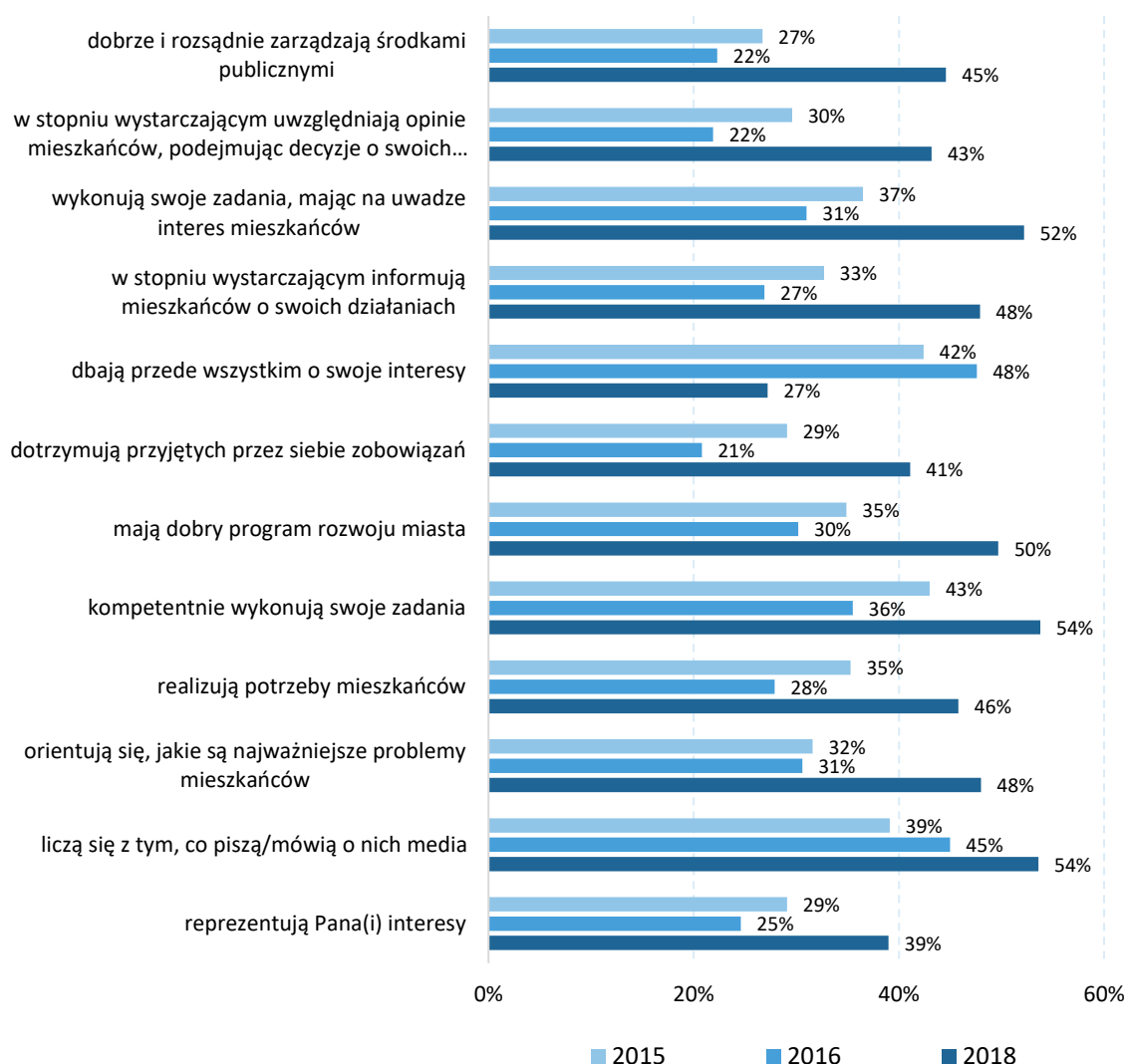

Największy odsetek mieszkańców uznał, że **władze miasta kompetentnie wykonują swoje zadania** (49%), liczą się z tym, co piszą lub mówią o nich media (48%) oraz wykonują swoje zadania, mając na uwadze interes mieszkańców (48%).

Najmniejszy odsetek krakowian zgodził się z tym, że władze miasta **reprezentują interesy mieszkańca** (36%) oraz dbają przede wszystkim o swoje interesy (24%).

W przypadku większości stwierdzeń około 35% mieszkańców udzieliło odpowiedzi neutralnej.

Wizerunek władz miasta w latach 2015–2018

Na przestrzeni lat 2015–2018 **ocena władz miasta wyraźnie się poprawiła**. Świadczy o tym fakt, że w 2018 roku znacznie wyższy odsetek badanych zgodził się z pozytywnymi stwierdzeniami opisującymi działania władzy, zmniejszyła się natomiast grupa wskazująca na to, że władza dba przede wszystkim o swoje interesy – z tym zdaniem zgodziło się o 21% mniej badanych niż w poprzedniej edycji Barometru Krakowskiego.

ŹRÓDŁA INFORMACJI O SPRAWACH MIASTA

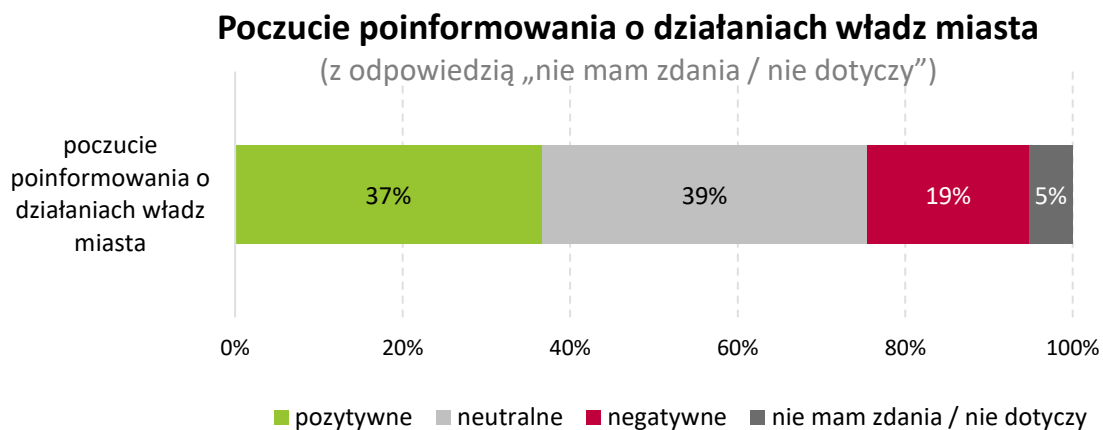
Zakres tematyczny

Poczucie doinformowania mieszkańców o sprawach miasta oraz źródła informacji o zagadnieniach z nim związanych.

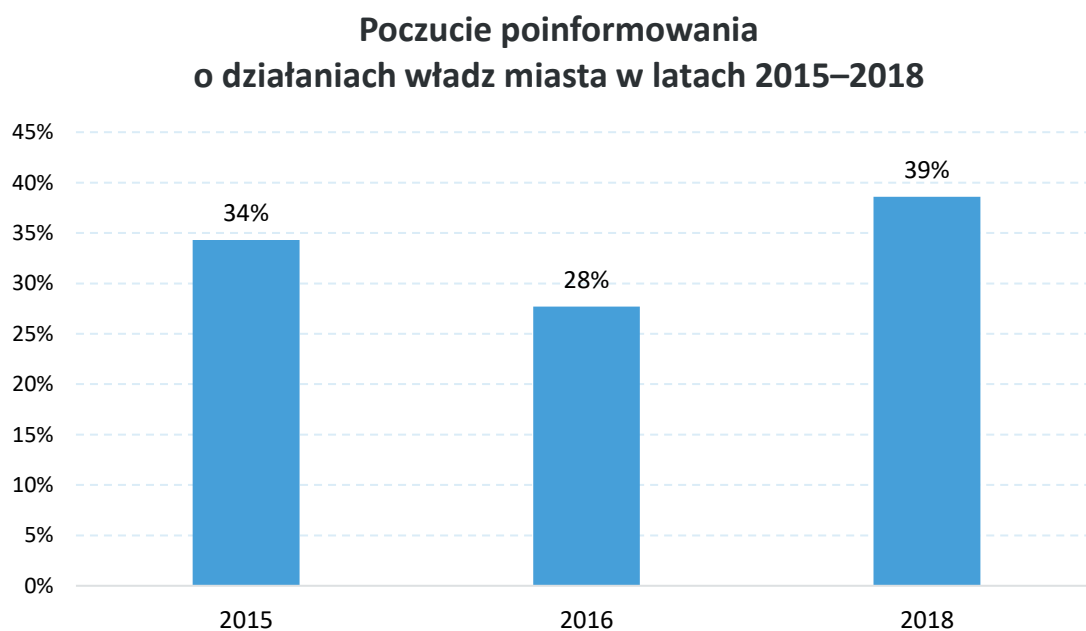
Wyniki

Mieszkańcom Krakowa zadano pytanie:

Czy, ogólnie rzecz biorąc, czuje się Pan(i) dobrze poinformowany(a) o działaniach podejmowanych przez władze miasta?

Ponad jedna trzecia mieszkańców udzieliła pozytywnej odpowiedzi na pytanie o poczucie poinformowania o działaniach podejmowanych przez władze miasta. Prawie dwukrotnie mniej badanych udzieliło odpowiedzi negatywnej (19%).

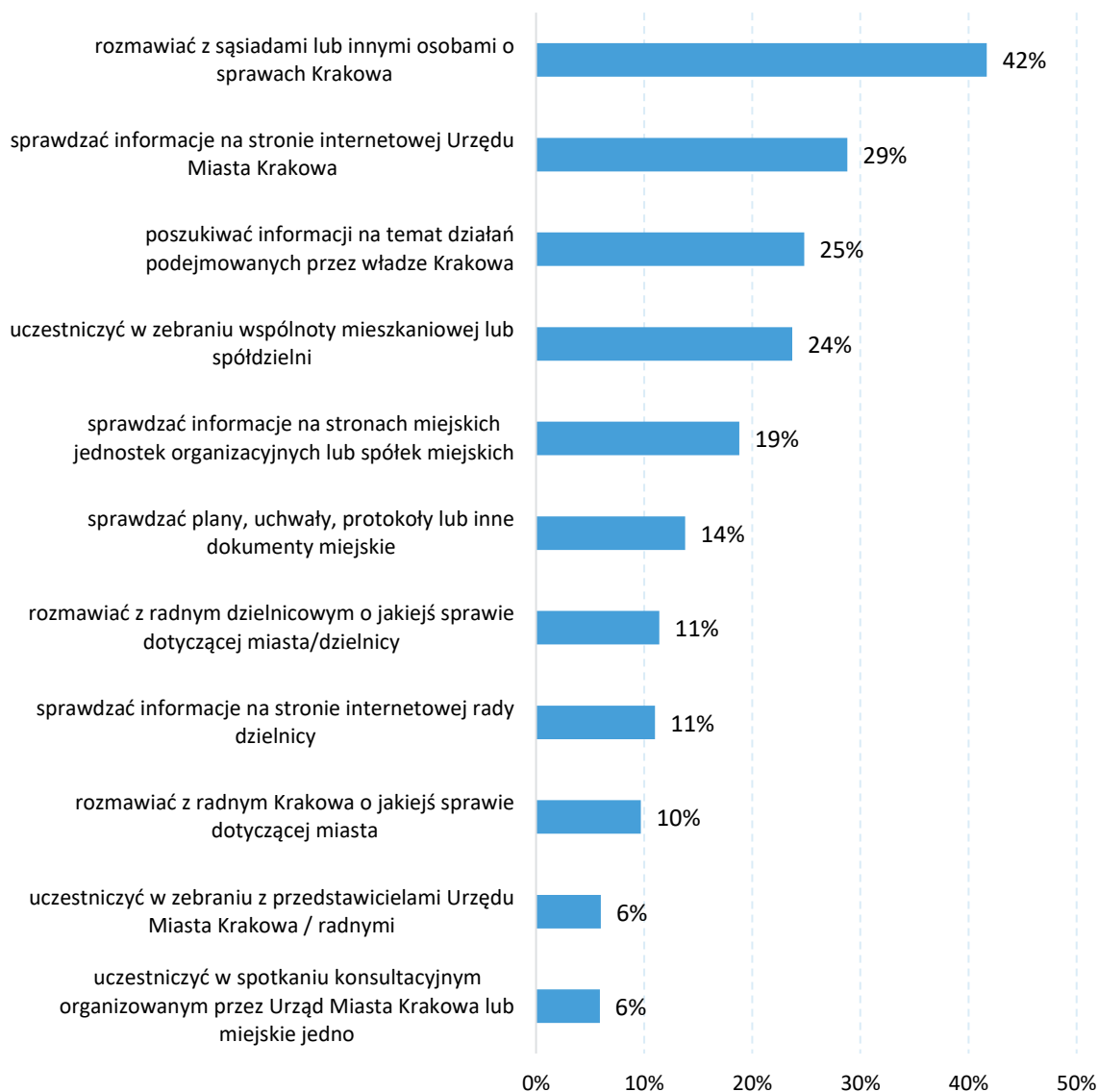

Na podstawie powyższego wykresu można wskazać, że **poczucie poinformowania o działaniach władz Krakowa w 2018 roku wzrosło** o 11 punktów procentowych względem roku poprzedniego badania i o 5 punktów procentowych w stosunku do 2015 roku.

Respondenci określali, czy zdarzyło im się poszukiwać informacji lub omawiać z kimś sprawy związane z funkcjonowaniem miasta.

Poszukiwanie informacji na temat spraw miasta

(czy mieszkańcy zdarzyło się...)

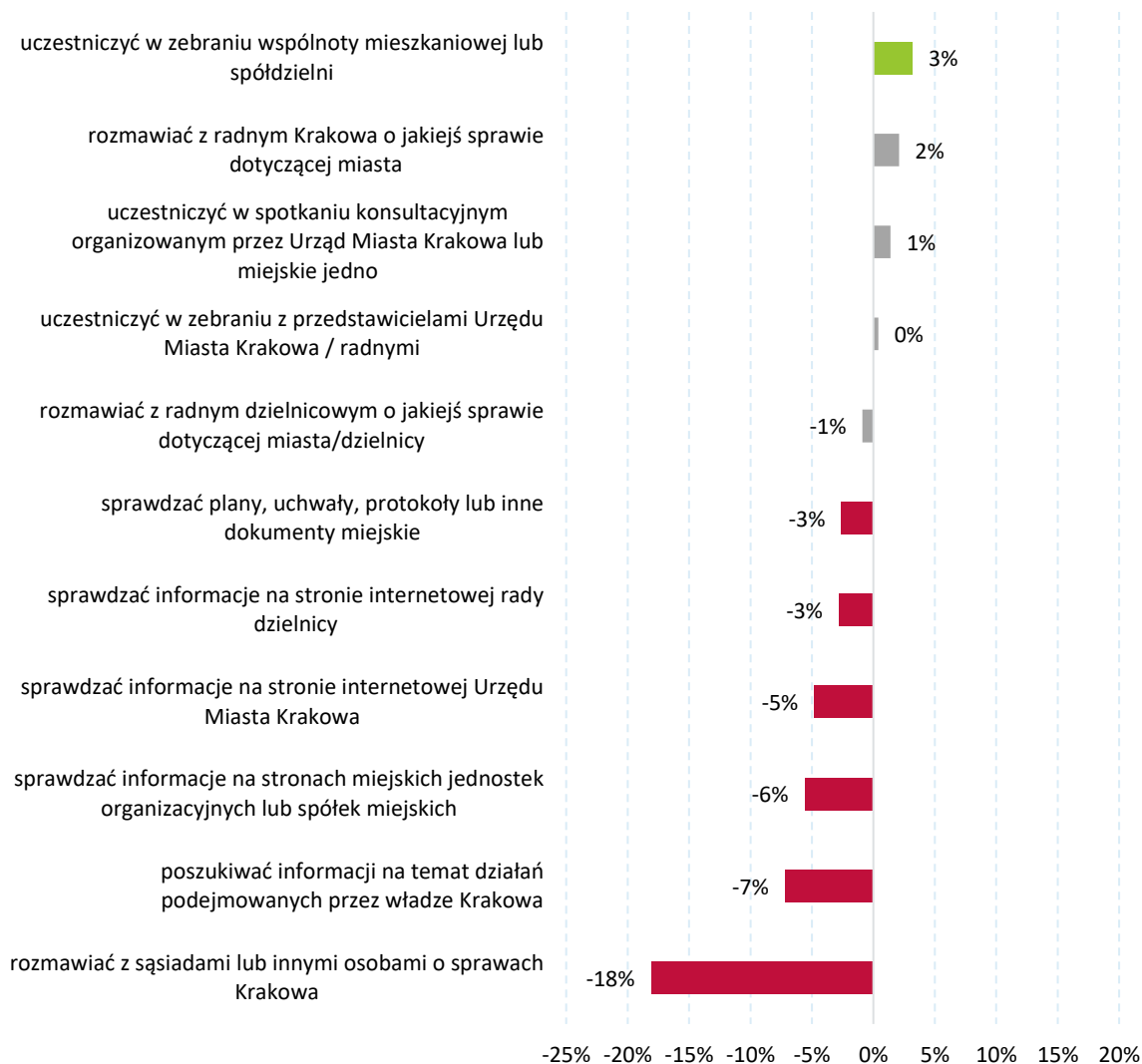

Najczęstszą formą **zainteresowania sprawami miasta** jest rozmowa z sąsiadem lub innymi osobami (42%). W dalszej kolejności najczęściej wskazywaną kategorią jest sprawdzenie informacji na stronie internetowej Urzędu Miasta Krakowa (29%) oraz poszukiwanie informacji na temat działań podejmowanych przez władze Krakowa (25%).

Większość źródeł odnotowała jednak spadek zainteresowania mieszkańców względem 2016 roku, największy – rozmowa z sąsiadem lub innymi osobami (spadek z

60%). Więcej badanych uczestniczyło w zebraniu wspólnoty mieszkaniowej lub spółdzielni (wzrost o 3 punkty procentowe).

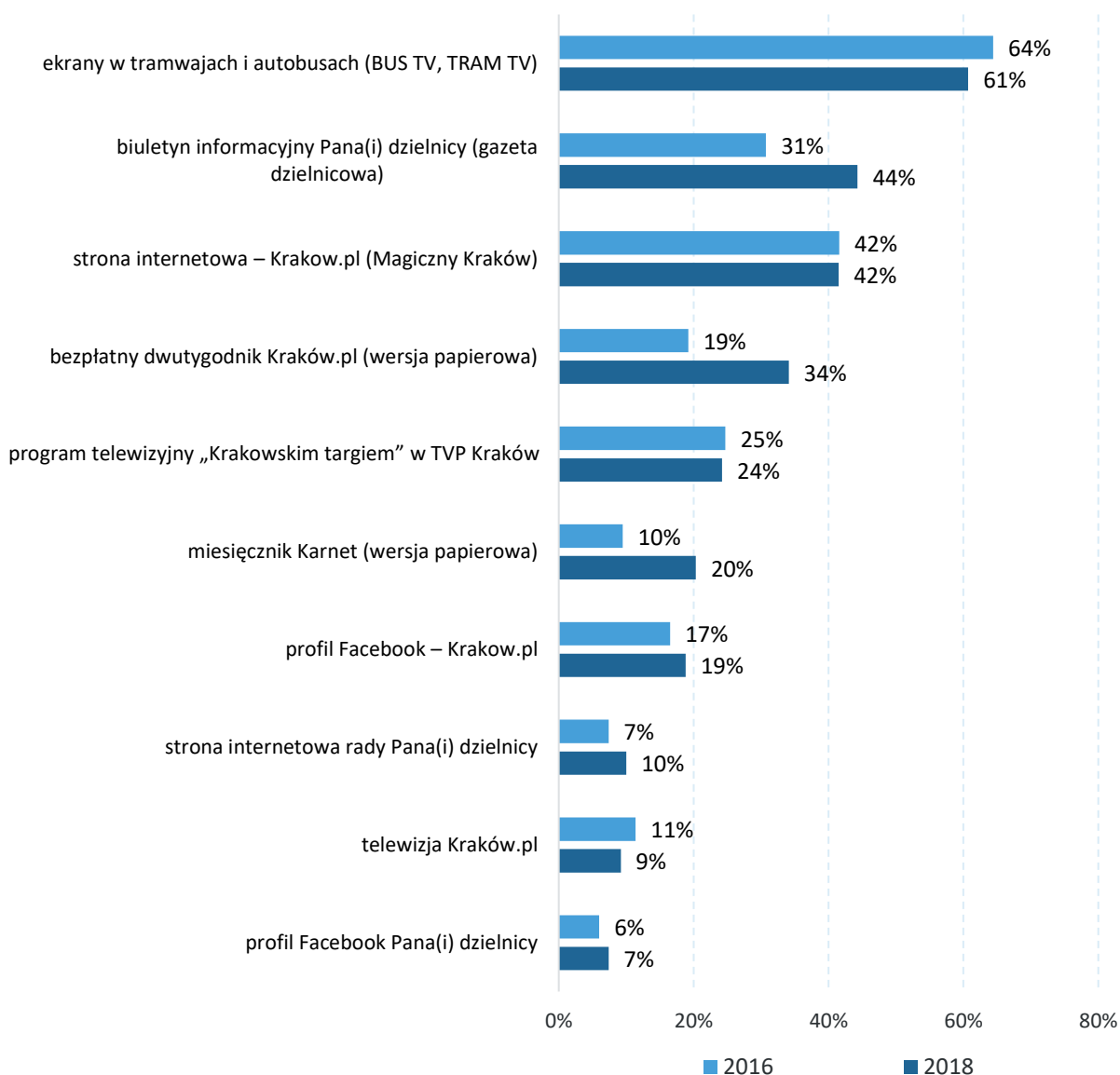
Zmiana źródeł informacji nt. spraw miasta wobec 2016

Mieszkańców poproszono o wskazanie, z którymi z mediów mieli kontakt w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Na poniższym wykresie ujęto wyniki zarówno dla edycji 2016, jak i 2018. **Najwyższy odsetek badanych w 2018 roku wskazał na ekrany w tramwajach i autobusach (61%)** – 3 punkty procentowe więcej niż w poprzedniej edycji. Najmniej mieszkańców zadeklarowało, że miało kontakt z profilem swojej dzielnicy na portalu Facebook (7% – 1 p.p. wzrostu względem 2016 roku).

Największy wzrost odnotowały: bezpłatny dwutygodnik Kraków.pl w wersji papierowej (34%, wzrost o 15 p.p.), biuletyn informacyjny dzielnicy (44%, wzrost o 13 p.p.) i miesięcznik Karnet w wersji papierowej (20%, wzrost o 10 p.p.).

Kontakt z mediami miejskimi w latach 2016–2018

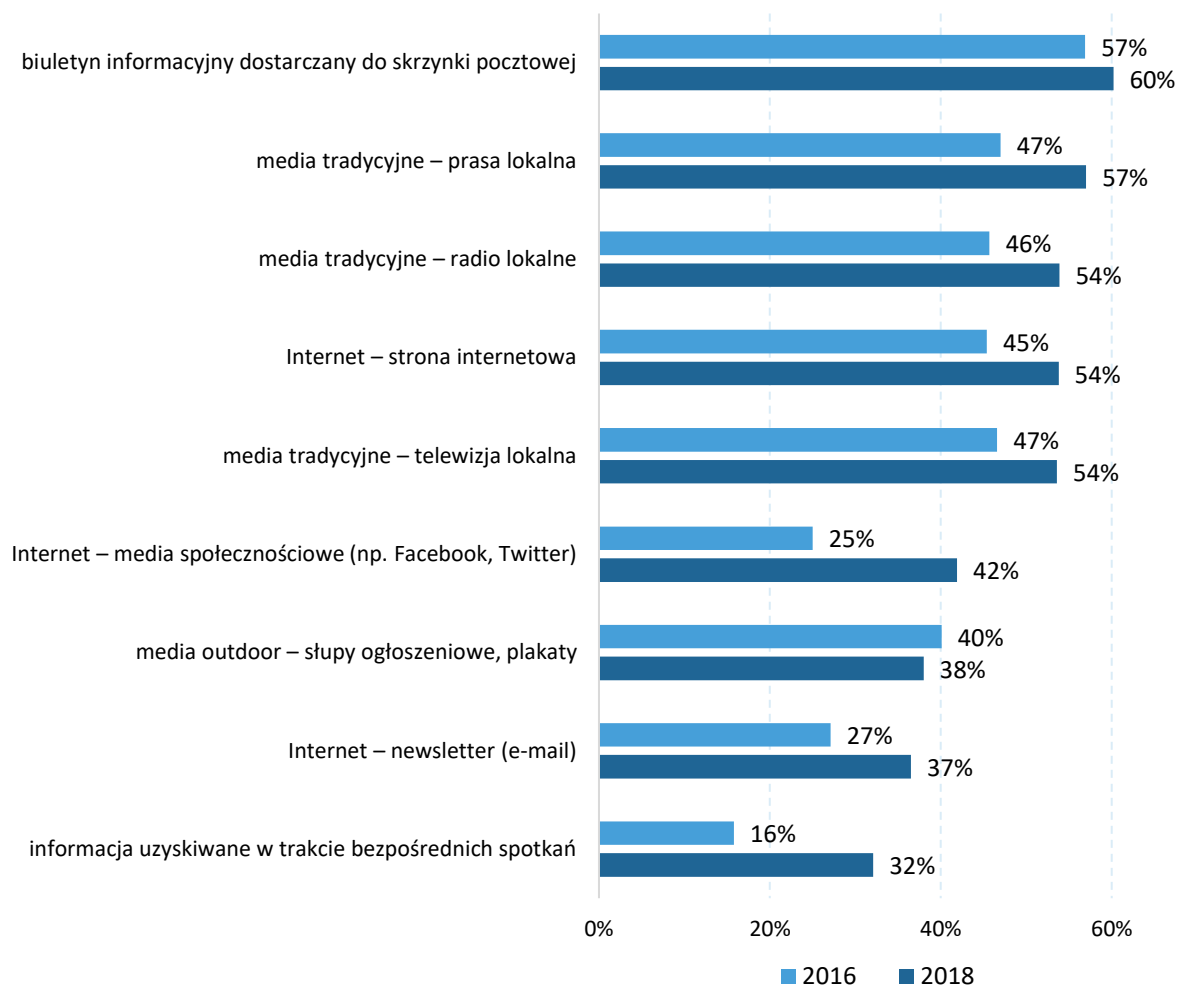

Respondentów poproszono również o wskazanie **preferowanych sposobów informowania ich o sprawach związanych z Krakowem**. Pełne zapytanie brzmiało:

Gdyby mógł(a) Pan(i) wybrać formę, w jakiej chciał(a)by Pan(i) otrzymywać informacje o ważnych dla Pan(i) sprawach miasta, to wskazał(a)by Pan(i)...

Na poniższym wykresie ujęto wyniki zarówno dla edycji 2016, jak i 2018.

Preferencje wobec sposobu informowania o sprawach miejskich w latach 2016–2018

Największa grupa badanych chciałaby otrzymywać biuletyn informacyjny dostarczany do skrzynki pocztowej – takie rozwiązanie w 2018 roku wskazało 60% badanych, w 2016 roku o 3 punkty procentowe mniej. Drugie miejsce zajęła **prasa lokalna**, z której chciałoby czerpać informacje 57% mieszkańców miasta (o 10 p.p. więcej niż w 2016 roku). Trzecie w kolejności są radio lokalne, telewizja lokalna oraz strona internetowa – wskazane w 2018 roku przez ponad połowę krakowian (54%).

Najmniejszym zainteresowaniem cieszyły się bezpośrednie spotkania informacyjne, z których wiadomości chciałoby uzyskiwać blisko jedna trzecia mieszkańców Krakowa.

PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

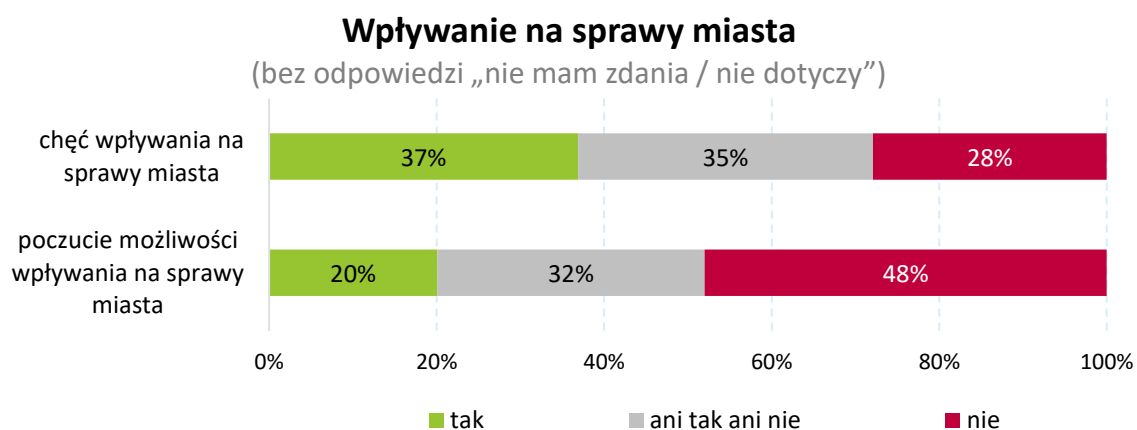
Zakres tematyczny

Postawy i preferencje mieszkańców wobec form partycypacji społecznej.

Wyniki

Mieszkańcom zadano dwa pytania odnośnie do ich oceny możliwości wpływania na sprawy miasta:

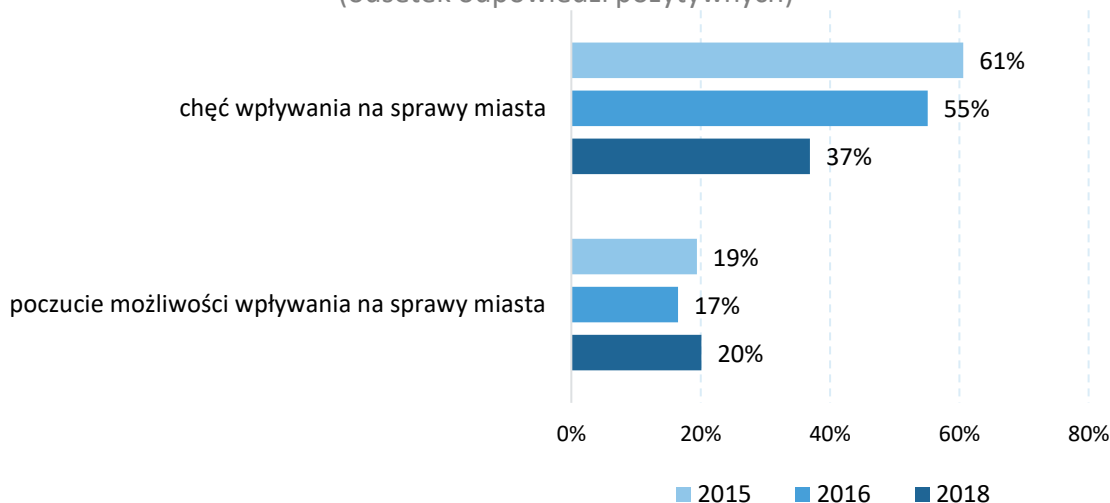
- ✓ *Czy uważa Pan(i), że ma Pan(i) możliwość wpływania na sprawy miasta?* (poczucie możliwości wpływania na sprawy miasta)
- ✓ *Czy chciał(a)by Pan(i) mieć większy wpływ na sprawy miasta?* (chęć wpływania na sprawy miasta)

Ponad jedna trzecia respondentów zadeklarowała, że chciałaby mieć większy wpływ na sprawy miasta (37%). Jednocześnie co piąty respondent uważa, że ma możliwość wpływania na sprawy miasta (20%).

Wpływanie na sprawy miasta w latach 2015–2018

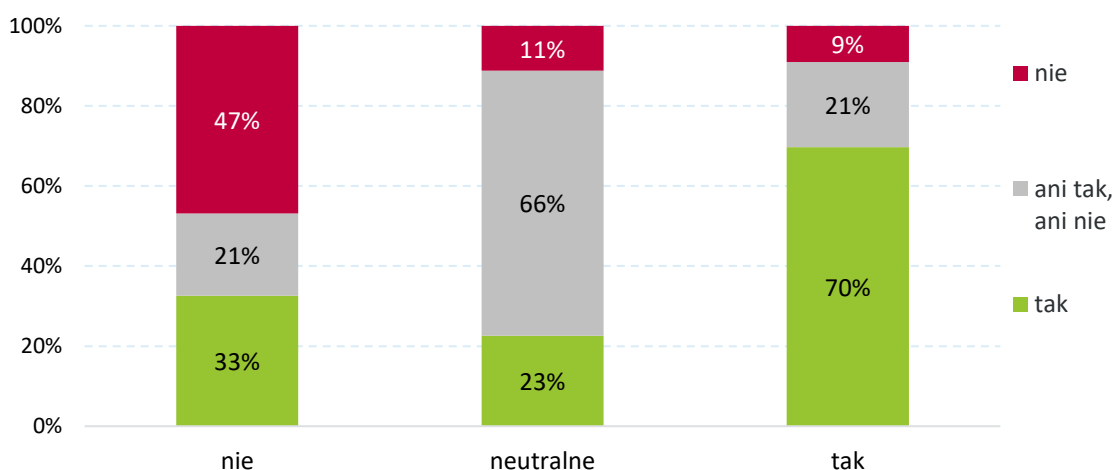
(odsetek odpowiedzi pozytywnych)

Powyższy wykres przedstawia stosunek nastawienia do wpływania na sprawy miasta w latach 2015, 2016 i 2018. **W przypadku chęci posiadania wpływu na kwestie związane z Krakowem widoczna jest stała tendencja spadkowa** – w 2018 roku odsetek mieszkańców składających taką deklarację był niższy o 18 punktów procentowych niż w poprzedniej edycji badania. Poczucie możliwości wpływania na sprawy miasta utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Kolejne zestawienie obrazuje odpowiedzi na oba pytania, weryfikując założenie osób deklarujących, iż aktualnie nie mają poczucia możliwości wpływania na sprawy miasta, a chciałyby mieć większą możliwość wpływania na nie.

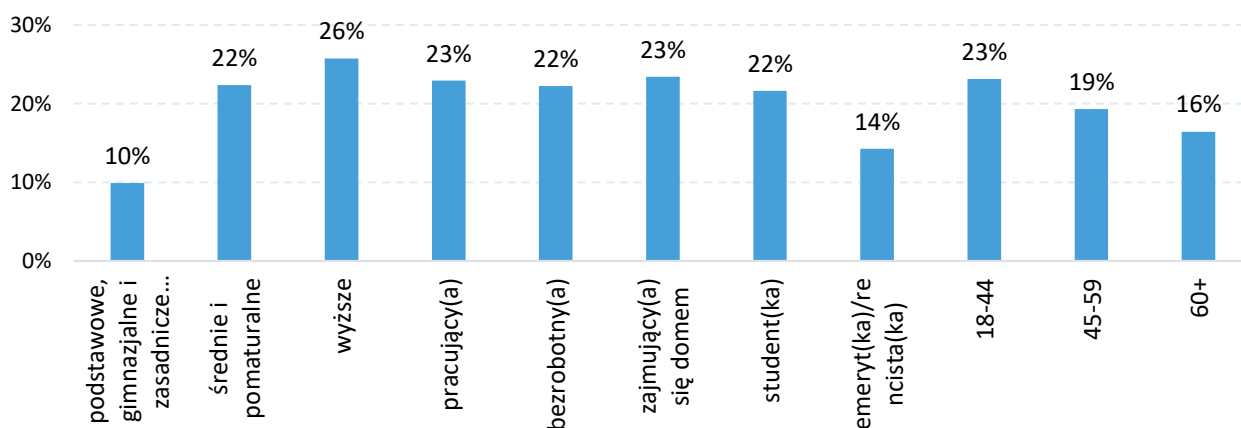
Potrzeba większego wpływu na sprawy miasta (kolory) a aktualne poczucie takiej możliwości (kolumny)

Kolumny reprezentują mieszkańców, którzy ocenili możliwość wpływania na sprawy miasta pozytywnie, neutralnie i negatywnie. Wśród osób, które oceniły taką możliwość neutralnie, dwie trzecie chciałyby mieć większy wpływ na sprawy miasta (66%). Blisko połowa osób niemających poczucia wpływu chciałyby go uzyskać (47%). Natomiast **najwyższy odsetek osób, które chciałyby mieć większą możliwość oddziaływania na sprawy miasta, jest wśród tych, którzy pozytywnie oceniają aktualną możliwość wpływania na nie (70%)**.

Poczucie możliwości wpływu na sprawy miasta

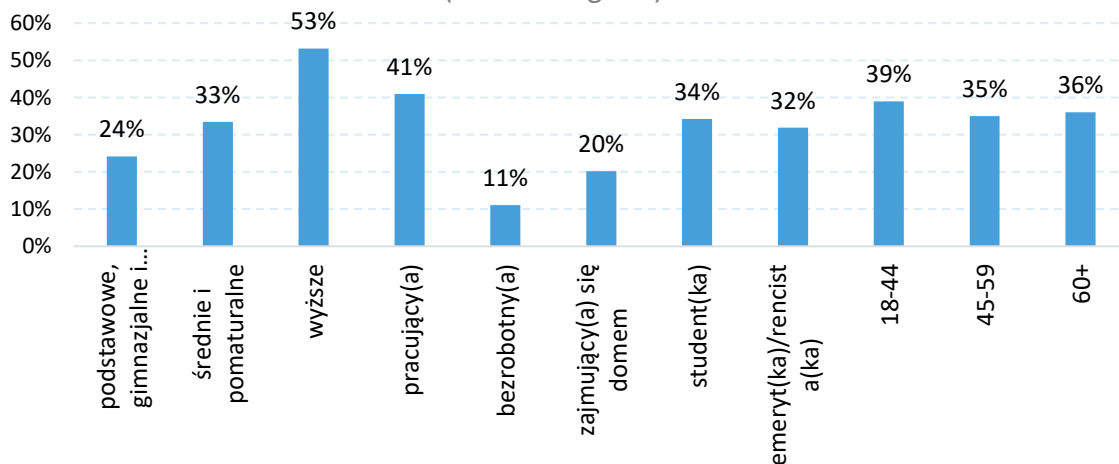
(różne kategorie)

Grupa społeczna, w której **najwyższy odsetek zadeklarował poczucie możliwości wpływania na sprawy miasta, to osoby z wyższym wykształceniem** (26% spośród tej grupy). W większości kategorii wykształcenia, statusu zawodowego oraz przedziału wiekowego odsetek ten jest zbliżony i wynosi około 22–23%. Kategorie z niższym odsetkiem to osoby powyżej 60. roku życia (16%), osoby między 45. a 59. rokiem życia (19%), emeryci i renciści (14%) oraz osoby o wykształceniu podstawowym, gimnazjalnym lub zasadniczym zawodowym (10%).

Chęć wpływania na sprawy miasta

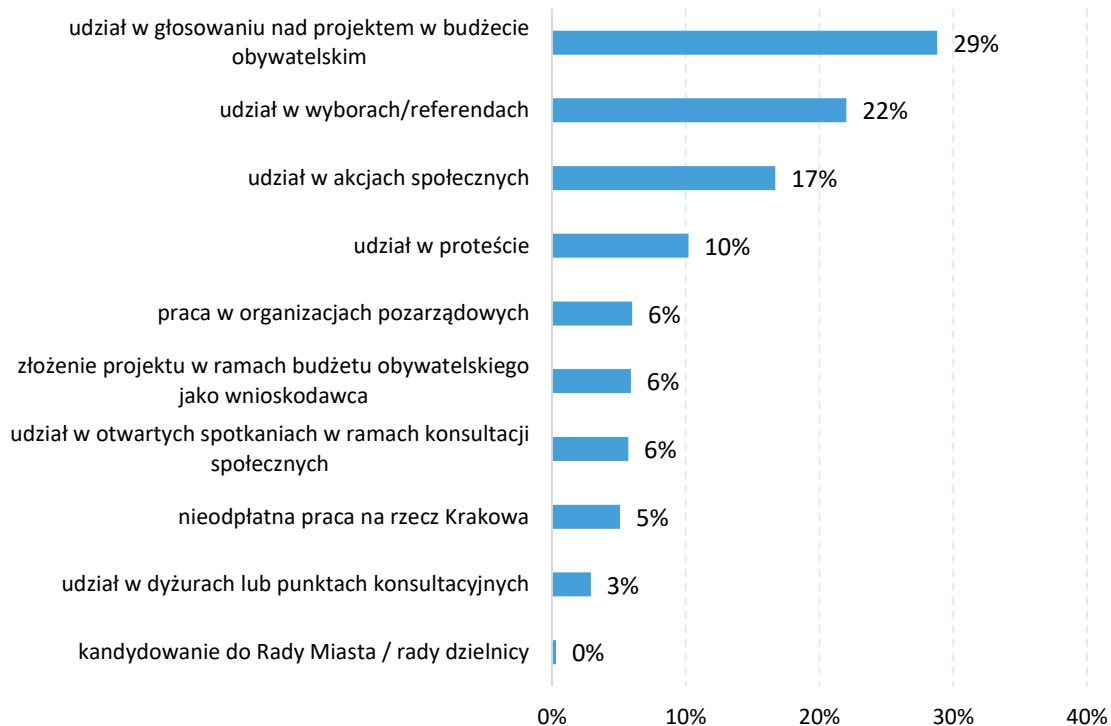
(różne kategorie)

Najbardziej **zainteresowane większym wpływem na sprawy miasta** są osoby z wykształceniem wyższym (53%), pracujące (41%) oraz osoby w przedziale wiekowym 18-44 lata (39%). Najniższy odsetek takich osób był wśród bezrobotnych (11%).

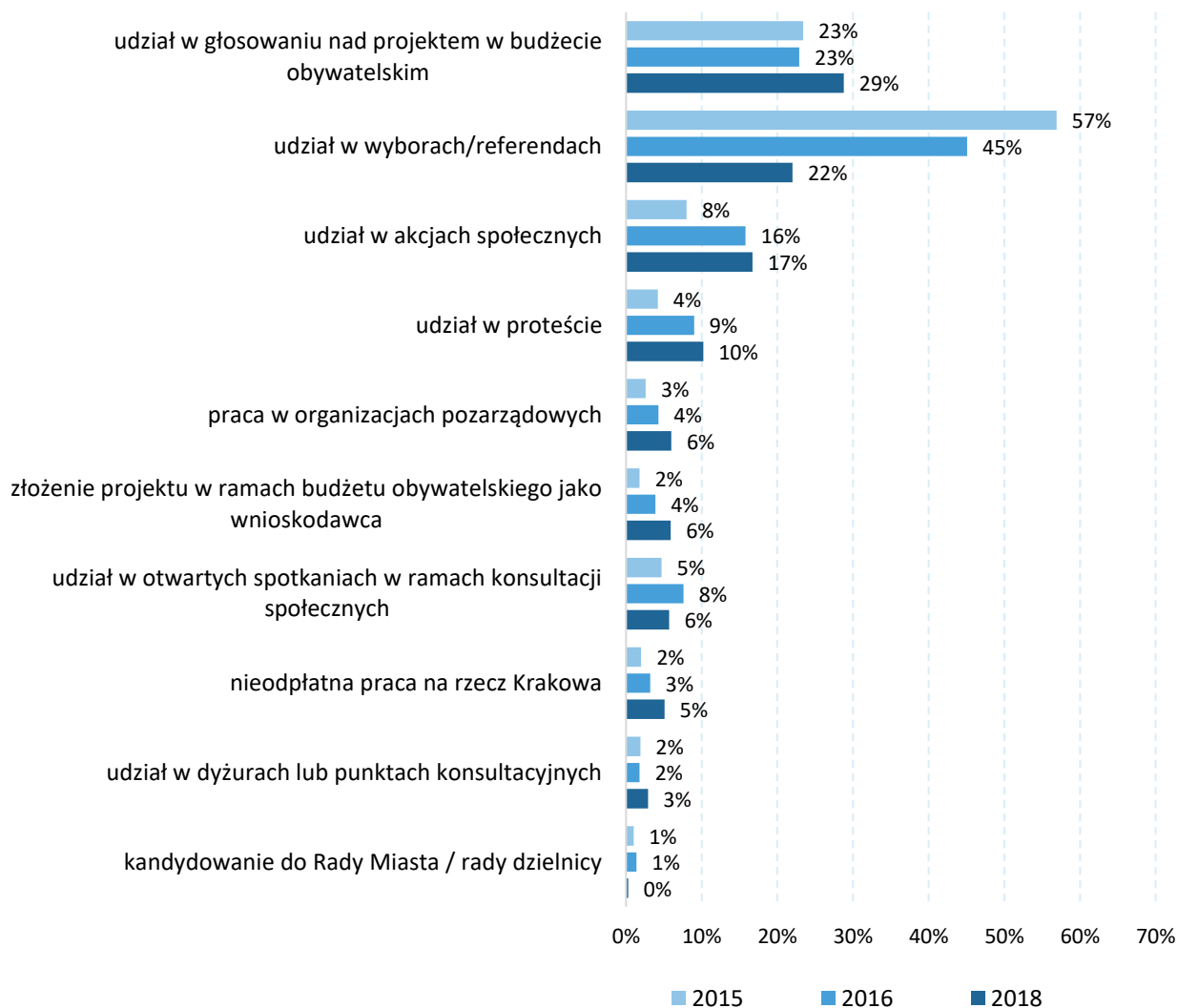
Mieszkańcy Krakowa zostali zapytani również, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy angażowali się w aktywności obywatelskie.

Deklarowane zaangażowanie mieszkańców

Najczęściej wskazywanymi **aktywnościami obywatelskimi** są: udział w głosowaniu nad projektem w budżecie obywatelskim (29%), udział w wyborach czy referendach (22%) oraz udział w akcjach społecznych (17%).

Deklarowane zaangażowanie mieszkańców w latach 2015–2018

Powyższy wykres porównujący wyniki z trzech edycji Barometru Krakowskiego wskazuje, że **w większości form zaangażowania obywatelskiego bierze udział coraz wyższy odsetek mieszkańców** – tak jest w przypadku udziału w akcjach społecznych czy protestach, pracy w organizacjach pozarządowych czy nieodpłatnej pracy na rzecz Krakowa. Stale wzrasta również odsetek krakowian deklarujących złożenie projektu w ramach budżetu obywatelskiego jako wnioskodawca.

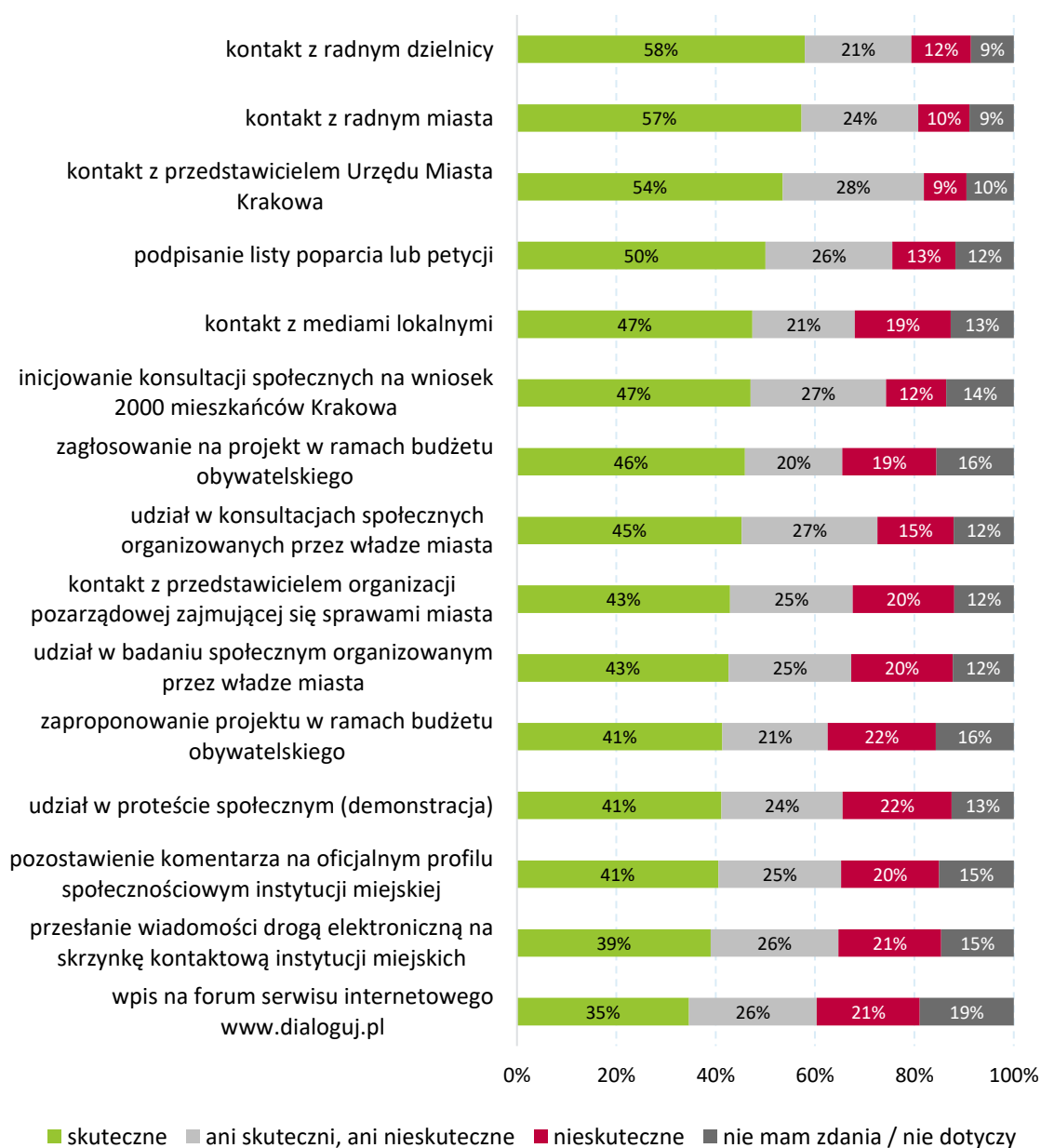
Zmniejszył się jedynie odsetek mieszkańców Krakowa wskazujących na udział w wyborach czy referendach – najwyższy wynik odnotowano w 2015 roku, ale ma to związek z odbywającymi się wówczas w Polsce wyborami parlamentarnymi. Statystyka ta nie pokrywa się jednak z oficjalnymi statystykami frekwencji w wyborach oraz w głosowaniu na budżet obywatelski. Prawdopodobnie **rozbieżność wynika z potrzeby przedstawienia się w pozytywnym świetle**.

Respondenci oceniali skuteczność form kontaktu z władzami miasta, odpowiadając na pytanie:

- ✓ *Jeśli chciał(a)by Pan(i) zwrócić uwagę władz miasta na istotny dla siebie problem miejski, to którą z form kontaktu z władzami miejskimi uzna Pan(i) za najskuteczniejszą? (ocena skuteczności form kontaktu z władzami miasta)*

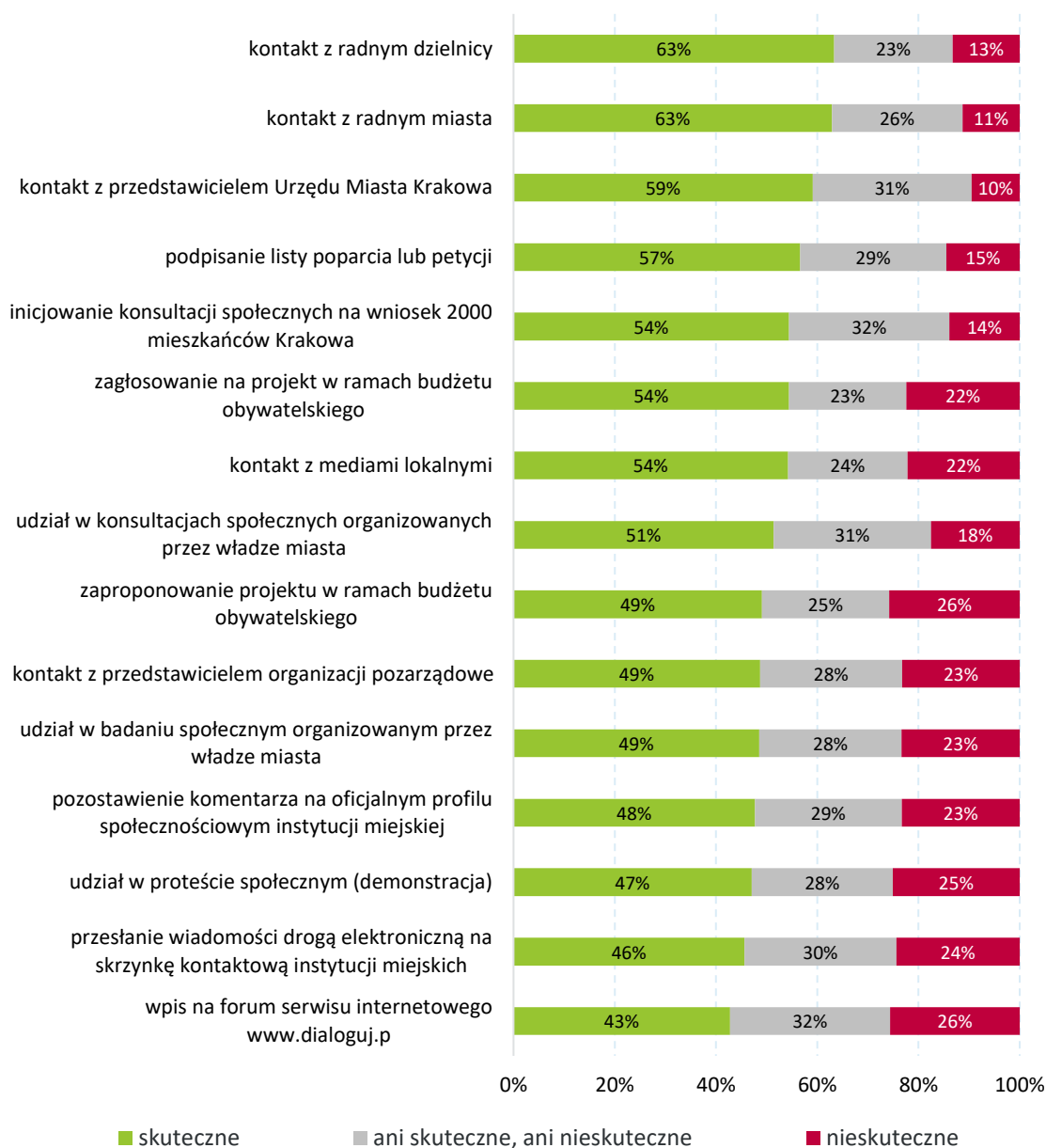
Ocena skuteczności form kontaktu z władzą

(z odpowiedzią „nie mam zdania / nie dotyczy”)

Ocena skuteczności form kontaktu z władzami miasta

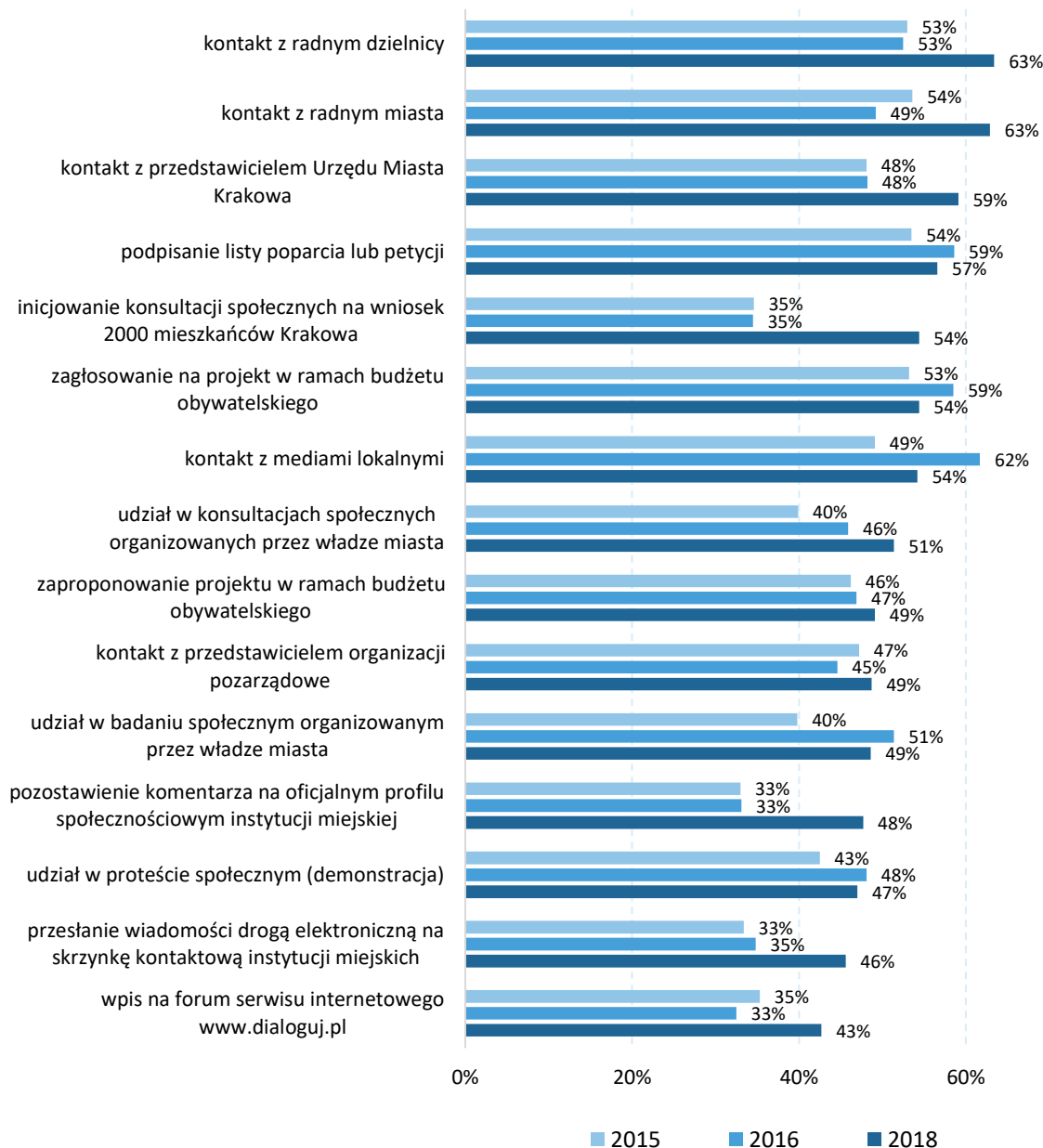
(bez odpowiedzi „nie mam zdania”)

Największy odsetek badanych za **skuteczną formę** zwrócenia uwagi władz miasta na istotny dla siebie problem miejski uznał **kontakt z radnymi miasta lub dzielnicy** (po 63%), kontakt z przedstawicielem Urzędu Miasta Krakowa (59%) oraz podpisanie listy poparcia lub petycji (57%).

Według największej części krakowian **nieskuteczne** są natomiast: **wpis na forum serwisu internetowego dialoguj.pl** (26%) oraz **zapropozowanie projektu w ramach budżetu obywatelskiego** (26%).

Najskuteczniejsze formy kontaktu z władzami miasta w latach 2015–2018

Powyższy wykres obrazuje porównanie oceny skuteczności form zwrócenia uwagi na problemy mieszkańców w latach 2015–2018. Widoczna jest **stała tendencja wzrostowa** w przypadku takich sposobów, jak: udział w konsultacjach społecznych organizowanych przez władze miasta, zaproponowanie projektu w ramach budżetu obywatelskiego oraz przesłanie wiadomości drogą elektroniczną na skrzynkę kontaktową instytucji miejskich.

Największy wzrost względem poprzedniej edycji Barometru Krakowskiego odnotował odsetek krakowian wskazujących na skuteczność inicjowania konsultacji społecznych na

wniosek 2000 mieszkańców Krakowa (+19 p.p.), kontaktu z radnym miasta (+14 p.p.), przedstawicielem Urzędu Miasta Krakowa (+11 p.p.) lub z radnym dzielnicy (+10 p.p.).

Respondentów poproszono również o wybór maksymalnie 3 najskuteczniejszych według nich form kontaktu z władzami miasta.

Najskuteczniejsze formy kontaktu z władzami miasta (wybór 3)

Najczęściej wskazywanymi **najskuteczniejszymi formami kontaktu z władzami miasta** były: kontakt z radnym dzielnicy (31%), kontakt z przedstawicielem Urzędu Miasta Krakowa (29%) oraz kontakt z radnym miasta (26%).

BUDŻET OBYWATELSKI

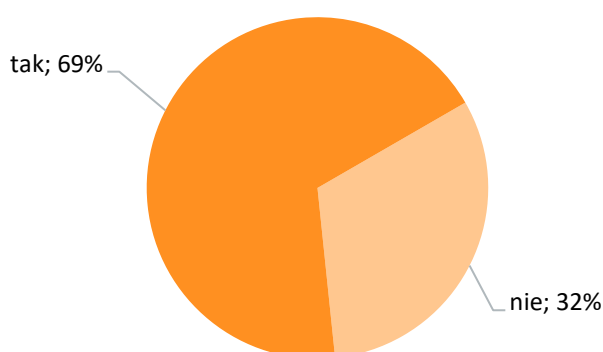
Zakres tematyczny

Wiedza mieszkańców na temat budżetu obywatelskiego i jego ocena.

Wyniki

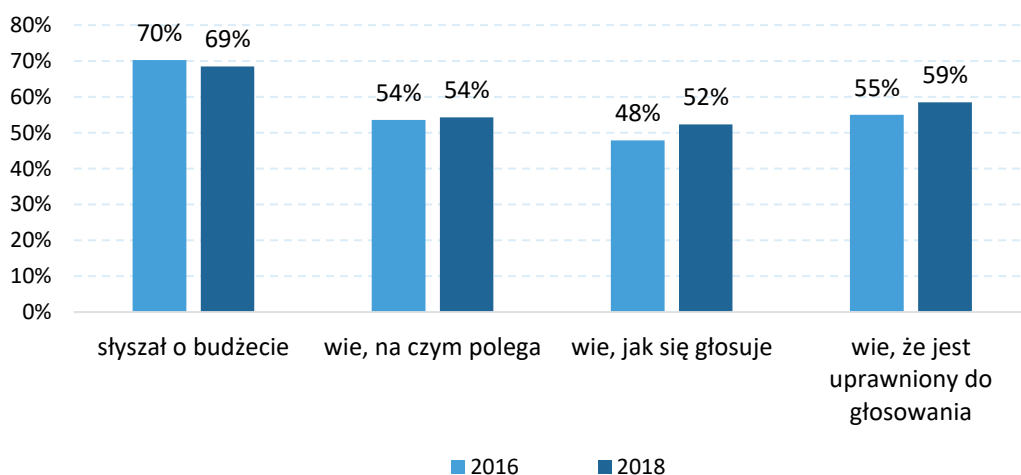
Większość respondentów zapytanych, czy **słyszeli o budżecie obywatelskim miasta Krakowa**, udzieliło odpowiedzi twierdzącej (69%). Mniej niż jedna trzecia krakowian nie znała tej inicjatywy (32%).

Czy słyssał(a) Pan(i) o budżecie obywatelskim Krakowa?

Poniższy wykres przedstawia porównanie **różnych aspektów wiedzy na temat udziału w budżecie obywatelskim** w latach 2016 i 2018.

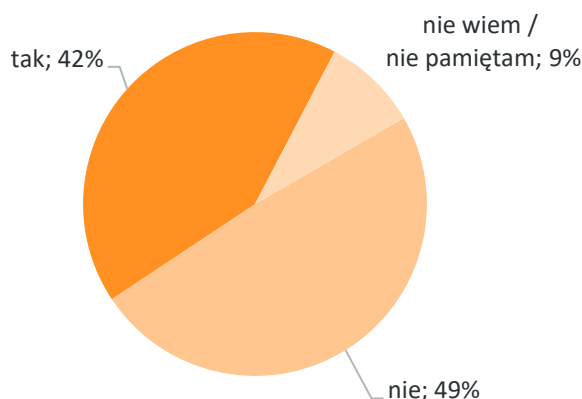
Budżet obywatelski wśród mieszkańców

W obu edycjach Barometru Krakowskiego bardzo podobna ilość krakowian słyssała o budżecie obywatelskim (70 i 69%) i wiedziała, na czym on polega (po 54%). W 2018 roku

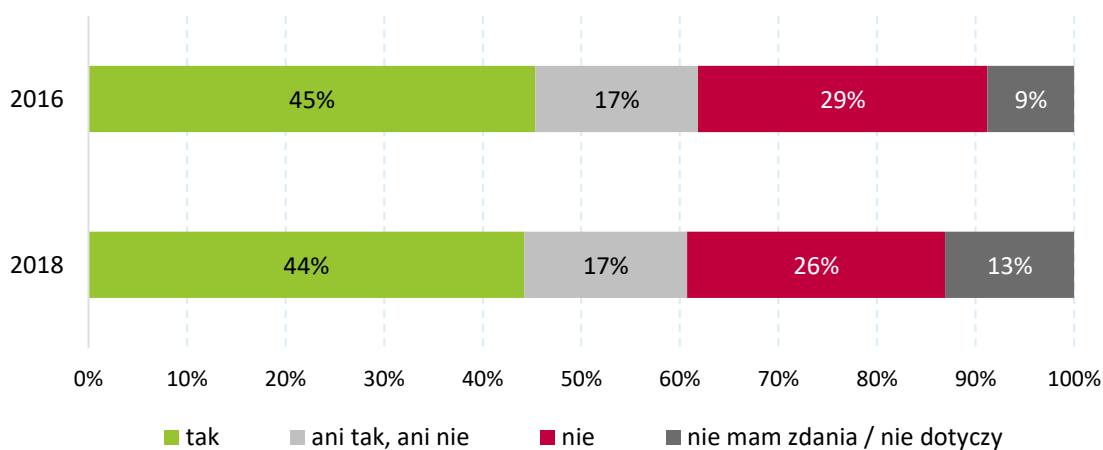
nieco wyższy odsetek mieszkańców Krakowa wiedział, jak się głosuje (+4 p.p. oraz wiedział, że jest uprawnionym do głosowania (+4 p.p.).

Czy głosował(a) Pan(i) w budżecie obywatelskim w ubiegłych latach?

W ubiegłych latach mniej niż połowa krakowian **głosowała w budżecie obywatelskim** (42%). Blisko połowa nie brała w nim udziału (49%). Jeden na dziesięciu badanych tego nie wiedział lub nie pamiętał (9%).

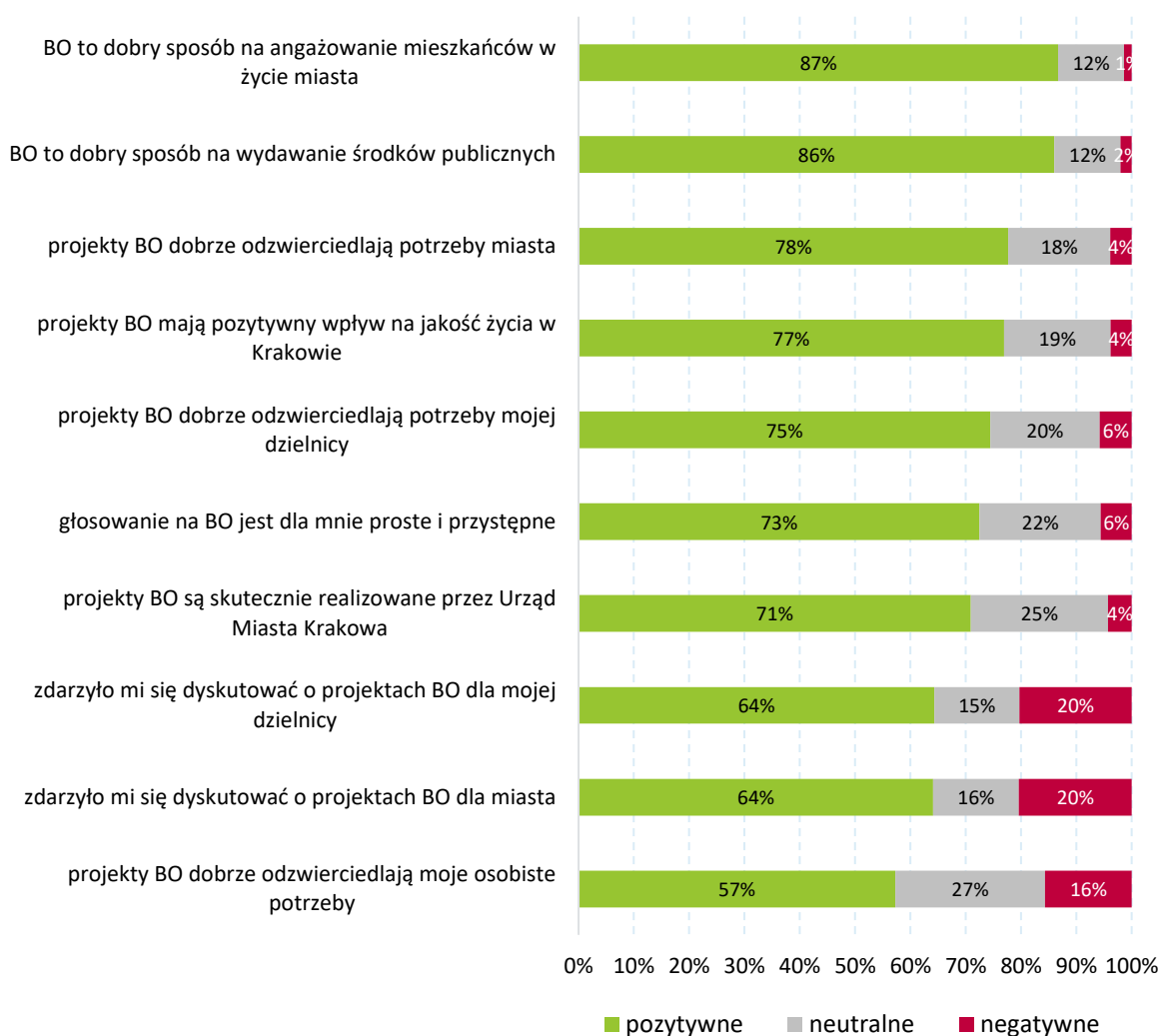
Czy zamierza głosować na BO miasta Krakowa?

W edycjach Barometru Krakowskiego z 2016 i 2018 roku **bardzo zbliżony odsetek krakowian zadeklarował zamiar wzięcia udziału w głosowaniu na projekty budżetu obywatelskiego**. W 2018 roku nieco niższy niż w poprzedniej edycji odsetek mieszkańców udzielił odpowiedzi przeczącej na pytanie, czy zamierza głosować na budżet obywatelski miasta Krakowa. W stosunku do poprzedniej edycji o 4 punkty procentowe wzrósł odsetek osób niemających zdania.

Krakowianie zostali poproszeni o ustosunkowanie się do **stwierdzeń opisujących budżet obywatelski**. Poniższy wykres przedstawia opinie tylko tych mieszkańców, którzy w pytaniu o to, czy słyszeli o tej inicjatywie, udzielili odpowiedzi twierdzącej – stanowili oni 69% badanych.

Przekonania o BO wśród osób, które o nim słyszały

Ze wszystkimi stwierdzeniami zgodziła się ponad połowa mieszkańców Krakowa. Znaczna większość krakowian zgodziła się, że **budżet obywatelski to dobry sposób na angażowanie mieszkańców w życie miasta** (87%) – przeciwnego zdania był tylko 1% badanych. Przez podobny odsetek respondentów budżet obywatelski został uznany również za dobry sposób na wydawanie publicznych środków (86%).

Co piątemu krakowianinowi **nie zdarzyło się natomiast dyskutować o projektach budżetu obywatelskiego dla dzielnicy lub dla miasta** (po 20% odpowiedzi negatywnych). 16% mieszkańców nie zgodziło się ze stwierdzeniem, że projekty budżetu obywatelskiego dobrze odzwierciedlają ich osobiste potrzeby.

WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

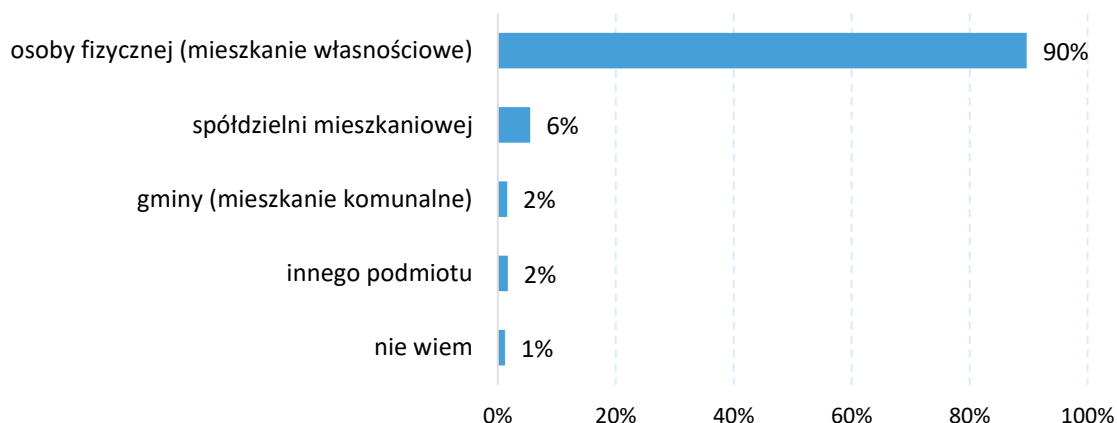
Zakres tematyczny

Wybrane aspekty warunków życia mieszkańców.

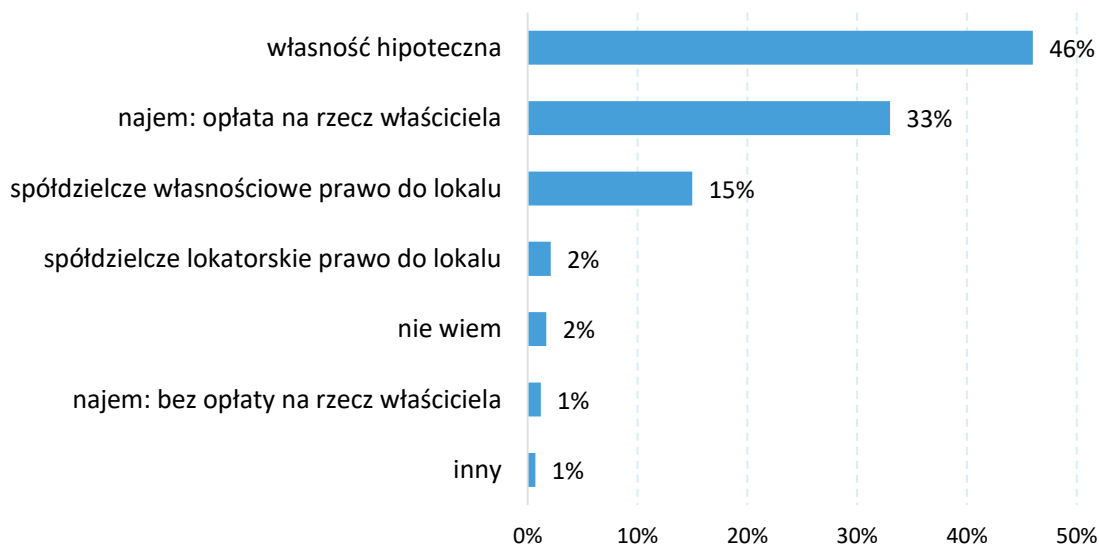
Wyniki

Warunki mieszkaniowe

Czyją własnością jest mieszkanie, w którym Pan(i) mieszka?

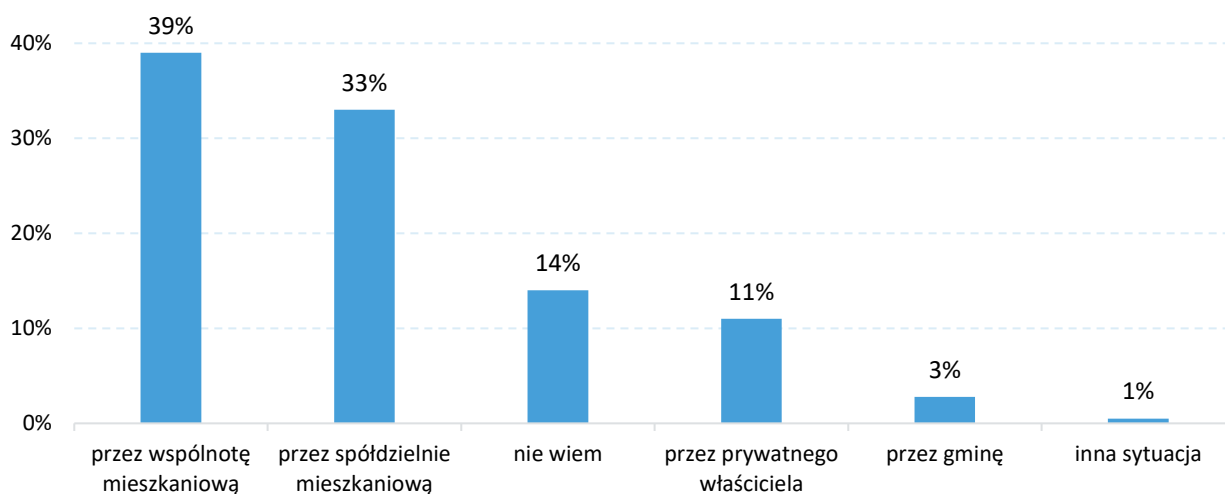

Jaki jest tytuł prawny do zajmowanego mieszkania?

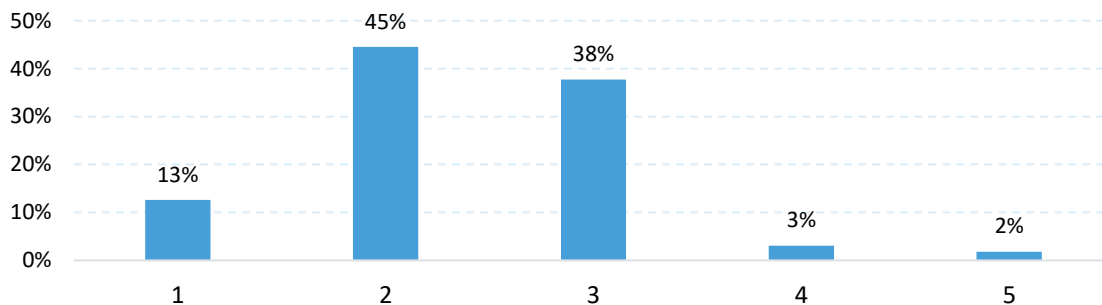
W Krakowie 61% gospodarstw domowych zajmuje **mieszkanie własnościowe** (własność hipoteczna oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu). Co trzecie gospodarstwo domowe wynajmuje mieszkanie (33%).

W jaki sposób zarządzany jest budynek, w której Pan(i) mieszka?

Znaczna część budynków, w których mieszkają krakowianie, **zarządzana jest przez spółdzielnię mieszkaniową** (39%) lub wspólnotę mieszkaniową (37%). Tylko co dziesiątym budynkiem zarządza prywatny właściciel (11%).

Liczba pokoi użytkowanych przez gospodarstwo domowe

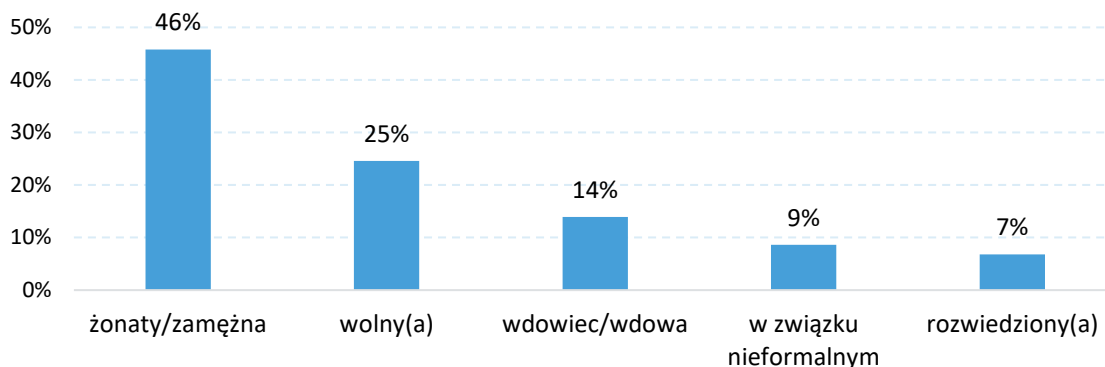
Większość gospodarstw domowych objętych badaniem **zajmuje 2 lub 3 pokoje** (83%).

Poniższe statystyki prezentują warunki mieszkaniowe uczestników badania.

Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania	Średnia liczba pokoi	Średnia liczba osób w gospodarstwie domowym	Średnia liczba metrów kwadratowych na osobę	Średnia liczba pokoi na osobę
52,8 m ²	2,5	2,1	27,6 m ²	1,3

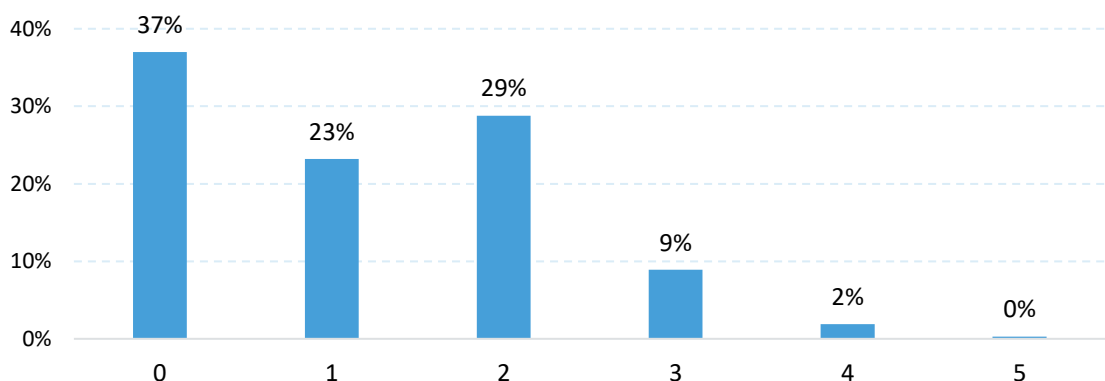
Sytuacja rodzinna

Stan cywilny

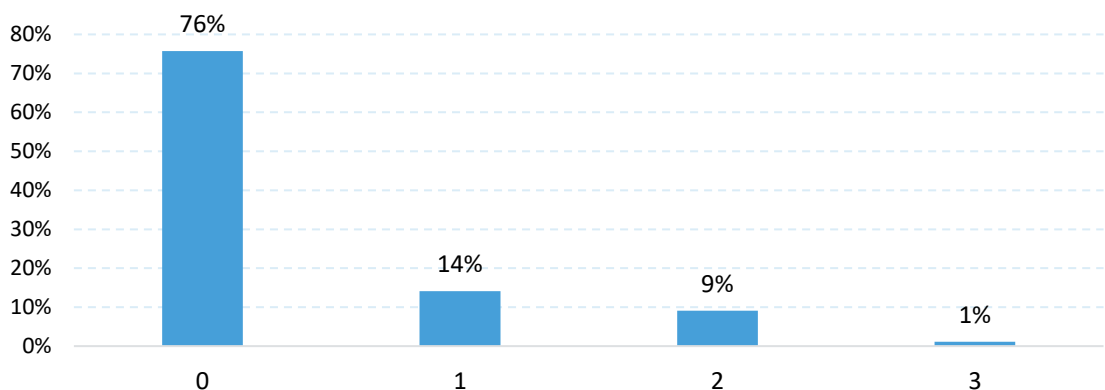

Ponad połowa mieszkańców jest **w związku małżeńskim (46%) lub w nieformalnym związku (9%; łącznie 55%)**. Co czwarty mieszkaniec Krakowa jest wolny (25%).

Liczba dzieci

Liczba dzieci pozostających na utrzymaniu

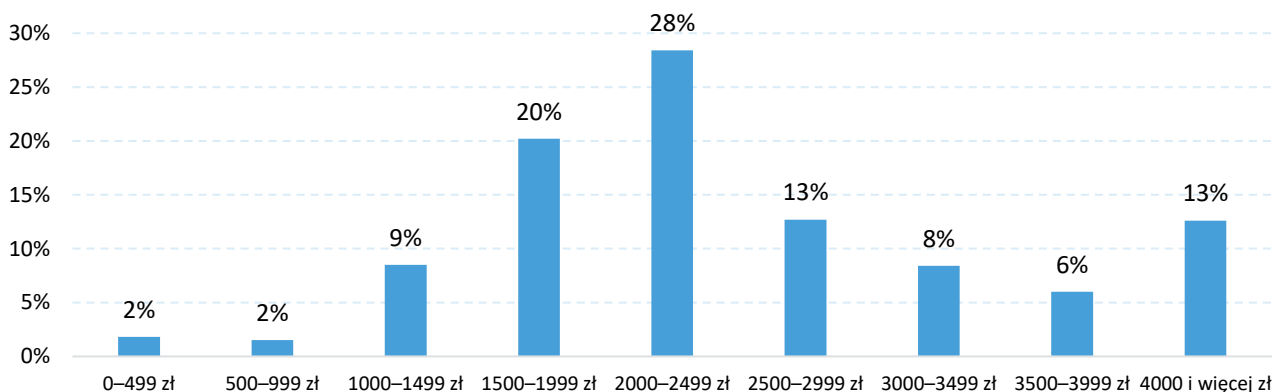

Prawie **dwie trzecie (63%)** badanych **ma dzieci**. W przypadku 24% pozostają one na ich utrzymaniu – 14% krakowian utrzymuje jedno dziecko.

Sytuacja materialna

Przeciętne miesięczne dochody netto mieszkańców

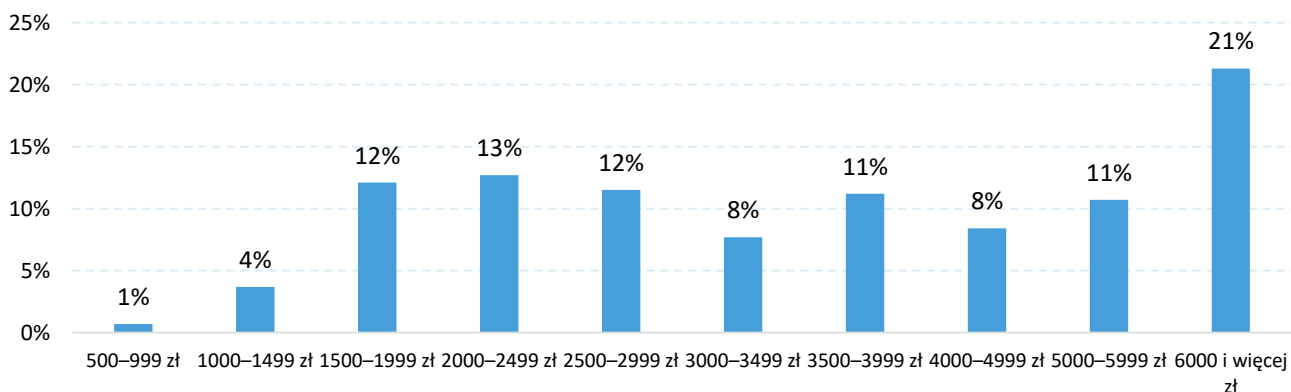
(uwaga – ponad 70% odmów odpowiedzi)

Największy odsetek respondentów zadeklarował **miesięczne dochody netto** w przedziale 2000–2499 zł (28%) oraz 1500–1999 zł (20%). W przypadku pytania o dochód ponad 70% respondentów odmówiło odpowiedzi.

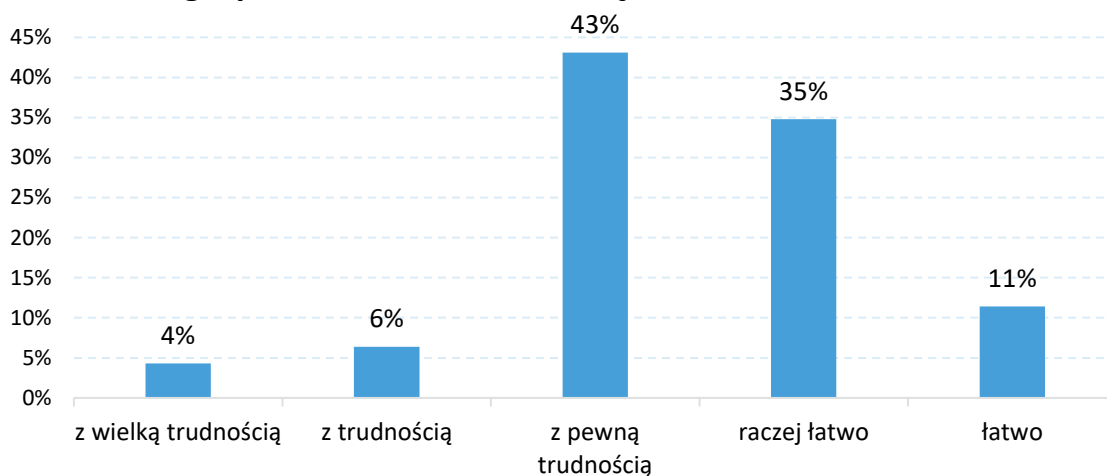
Przeciętne miesięczne dochody netto gospodarstwa domowego

(uwaga – ponad 70% odmów odpowiedzi)

Przeciętne miesięczne **dochody netto gospodarstw domowych objętych badaniem są zróżnicowane**. Największy odsetek respondentów zadeklarował przedział 6000 zł i więcej (21%). Drugie w kolejności były gospodarstwa o dochodzie pomiędzy 2000 a 2499 zł miesięcznie. Występują też liczne grupy gospodarstw domowych z dochodem w przedziale 1500–1999 zł i 2500–2999 zł (po 12%) – co łącznie wskazuje, że blisko jedna trzecia gospodarstw domowych (37%) uzyskuje przeciętne przychody netto pomiędzy 1500 a 2999 zł.

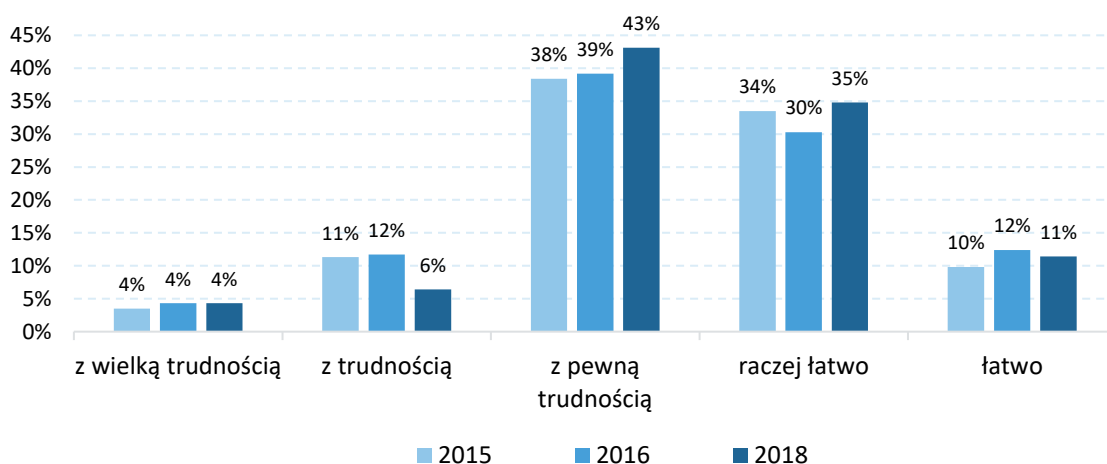
Czy przy aktualnym dochodzie netto (na rękę) Pana(i) gospodarstwo domowe „wiąże koniec z końcem”?

Blisko 40% gospodarstw domowych deklaruje, że przy **aktualnym dochodzie netto z pewną trudnością „wiąże koniec z końcem”** (43%). Większą trudność zadeklarowało łącznie 10% gospodarstw domowych.

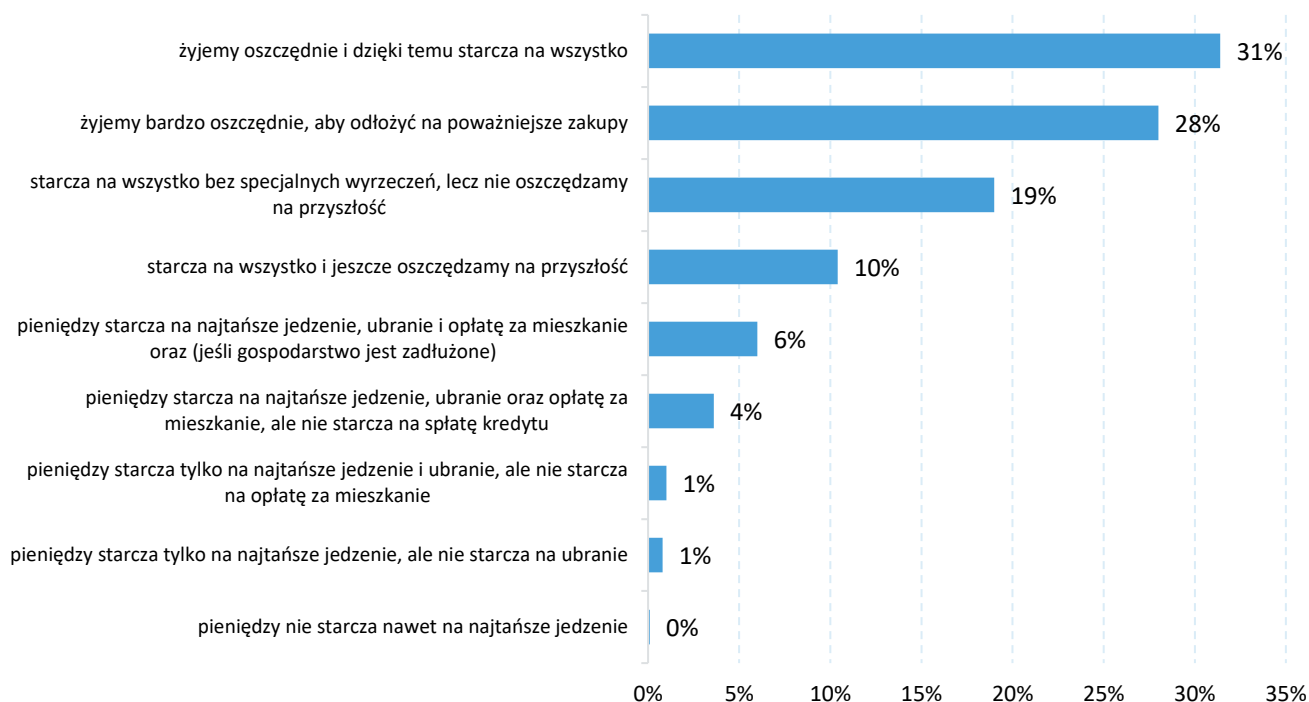
Poniższy wykres pokazuje zmiany, jakie zaszły w tej kwestii na przestrzeni lat 2015–2018.

Czy przy aktualnym dochodzie netto (na rękę) Pana(i) gospodarstwo domowe „wiąże koniec z końcem”?

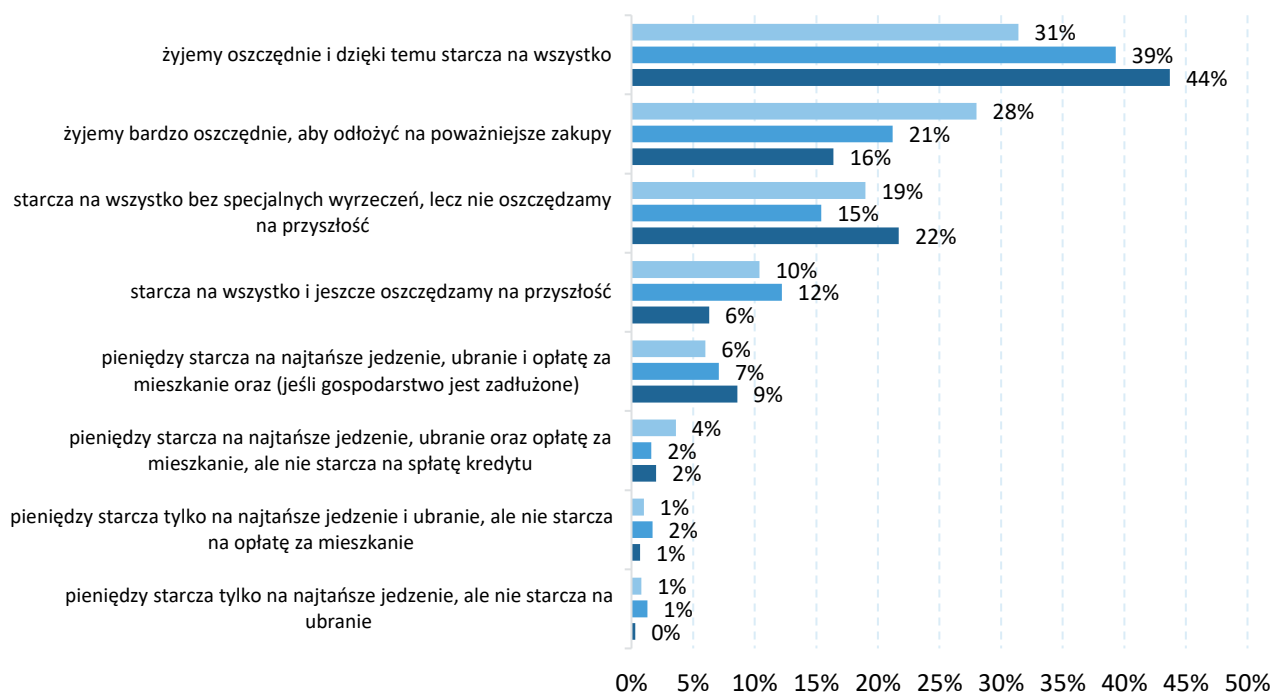
Widoczna jest stała tendencja wzrostowa odsetka gospodarstw mających pewne trudności w „**wiązaniu końca z końcem**”. W porównaniu z rokiem 2016 o 5 punktów procentowych wzrosła jednak grupa wskazująca, że przychodzi jej to raczej łatwo (35%), a o 6 punktów procentowych spadł odsetek mieszkańców deklarujących trudności w tym zakresie (6%).

Sytuacja finansowa gospodarstwa domowego

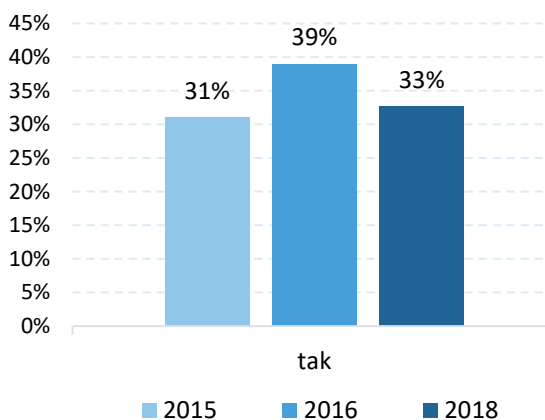
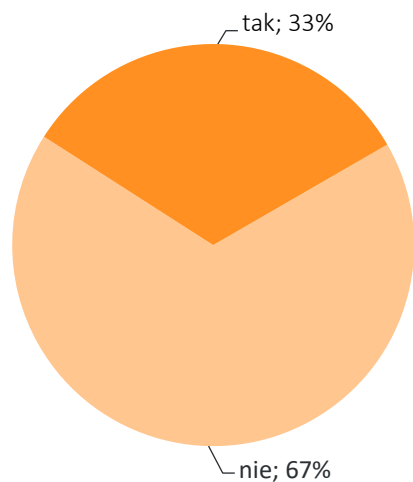
Najczęściej wskazywaną odpowiedzią, która najlepiej **oddaje sytuację finansową gospodarstwa domowego**, była odpowiedź: „Żyjemy oszczędnie i dzięki temu starcza na wszystko” (31%). 6% gospodarstw zadeklarowało, że sytuacja finansowa nie pozwala im na niezbędne wydatki (zadłużenie, opłata za mieszkanie, ubrania, jedzenie).

Sytuacja finansowa gospodarstwa domowego

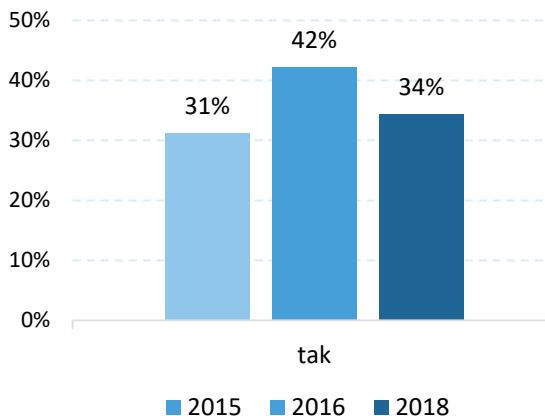
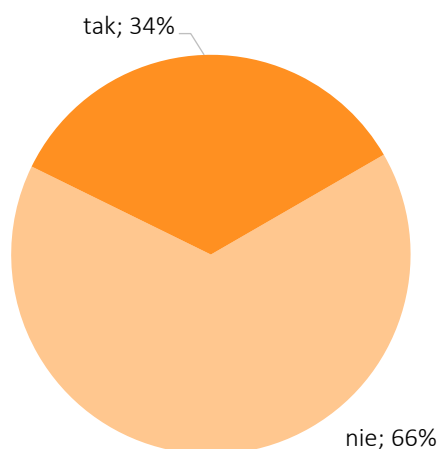
Sytuacja zdrowotna

Czy leczy się Pan(i) regularnie na jakieś przewlekłe schorzenia lub dolegliwości?

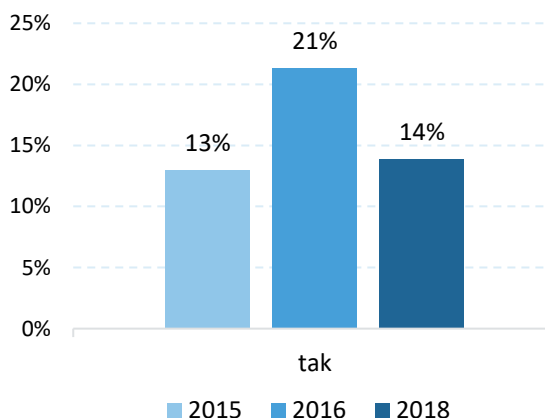
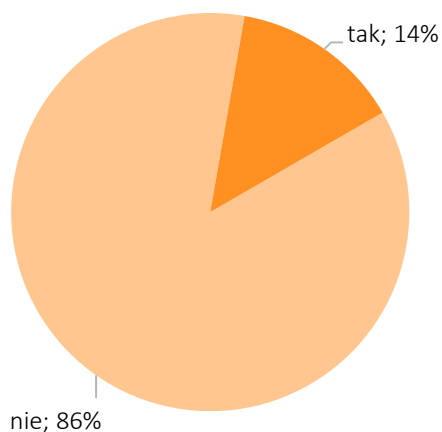
Blisko jedna trzecia mieszkańców deklaruje, że **leczy się regularnie na jakieś przewlekłe schorzenia lub dolegliwości** (31%). Jest to o 6 punktów procentowych mniej niż w poprzedniej edycji Barometru Krakowskiego.

Czy przyjmuje Pan(i) jakieś leki na stałe przepisane przez lekarza na receptę?

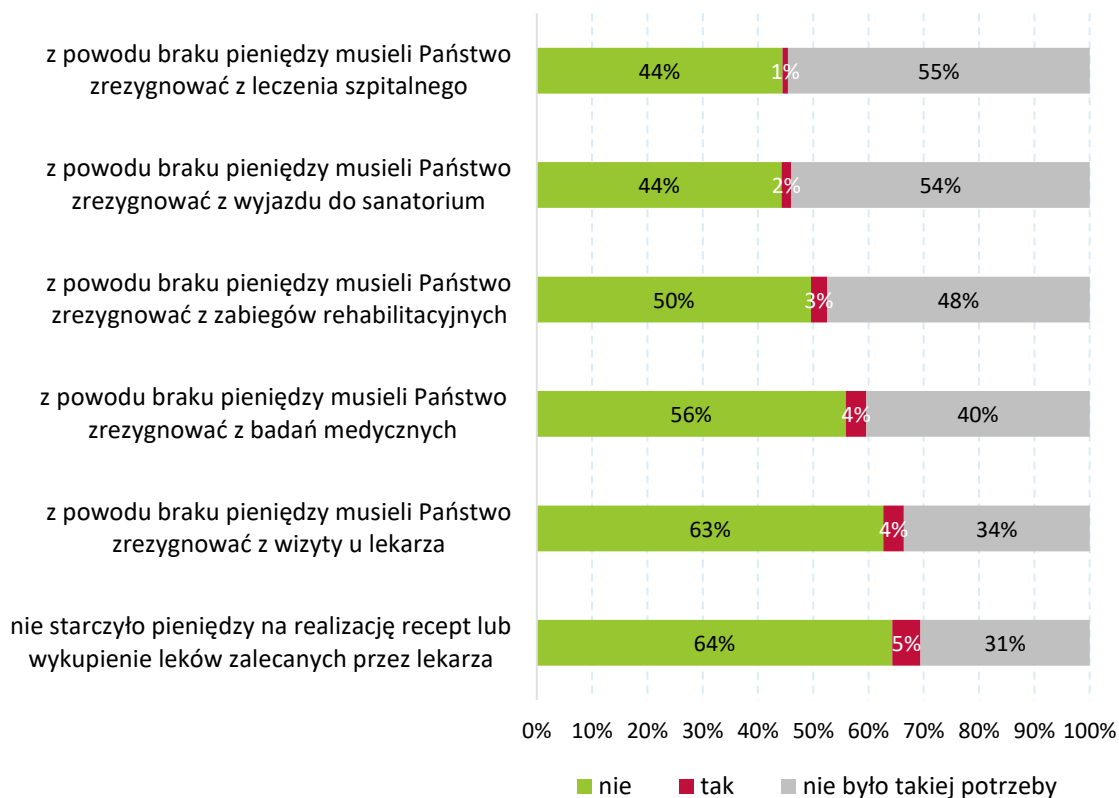
Podobny odsetek krakowian deklaruje, że **stałe przyjmuje leki na receptę przepisane przez lekarza** (34%). Tu również odnotowano spadek o 8 punktów procentowych względem 2016 roku.

Czy ma Pan(i) jakiś długotrwały problem ze zdrowiem fizycznym lub stanem psychicznym (chorobę) lub czy jest Pan(i) niepełnosprawny(a)?

Wśród badanych 14% zadeklarowało **długotrwały problem zdrowotny lub niepełnosprawność** – o 7 punktów procentowych mniej niż w poprzedniej edycji Barometru Krakowskiego.

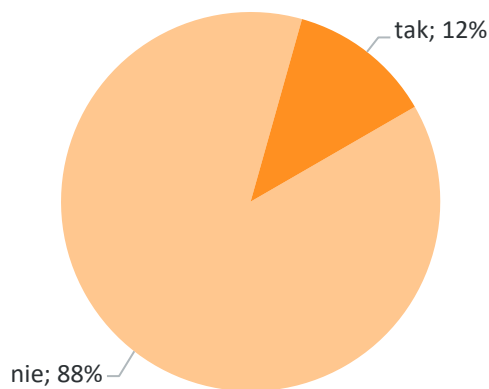
Czy w ciągu ubiegłego roku zdarzyło się w Pana(i) gospodarstwie domowym, że

5% gospodarstw domowych ze względu na brak pieniędzy nie zrealizowało recept lub nie wykupiło leków zalecanych przez lekarza, po 4% gospodarstw zrezygnowało z wizyty u lekarza lub z badań medycznych.

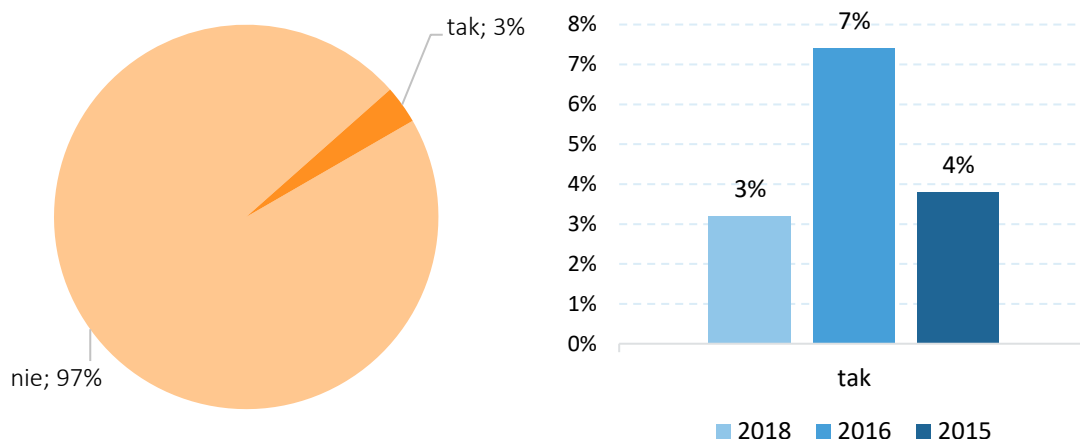
Korzystanie z pomocy

Czy ktoś z Pana(i) gospodarstwa domowego jest beneficjentem programu Rodzina 500 plus?

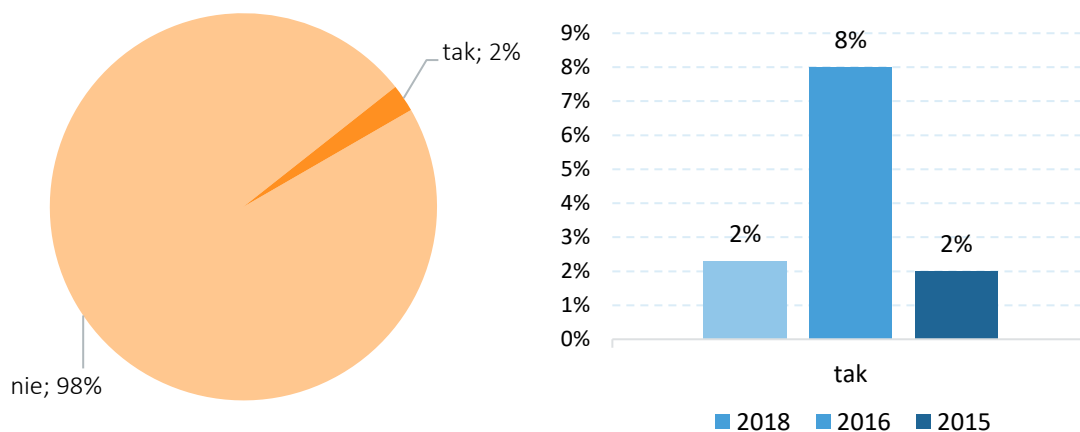
Tylko w 12% gospodarstw domowych ktoś pobiera świadczenie w ramach programu 500+.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy korzystał(a) Pan(i) z jakiegokolwiek formy pomocy społecznej

W ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie z jakiegokolwiek **formy pomocy społecznej oferowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej** korzystało 3% krakowian.

Czy w Pana(i) gospodarstwie jest osoba, która w ciągu ostatnich 12 miesięcy korzystał(a) z jakiegokolwiek formy pomocy społecznej

W 98% gospodarstw domowych nie było **osób korzystających z usług MOPS-ów w Krakowie**.

WYKSZTAŁCENIE I SYTUACJA ZAWODOWA

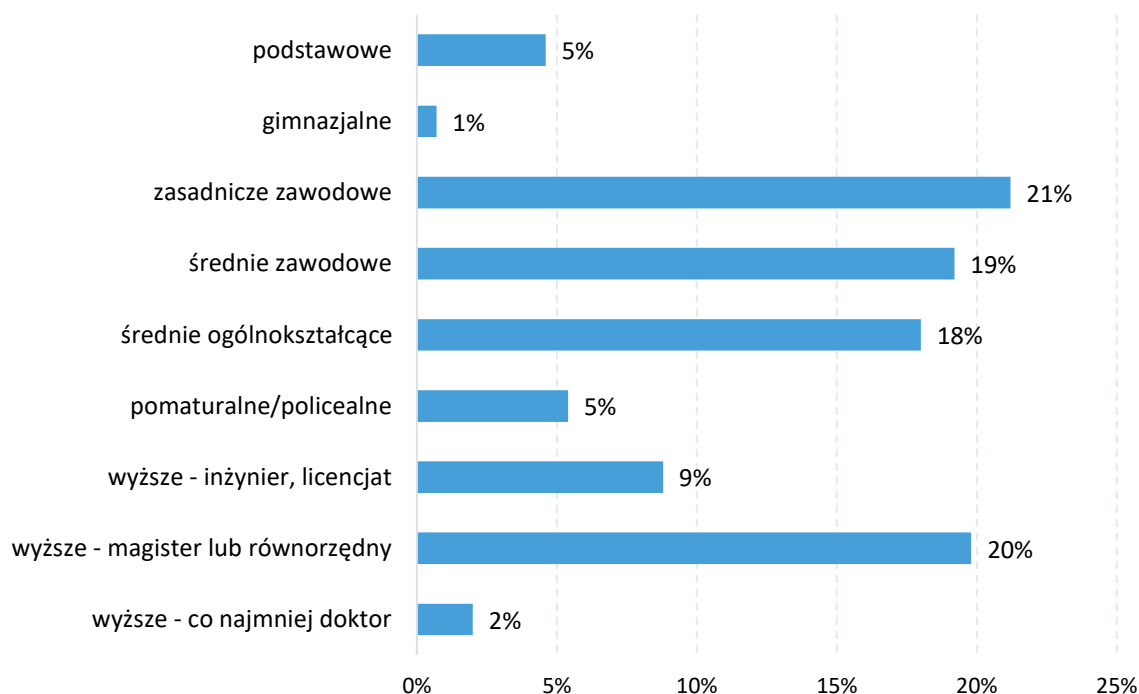
Zakres tematyczny

Pogłębienie informacji na temat wykształcenia posiadanego przez mieszkańców Krakowa oraz ich statusu zawodowego i kwestii z tym związanych (umowa, czas pracy, zgodność wykonywanej pracy z wykształceniem itd.).

Wyniki

Wykształcenie

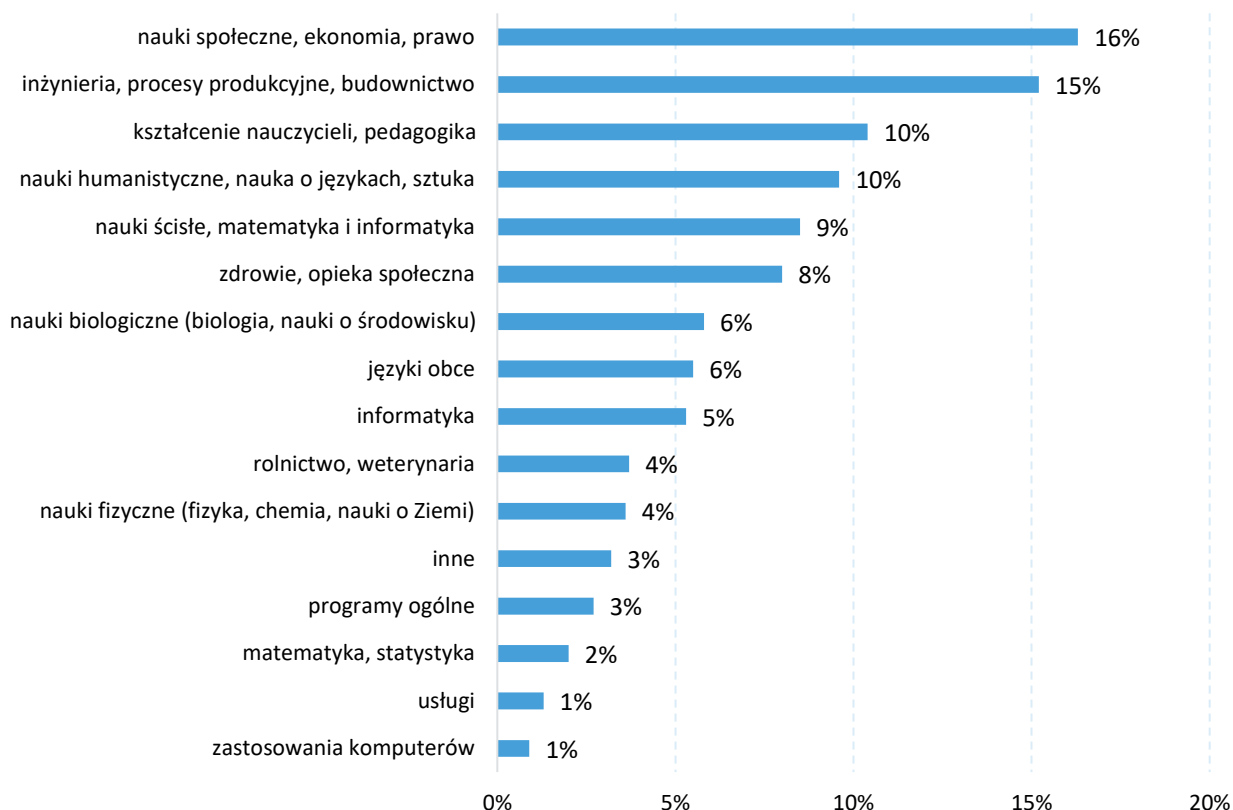
Najwyższy ukończony poziom wykształcenia

Największa grupa krakowian **ukończyła kształcenie na poziomie** zasadniczym zawodowym (21%). Co piąty mieszkaniec jest magistrem lub posiada równorzędny stopień (20%). Tylko 2% badanych ma wykształcenie wyższe ze stopniem naukowym co najmniej doktora.

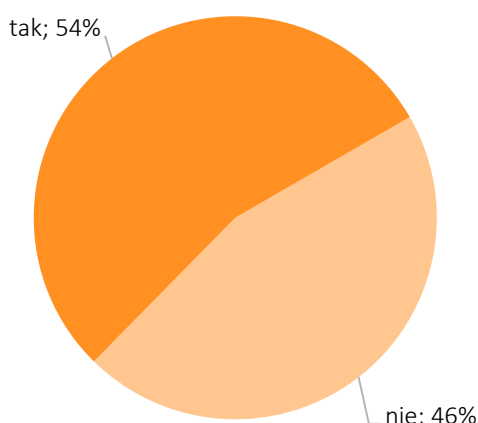
Poniższy wykres prezentuje rodzaj wykształcenia wśród osób z wykształceniem wyższym. Wśród krakowian najczęściej było ono uzyskiwane w dziedzinie nauk społecznych, ekonomii lub prawa (16%) lub inżynierii, procesów produkcyjnych i budownictwa (15%). Co dziesiąty mieszkaniec Krakowa uzyskał wykształcenie wyższe w zakresie pedagogiki i kształcenia nauczycieli (10%) lub nauk humanistycznych, nauk o językach czy sztuki (10%).

Rodzaj wykształcenia (wśród osób z wyższym wykształceniem)

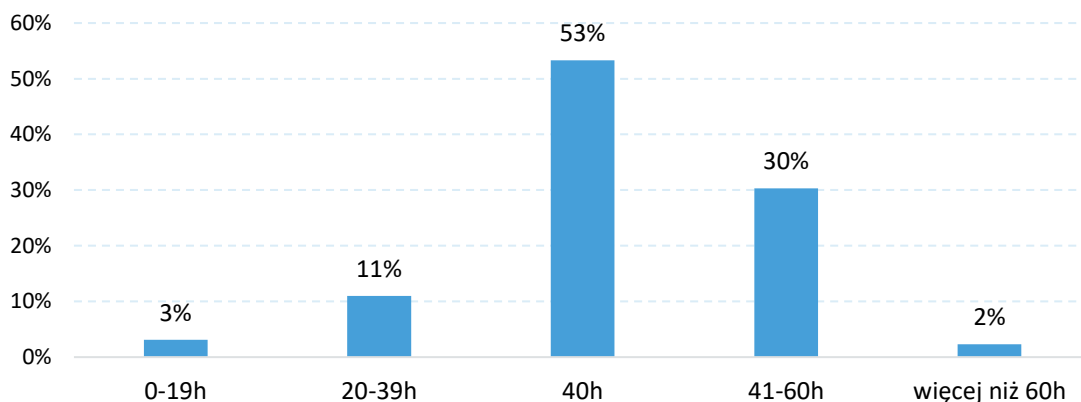
Praca zawodowa

Czy przepracował przynajmniej 1 godzinę w minionym tygodniu?

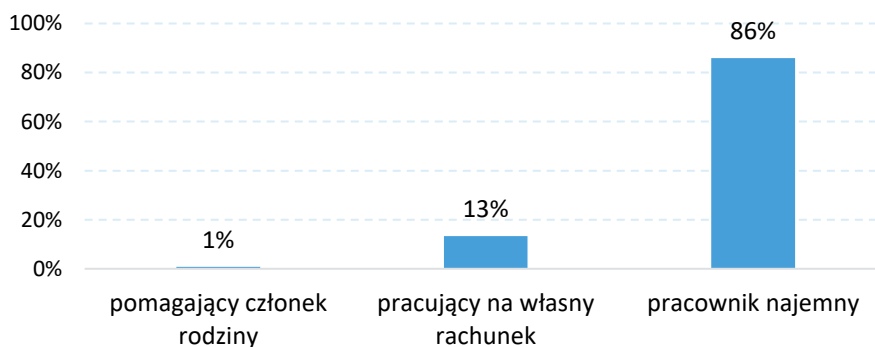
Ponad połowa badanych w tygodniu poprzedzającym badanie **wykonywała pracę przez przynajmniej jedną godzinę** (54%). Tylko 2% respondentów w badanym tygodniu miało pracę, ale czasowo jej nie wykonywało.

Ile godzin zwykle pracuje Pan(i) w ciągu tygodnia w głównym miejscu pracy?

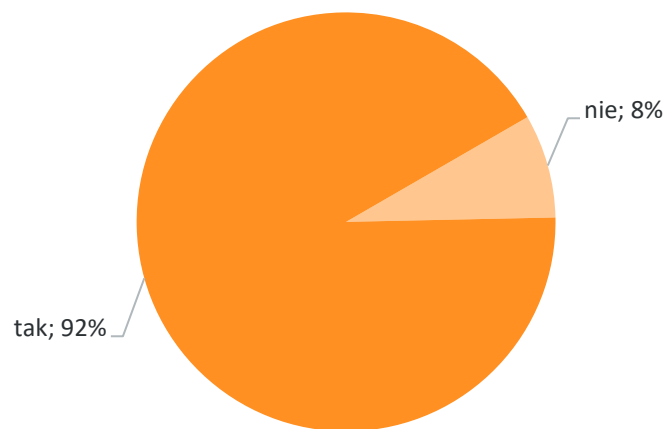
Największa grupa krakowian wykonuje pracę w wymiarze godzinowym odpowiadającym pełnemu etatowi – **czas pracy na poziomie 40 godzin tygodniowo** zadeklarowało 53% badanych. Mniej niż jedna trzecia mieszkańców pracuje pomiędzy 41 a 60 godzin tygodniowo (30%). Co dziesiąty krakowianin pracuje między 20 a 39 godzin w tygodniu (11%).

Status zatrudnienia (wśród pracujących)

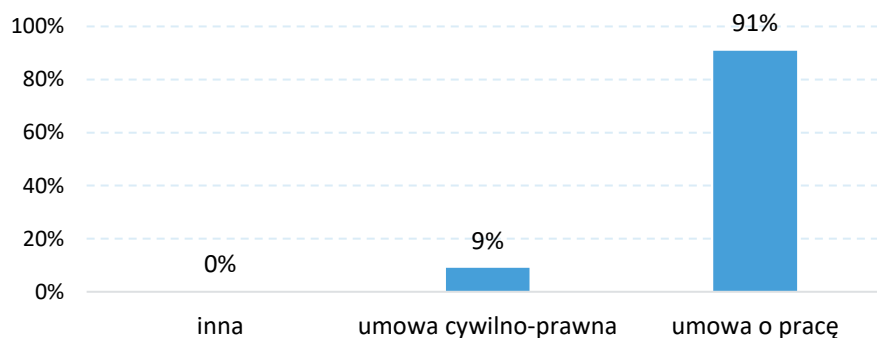
Znaczna większość badanych jest pracownikami najemnymi (86%). Na własny rachunek pracuje tylko 13% mieszkańców Krakowa.

Pisemna umowa (wśród pracujących)

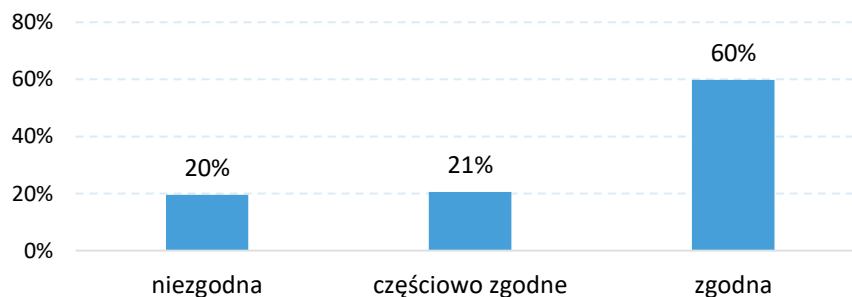
Tylko 8% badanych **nie posiada pisemnej umowy regulującej stosunek zatrudnienia.**

Rodzaj umowy (wśród mających umowę)

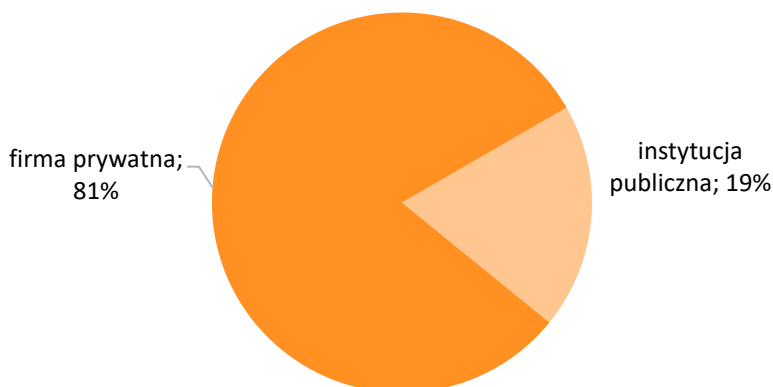
Wśród pracujących 91% posiada umowę o pracę, na tzw. „**śmieciówkach**” zatrudnionych jest w Krakowie 9% pracowników.

Zgodność pracy z wykształceniem

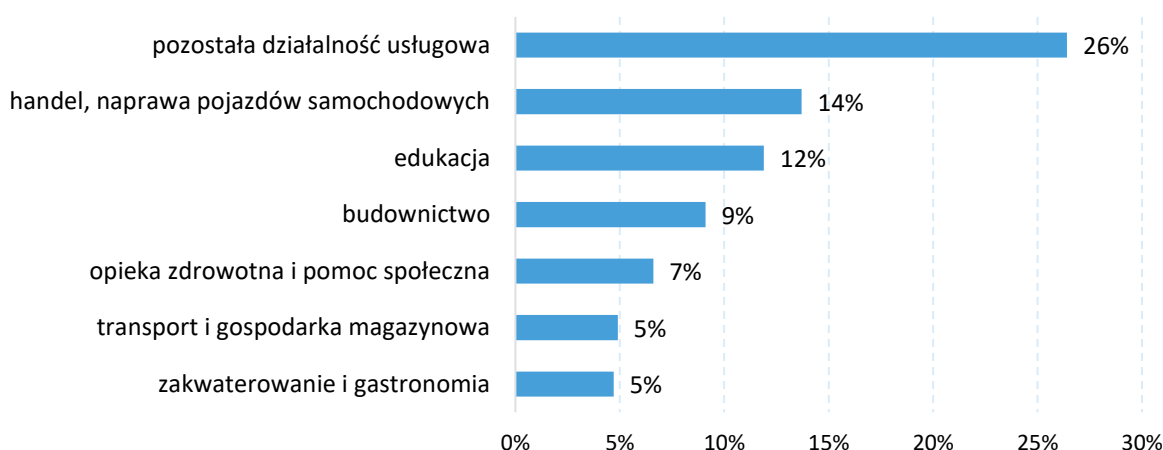
Pracę zgodną z wykształceniem wykonuje sześciu na dziesięciu krakowian (60%). Jedna piąta badanych pracuje w zawodzie całkowicie niezwiązaną z kierunkiem, w którym się kształciła (20%).

Główne miejsca pracy (wśród pracujących)

Blisko jedna piąta mieszkańców to **osoby zatrudnione w instytucjach publicznych** (19%).

Sekcje gospodarki, w których zatrudnionych jest powyżej 5% badanych

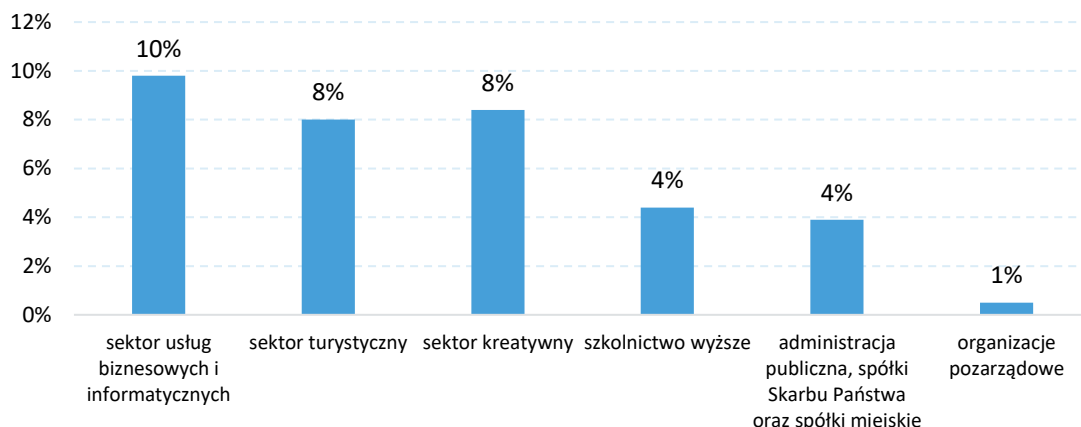

Ponad jedna czwarta krakowian prowadzi działalność usługową. 14% mieszkańców zatrudnionych jest w handlu lub naprawie pojazdów samochodowych, 12% pracuje w sektorze edukacji.

Badani mieli również możliwość wskazania, czy firma, w której są zatrudnieni, należy do **następujących branż**:

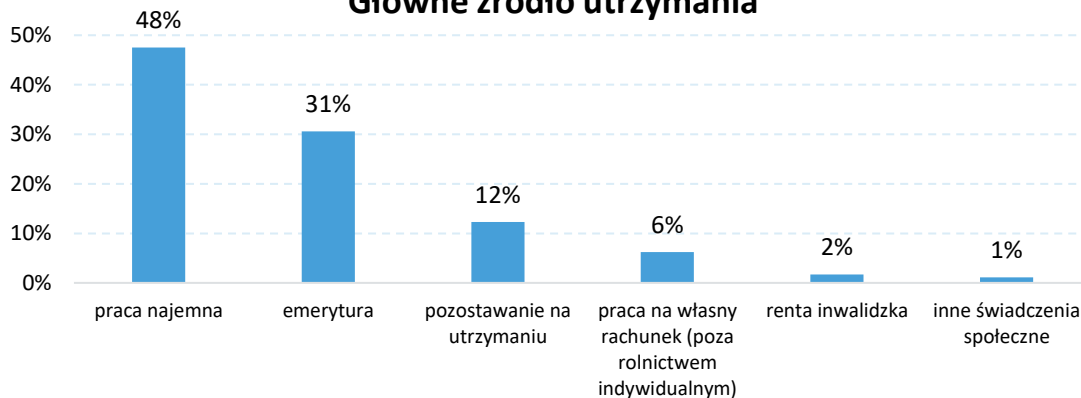
- ✓ sektor turystyczny (m.in. hotele, restauracje, transport, biura podróży);
- ✓ sektor usług biznesowych i informatycznych (centra usług wspólnych, centra procesów biznesowych, centra outsourcingu, procesów biznesowych i IT);
- ✓ sektor kreatywny (m.in. reklama, architektura, kultura i sztuka, rzemiosło, design, moda, film i wideo, fotografia, gry komputerowe, sztuki performatywne, rynek wydawniczy, oprogramowanie, radio i telewizja, instytucje kultury);
- ✓ szkolnictwo wyższe;
- ✓ administracja publiczna, spółki Skarbu Państwa oraz spółki miejskie;
- ✓ organizacje pozarządowe.

Wybrane branże, rodzaje działalności

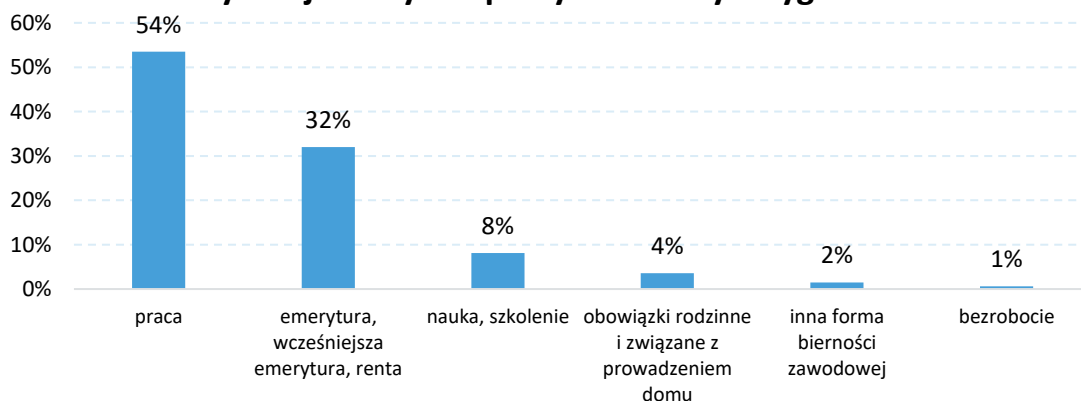
Jeden na dziesięciu badanych **pracuje w sektorze usług biznesowych i informatycznych**, Po 8% krakowian zatrudnionych jest w sektorach kreatywnym i turystycznym. 1% to pracownicy organizacji pozarządowych.

Główne źródło utrzymania

Blisko połowa krakowian **utrzymuje się z pracy najemnej (48%)**, a prawie jedna trzecia ze świadczeń emerytalnych (31%).

Sytuacja na rynku pracy w badanym tygodniu

AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW

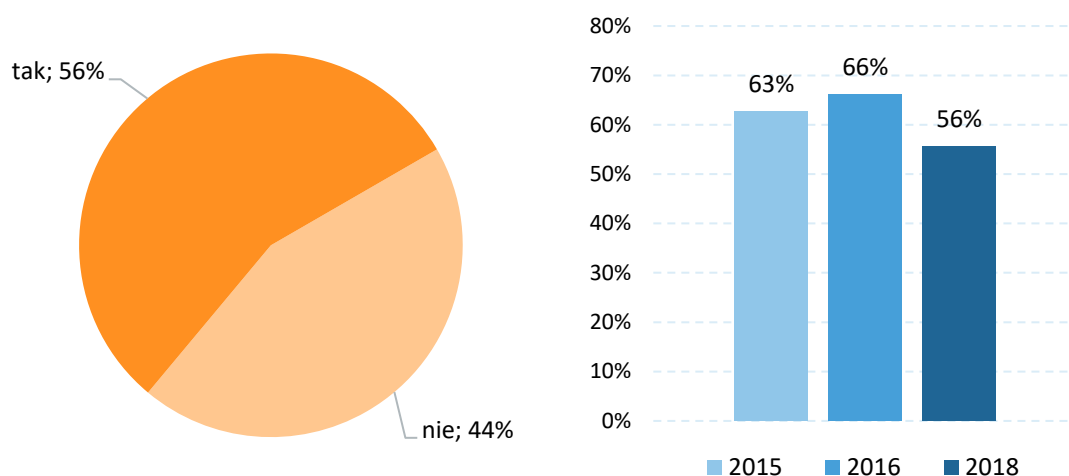
Zakres tematyczny

Wybrane aktywności mieszkańców związane z usługami publicznymi (transport, kultura, usługi medyczne, uprawianie sportu, edukacja).

Wyniki

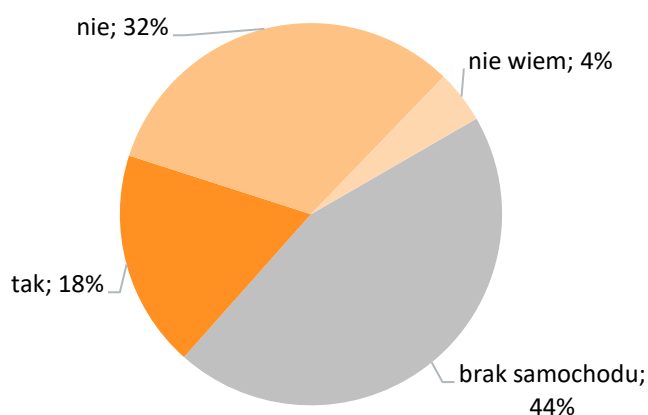
Transport

Samochód w gospodarstwie domowym

56% gospodarstw domowych **posiada samochód**. Jest to o 10 punktów procentowych mniej niż w 2016 roku i o 7 punktów procentowych mniej niż w roku 2015. Spośród posiadających samochód 36% jest uprawionych do parkowania w jednej ze **stref płatnego parkowania** w Krakowie na podstawie abonamentu postojowego (18% z całości).

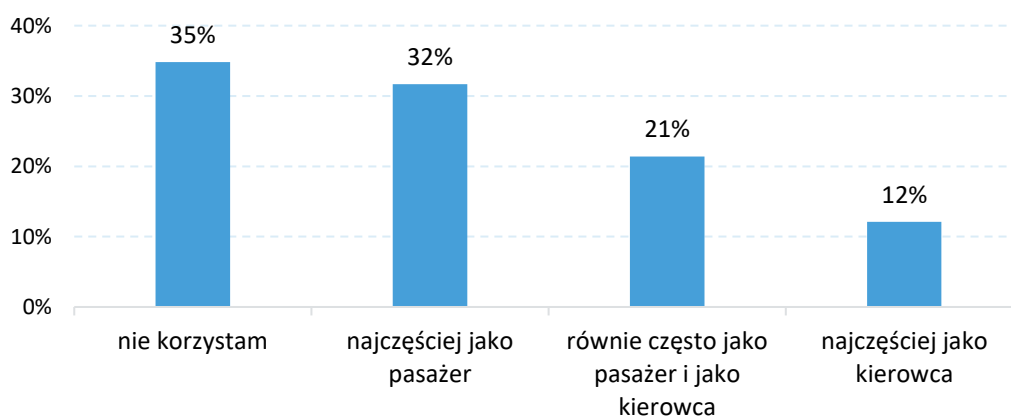
Abonament postojowy

Badanych pytano także o zwyczajowy sposób poruszania się po Krakowie. Pełne pytania, jakie zadawano, brzmiały:

- ✓ Czy korzysta Pan(i) z samochodu podczas poruszania się po Krakowie? Jeśli tak, to w jaki sposób najczęściej?
- ✓ Czy korzysta Pan(i) z roweru do poruszania się po mieście?
- ✓ Jak często w ciągu ostatniego miesiąca korzystał(a) Pan(i) z komunikacji publicznej w Krakowie? Proszę wziąć pod uwagę jedynie dni robocze.

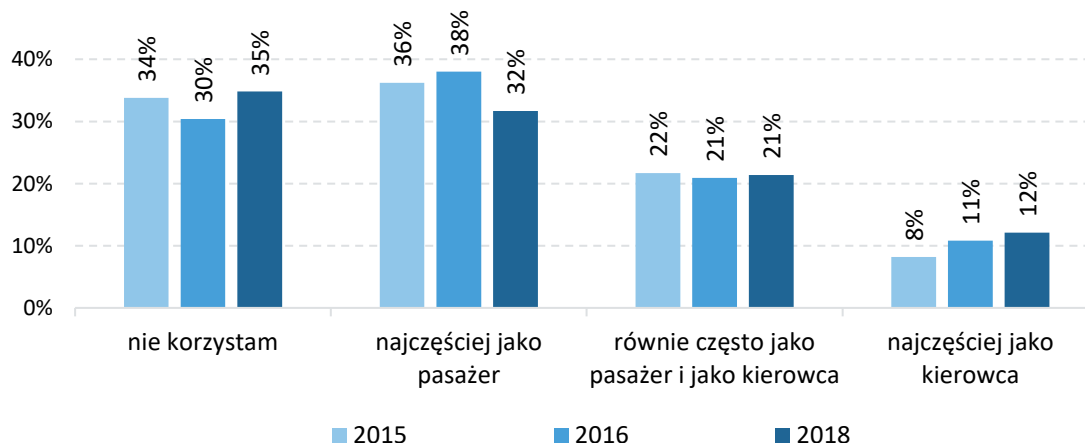
W jaki najczęściej sposób korzysta Pan(i) z samochodu podczas poruszania się po Krakowie?

Blisko jedna trzecia badanych (32%) deklaruje, że najczęściej korzysta z samochodu podczas poruszania się po Krakowie **jako pasażer**. Tylko 12% krakowian najczęściej jest kierowcą samochodu, którym przemieszcza się po mieście.

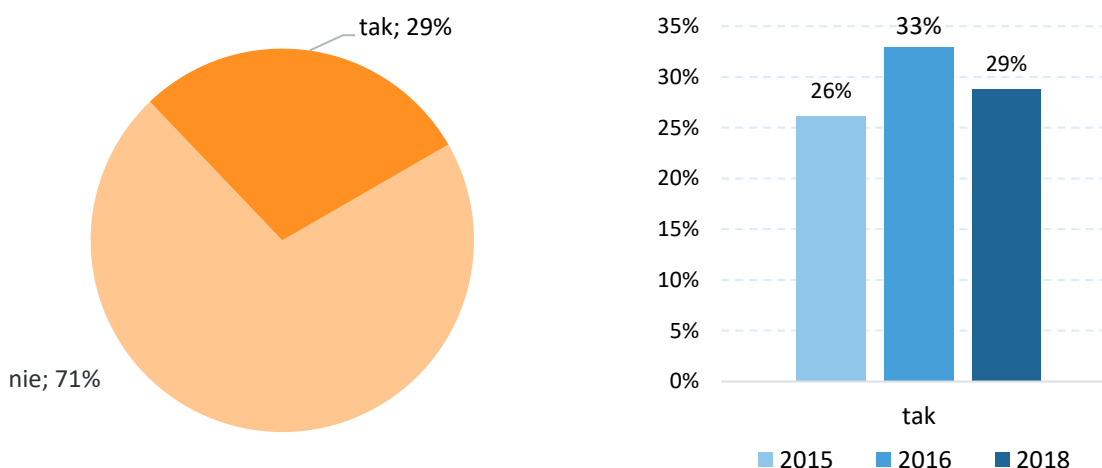
Poniższy wykres pokazuje zmiany, jakie zaszły w poruszaniu się samochodem po Krakowie w latach 2015–2018.

Sposób poruszania się samochodem po Krakowie w latach 2015–2018

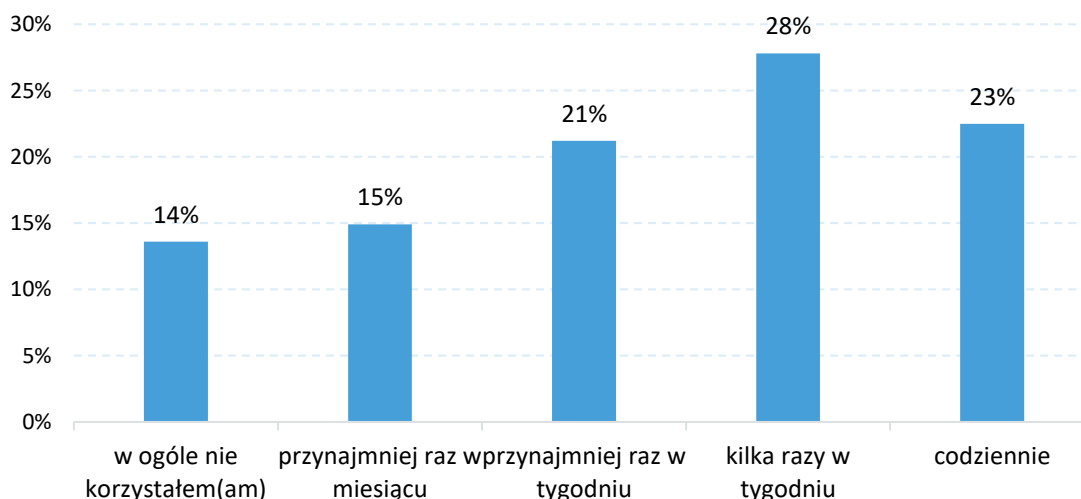
Widoczna jest stała tendencja rosnącego odsetka **krakowian deklarujących, że najczęściej korzystają z samochodu podczas poruszania się po Krakowie jako kierowca**. W porównaniu z poprzednim pomiarem w 2016 roku zmniejszyła się o 6 punktów procentowych grupa mieszkańców będących najczęściej pasażerami (32%)

Czy korzysta Pan(i) z roweru do poruszania się po mieście?

Blisko jedna trzecia mieszkańców wskazała, że **korzysta z roweru**, poruszając się po mieście (29%). Jest to spadek o 4 punkty procentowe w porównaniu z wynikiem pochodzącym z edycji Barometru Krakowskiego przeprowadzonego w 2016 roku.

Jak często w ciągu ostatniego miesiąca korzystał(a) Pan(i) z komunikacji publicznej w Krakowie?

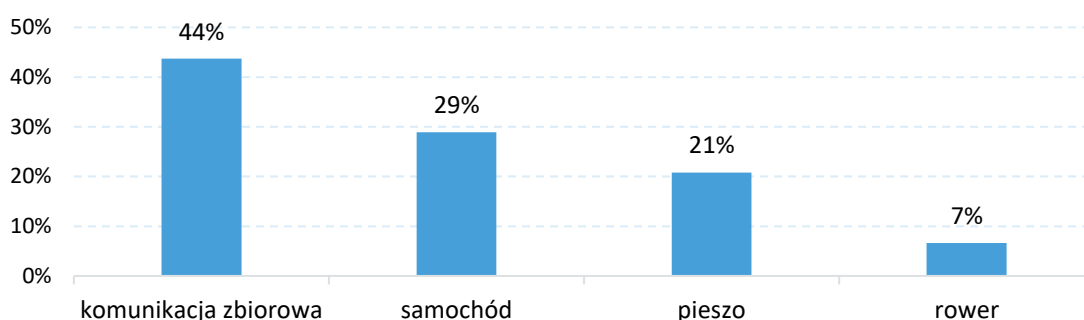
Mieszkańców pytano także o to, **jak często przemieszczają się po Krakowie komunikacją miejską**. Najwyższy odsetek krakowian udzielił odpowiedzi „kilka razy w tygodniu” (28%).

Blisko co piąty mieszkaniec porusza się komunikacją przynajmniej raz w tygodniu (21%) lub codziennie (23%).

Badanych zapytano:

Jaki procent wszystkich Pana(i) podróży w obrębie Krakowa i w strefie podmiejskiej wykonuje Pan(i) komunikacją zbiorową, samochodem, rowerem i pieszo? Proszę rozłożyć 100% pomiędzy te 4 formy podróży.

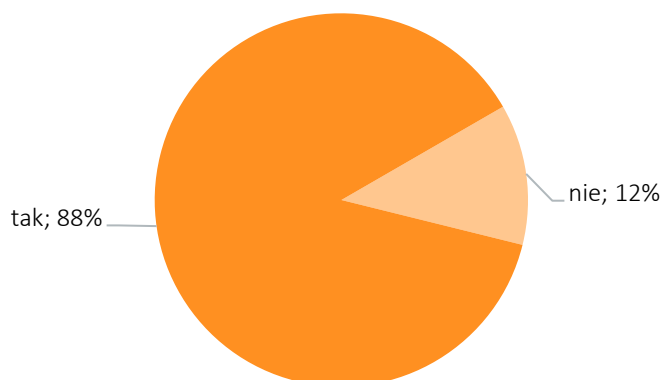
Średni udział podróży w obrębie Krakowa i strefie podmiejskiej danej formy transportu (według deklaracji respondenta)

Według deklaracji respondentów **komunikacja zbiorowa stanowi średnio 44% podróży**, samochód – 29%, przemieszczanie się pieszo – 21% oraz rowerem – 7%.

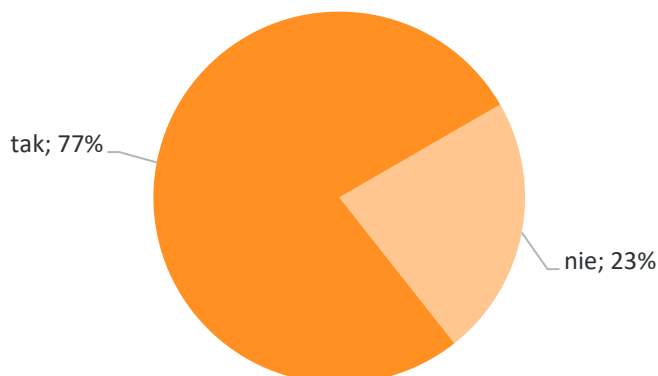
Internet

Czy Pana(i) gospodarstwo posiada dostęp do Internetu?

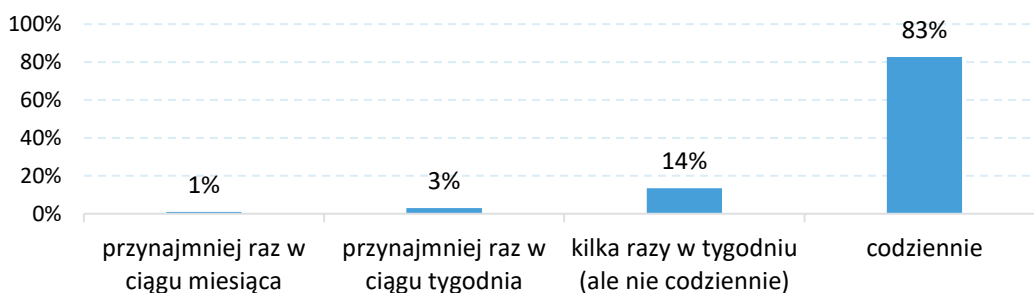
Tylko 12% gospodarstw domowych **nie posiada dostępu do Internetu**.

Czy korzysta Pan(i) z Internetu?

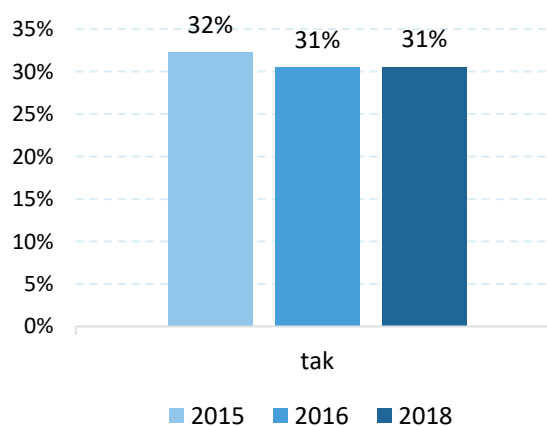
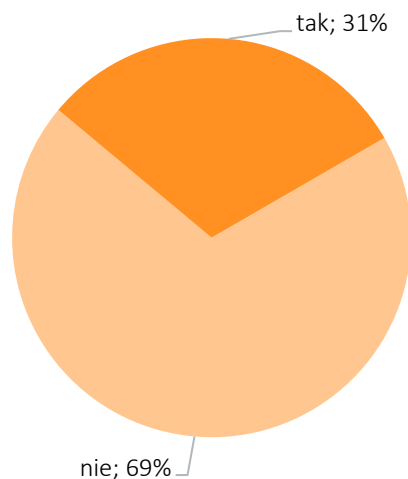
Blisko jedna czwarta badanych **nie korzysta z Internetu** (23%). Osoby używające tego medium najczęściej robią to codziennie (83%).

Jak często korzystał(a) Pan(i) z Internetu w ciągu ostatniego miesiąca?

Sport

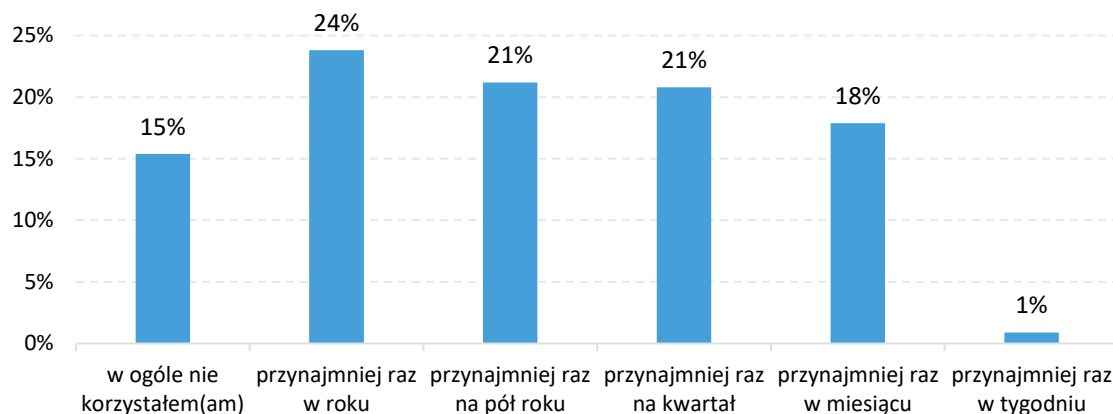
Czy uprawia Pan(i) regularnie (przynajmniej raz w tygodniu) jakąś dyscyplinę sportową?

Blisko jedna trzecia mieszkańców deklaruje, że **uprawia regularnie sport** (31%) – jest to stały odsetek krakowian.

Usługi medyczne

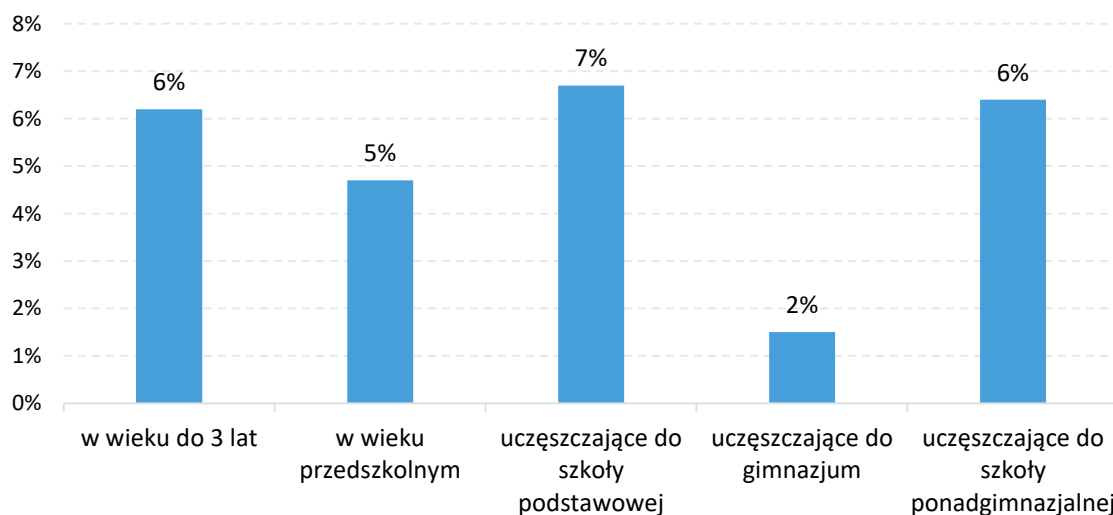
Jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy odwiedził(a) Pani(i) lekarza?

18% badanych deklaruje, że **odwiedza lekarza przynajmniej raz w miesiącu**. Co czwarty krakowianin korzysta z takich usług raz w roku (24%). Co piąty – przynajmniej raz na pół roku (21%) lub przynajmniej raz na kwartał (21%).

Edukacja

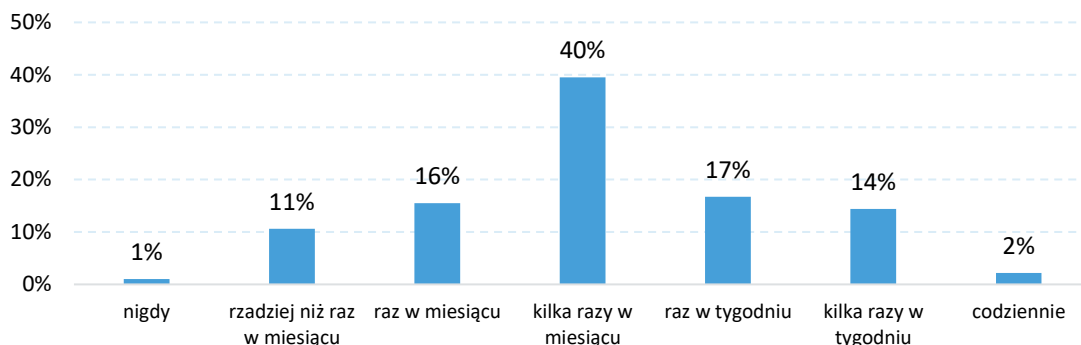
Czy ma Pan(i) dzieci...

Około 10% badanych **posiada dziecko** w wieku do 3 lat lub w wieku przedszkolnym (11%). Najliczniejszą grupą byli rodzice dzieci uczęszczających do szkół podstawowych (7%). Należy zauważyć, że jeden rodzic może przynależać do kilku kategorii (posiadając dzieci na różnych etapach edukacji).

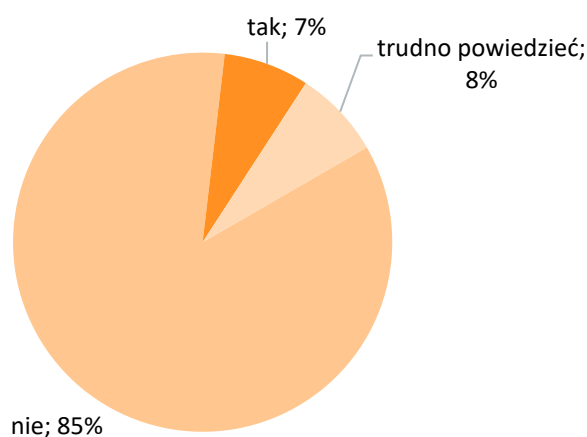
Kontakty społeczne

Częstość kontaktu z krewnymi lub znajomymi

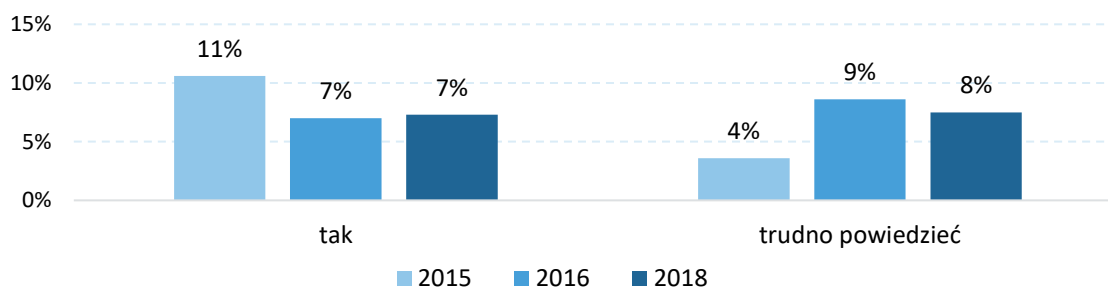
Blisko 40% badanych spotyka się z krewnymi lub znajomymi kilka razy w miesiącu. Jeden na 10 krakowian robi to rzadziej niż raz w miesiącu (11%), a jeden na stu – nigdy (1%).

Czy czuję się Pan(i) osamotniony(a), mimo że tego nie chce?

Spośród pytaných mieszkańców 7% deklaruje, że **czują się osamotnieni, mimo że tego nie chcą**. Największy odsetek takich osób występuje w przedziale wiekowym 65 i więcej lat (14%).

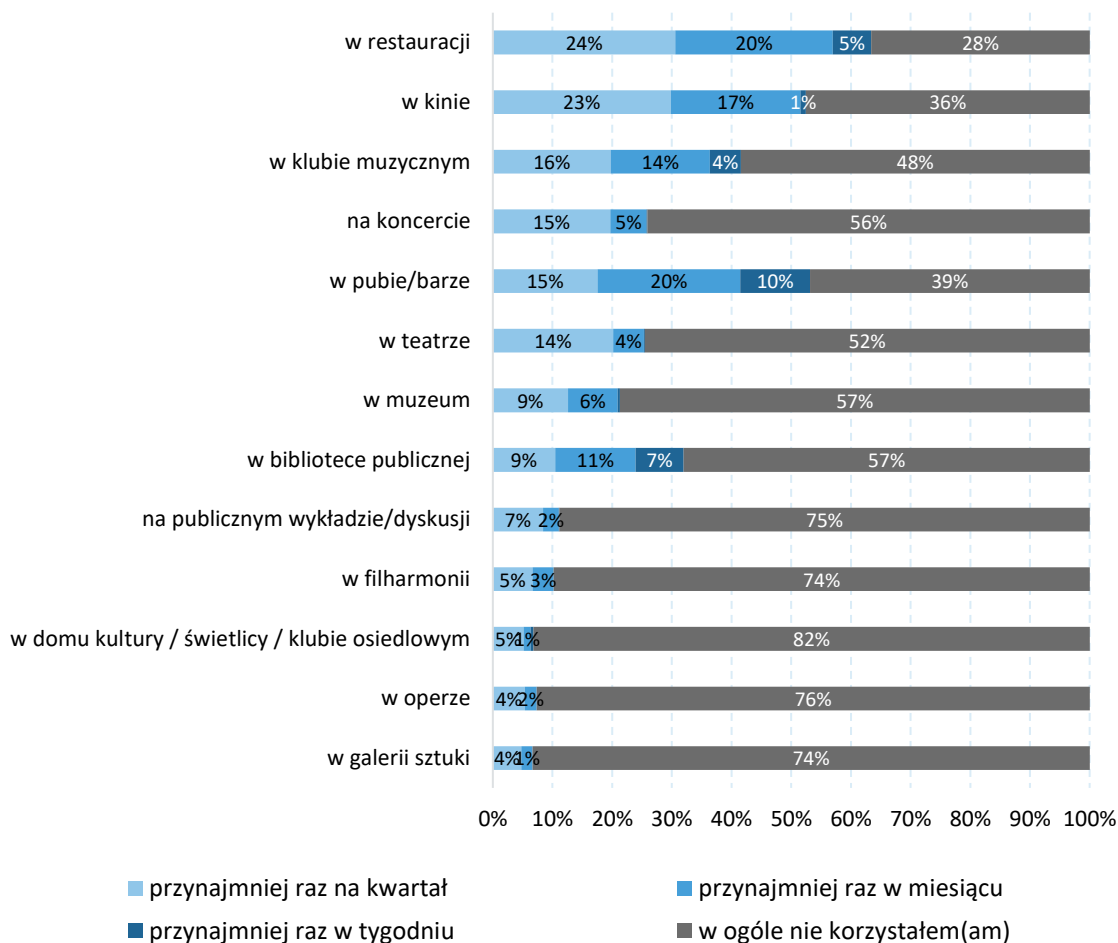
Poczucie osamotnienia w latach 2015–2018

Na powyższym wykresie przedstawiono zestawienie procentowe osób, które **czują się osamotnione**, mimo że tego nie chcą lub udzielają odpowiedzi „trudno powiedzieć”. W 2018 roku widoczne jest utrzymanie stałego poziomu osób udzielających odpowiedzi pozytywnej (7%).

Kultura i rozrywka

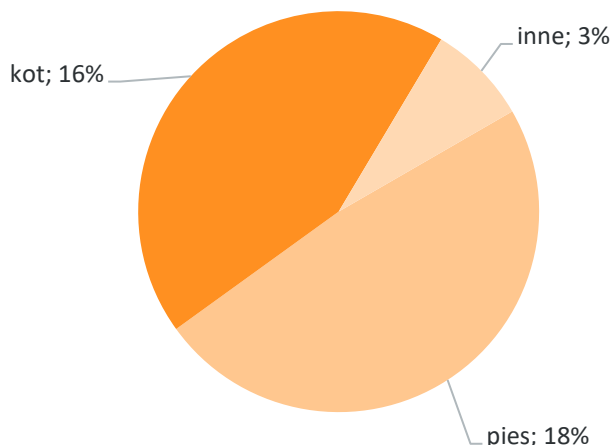
Czy (i jak często) w ciągu ostatnich 12 miesięcy był(a) Pan(i)...

Z oferty kulturalnej oraz rozrywkowej Krakowa mieszkańcy najczęściej wybierają regularne (przynajmniej raz na kwartał – 24%, raz w miesiącu – 20%) najczęściej wizyty w restauracji, w kinie (raz na kwartał – 23%, raz w miesiącu 17%), klubie muzycznym (16% i 14%) oraz na koncercie (raz na kwartał – 15%). W celu zachowania czytelności z powyższego wykresu usunięto kategorie „przynajmniej raz na pół roku” oraz „przynajmniej raz w roku” – z tego powodu wartości procentowe nie sumują się do 100%.

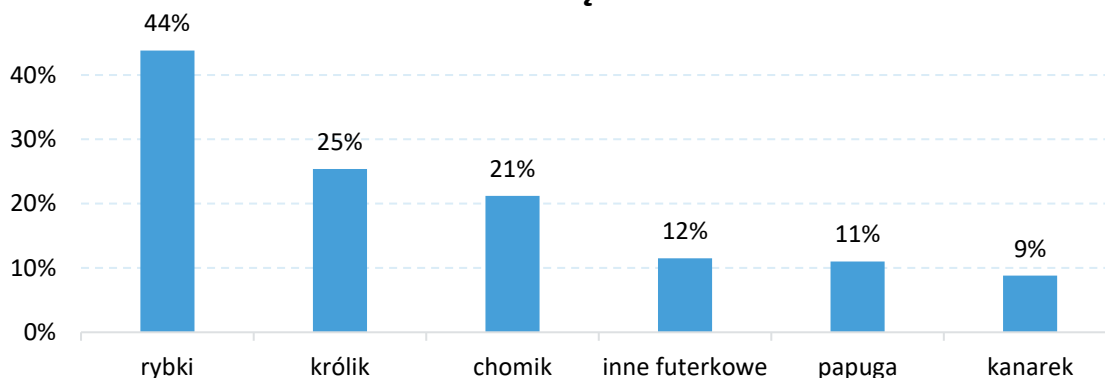
Zwierzę domowe

Zwierzę domowe

Zbliżony odsetek krakowian **ma w swoim domu psa** (18%) lub kota (16%). Inne zwierzę hoduje 3% badanych. Wśród pozostałych pupili przeważają rybki (44%), króliki (25%) oraz chomiki (21%).

Inne zwierzę domowe

SENIORZY

Zakres tematyczny

Niniejsza część prezentuje wyniki badań dotyczące osób **powyżej 65. roku życia mieszkających w Krakowie**.

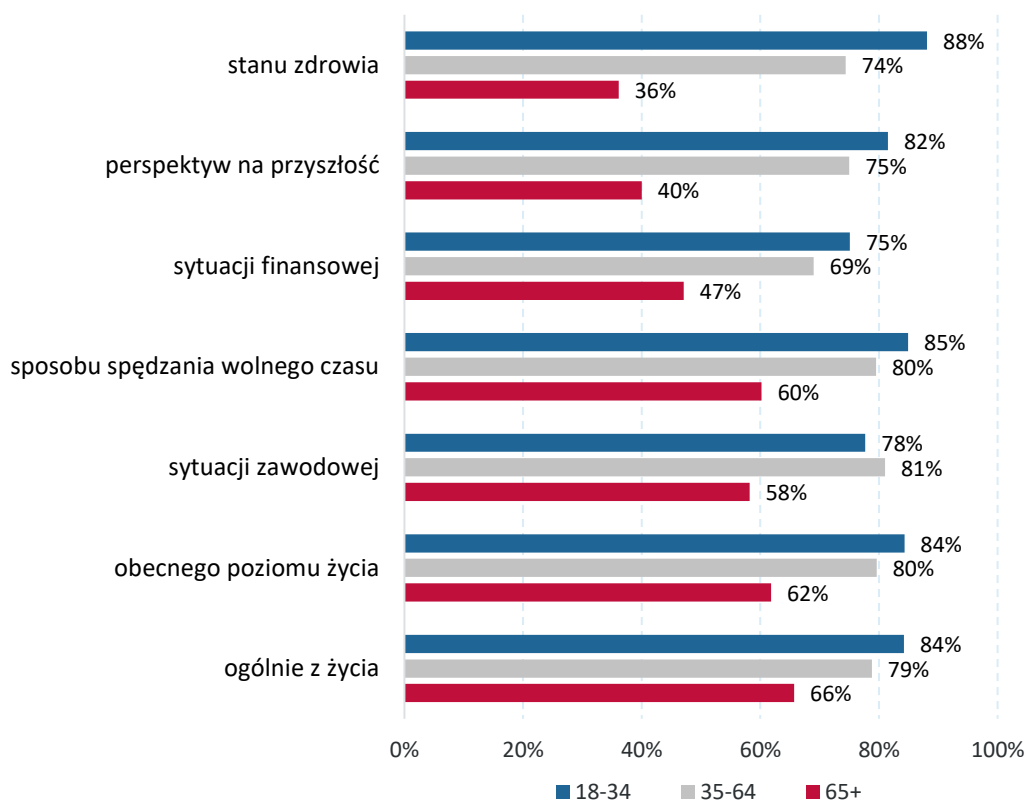
Zadowolenie z życia

Dwie trzecie seniorów (65%) deklaruje, że są szczęśliwi. Podobny odsetek badanych jest zadowolony ze swojego życia (66%).

Wyniki

Zadowolenie z życia

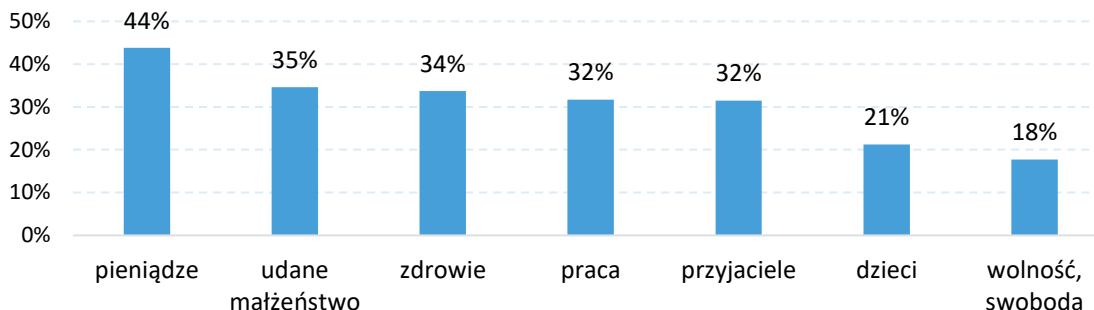
(wybrane aspekty)

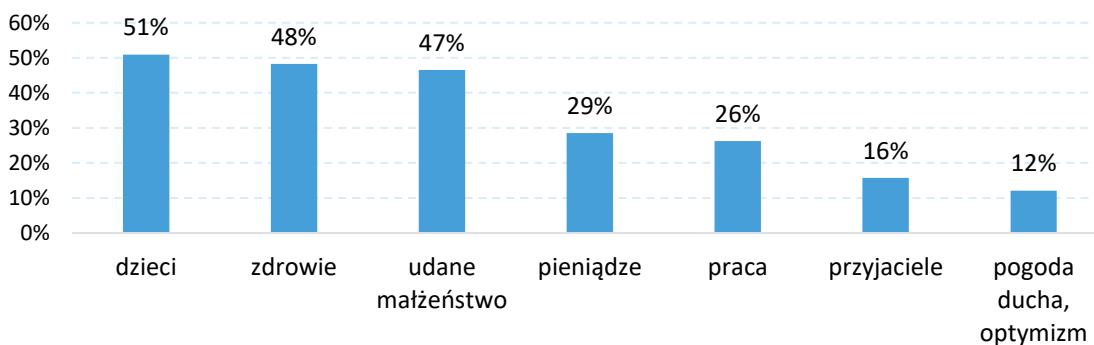
Na powyższym wykresie zamieszczono porównanie **zadowolenia z różnych aspektów życia w grupach wiekowych 18-34, 35-65 oraz 65+**. Znacznie mniejsza część najstarszych krakowian jest zadowolona ze wszystkich wyżej wymienionych aspektów niż osoby z pozostałych grup. Największa różnica dotyczy pozytywnej oceny stanu zdrowia – z tego aspektu zadowolonych jest tylko 36% seniorów – oraz perspektyw na przyszłość (40%) i sytuacji finansowej (47%).

Na poniższych wykresach wskazano, jak poszczególne grupy wiekowe postrzegają warunki szczęśliwego życia. W zależności od sytuacji na danym etapie życia są one wyraźnie inne.

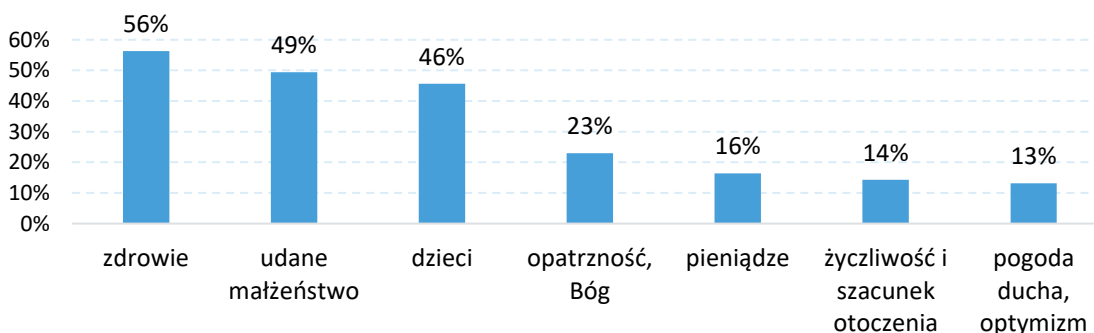
Warunek szczęśliwego, udanego życia (18–34 lata)

Warunek szczęśliwego, udanego życia (35–64 lat)

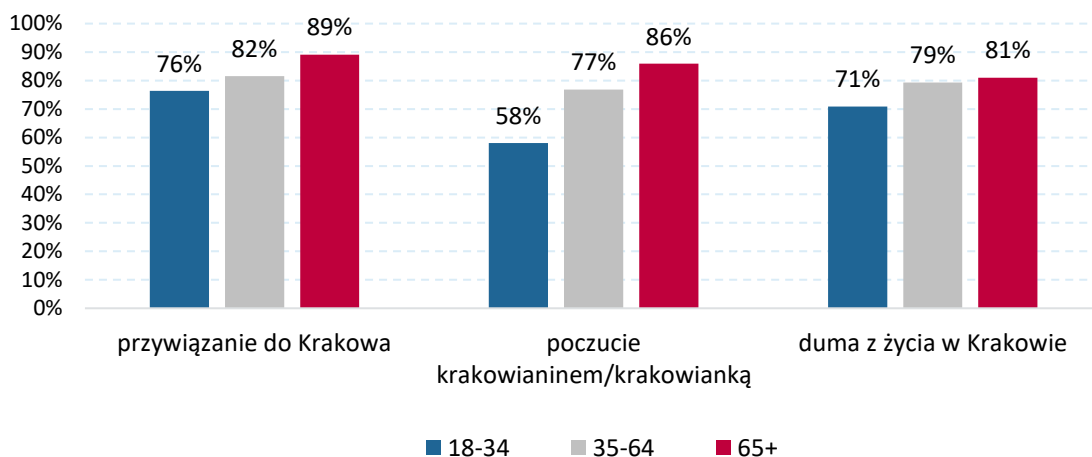
Warunek szczęśliwego, udanego życia (65 i więcej lat)

Dla seniorów najważniejsze jest zdrowie – ten aspekt wskazała ponad połowa badanych (56%). Drugie miejsce zajęło udane małżeństwo (49%), trzecie – dzieci (46%). Wśród warunków udanego życia tylko w grupie osób starszych pojawiły się opatrność i Bóg (23%).

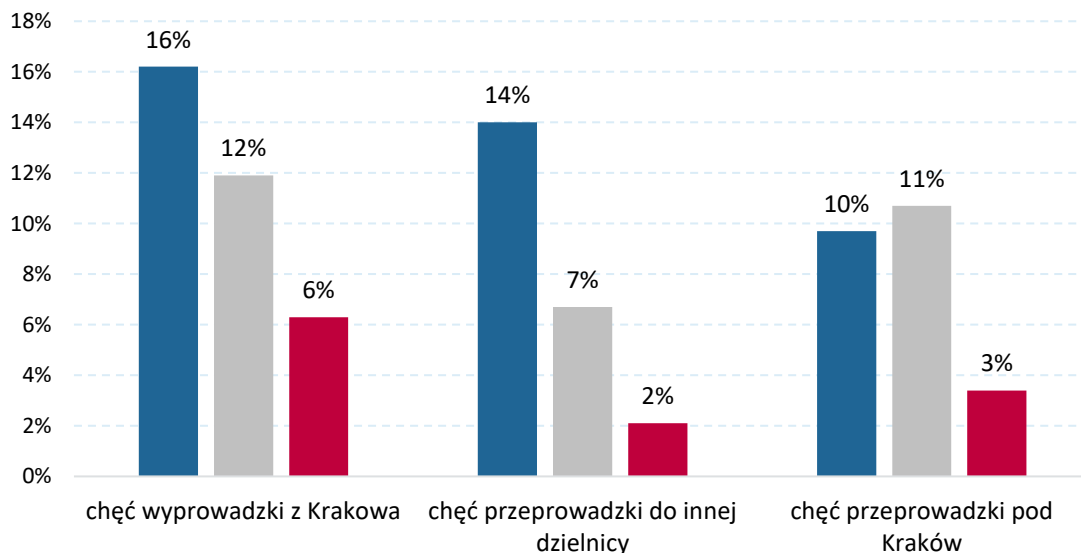
Związek z miastem

Związek z Krakowem

Seniorzy są grupą najbardziej związaną z miastem. Znaczna większość z nich deklaruje **przywiązanie do Krakowa** (89%) oraz poczucie bycia krakowianinem lub krakowianką (86%). Zbliżone odsetki osób z grupy wiekowej 35–64 oraz seniorów są dumne z życia w Krakowie (79 i 81%).

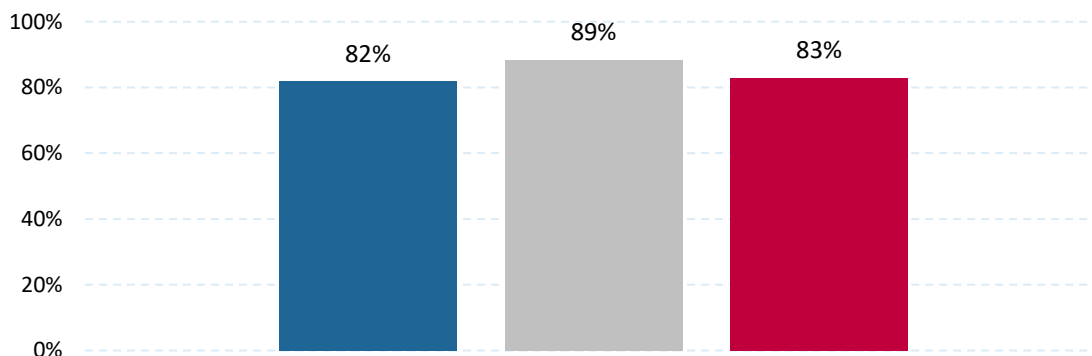
Chęć zmiany miejsca zamieszkania

Seniorzy są również grupą **najmniej chętną do zmiany miejsca zamieszkania**, szczególnie jeśli chodzi o przeprowadzkę do innej dzielnicy. Taką preferencję zadeklarowało jedynie 2% krakowian po 65. roku życia.

Ocena funkcjonowania miasta

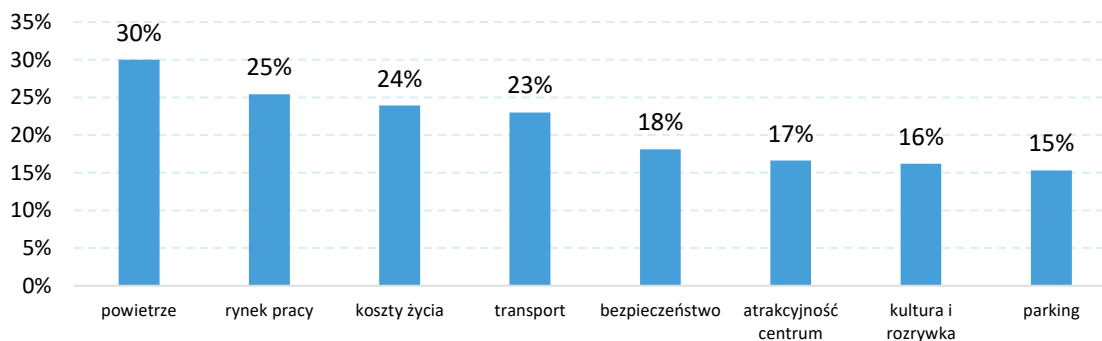
W jakim stopniu jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że żyje w Krakowie?

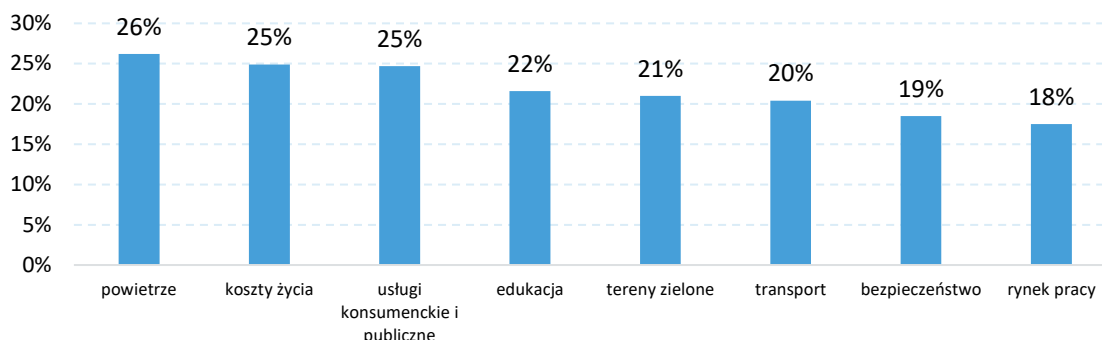
Odsetek seniorów **zadowolonych z mieszkania w Krakowie** nie odbiega od odsetka osób oceniających to pozytywnie z pozostałych grup wiekowych (83%).

Poniżej przedstawiono najważniejsze aspekty mieszkania w Krakowie w podziale na poszczególne grupy wiekowe odzwierciedlające etapy życia wiążące się z odrębnymi potrzebami.

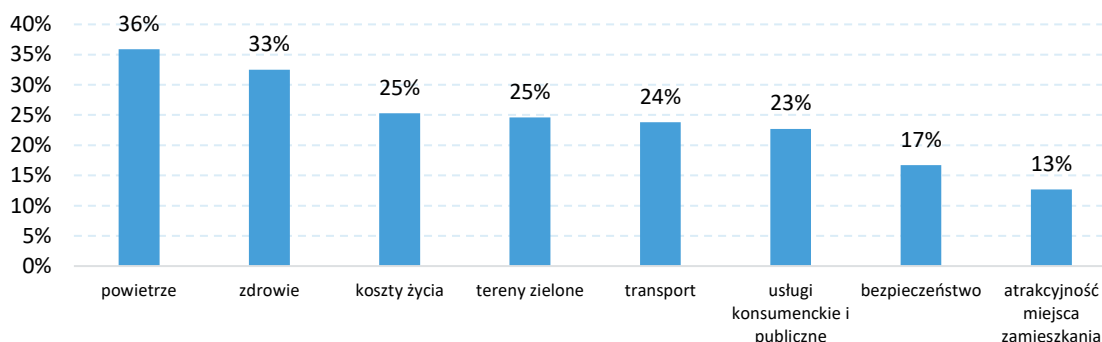
Najważniejsze aspekty mieszkania w Krakowie (18–34 lata)

Najważniejsze aspekty mieszkania w Krakowie (35–64 lata)

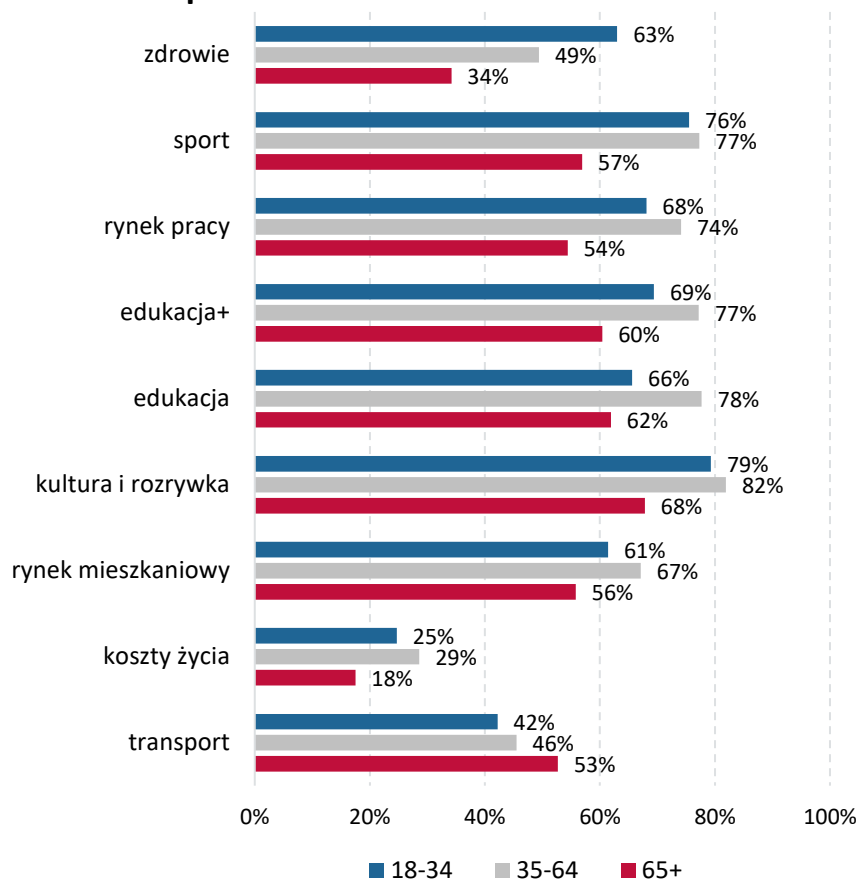
Najważniejsze aspekty mieszkania w Krakowie (65 lat i więcej)

Dla seniorów ważniejsze niż dla pozostałych grup jest zdrowie – wskazała je jedna trzecia krakowian po 65. roku życia. Wyższe miejsce zajmuje też jakość i dostępność terenów zielonych (25%).

Krakowianie po 65. roku życia najbardziej zadowoleni są z atrakcyjności centrum miasta (80%) oraz okolic miejsca zamieszkania (77%), a także dostępności ważnych dla nich usług konsumenckich i publicznych (70%). Najgorzej oceniają czystość powietrza – ten aspekt pozytywnie oceniło tylko 12% badanych.

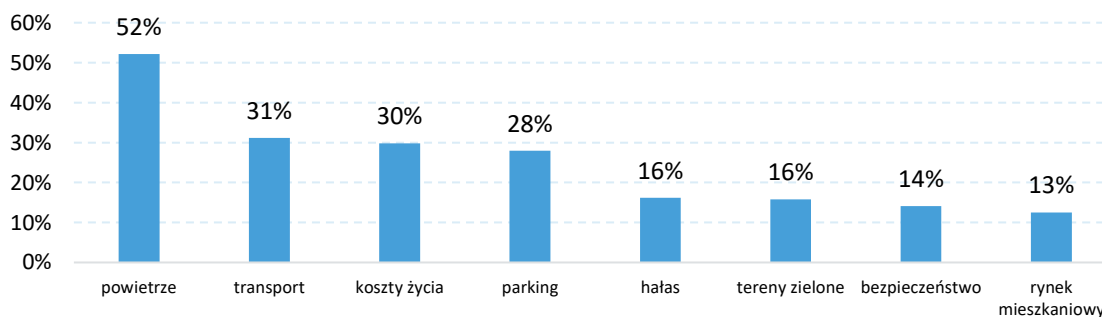
Zadowolenie z aspektów mieszkania w Krakowie

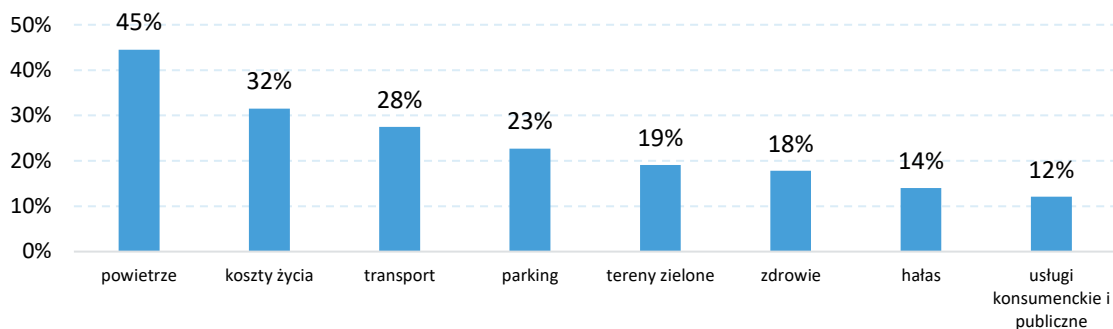
W kwestii zadowolenia z poszczególnych aspektów mieszkania w Krakowie seniorów odróżnia znacznie niższy niż w pozostałych grupach odsetek osób pozytywnie oceniających jakość i dostępność usług medycznych (36%). Większa część starszych krakowian – ponad połowa (53%) – jest zadowolona z łatwości przemieszczania się po Krakowie.

Poniżej przedstawiono priorytety dla władz miasta w podziale na grupy wiekowe:

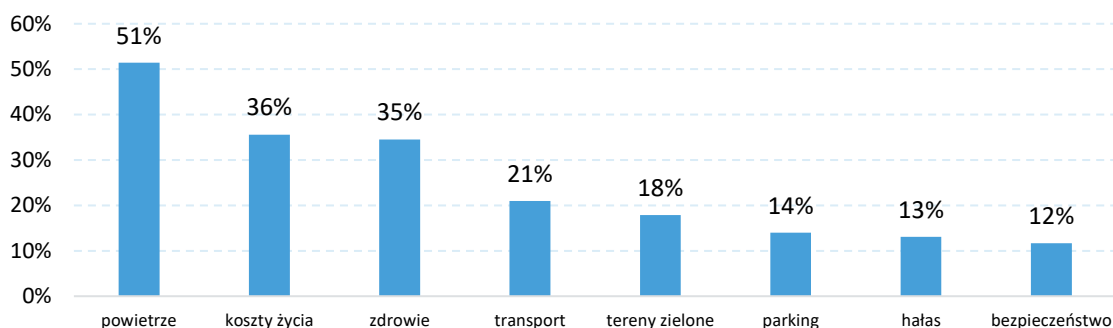
Priorytety dla władz miasta (18–34 lata)

Priorytety dla władz miasta (35–64 lata)

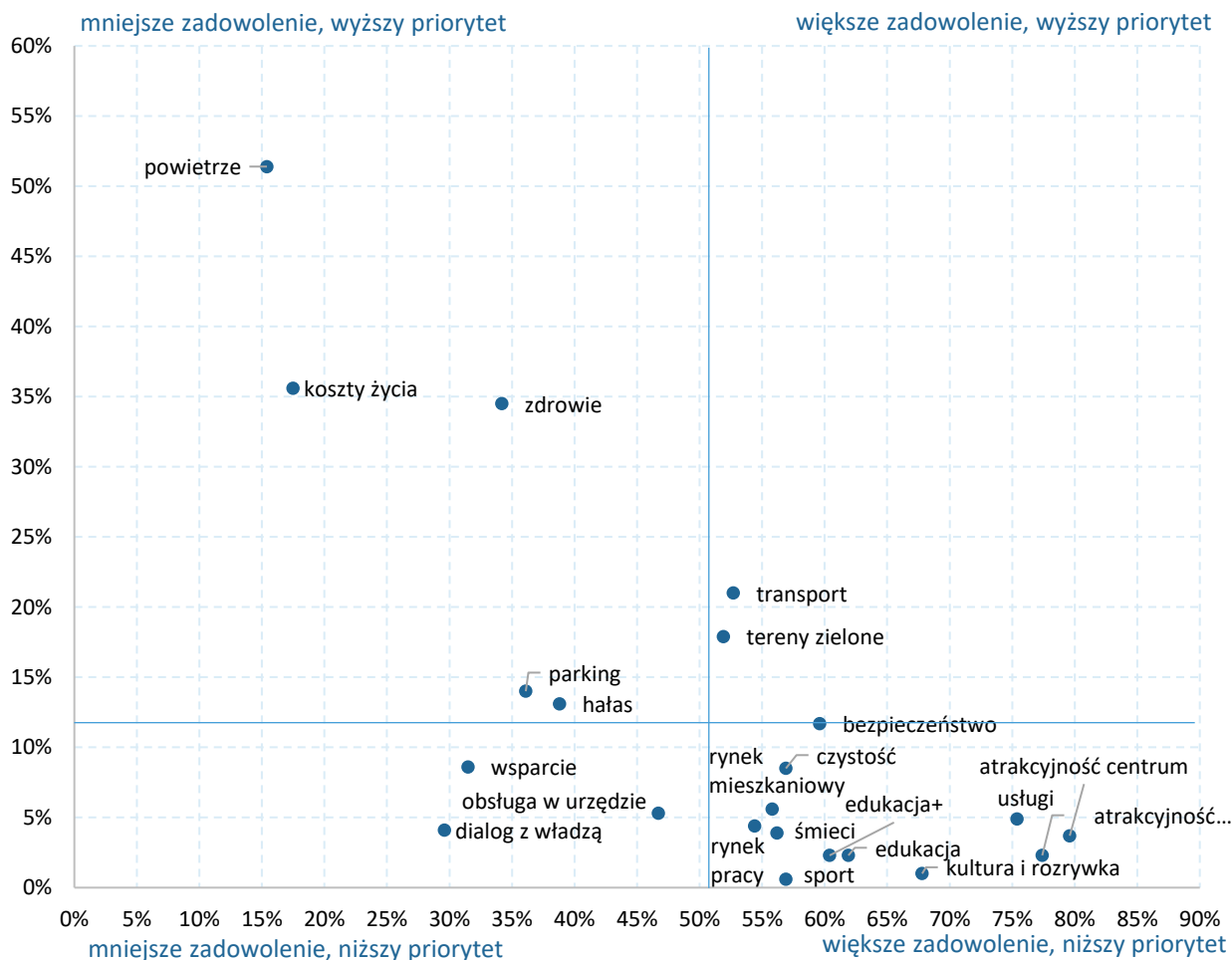
Priorytety dla władz miasta (65 lat i więcej)

W grupie seniorów wyższą pozycję niż w pozostałych dwóch grupach wiekowych zajmuje zdrowie wskazane przez 35% badanych po 65. roku życia. Pozostałe priorytety nie różnicują poszczególnych grup.

Poniżej zamieszczono **matrycę ważności i satysfakcji**, która łączy priorytety dla władz miasta wskazywane przez mieszkańców powyżej 65. roku życia z ich zadowoleniem z tych aspektów.

Matryca ważności/zadowolenia z aspektów funkcjonowania JST (odpowiedzi pozytywne; bez neutralnych)

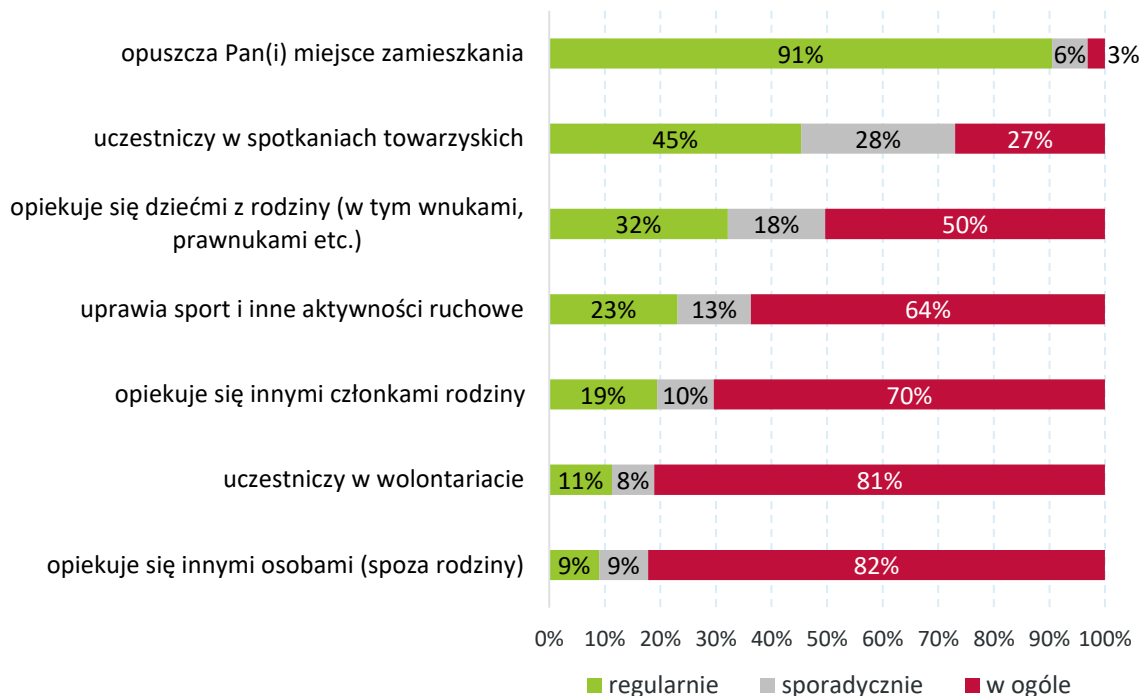

W **ćwiartce priorytetowej** matrycy (częściej uznawane za priorytetowe, niższe zadowolenie) są to: czystość powietrza, koszty życia, dostępność i jakość usług medycznych w Krakowie, dostępność miejsc parkingowych oraz poziom hałasu.

W **ćwiartce niższego priorytetu** (rzadziej uznawane za priorytetowe, niższe zadowolenie) znalazły się: jakość wsparcia dla potrzebujących w Krakowie, możliwość wpływania na władze Krakowa oraz jakość obsługi w urzędzie.

Aktywności społeczne

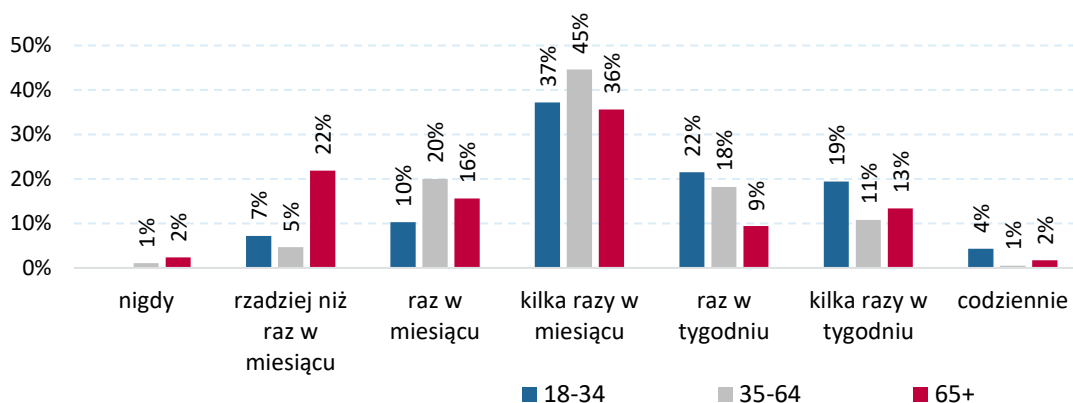
Wybrane aktywności seniorów

Dziewięciu na dziesięciu seniorów **regularnie opuszcza swoje miejsce zamieszkania**. 3% nie robi tego w ogóle. Blisko połowa z nich systematycznie uczestniczy w spotkaniach towarzyskich (45%), a jedna trzecia opiekuje się dziećmi z rodziny (32%). Najmniejsza grupa osób starszych opiekuje się innymi osobami spoza rodziny (9%).

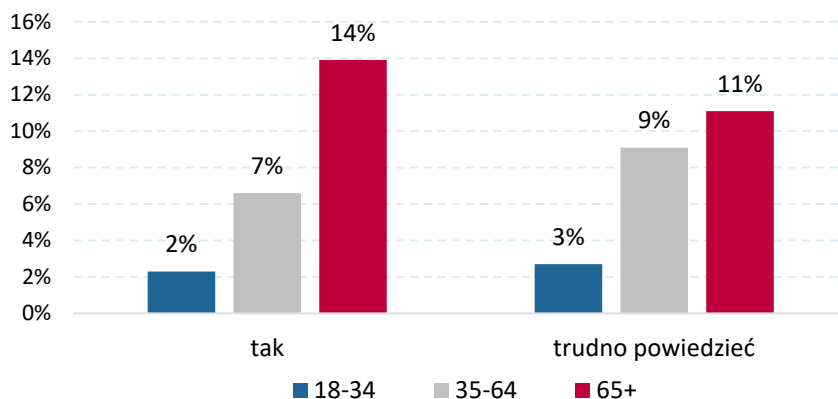
Seniorzy najczęściej spotykają się z krewnymi lub znajomymi kilka razy w miesiącu – takiej odpowiedzi udzieliła ponad jedna trzecia badanych (36%). Rzadziej niż raz w miesiącu z innymi widuje się 22% krakowian po 65. roku życia, a 16% z nich raz w miesiącu.

Spotkania towarzyskie z krewnymi lub znajomymi w ciągu ostatnich 12 miesięcy

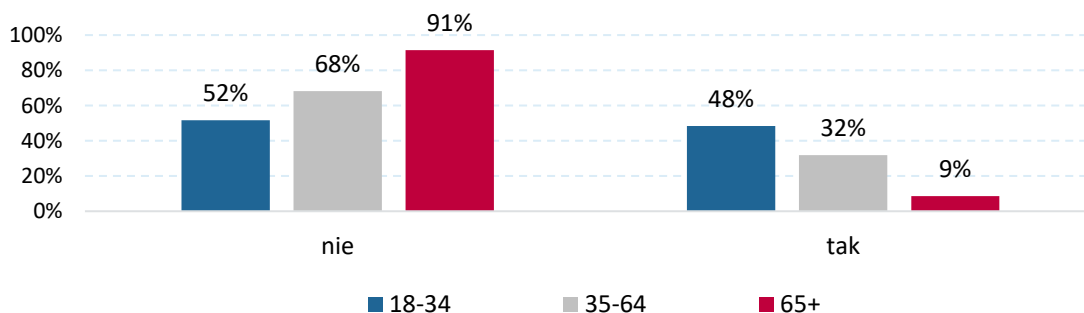
Na powyższym wykresie przedstawiono częstość odbywania spotkań towarzyskich w podziale na grupy wiekowe. Można na nim zauważyć, że najczęściej wskazywana przez seniorów odpowiedź jest również najczęstszą w grupie najmłodszych.

Poczucie osamotnienia

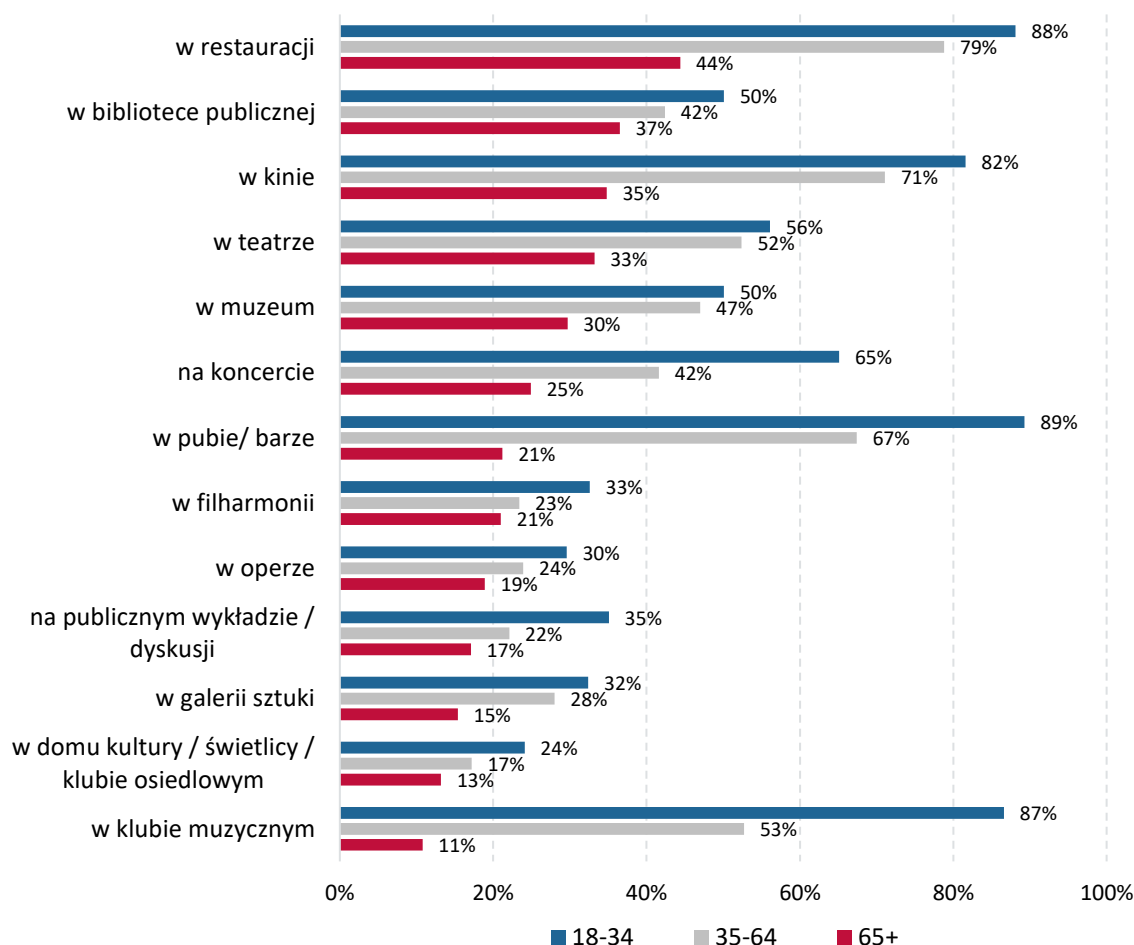
Mimo dosyć **regularnego nawiązywania kontaktów społecznych** seniorzy są grupą o najwyższym odsetku osób deklarujących poczucie osamotnienia. Odpowiedzi pozytywnej w tym aspekcie udzieliło tylko 2% osób z grupy wiekowej 18–34 i siedmiokrotnie wyższy odsetek w grupie 65+ (14%).

Regularne uprawianie sportu (przynajmniej raz w tygodniu)

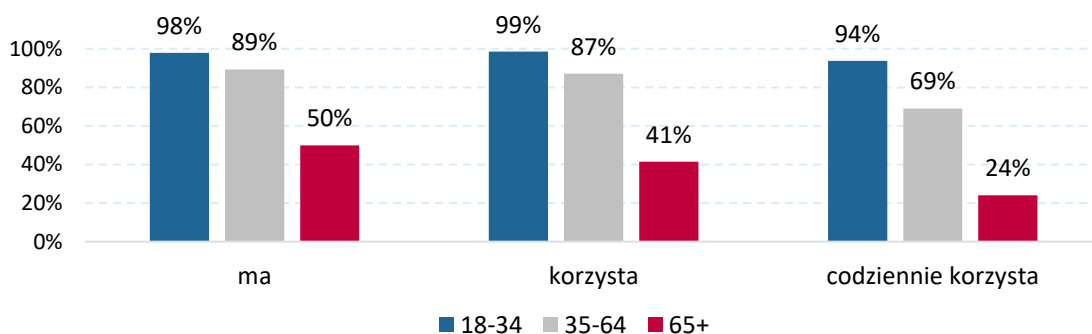
Tylko 9% seniorów **uprawia sport** przynajmniej raz w tygodniu. Na powyższym wykresie widoczna jest tendencja malejąca odsetka osób regularnie ćwiczących wraz z przechodzeniem do kolejnych grup wiekowych oraz skokowy spadek pomiędzy osobami z przedziału wiekowego 35–64 a osobami po 65. roku życia.

Korzystanie z oferty kulturalnej i rozrywkowej

Z oferty kulturalnej i rozrywkowej najczęściej seniorów wybiera wizyty w restauracji (44%), bibliotece publicznej (37%) oraz w kinie (35%) lub w teatrze (33%). Z wymienionych aktywności korzysta znacznie mniejsza część seniorów niż osób z pozostałych grup wiekowych.

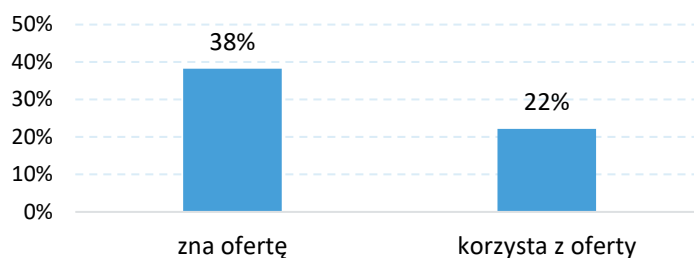
Korzystanie z Internetu

Dostęp do Internetu posiada połowa gospodarstw domowych seniorów: 41% z nich korzysta z niego, a 24% z nich robi to codziennie.

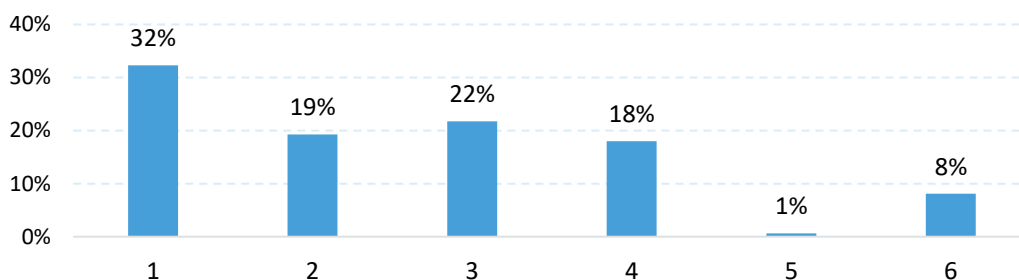
Oferta senioralna

Znajomość oferty lub korzystanie z przynajmniej jednej ze wskazanych instytucji

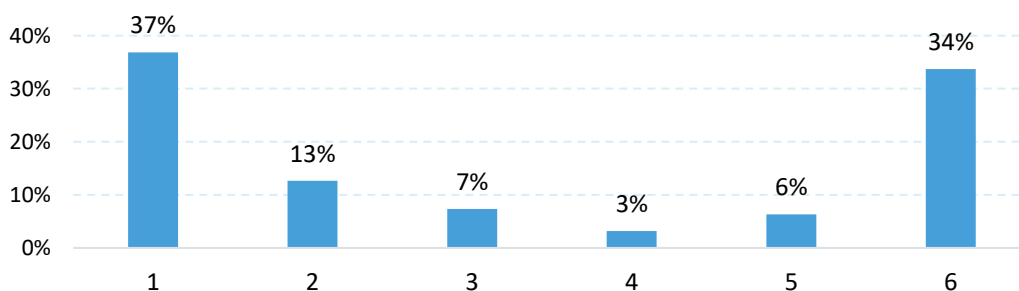
Znaczna większość seniorów **nie zna i nie korzysta z oferty instytucji posiadających program dla nich przeznaczony**. Wśród badanych jedynie nieco więcej niż jedna trzecia krakowian powyżej 65. roku życia znała ich ofertę (38%), a tylko co piąty respondent z niej korzystał (22%).

Liczba instytucji, których seniorzy znają ofertę

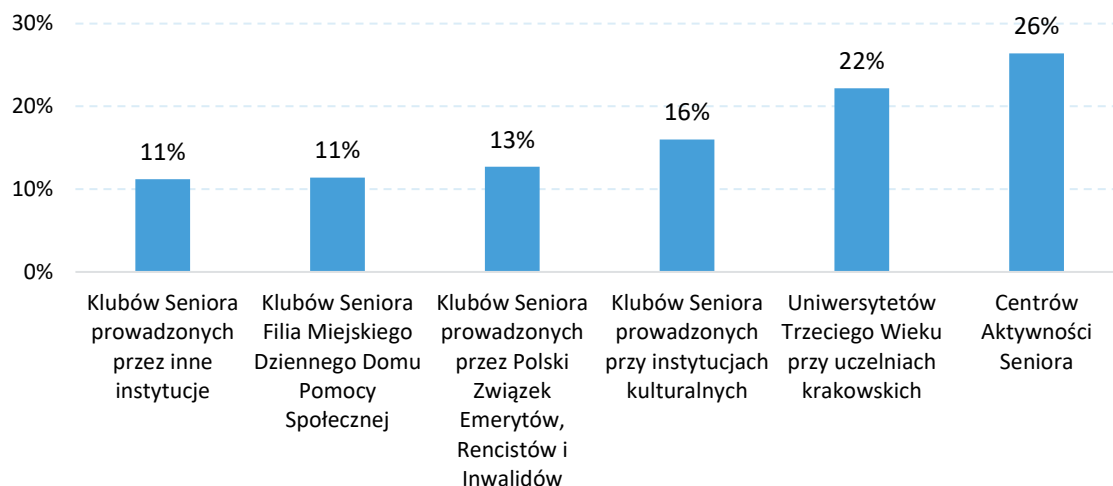
Z seniorów zapoznanych z instytucjami senioralnymi **jedna trzecia badanych wie, co oferuje tylko jedna instytucja** (32%), blisko jedna piąta ma wiedzę na temat zajęć w dwóch (19%) lub trzech placówkach (22%).

Liczba instytucji, z których oferty seniorzy korzystają

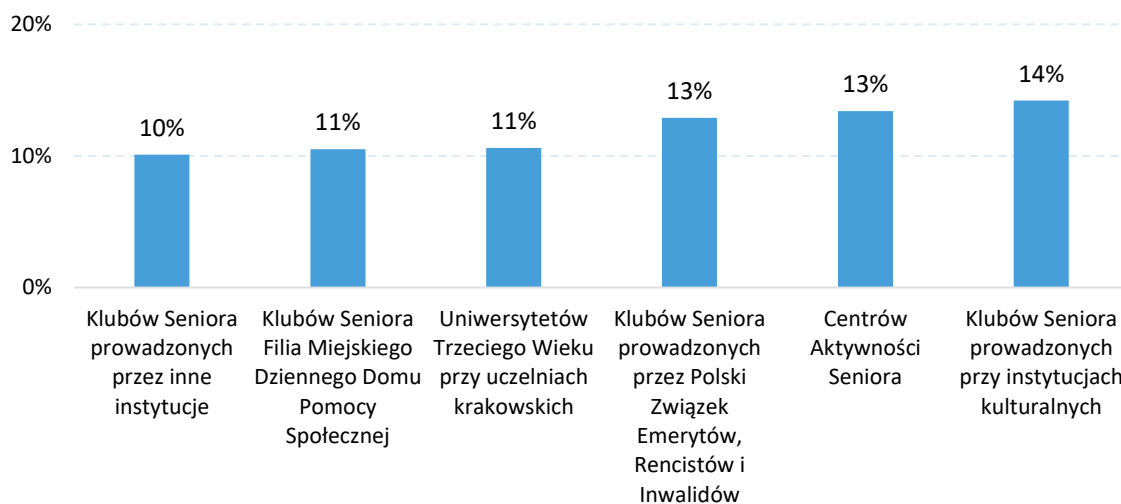
Wśród korzystających z dedykowanych seniorom ofert są dwie zbliżonej wielkości grupy. W przypadku pierwszej nieco **ponad jedna trzecia korzysta tylko z jednej placówki** (37%). W drugiej – zbliżony odsetek wybiera zajęcia spośród ofert aż 6 instytucji (34%).

Znajomość instytucji z ofertą senioralną

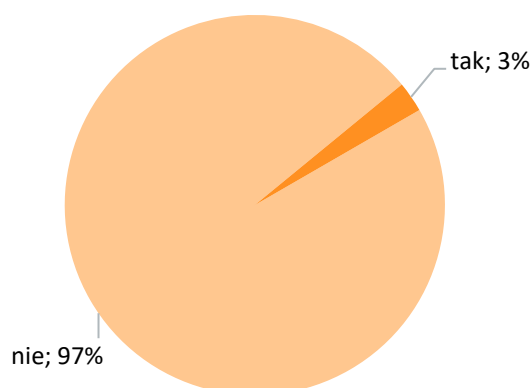
Największa grupa seniorów wie, co oferują im **Centra Aktywności Seniorów** (26%) oraz Uniwersytety Trzeciego Wieku (22%) – wskazuje to, że te dwie formy placówek najlepiej docierają ze swoją ofertą do osób starszych.

Korzystanie z oferty instytucji

14% krakowskich seniorów **korzysta z Klubów Seniora** prowadzonych przy instytucjach kulturalnych, po 13% z CAS-ów oraz Klubów Seniora prowadzonych przez Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Tylko jeden na dziesięciu badanych bierze udział w zajęciach Klubów Seniora prowadzonych przez inne instytucje.

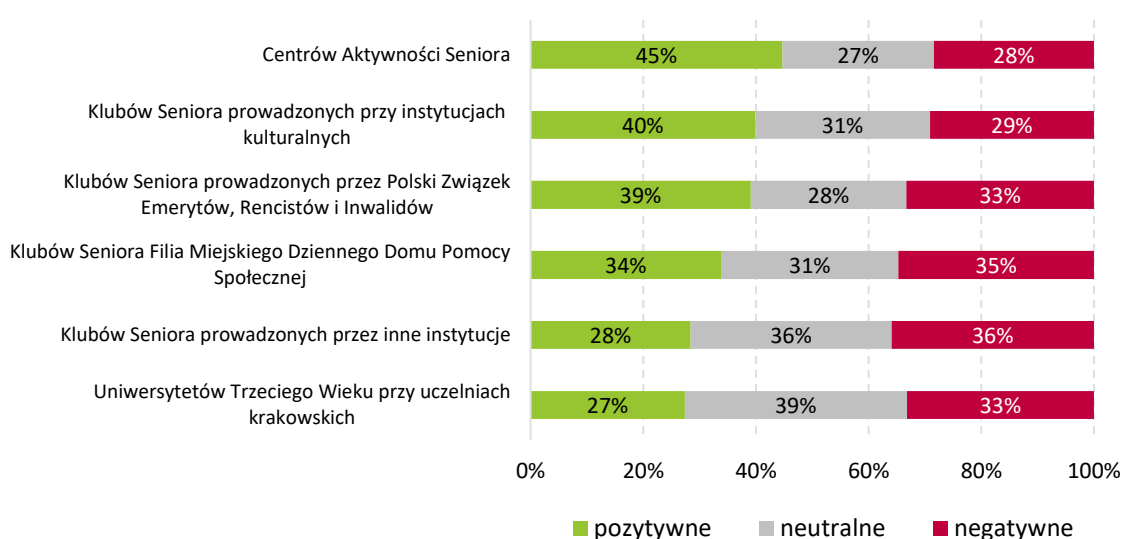
Czy uczestniczy w zajęciach innej instytucji?

Tylko 3% krakowian po 65. roku życia **bierze udział w zajęciach innych niż wcześniej wymienione instytucje.**

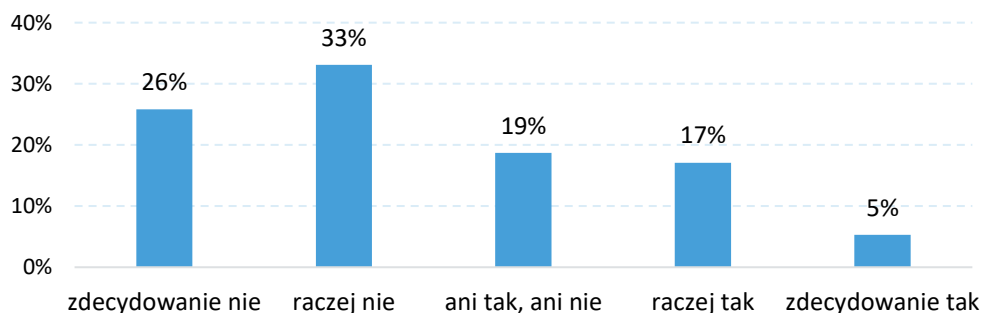
Zadowolenie z funkcjonowania instytucji

(wśród korzystających z ich oferty)

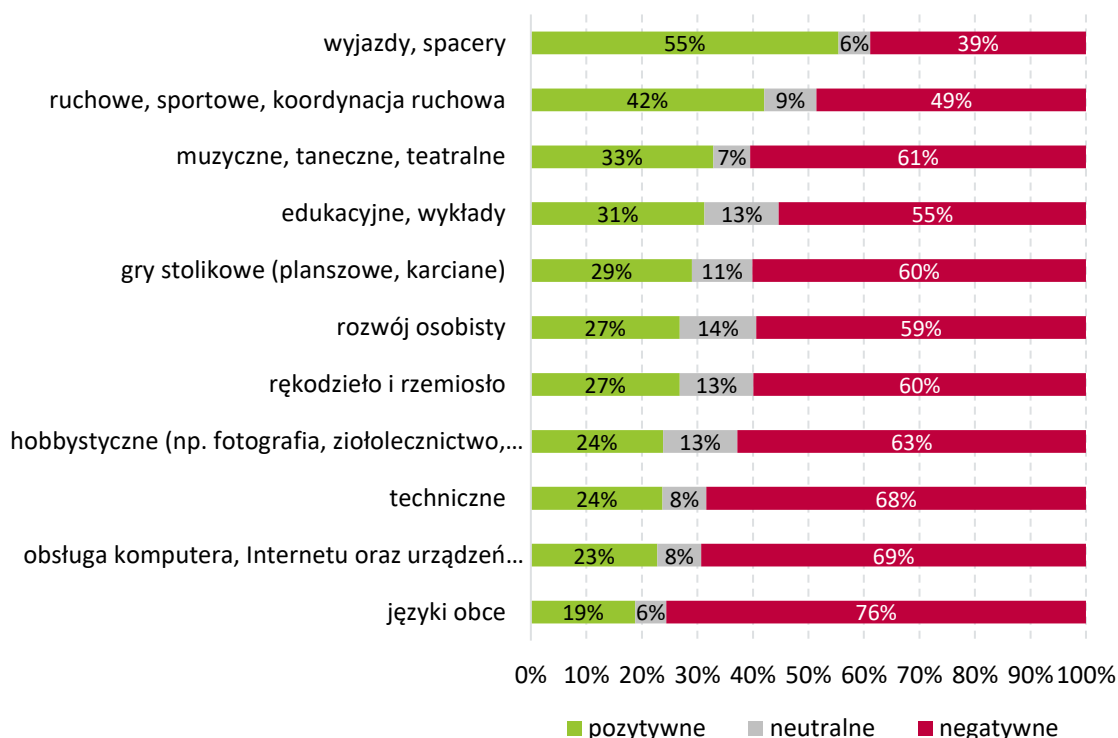
Instytucją, z której zadowolona jest największa część korzystających z niej seniorów, jest Centrum Aktywności Seniora (45%). Drugie miejsce zajęły Kluby Seniora działające przy instytucjach kulturalnych (40%), a trzecie Kluby Seniora prowadzone przez Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów (39%). Najmniej pozytywnych ocen otrzymały Uniwersytety Trzeciego Wieku, które pozytywnie oceniło tylko 27% korzystających z ich oferty.

Czy skorzystałby z oferty instytucji, jeśli zainteresowałaby go oferta? (wśród nieuczestniczących)

Wśród osób nieuczestniczących w aktywnościach wcześniej wymienianych instytucji ponad połowa **nie skorzystałaby z nich nawet, gdyby oferta wydała się im interesująca** – takiej odpowiedzi udzieliło łącznie 59% badanych. Przeciwnego zdania było 23% krakowskich seniorów.

Zainteresowanie aktywnościami

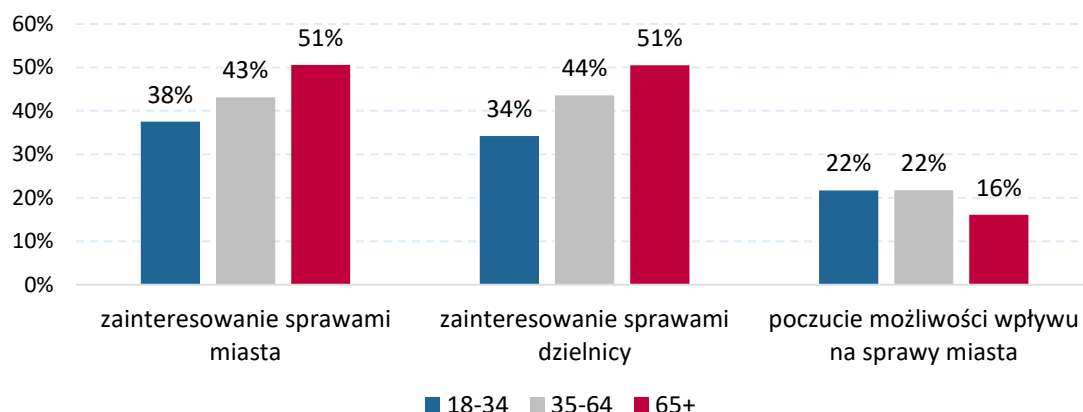

Jakimi aktywnościami zainteresowani są krakowscy seniorzy? Ponad połowa z nich skorzystałaby z wyjazdów lub spacerów. 42% chciałoby wziąć udział w zajęciach ruchowych lub sportowych, kładących nacisk na koordynację ruchową. Jeden na trzech krakowian po 65. roku życia uczyłby się chętnie na zajęcia muzyczne, taneczne lub teatralne (33%).

Najwięcej negatywnych ocen otrzymały zajęcia z języków obcych – nie chciałoby z nich korzystać ponad trzy czwarte seniorów (76%). Ponad dwie trzecie respondentów nie jest zainteresowanych obsługą komputera, Internetu oraz urzędzeń elektronicznych (69%) oraz nie wzięłoby udziału w zajęciach technicznych (68%).

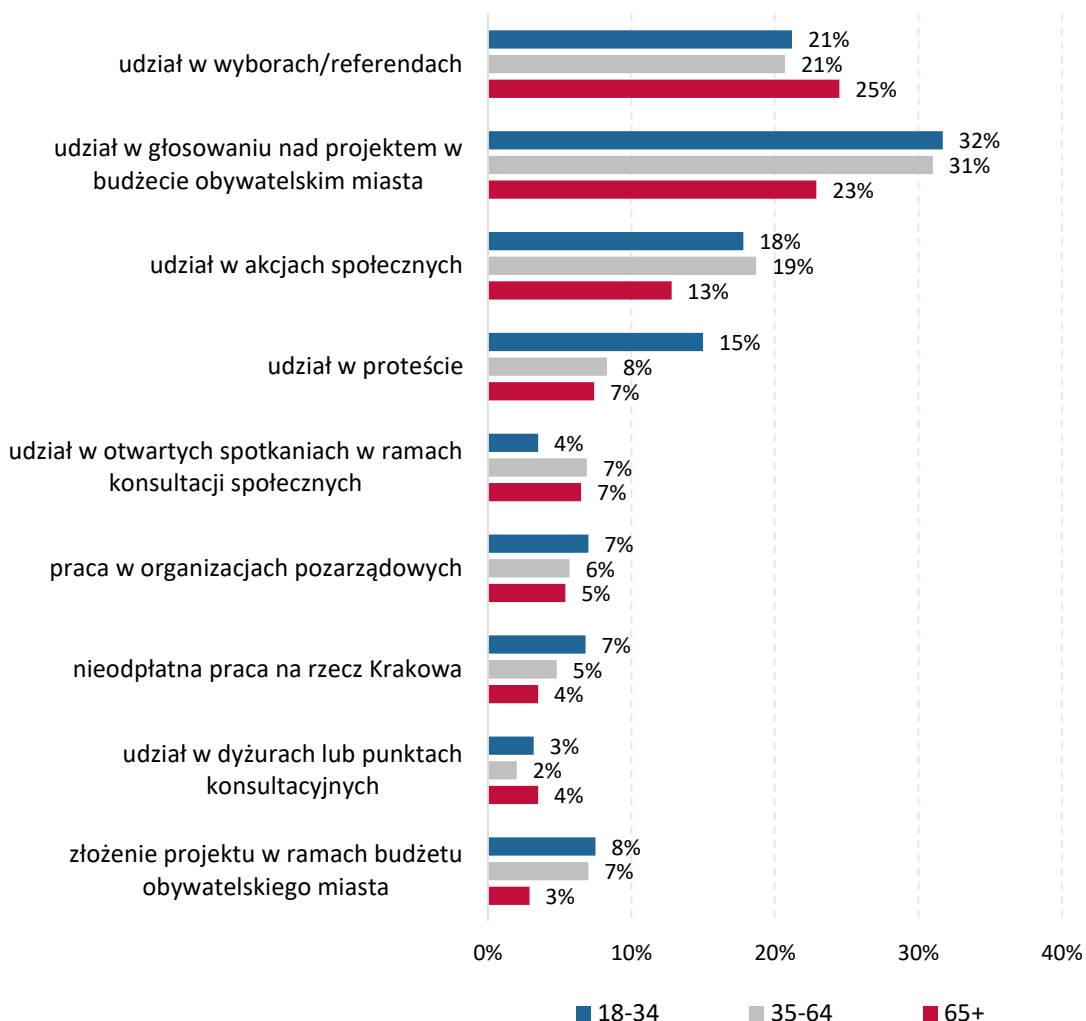
Partycypacja i informacje o sprawach miasta

Zainteresowanie sprawami miasta

Ponad połowa seniorów **interesuje się zarówno sprawami miasta** (51%), jak i związanymi z dzielnicą, w której mieszkają (51%). Jest to wyższy odsetek zainteresowanych tymi kwestiami niż w innych grupach wiekowych. Osoby starsze mają jednak mniejsze poczucie możliwości wpływu na sprawy miasta. W związku z tym powinna zostać zwrócona na nie większa uwaga przy podejmowaniu działań angażujących mieszkańców w proces współdecydowania.

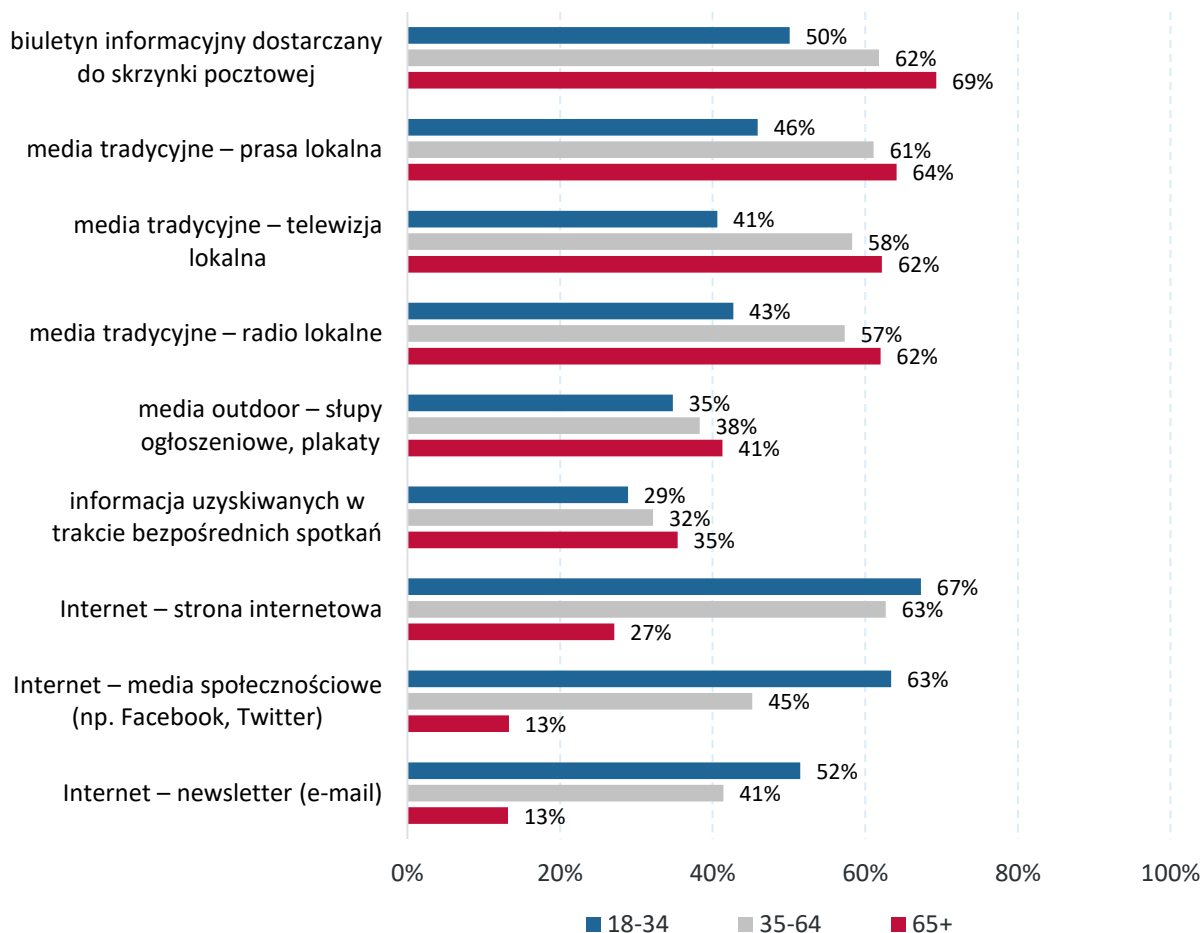
Zaangażowanie w aktywności

Na podstawie powyższego wykresu porównującego **zaangażowanie w aktywności związane ze sprawami miasta pomiędzy mieszkańcami z różnych grup wiekowych** można wskazać, że większa część seniorów uczestniczy w wyborach i referendach (25%).

Mniejszy odsetek krakowian po 65. roku życia bierze udział w głosowaniu nad projektami w budżecie obywatelskim miasta Krakowa (23%) – jest to największa różnica w udziale w tych aktywnościach występująca pomiędzy mieszkańcami w różnym wieku. W związku z tym przy planowaniu kolejnej kampanii promocyjnej budżetu obywatelskiego należy położyć większy nacisk na komunikaty zachęcające seniorów do udziału w akcji.

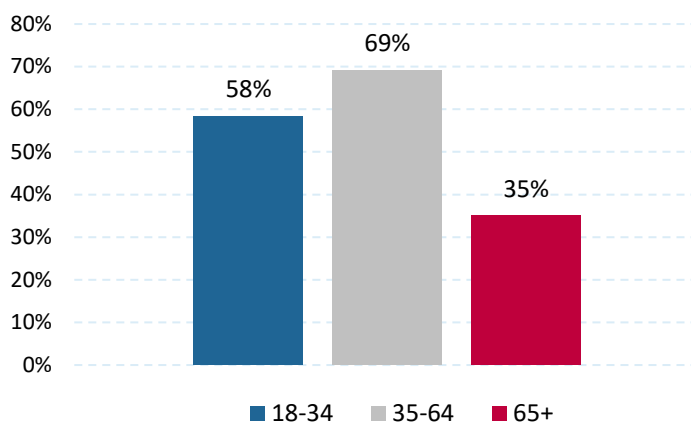
Preferencje wobec sposobu informowania o sprawach miasta

Krakowscy seniorzy najchętniej **czernaliby informacje o bieżących sprawach miasta z biuletynu dostarczanego do skrzynki pocztowej** (69%) oraz korzystaliby z mediów lokalnych – prasy (64%), telewizji i radia (po 62%). Badani z tej grupy najmniej zainteresowani są internetowymi źródłami informacji – szczególnie newsletterem e-mail i mediami społecznościowymi (po 13%).

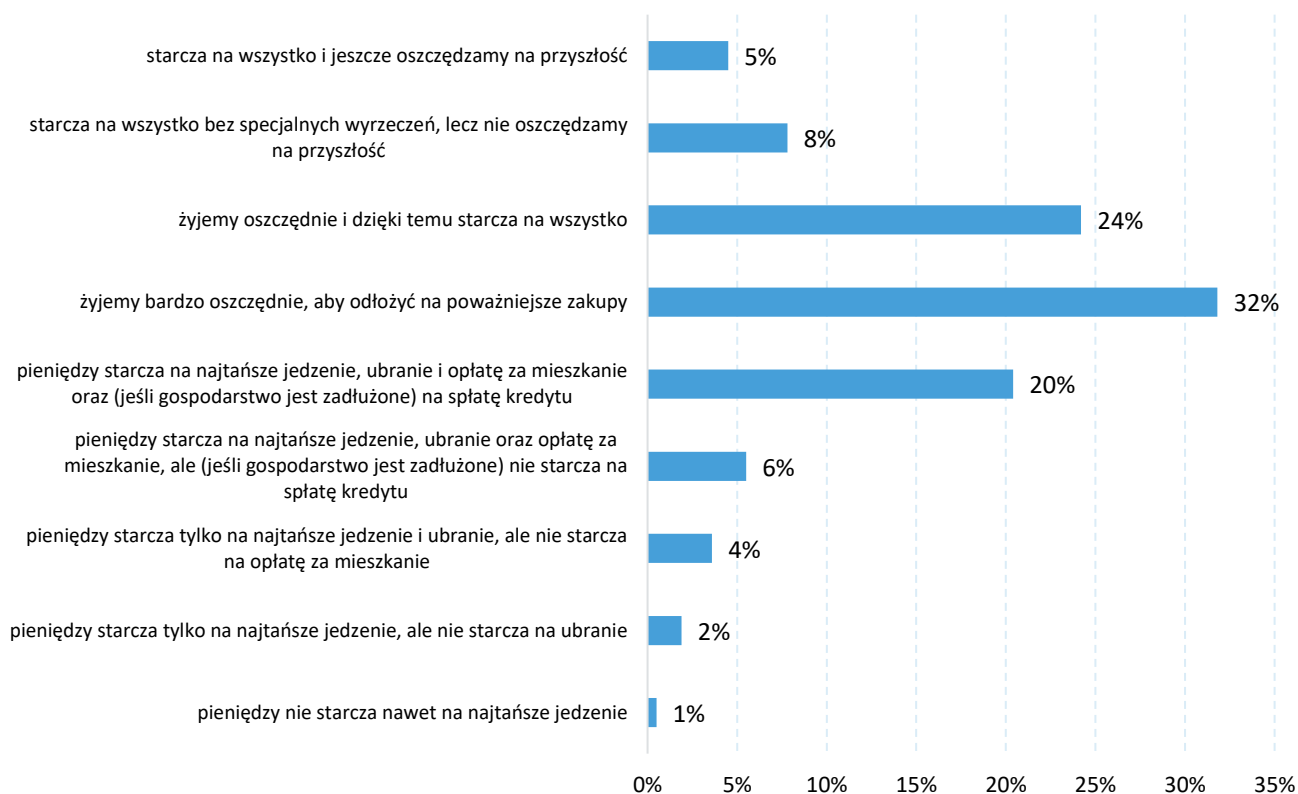
Sytuacja finansowa i warunki materialne

Posiadanie samochodu

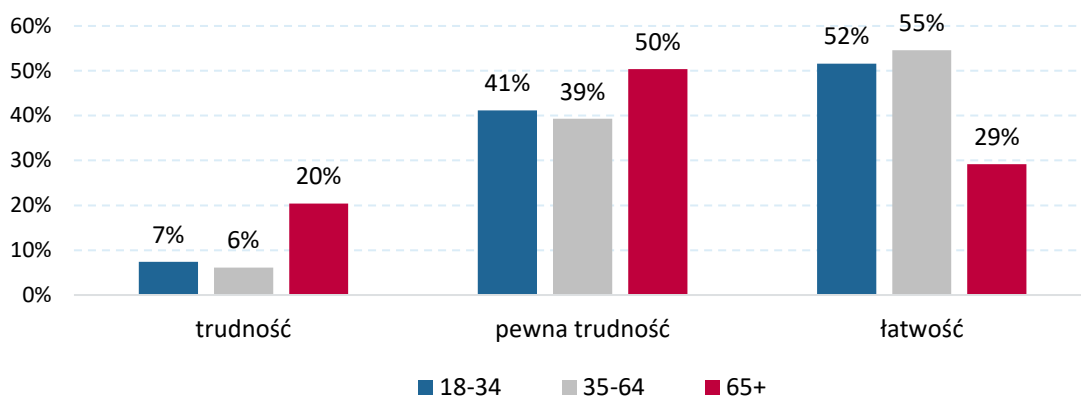
Nieco więcej niż jedna trzecia seniorów **posiada własny samochód**. W pozostałych grupach jest to od 58% do 69%.

Sytuacja finansowa

6% seniorów **doświadcza deprivacji finansowej** – nie wystarcza im środków, aby opłacić mieszkanie, zakupić ubranie lub zapewnić sobie nawet najtańsze jedzenie. Jedna trzecia żyje bardzo oszczędnie, aby odłożyć na poważniejsze zakupy (32%), a co czwarty senior żyje oszczędnie i dzięki temu ma wystarczające środki na wszystkie sprawunki (24%).

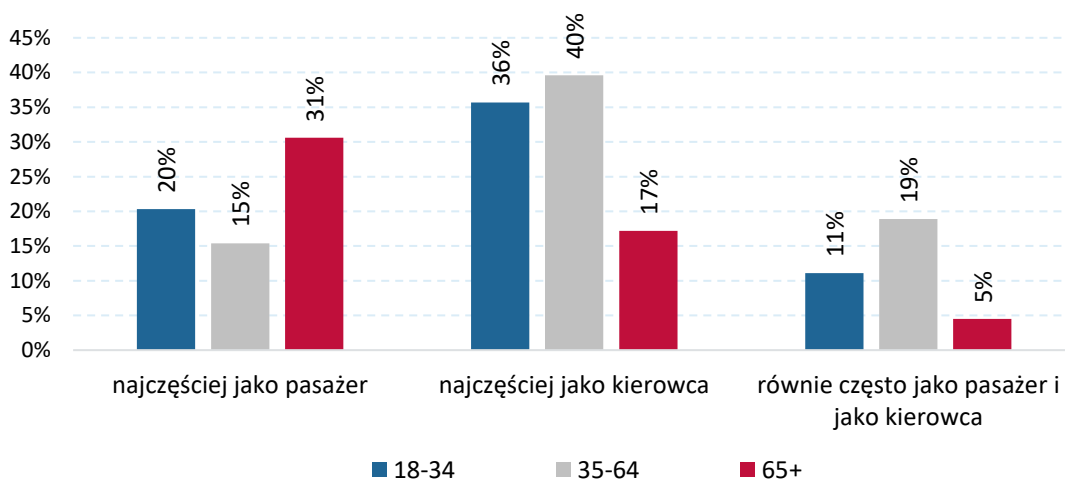
„Wiązanie końca z końcem”

Pełnej trudności w „**wiązaniu końca z końcem**” doświadcza połowa mieszkańców Krakowa po 65. roku życia.

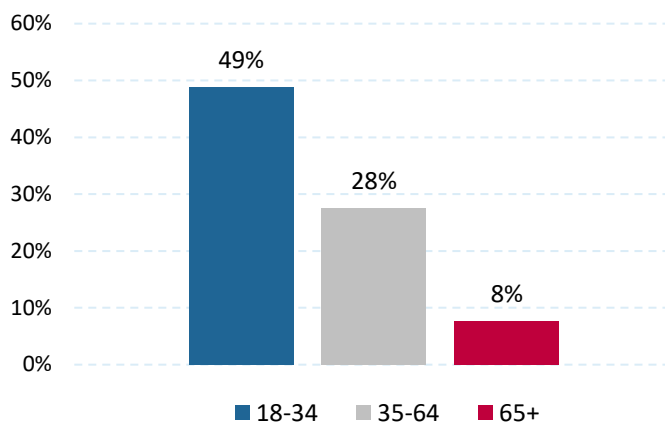
Transport

Poruszanie się samochodem po mieście

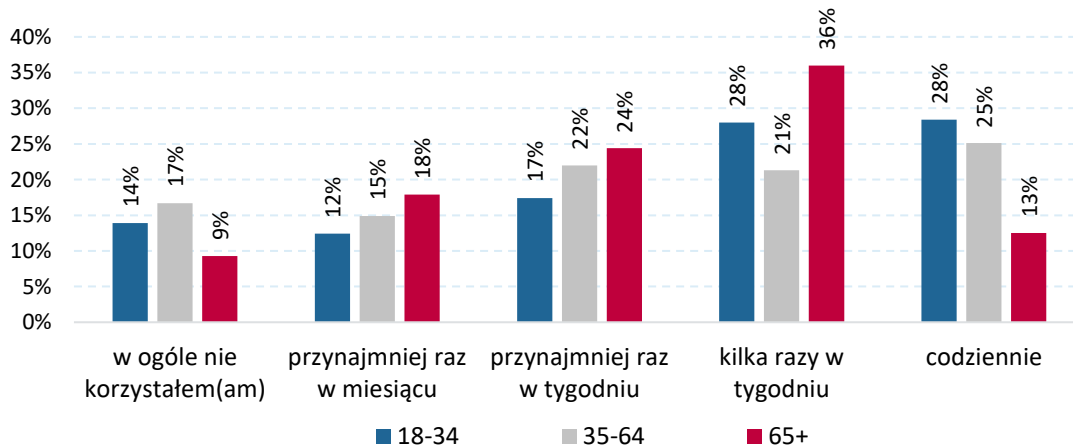
Największa część seniorów **korzystających z samochodu jest jego pasażerami**. Za kierownicą zasiada 17% badanych po 65. roku życia.

Poruszanie się rowerem po mieście

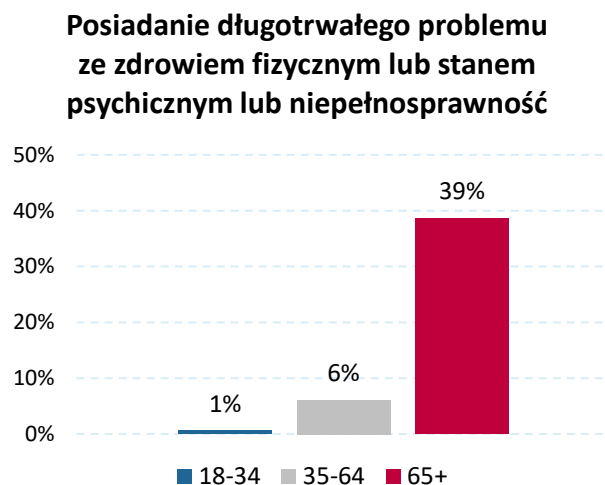
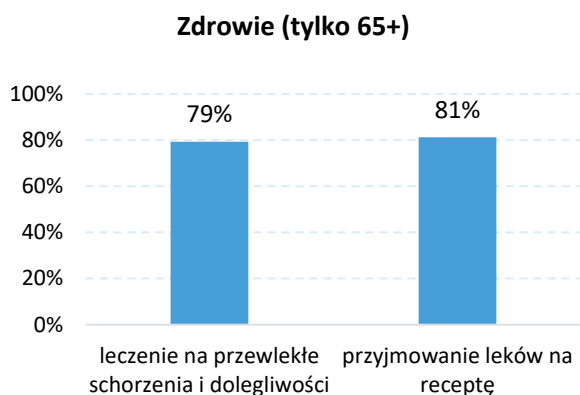
Roweru do poruszania się po mieście używa 8% krakowskich seniorów – dla porównania, tego środka transportu używa blisko połowa badanych z grupy wiekowej 18-34.

Poruszanie się komunikacją publiczną

Największa grupa starszych krakowian **korzysta z komunikacji publicznej** kilka razy w tygodniu (36%) lub przynajmniej raz w ciągu tego okresu (24%). Z transportu miejskiego nie korzysta tylko co dziesiąty senior.

Zdrowie

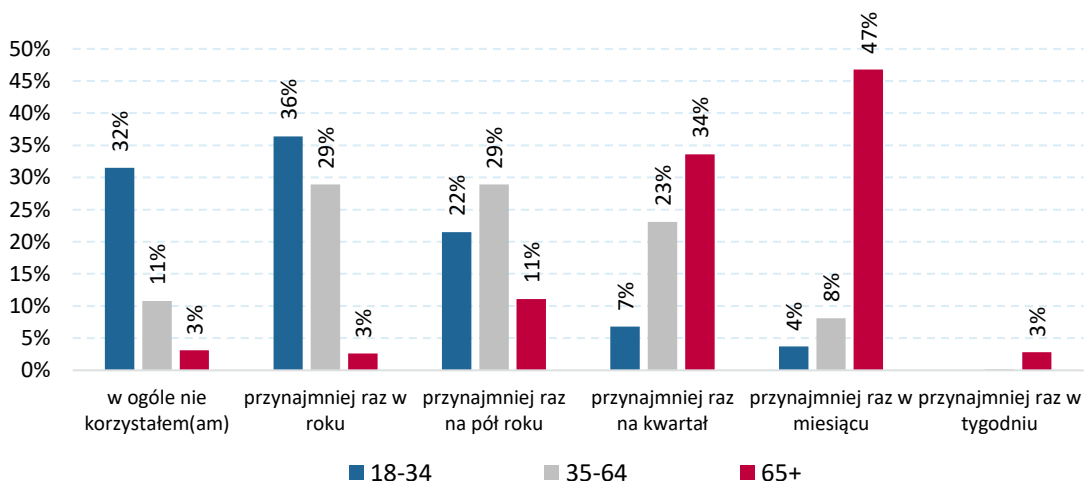

Znaczna większość krakowskich seniorów **leczy się na przewlekłe schorzenia i dolegliwości** (79%) oraz przyjmuje leki na receptę przepisane przez lekarza (81%).

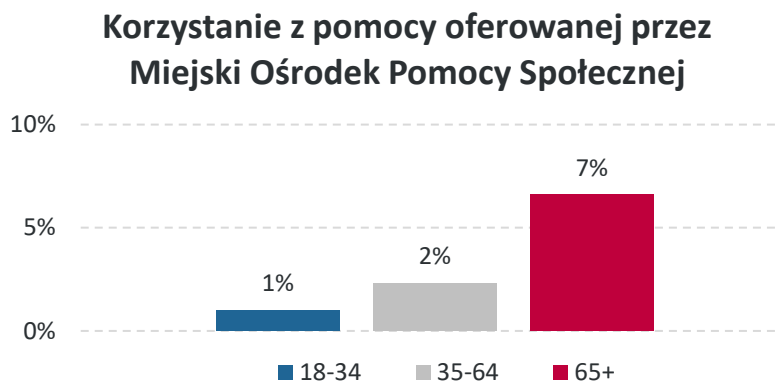
W grupie seniorów 39% deklaruje także **występowanie długotrwałego problemu ze zdrowiem fizycznym lub psychicznym lub niepełnosprawność**. W grupie wiekowej 35-64 jest to 6%, a wśród najmłodszych tylko 1% badanych.

Połowa z badanych po 65. roku życia **odwiedza lekarza** przynajmniej raz w miesiącu (50%) – w tym 3% seniorów korzystających z opieki zdrowotnej raz w tygodniu.

Odwiedzanie lekarza (w ciągu ostatnich 12 miesięcy)

Korzystanie z pomocy

Z pomocy oferowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej korzysta 7% seniorów – jest to siedmiokrotnie wyższy odsetek niż osób korzystających z niej w grupie 18–34 lata.

